

2026

இலங்கைக் குடியரசு நிதி செயல் நுணுக்கக் கூற்று FISCAL STRATEGY STATEMENT

அனுர குமார திசாநாயக்க

இதில், இலங்கைக் குடியரசு க்கு அரசியல் கவர்ப்பு - 2025 ஜூன் 30

அனுர குமார திசாநாயக்க

நிதி, திட்டமிடல் மற்றும் பொருளாதார அபிவிருத்தி அமைச்சர் - 2025 ஜூன் 30

Anura Kumara Dissanayake

Minister of Finance, Planning and Economic Development - June 30, 2025

මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය ප්‍රකාශය - 2026

අනුර කුමාර දිසානායක
මුදල්, ක්‍රමසම්පාදන සහ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍ය
2025 ජුනි 30

2024 අංක 44 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනතේ 11 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය
ප්‍රකාශය 2026 සමඟින් මූල්‍ය අවදානම් පිළිබඳ ප්‍රකාශය 2026 ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.

මුදල්, ක්‍රමසම්පාදන සහ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සම්පාදනය කරන ලදී

පටුන

පිටු අංකය

I කොටස – මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය ප්‍රකාශය 2026

1. හැඳින්වීම	1
2. රාජ්‍ය මූල්‍ය ඉලක්ක සහ ප්‍රමුඛතා	2
3. මූල්‍ය ක්‍රමෝපායට සාපෙක්ෂව කාර්යසාධනය ඇගයීම	7
4. මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය ලඟා කර ගැනීම සඳහා සහාය වන නිශ්චිත ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ග	11

II කොටස – මූල්‍ය අවදානම් පිළිබඳ ප්‍රකාශය 2026

1. හැඳින්වීම	15
2. මූල්‍ය අවදානම්	15
3. අපේක්ෂිත රාජ්‍ය මූල්‍ය පීඩනයන්	16
4. මූල්‍ය අවදානම්වල ප්‍රධාන ප්‍රභවයන්	16
අ. සාර්ව ආර්ථික අවිනිශ්චිතතාවය හේතුවෙන් පැන නඟින මූල්‍ය අවදානම්	16
ආ. රජය සතු ව්‍යවසායන්ගෙන් පැන නඟින මූල්‍ය අවදානම්	21
ඇ. රාජ්‍ය ණය, ඇපකර සහ උපණය ලබා දීම මගින් පැන නඟින මූල්‍ය අවදානම්	25
ඈ. ස්වාභාවික ආපදා සහ දේශගුණික විපර්යාස හේතුවෙන් පැන නඟින මූල්‍ය අවදානම්	27
ඉ. රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්වයන් (PPPs) හේතුවෙන් පැන නඟින මූල්‍ය අවදානම්	30
ඇමුණුම I	32
ඇමුණුම II	32

I කොටස

මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය ප්‍රකාශය 2026

1. හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික අර්බුදයට ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ අවස්ථාවේ සිට ප්‍රතිසංස්කරණ සහ ආර්ථිකය යථා තත්ත්වයට පත්වීම දක්වා කැපී පෙනෙන පරිවර්තනයකට ලක්ව ඇත. 2022 වසරේ දී පෙර නොවූ විරූ පරිදි ආර්ථිකය බිඳ වැටීමෙන් අනතුරුව, සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාවය යථා තත්ත්වයට පත්වීම සහ විශ්වාසය නැවත ගොඩනැගීම සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාව කැපී පෙනෙන ප්‍රගතියක් පෙන්නුම් කර ඇත. 2024 වසරේ දී ආර්ථිකය සියයට 5 ක මූර්ත වර්ධනයක් වාර්තා කළ අතර එය 2014 වසරේ සිට වාර්තා කළ ඉහළම ආර්ථික වර්ධන වේගය විය. ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙහි විස්තීර්ණ ණය පහසුකම් වැඩසටහන යටතේ ක්‍රියාත්මක කරන ලද ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ, සඵල මුදල් ප්‍රතිපත්තිය හා රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතාවයෙහි විනයයේ ද සහාය ලබමින් අයෝජකයින් සහ ජනතාව තුළ අනාගතය පිළිබඳ විශ්වාසය නැවත ගොඩ නැගීම සහ ආර්ථික වර්ධනය නැවත යථාවත් වීම මෙයින් පිළිබිඹු වේ.

ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර හුවමාරුව සම්බන්ධයෙන් වූ ඉහළ සහභාගීත්වය සහ නිල ණයගිවියන් සමඟ ගිවිසුම් ඇති කරගැනීම ආදිය හේතුවෙන් 2024 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකාව ප්‍රධාන ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සාර්ථක ලෙස අවසන් කිරීමට ආසන්න වීම ආර්ථිකය අත් කරගත් මෙම ප්‍රගතිය සඳහා පිටිවහලක් විය. ඒ හා සමගාමීව, එළඹී ප්‍රතිපත්තින් නොවෙනස්ව අනුගමනය කිරීම පිළිබිඹු කරමින් රජය ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙහි විස්තීර්ණ ණය පහසුකම් වැඩසටහන සඳහා වූ කැපවීම පවත්වා ගැනීමට කටයුතු කරන ලදී. මෙලෙස රජය ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙහි වැඩසටහන සමඟ අඛණ්ඩ රැඳී සිටීම, ආයෝජක විශ්වාසය සහ ෆිච් සහ මුඩි (Fitch & Moody's) ආදී ණය ශ්‍රේණිගත කිරීමේ ආයතන මගින් ණය ශ්‍රේණිගත කිරීම් ඉහළ නැංවීම, ජාත්‍යන්තර පාර්ශ්වකරුවන් අතර සහ ප්‍රාග්ධන වෙළෙඳපොළ තුළ විශ්වසනීයත්වය ඉහළ නැංවීමට ඉවහල් විය.

2024 වසරේ දී පාර්ලිමේන්තුව විසින් 2024 අංක 33 දරන රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ පනත සහ 2024 අංක 44 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනත යන ප්‍රධාන රාජ්‍ය මූල්‍ය නීති ද්විත්වය බලාත්මක කරන ලදී. රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනතෙහි යාවත්කාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය වගකීම් රාමුවක් ඇතුළත් වන අතර එමඟින් රාජ්‍ය මූල්‍ය ඉලක්කයන් ස්ථාපනය කිරීම සහ ළඟා කර ගැනීම සඳහා රීති මත පදනම් වූ ප්‍රවේශයක් ප්‍රතිස්ථාපනය කරයි. රාජ්‍ය මූල්‍ය වගකීම් රාමුව

ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය මූල්‍ය පාලනයට සහාය වන අතර එය රාජ්‍ය මූල්‍ය පාලනය නවීකරණය කරයි. එය එක් එක් අයවැය ක්‍රියාවලියට අදාළ නිශ්චිත සීමාවන් සැපයීම සඳහා රාජ්‍ය මූල්‍ය සමස්ථයන් මත නව ප්‍රමාණාත්මක ඉලක්ක සැකසීම ඇතුළුව වාර්ෂික මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය ප්‍රකාශයක් සහ ඒ සමඟ ඉදිරිපත් කරනු ලබන මූල්‍ය අවදානම් පිළිබඳ ප්‍රකාශයක් සකස් කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

2023 සහ 2024 වසරවල දී යථා තත්ත්වයට පත්වූ සාර්ව ආර්ථික ස්ථාවරත්වය දිගුකාලීන සමෘද්ධිය සඳහා අවශ්‍ය පදනම සපයා ඇත: උද්ධමනය සෘණ අගයක් තෙක් පහත වැටුණි; රුපියල සියයට 10 කට වඩා අගයකින් අතිප්‍රමාණය විය; සහ දළ නිල සංචිත 2025 වසරේ මැයි මාසයේ අවසානය වන විට ඇ.ඩො. බිලියන 6.3 දක්වා වර්ධනය විය. සංචාරක සහ ශ්‍රමික ප්‍රේෂණවල සාධනීය වර්ධනය හේතුවෙන් අඛණ්ඩව දෙවන වසරටත් විදේශ අංශයේ ජංගම ගිණුම අතිරික්තයක් ලෙස පැවතුණි. මෙලෙස ධනාත්මක සාධක බොහොමයක් මධ්‍යයේ වුවද, අභියෝග තවමත් එලෙසම පවතී. ගෝලීය වෙළෙඳාමේ අනපේක්ෂිත තත්ත්වයන්, විදේශ අංශයේ ඉල්ලුම අඩුවීම සහ ඉහළ දරිද්‍රතා මට්ටම් හේතුවෙන් පැන නඟින අවදානම්වලට මුහුණ දීම සඳහා සැමට ප්‍රතිලාභ සලසන සංවර්ධනය, ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ඉහළ නැංවීම සහ ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ කෙරෙහි අඛණ්ඩ අවධානය යොමු කිරීම අවශ්‍ය වේ.

ශ්‍රී ලංකාව ප්‍රතිසංස්කරණ මාවතේ ඊළඟ අදියරට පිවිසෙන විට, සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාවය ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය පැහැදිලි ක්‍රියාමාර්ග රාශියක් මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය ප්‍රකාශය 2026 මගින් දක්වා ඇත. අවම වශයෙන් දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් (ද.දේ. නි.යෙන්) සියයට 2.3 ක ප්‍රාථමික අතිරික්තයක් ලඟා කර ගැනීම, රාජ්‍ය ආදායම ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 15 ට වඩා ඉහළ නැංවීම, වියදම් ඉහළයාම සුපරීක්ෂාකාරීව පාලනය කිරීම සහ යටිතල පහසුකම් සහ නිෂ්පාදන ධාරිතාව පුළුල් කිරීම සඳහා ආයෝජන ඉහළ නැංවීම යන අරමුණු සමඟින් මධ්‍ය කාලීනව ණය තිරසාර මට්ටමකට ගෙන ඒම මෙම මූල්‍ය ක්‍රමෝපායෙහි ප්‍රධාන කුළුණු ලෙස දැක්විය හැක.

2024 අංක 44 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනතේ 11 වන වගන්තිය යටතේ මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය ප්‍රකාශය සකස් කිරීම අනිවාර්ය කර ඇති අතර, ඒ අනුව මුදල් අමාත්‍යවරයා විසින් වාර්ෂිකව මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය ප්‍රකාශය පිළියෙල කරනු ලැබිය යුතු ය.

මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය ප්‍රකාශයේ අරමුණු

මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය ප්‍රකාශයේ අරමුණු පහත පරිදි වේ:

- රජයේ මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය පිළිබඳ විධිමත් ප්‍රකාශයක් වාර්ෂික අයවැය සකස් කිරීමට පෙර පාර්ලිමේන්තුව සහ මහජනතාව වෙත ඉදිරිපත් කිරීම;
- ඉදිරි වාර්ෂික අයවැය සඳහා යෝජනා සකස් කිරීමේ දී අමාත්‍යාංශවලට අවශ්‍ය උපාය මාර්ගික මහ පෙන්වීමක් ලබා දීම;
- රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්යසාධනය සාධාරණව, අපක්ෂපාතීව සහ කරුණු හෝ සාක්ෂි මත පදනම්ව තක්සේරු කිරීමට අවශ්‍ය පදනම ස්ථාපිත කිරීම;
- රජයේ මූල්‍ය ක්‍රමෝපායට සාපේක්ෂව අත්කරගත් කාර්යසාධනය පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තු අධීක්ෂණය ශක්තිමත් කිරීම; සහ
- මූල්‍ය අංශයෙහි විනිවිදභාවය සහ වගවීම වැඩි දියුණු කිරීම.

රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනත යටතේ පනවන ලද රාජ්‍ය මූල්‍ය වගකීම් විධිවිධාන මඟින් මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය ප්‍රකාශය සහ මධ්‍ය කාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය රාමුවේ අන්තර්ගතය සම්බන්ධයෙන් නිශ්චිත වශයෙන් සපුරාලිය යුතු අවශ්‍යතා ස්ථාපිත කරනු ලබයි. රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනත මඟින් නිශ්චිතව දක්වා ඇති පරිදි මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය ප්‍රකාශයෙහි අඩංගු විය යුතු අවම අන්තර්ගතය ඇමුණුම I හි සාරාංශගත කර ඇත.

2. රාජ්‍ය මූල්‍ය ඉලක්ක සහ ප්‍රමුඛතා

2026-2030 කාල පරාසය ඇතුළත් වන ඉදිරි පස් වසරක කාලය සඳහා වන රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියේ ප්‍රධාන ඉලක්ක වන්නේ සාර්ව ආර්ථික වර්ධනය සහ ස්ථාවරත්වය යථා තත්ත්වයට පත් කිරීමේ ප්‍රයත්නයන්ට සහාය වන අතරම ආදායම ඉහළ නැංවීම, වියදම් ඉහළ යාම පාලනය කිරීම සහ එමඟින් දළ මූල්‍යයන් අවශ්‍යතා අවම කිරීම මඟින් රාජ්‍ය ණය තිරසාර මට්ටම තෙක් පාලනය කිරීම සහ රාජ්‍ය ණය පහත හෙළීමය. රාජ්‍ය ණය තිරසාර මට්ටමට ගෙන ඒම සඳහා දැඩි කැපවීමෙන් යුතුව ක්‍රියාකළ යුතු අතර, එය සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා වසර ගණනාවක් මුළුල්ලේ ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ස්ථාවර හා දිගුකාලීන ප්‍රයත්නයන් අවශ්‍ය වනු ඇත.

2023 වසරේ සිට 2027 වසර දක්වා වූ මුදල් වර්ෂ ආවරණය වන ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙහි විස්තීර්ණ ණය පහසුකම් වැඩසටහන යටතේ රජය විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද රජය එළඹී එකඟතාවයන් මඟින් ද රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය කළමනාකරණය කරන ආකාරය කෙරෙහි බලපෑම් සිදු කරයි. මෙම මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය ප්‍රකාශයෙහි අඩංගු වන මධ්‍යකාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය රාමුව ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙහි වැඩසටහන යටතේ ක්‍රියාත්මක වන වැඩසටහනෙන් අනතුරුව ඉදිරි වසර තුනක් එනම් 2028-2030 කාලය ආවරණය වන සේ සකස් කර ඇත. රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳ තීරණ ගැනීමේ දී ලෝක බැංකුව සහ ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව ඇතුළු අනෙකුත්

සංවර්ධන පාර්ශවකරුවන් සමඟ ඇති කරගත් ගිවිසුම් සහ කොන්දේසි ද සැලකිල්ලට ගනු ලැබේ.

රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනත මඟින් රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය වගකිවයුතු රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණයේ අරමුණු සමඟ අනුකූල වන බව රජය මඟින් තහවුරු කිරීම අවශ්‍ය වේ :

- රාජ්‍ය ණය තිරසාර මට්ටමක් දක්වා ගෙන ඒම සහ එම මට්ටමේ පවත්වාගෙන යාම තහවුරු කිරීම;
- අනාගත අනපේක්ෂිත අවස්ථාවලින් ආරක්ෂා වන රාජ්‍ය මූල්‍ය ස්ථාවරත්වය නිර්මාණය කිරීම සහ පවත්වාගෙන යාම;
- විවක්ෂණශීලී ලෙස රාජ්‍ය මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය කිරීම සහ අවම කිරීම;
- රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණයේ විනය, විනිවිදභාවය සහ වගවීම සහතික කිරීම;
- වාර්ෂිකව මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය ප්‍රකාශයක් සහ පස් අවුරුදු මධ්‍යකාලීන මූල්‍ය රාමුවක් සැකසීම සහ ප්‍රකාශයට පත්කිරීම තුළින් රාජ්‍ය මූල්‍ය සැලසුම්කරණය සඳහා පවතින කාල සීමාව දීර්ඝ කිරීම; සහ
- රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්යසාධනය පිළිබඳ ඵලදායී සුපරීක්ෂණයට අවශ්‍ය පහසුකම් සැලසීම.

මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය ප්‍රකාශය සහ එම ප්‍රකාශය යටතේ ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති තොරතුරු රජය සිය අයවැය අරමුණු සහ වියදම් ප්‍රමුඛතා සකස් කර සන්නිවේදනය කිරීමට භාවිතා කරන ප්‍රධාන මෙවලම ලෙස ක්‍රියා කරනු ඇත. විශේෂයෙන්ම, රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනතට අනුව මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය ප්‍රකාශයෙහි රාජ්‍ය මූල්‍ය විවලය ගණනාවකට අදාළව නිශ්චිත සහ මැනිය හැකි සැලසුම් ඇතුළත් කිරීම අවශ්‍ය වේ:

- ණය තිරසාර මට්ටම තෙක් පහත හෙළීමේ අරමුණ: රජය මඟින් රාජ්‍ය ණය පහත හෙළීමට සැලසුම් කර තිරසාර මට්ටමක පවත්වා ගැනීමට අදහස් කරන කාල රාමුව නිශ්චිත වශයෙන් සඳහන් කිරීම;
- ප්‍රාථමික ශේෂ ඉලක්කය: ඉදිරි අයවැය වර්ෂය සඳහා සහ ඊළඟ මුදල් වර්ෂ හතර සඳහා රජයේ ඉලක්කගත ප්‍රාථමික අතිරික්ත මට්ටම (සමස්ත රාජ්‍ය ආදායමෙන් පොලී නොවන වියදම් අඩු කිරීමෙන් ලැබෙන), ණය තිරසාර මට්ටමක් දක්වා පහත හෙළීමේ අරමුණු සමඟ අනුකූල වීම; සහ
- ප්‍රාථමික වියදම් සීමාව: ඉදිරි වාර්ෂික අයවැය සකස් කිරීමේ දී සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී රජය විසින් නිරීක්ෂණය කරනු ලබන ප්‍රාථමික වියදම්වල සමස්ත වටිනාකම (එනම්, පොලිය හැර), එහි ණය තිරසාර මට්ටමක් දක්වා පහත හෙළීමේ අරමුණු සහ ප්‍රාථමික ශේෂ ඉලක්කයට අනුකූල වේ. රාජ්‍ය මූල්‍ය

කළමනාකරණ පනතට අනුව ප්‍රාථමික වියදම් සීමාව එහි ක්‍රියාත්මක වන පළමු වසර පහ සඳහා ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 13 නොඉක්මවිය යුතුය¹.

මූල්‍ය වගකීම් රාමුවේ අවධානය යොමුවිය යුතු ප්‍රධානතම සාධක ලෙස මෙම රාජ්‍ය මූල්‍ය විවලය ත්‍රිත්වය තෝරා ගැනීම ප්‍රවේශමෙන් සිදු කරන ලද්දකි. එමෙන්ම මෙම රාජ්‍ය මූල්‍ය විවලය ත්‍රිත්වය ද එකිනෙක හා අන්තර් සම්බන්ධිතය.

නව ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග සැලකිල්ලට ගනිමින් ප්‍රාථමික වියදම් සීමාව මගින් රජයට තම අයවැය තීරණ හරහා සෘජුවම පාලනය කළ හැකි වියදම් පිළිබඳ පිළිබිඹුවක් ලබා දේ.

ප්‍රාථමික වියදම්, ප්‍රාථමික ශේෂ ඉලක්කයට අනුකූල වන පරිදි ක්‍රමාංකනය කළ යුතු අතර, ඒ සඳහා සාර්ව ආර්ථික පරාමිතීන් සහ රාජ්‍ය ආදායම පිළිබඳව වන ඉදිරි දැක්ම සඳහා පැහැදිලි සහ විශ්වාසදායක උපකල්පන සහ පුරෝකථන සකස් කිරීම අවශ්‍ය වේ.

ප්‍රාථමික ශේෂ ඉලක්කය, රජය තම රාජ්‍ය ණය කොතරම් ඉක්මනින් අඩු කිරීමට අදහස් කරන්නේ ද යන්න සමඟ සෘජුවම සම්බන්ධ වන නමුත් රජයේ සෘජු පාලනයෙන් පිටත අනෙකුත් බාහිර සාධක සහ අනපේක්ෂිත අවස්ථාවන්ද ද ණය මට්ටම් කෙරෙහි බලපෑම් කළ හැකිය (උදා: පොලී අනුපාත, උද්ධමනය, විනිමය වලනයන්, රජයේ ඇපකර හෝ අසම්භාව්‍ය බැරකම් ගෙවීමට සිදුවීම).

ණය මට්ටම පහත හෙළීමේ අරමුණ

රාජ්‍ය ණය තිරසාර මට්ටමට අඩු කිරීම සහ එම තිරසාර මට්ටමේ පවත්වා ගැනීම රාජ්‍ය මූල්‍ය වගකීමේ ප්‍රධානතම අංගයයි. ඉහළ මට්ටමක වූ රාජ්‍ය ණය සැලකිය යුතු අවධානමක් පිළිබිඹු කරන අතර එය ආර්ථිකයේ ණය ගැනීමේ පිරිවැය ඉහළ යාම සීමිත ලෙස පවතින අයවැය සම්පත් ණය සේවාකරන පිරිවැය සඳහා යොමු කිරීම සහ අනාගත ප්‍රතිපත්ති තීරණ සීමා වීම සඳහා හේතු වේ. රාජ්‍ය ණය පාලනය කළ හැකි මට්ටමක් දක්වා ගෙන ඒමේ ප්‍රයත්නය ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය වැඩසටහනෙහි විස්තීරණ ණය පහසුකම් වැඩසටහන යටතේ සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් ලබා කරගෙන ඇත.

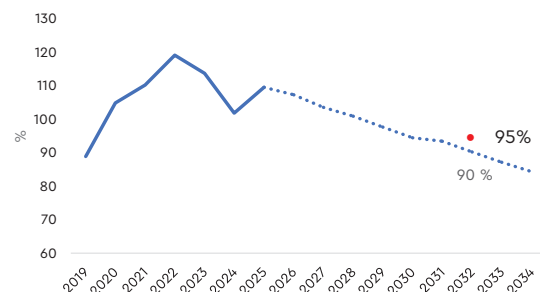
වඩාත් අඩු සහ ආරක්ෂිත මට්ටමක් කරා තිරසාර ලෙස ණය පහත හෙළීම සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ස්ථාවරත්වය යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම සඳහා, ඉදිරි වසර 20 හෝ ඊට වැඩි කාලයක් තුළ විවක්ෂණශීලී රාජ්‍ය මූල්‍ය සැකසුම් පවත්වා ගැනීම අවශ්‍ය වනු ඇත. මෙය පැහැදිලිවම මූල්‍ය ක්‍රමෝපායේ යාවත්කාලීන වන පස් අවුරුදු කාලසීමාවෙන් ඔබ්බට යයි. එබැවින් ණය අඩු කිරීමේ අරමුණ, රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය මෙහෙයවන දිගුකාලීන මාර්ගෝපදේශකයක් ලෙස සැලකිය යුතුය. 2032 වසර වන විට රාජ්‍ය ණය ද.දේ.නි. යෙන් සියයට 95 ක මට්ටමට අඩු කිරීම ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙහි විස්තීරණ ණය පහසුකම් වැඩසටහන තුළ අඩංගු ප්‍රමාණාත්මක ඉලක්කවලින් එකකි. එමෙන්ම මෙය අන්තර්කාලීන ණය ඉලක්කයක් ලෙස ද අඛණ්ඩව ක්‍රියා කරනු ඇත.

ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙහි විස්තීරණ ණය පහසුකම් වැඩසටහන අඛණ්ඩව, සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කිරීමත් සමඟ, මෑතකදී ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම ආසන්න වශයෙන් අවසන් අදියරට ලඟා වීම හේතුවෙන් 2032 වසර වන විට ද.දේ. නි.යෙන් සියයට 95 ක් වූ රාජ්‍ය ණය ඉලක්කය සියයට 90 දක්වා අඩු කිරීම ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙහි නවතම පුරෝකථනය වේ. එබැවින් ණය ඉලක්කය සහ පුරෝකථනය අතර මධ්‍යස්ථ ප්‍රමාණයේ ස්ථාවරත්වයක් පවතින අතර, ඉදිරි වසරවල දී ඇතිවිය හැකි ආර්ථික හා රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රවණතාවයන් පිළිබඳ සැලකිය යුතු අවිනිශ්චිතතාවයන් සැලකිල්ලට ගැනීමේ දී එලෙස ස්ථාවරත්වයක් පැවතීම විවක්ෂණශීලීය. මෙම පුරෝකථන නීතිපතා යාවත්කාලීන කරනු ලබන අතර, මෙම රාජ්‍ය මූල්‍ය ඉලක්කය සපුරා ගැනීම සහතික කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පරිදි රාජ්‍ය මූල්‍ය සමස්ථයන් නැවත ගණනය කළ හැකිය.

ශ්‍රී ලංකාව තම රාජ්‍ය මූල්‍ය ස්ථාවරත්වය නැවත යථා තත්ත්වයට පත් කිරීමට සහ අනාගතයේ දී ඇතිවිය හැකි අවදානම්, අවිනිශ්චිතතා සහ අභියෝගවලට වඩා හොඳින් සූදානම් වීමට නම් රාජ්‍ය ණය මට්ටම වඩා පහළ මට්ටම්වලට අඩු කළ යුතුය. රාජ්‍ය ණය ද.දේ. නි.යෙන් සියයට 60 කට වඩා අඩු ආරක්ෂිත මට්ටම්වල පවත්වා ගැනීමට පෙර තවදුරටත් ණය පහත හෙළීම සිදු කළ යුතුය. නවතම ණය පුරෝකථනයන්ට අනුව, මෙම මට්ටම ලඟා කර ගැනීම 2040 මුල් භාගයේ දී පමණ සිදු වනු ඇත.

රාජ්‍ය ණය සඳහා වන නවතම පුරෝකථන ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය වැඩසටහනේ අඩංගු ණය තිරසාර විශ්ලේෂණයෙන් (DSA) ලබාගෙන ඇත. මෙය ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය ණයවලින් බොහොමයක් ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ සාකච්ඡා සාර්ථකව අවසන් වීමෙන් අනතුරුව සිදු කරන ලද්දකි. මුදල් අමාත්‍යවරයා විසින් වාර්ෂිකව ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට නියමිත සහ මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය ප්‍රකාශයෙහි යාවත්කාලීන කිරීම් සඳහා පදනම සකසන ණය තිරසාර විශ්ලේෂණය සිදු කිරීම සඳහා තම නිලධාරීන්ගේ හැකියාවන් ඉහළ නැංවීම සඳහා මුදල් අමාත්‍යාංශය කටයුතු කරමින් සිටියි.

රූපසටහන 1 | රාජ්‍ය ණය ද. දේ. නි. යේ % ලෙස

මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සහ ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ විස්තීරණ ණය පහසුකම් වැඩසටහන

¹ අවසර ලත් උපරිම ප්‍රාථමික වියදම් සීමාව ඉදිරි පස් අවුරුදු කාල පරිච්ඡේදය සඳහා සමාලෝචනය කර නැවත ගණනය කළ හැකි නමුත්, ණය තිරසාර මට්ටමක් දක්වා පහත හෙළීමේ අරමුණ සහ ඒ ආශ්‍රිත ප්‍රාථමික ශේෂ ඉලක්කයට අනුකූල විය යුතුය.

රජයේ ඇපකරවල මුළු එකතුව පිළිබඳ සීමාව රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනතේ නියම කර ඇති පරිදි, ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 15² සිට සියයට 7.5 දක්වා අඩු කරමින් රජයේ ඇපකර සංශෝධිත සීමාවක් ස්ථාපිත කර ඇති අතර, ඇපකර නිකුත් කිරීම කළමනාකරණය කිරීම සඳහා නව නීතිමය රාමුවක් ක්‍රියාවට නංවා ඇත. මෙම ප්‍රතිපත්ති වෙනස අනාගතයේ දී රජයට ඇපකර නිකුත් කිරීමට ඇති සම්භාවිතාව සහ ඇපකරවල බලපෑම අවම කිරීම සඳහා උපකාරී වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

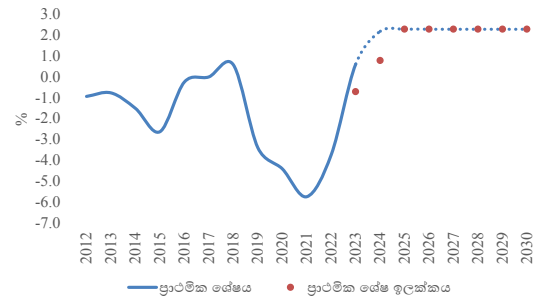
ප්‍රාථමික ශේෂ ඉලක්කය

ප්‍රාථමික ශේෂ ඉලක්කය ණය පහත හෙළිමේ අරමුණට අනුකූලව සකස් කළ යුතු අතර එය රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණය කළ හැකි සහ ස්ථාවර මට්ටමකට නැවත පැමිණෙන තෙක් රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය විනයානුකූල මාවතක තබා ගැනීමට උපකාරී වන ඵලදායී මාර්ගෝපදේශයක් ලෙස ක්‍රියා කරනු ඇත.

රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනතට අනුව, රජය මෙම ඉලක්කය සමඟ එහි සැබෑ සහ අපේක්ෂිත අනුකූලතාවය නිරීක්ෂණය කිරීම, ඕනෑම වසරක දී එහි ප්‍රගතිය හෝ කාර්යසාධනය අවදානමට ලක් කරන තත්ත්වයන් උද්ගත වුවහොත් පාර්ලිමේන්තුවට දැනුම් දීම සහ අවශ්‍ය නම් එම තත්ත්වය යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම සඳහා සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග සකස් කිරීම අවශ්‍ය වේ. උදාහරණයක් ලෙස, ආර්ථිකය කෙරෙහි තවදුරටත් අවදානම් එල්ල කරන තත්ත්වයන් අත්විඳින්නේ නම්, ණය අඩු කිරීමේ අරමුණ සමඟ අඛණ්ඩව අනුගත වීම සහතික කිරීම සඳහා මධ්‍යකාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය රාමුව සහ ප්‍රාථමික ශේෂ ඉලක්කය නැවත ක්‍රමාංකනය කිරීම සිදු කිරීම අවශ්‍ය වනු ඇත.

ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල් වැඩසටහනේ විස්තීරණ ණය පහසුකම් වැඩසටහන යටතේ රජය 2025 වසරේ සිට 2027 වසර දක්වා ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 2.3 ක ප්‍රාථමික අතිරික්ත ඉලක්කයක් ලඟා කර ගැනීමට එකඟ වූ අතර මෙම කාලරාමුවෙන් ඔබ්බට එනම් 2028 වසරේ සිට 2030 වසර දක්වා මධ්‍යකාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය රාමුවට අදාළ කාලපරිච්ඡේදයේ ඉතිරි වසර තුන ආවරණය කිරීම සඳහා ද මෙම ඉලක්කය සඳහා ද අවම වශයෙන් පවත්වා ගැනීමට නියමිතය. නවතම ණය තිරසාර විශ්ලේෂණය මත පදනම්ව, 2026-2030 මධ්‍යකාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය රාමුවට අදාළ කාලපරිච්ඡේදය තුළ අවම වශයෙන් සියයට 2.3 ක ප්‍රාථමික අතිරික්තයක් ඉලක්කගත කිරීම, 2032 වසර වන විට රාජ්‍ය ණය ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 95 ට වඩා පහළ මට්ටමකට ලඟා වීම සමඟ අනුකූල වේ.

රූපසටහන 2 | ප්‍රාථමික ශේෂය (ද. දේ. නි. යේ %)

මූලාශ්‍රය : රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

ප්‍රාථමික වියදම් සීමාව

ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ විස්තීරණ ණය පහසුකම් වැඩසටහන යටතේ එකඟ වූ ප්‍රාථමික ශේෂ ඉලක්කයට සහ ඉදිරියේ දී අපේක්ෂිත රාජ්‍ය ආදායමට අනුකූලව, 2026 වසර සඳහා වන අයවැය සඳහා ප්‍රාථමික වියදම් සීමාව ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 12.9 ක් ලෙස නියම කර ඇත. 2028-2030 මුදල් වර්ෂ සඳහා ප්‍රාථමික වියදමට අදාළ ඉලක්කගත සීමාව වන්නේ එය ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 13 ක මට්ටමක පවත්වා ගැනීමයි.

2026 වසර සඳහා ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 15.2 ක් වූ රාජ්‍ය ආදායමට අදාළ නවතම පුරෝකථනය සැලකිල්ලට ගෙන ප්‍රාථමික ශේෂ ඉලක්කය සමඟ අනුකූලතාව තහවුරු කිරීම සඳහා රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනත යටතේ දක්වා ඇති මෙම ප්‍රාථමික වියදම් සීමාව සියයට 13 තුළ පවතී.

නවතම ආර්ථික තත්ත්වයන් මත සහ යාවත්කාලීන කරන ලද ඉදිරි දැක්ම මත පදනම්ව, 2026 වසරේ අයවැය සඳහා ප්‍රාථමික වියදම්වලට අදාළ නාමික සීමාව රු. බිලියන 4,470 ක් ලෙස දක්වා ඇති අතර, එය අයවැය සැබැවින්ම ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී අයවැය පිළියෙල කිරීමේ සහ සම්මත කිරීමේ සෑම අදියරකදීම අනුගමනය කළ යුතුය.

රූප සටහන 3 | ප්‍රාථමික වියදම

මූලාශ්‍රය : රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

² අදාළ මුදල් වර්ෂයේ සහ ඊට පෙරාතුව වූ මුදල් වර්ෂ දෙකේ ද.දේ.නි.යේ සාමාන්‍යය අගය.

ප්‍රධාන සාර්ව ආර්ථික සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය විවලාසන් සඳහා නවතම ආර්ථික සංඛ්‍යාලේඛන සහ සංශෝධිත ඉදිරි දැක්ම පිළිබඳ කිරීම පිණිස ඉදිරි වසර සඳහා අදාළ වන ප්‍රාථමික වියදම් සීමාව, මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය ප්‍රකාශයට අදාළ සෑම වාර්ෂික යාවත්කාලීන කිරීමක දීම නැවත ගණනය කරනු ලැබේ. මෙම වාර්ෂික වශයෙන් සිදු කරනු ලබන යාවත්කාලීන කිරීම මධ්‍ය කාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය රාමුවේ ඉලක්කවලට සාපේක්ෂව කාර්යසාධනය පිළිබඳ විධිමත් ඇගයීමක් මගින් ද මෙහෙයවනු ලැබේ.

අතිරේක රාජ්‍ය මූල්‍ය ඉලක්ක

මූල්‍ය ක්‍රමෝපායෙහි සවිස්තරාත්මක බව ඉහළ නැංවීමට ඉවහල් වන සෙසු රාජ්‍ය මූල්‍ය ඉලක්ක ගණනාවක් ඇති අතර, එමඟින් රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනතෙහි ප්‍රධාන අවශ්‍යතා සහ ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ වැඩසටහන යටතේ සඳහන් එකඟතා සමඟ ඇති අනුකූලතාව තහවුරු කෙරේ.

ණය ප්‍රමාණය අඩුවීම සහ ඉහළ රාජ්‍ය මූල්‍ය තිරසාරභාවයක් මගින් ලබා ගත් ප්‍රගතිය සුරක්ෂිත කිරීම සහ පවත්වා ගැනීමට අදාළ ප්‍රධානතම අරමුණ මගින් රජයේ කෙටි කාලීන සහ මධ්‍ය කාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති අරමුණු සියල්ල සඳහා ම මහ පෙත්වනු ලබයි. මීට අමතරව, රජය ස්ථාවර කර ඇති අනෙකුත් නිශ්චිත ඉලක්ක පහත පරිදි වේ:

- 2026 වසර සහ ඉන් ඔබ්බට රාජ්‍ය ආදායම ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 15 කට වඩා ඉහළ නැංවීම;

- රාජ්‍ය වියදම් තිරසාර මට්ටමක පවත්වා ගැනීම සඳහා එම වියදම් තාර්කිකරණය කිරීම;
- 2027 වසර සහ ඉන් ඔබ්බට රාජ්‍ය ආයෝජන ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 4 කට වඩා ක්‍රමයෙන් වැඩි කිරීම සහ එය පවත්වාගෙන යාම; සහ
- 2028 වසර සහ ඉන් ඔබ්බට අයවැය හිඟය ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 5 ට වඩා අඩු මට්ටමක පවත්වා ගැනීම.

මධ්‍යකාලීන මූල්‍ය රාමුව

රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනතේ 12 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව, ඉදිරි මුදල් වර්ෂය සහ ඊළඟ මුදල් වර්ෂ හතර සඳහා මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය ප්‍රකාශය මගින් රජයේ මධ්‍ය කාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය රාමුව දක්වා ඇත. පහත වගුව 1 මගින් 2025-2030 කාලය සඳහා අදාළ වන මධ්‍ය කාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය රාමුව දක්වා ඇති අතර, එය 2026 වසරට අදාළ අයවැය සඳහා ප්‍රධාන පරාමිතීන් සහ 2030 දක්වා කාලය සඳහා නවතම පුරෝකථන ඉදිරිපත් කරයි.

මෙම පුරෝකථන මගින් ගම්‍ය වන්නේ රාජ්‍ය මූල්‍ය වගකීම් රාමුවේ දක්වා ඇති විවිධ අවශ්‍යතා සපුරාලීමට හැකියාවක් පවතින බවයි. ඉදිරි වසර පහ ආවරණය වන පරිදි සෑම වසරකම මධ්‍ය කාලීන මූල්‍ය රාමුව යාවත්කාලීන කෙරේ. රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනතේ අවශ්‍යතාවයන්ට අනුව මෙම මූල්‍ය රාමුවට සාපේක්ෂව ලඟා කරගත් කාර්යසාධනය අඛණ්ඩව නිරීක්ෂණය කිරීමට සහ සත්‍ය හෝ අපේක්ෂිත අපගමනයන් කළමනාකරණය කිරීමට අවශ්‍ය වේ.

වගුව 1 | මධ්‍යකාලීන මූල්‍ය රාමුව 2025-2030

දර්ශකය	ද. දේ. නි. යේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස (වෙනත් ආකාරයකින් සඳහන් නොකළහොත්)							
	2024	2025	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	තාවකාලික	අයවැය	සංශෝධිත ඇස්තමේන්තු	ඇස්තමේන්තු	පුරෝකථන			
මුළු ආදායම සහ ප්‍රදාන	13.7	15.1	15.1	15.2	15.3	15.3	15.4	15.4
බදු ආදායම	12.4	13.9	13.9	14.0	14.1	14.1	14.2	14.2
බදු නොවන ආදායම්	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1
ප්‍රදාන	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
සමස්ත වියදම	20.5	21.8	21.6	20.8	20.4	20.0	19.4	19.2
වර්තන වියදම	17.9	17.8	17.9	17.0	16.3	15.8	15.3	14.9
පොළී නොවන වර්තන වියදම	8.9	8.9	9.1	9.0	8.9	8.8	8.8	8.8
පොළී වියදම	9.0	8.9	8.8	8.0	7.4	7.0	6.5	6.1
ප්‍රාග්ධන වියදම සහ ශුද්ධ ණයදීම	2.6	4.0	3.7	3.8	4.0	4.2	4.2	4.3
එයින් රාජ්‍ය ආයෝජන	2.7	4.0	3.7	3.8	4.0	4.2	4.2	4.3
ප්‍රාථමික ශේෂය	2.2	2.3	2.3	2.3	2.3	2.3	2.4	2.4
(පොළී ගෙවීම් හැර)								
අයවැය ශේෂය	-6.8	-6.7	-6.5	-5.6	-5.1	-4.6	-4.0	-3.7
නාමික ද. දේ. නි. (රු. බිලියන)	29,899	33,000	32,036	34,754	37,664	40,779	44,163	47,826
නාමික ද. දේ. නි. (වර්ධන වේගය)	9.0	10.4	7.1	8.5	8.4	8.3	8.3	8.3
මූර්ත ද. දේ. නි. (වර්ධන වේගය)	5.0	3.0	3.5	3.1	3.1	3.1	3.1	3.1
ද. දේ. නි. අවධානය (ප්‍රතිශත වෙනස)	3.8	6.7	3.6	5.3	5.1	5.0	5.0	5.0
ප්‍රාථමික වියදම (ද. දේ. නි. යේ % ලෙස)	11.5	12.8	12.8	12.9	12.9	13.0	13.0	13.0
ප්‍රාථමික වියදම (රු. බිලියන)	3,441	4,240	4,100	4,470	4,876	5,301	5,731	6,241

මූලාශ්‍රය : රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

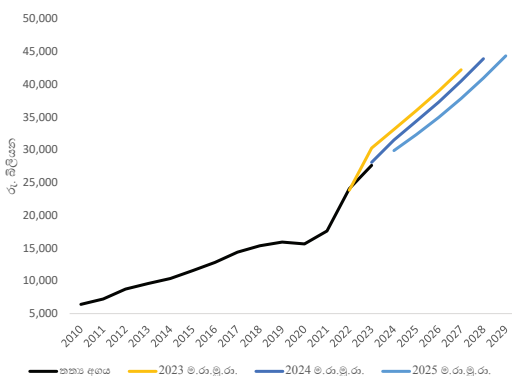
සාර්ව ආර්ථික උපකල්පන

මධ්‍ය කාලීන මූල්‍ය රාමුවෙහි රාජ්‍ය මූල්‍ය ඉලක්ක සහ පුරෝකථන, අනුපාත ලෙස ප්‍රකාශ කර ඇති අතර, එය අදාළ රාජ්‍ය මූල්‍ය සමස්තය නාමික දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය (පවතින වෙළෙඳපොළ මිල ගණන් අනුව දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය) සඳහා අදාළ වන පුරෝකථනයෙන් බෙදීමෙන් ගණනය කෙරේ. නාමික දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ පුරෝකථනවලට අදාළ උපකල්පන වගුව 1 මගින් ඉදිරිපත් කර ඇත. මෙයට වාර්ෂිකව සියයට 3.1 ක පුරෝකථනය කරන ලද මූර්ත දළ දේශීය නිෂ්පාදිත වර්ධනයක් සහ වාර්ෂිකව සියයට 5 ක දළ දේශීය නිෂ්පාදිත අවධානයක් (ආර්ථිකය තුළ උද්ධමනය පිළිබඳ ඇස්තමේන්තුවක්) උපකල්පිත වර්ධනයක් ඇතුළත් වේ.

2023, 2024 සහ 2025 වසරවලට අදාළ මධ්‍යකාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය රාමුව සකස් කිරීමේ දී භාවිතා කර ඇති (නමුත් මින් පෙර ප්‍රකාශයට පත් නොකළ) නාමික දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ පුරෝකථනයන් 4 වැනි රූප සටහන මගින් නිරූපණය කරයි. මධ්‍යකාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය රාමුවේ සෑම යාවත්කාලීන කිරීමකදීම, ඒ සඳහා අදාළ යාවත්කාලීන කරන ලද සාර්ව ආර්ථික පුරෝකථන සමූහයක් ඇතුළත් වන අතර ආර්ථික විචල්‍යයන්ගේ නවතම අගය සහ එම විචල්‍යයන් පිළිබඳ ඉදිරියේ දී ගෙන ඇති උපකල්පන කොතරම් දුරට ගැලපේ ද යන්න පිළිබඳ ඇගයීමක් ඉදිරිපත් කෙරේ. මෙහි දැක්වෙන පරිදි, නවතම පුරෝකථනය තුළ නාමික ද.දේ.නි.යේ අගය පෙර පැවති පුරෝකථනයන්ට වඩා මධ්‍යකාලීනව අඩු වේ. මෙය මෑත කාලීන උද්ධමන තත්ත්වයට අනුකූල වන අතර එය පසුගිය වසර කිහිපය තුළ පෙර උපකල්පනය කළ ප්‍රමාණයට වඩා අඩු අගයක් විය.

මෑත කාලීන සාර්ව ආර්ථික හා රාජ්‍ය මූල්‍ය පුරෝකථනයන්හි නිරවද්‍යතාවය සහ පුරෝකථන සහ ප්‍රතිඵල අතර අපගමනයන්ට හේතු වන ප්‍රධාන සාධක සමාලෝචනය කරන පරිච්ඡේදයක් රාජ්‍ය මූල්‍ය අවදානම් පිළිබඳ ප්‍රකාශය තුළ ඇතුළත් වේ.

රූපසටහන 4 | නාමික දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය

මූලාශ්‍රය : රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

වගකීමෙන් බැඳුණු රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණයේ අරමුණු සමඟ මූල්‍ය ක්‍රමෝපායයේ අනුකූලතාව

රජයේ රාජ්‍ය මූල්‍ය ඉලක්ක සහ ප්‍රතිපත්ති සමඟ වගකිව යුතු රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණයේ අරමුණු පහත සඳහන් පරිදි සමීපව බැඳී ඇත:

(අ) ණය තිරසාරභාවය: රාජ්‍ය ණය තිරසාර මට්ටමකට අඩු කිරීම සහ සමස්ථ ණය ප්‍රමාණය එම සීමාවන් තුළ පවත්වා ගැනීම රජයේ අරමුණ වේ. මෙම පරමාර්ථය දිගු කාලීන අඛණ්ඩ හා සැලකිය යුතු ණය අඩු කිරීමක් අන්තර්ගත වන රාජ්‍ය මූල්‍ය ඉලක්කවලින් පිළිබිඹු වේ. ණය මට්ටම් සක්‍රීයව කළමනාකරණය කිරීම මගින් රජය ශ්‍රී ලංකාවේ මූල්‍ය ස්ථායීතාවය සහතික කරන අතර අනාගත පරම්පරාව මත පැටවෙන ණය බර අවම කරනු ඇත.

(ආ) රාජ්‍ය මූල්‍ය ස්ථාවරත්වය: රාජ්‍ය මූල්‍ය ස්ථාවරත්වය නිර්මාණය කිරීම සහ අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම මූල්‍ය ක්‍රමෝපායයේ තවත් ප්‍රධාන අරමුණකි. අනාගතයේ දී ඇතිවිය හැකි ආර්ථිකයට බලපෑම් කරන අනපේක්ෂිත සිදුවීම් හදිසි අනපේක්ෂිත අවස්ථාවන් ආර්ථිකයට ඇතිවන පීඩන අවම කිරීමට යම් සංචිත ප්‍රමාණයක් වෙන් කර තැබීම මෙයට ඇතුළත් වේ. රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති තුළ මෙම ස්ථාවරත්වය ගොඩනැගීම සඳහා වන විධිවිධාන ඇතුළත් වන අතර එමගින් අහිතකර තත්ත්වයන් හමුවේ ශ්‍රී ලංකාවේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව වැඩි දියුණු කර, අර්බුදවලදී පීඩනකාරී ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමේ අවශ්‍යතාවය අවම කරනු ඇත.

(ඇ) විනය, විනිවිදභාවය, වගවීම සහ විමර්ශනශීලී බව: රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණය තුළ විනය, විනිවිදභාවය සහ වගවීම සහතික කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. කාර්යසාධනය අධීක්ෂණය සහ වගවීම සඳහා අතිරේක යාන්ත්‍රණ ද ඇතුළත් රාජ්‍ය මූල්‍ය ඉලක්ක සහ ප්‍රතිපත්ති පැහැදිලි ය. විනිවිද භාවයෙන් යුත් වාර්තාකරණ පිළිවෙත් අනුගමනය කිරීම සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්යසාධනය පිළිබඳ ස්වාධීන විමර්ශනයට ඉඩ ප්‍රස්ථාව සලස්වාදීම මගින් රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ විශ්වාසය ඉහළ නැංවීමට රජය කටයුතු කරයි.

(ඈ) දිගුකාලීන සැලසුම්කරණය: වාර්ෂික මූල්‍ය ක්‍රමෝපායය ප්‍රකාශය සකස් කිරීම සහ ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සහ පස් අවුරුදු මධ්‍ය කාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය රාමු යාවත්කාලීන කිරීම තුළින් රාජ්‍ය මූල්‍ය සැලසුම්කරණයේ කාල සීමාව දීර්ඝ කර ඇත. මධ්‍ය කාලීනව සහ දිගු කාලීනව පැහැදිලි මූල්‍ය ක්‍රමෝපායය සහ ප්‍රමුඛතා සකස් කිරීමෙන්, රජය ස්ථාවරත්වය, පුරෝකථනය කිරීමේ හැකියාව සහ සම්පත් ඵලදායී ලෙස වෙන් කිරීම ප්‍රවර්ධනය කරයි. මෙය ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය ආයෝජනවල ගුණාත්මකභාවය තිරසාරව ඉහළ නැංවීමට විශේෂයෙන්ම ප්‍රයෝජනවත් වනු ඇත.

3. මූල්‍ය ක්‍රමෝපායයට සාපේක්ෂව කාර්යසාධනය ඇගයීම

මධ්‍ය කාලීන මූල්‍ය ක්‍රමෝපායේ ඉදිරි දැක්ම ඇගයීම

2 වන කොටසේ දක්වා ඇති රාජ්‍ය මූල්‍ය ඉලක්ක මත පදනම්ව, රාජ්‍ය ණය අඩු කිරීමේ අරමුණට අනුකූලව ඉලක්කගත ප්‍රාථමික අතිරික්තයන් ළඟා කර ගැනීම කෙරෙහි මූල්‍ය ක්‍රමෝපායය අවධානය යොමු කරනු ලබන අතර ආර්ථික වර්ධනය සහ ස්ථායීතාවය ප්‍රවර්ධනය කරනු ලබයි. මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය විශේෂයෙන්ම පහත සඳහන් අංශ කෙරෙහි අවධානය යොමු කර ඇත:

- **රාජ්‍ය ණය අඩු කිරීම:** 2032 වසර වන විට රාජ්‍ය ණය ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 95 ට වඩා අඩු කිරීම මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය සමඟ අනුකූල වන අතර, ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ නවතම පුරෝකථනයන්ට අනුව, රාජ්‍ය ණය 2030 වසර වන විට ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 97 ක් සහ 2032 වසර වන විට ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 90 ක් පමණ වනු ඇත.
- **රාජ්‍ය ආදායම් ඉලක්කය සපුරා ගැනීම:** 2024 වසරේ දී ද.දේ.නි.යේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 13.7 ක් වූ රාජ්‍ය ආදායම 2025 වසර සහ ඉන් ඉදිරියට ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 15 කට වඩා ඉහළ නැංවීම ඉලක්ක කර ගනිමින්, ණය ගැනීම් මත යැපීම අඩු කරමින් මෙහෙයුම්, සේවා සහ ආයෝජනවලින් වැඩි ප්‍රමාණයක් සඳහා අරමුදල් සැපයීමට රජයට හැකිවන පරිදි මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය මූල්‍ය ධාරිතාව ස්ථිරවම වැඩිදියුණු කිරීමට රජය උත්සාහ කරයි.
- **රජයේ වියදම් පාලනය කිරීම:** 2025 වසරේ දී සහ ඉන් ඉදිරියට ප්‍රාථමික වියදම් ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 13 ක අලුතින් නීතිගත කරන ලද සීමාවට වඩා අඩු මට්ටමක තබා ගැනීමට සැලසුම් කිරීම මගින් කාර්යක්ෂම සම්පත් වෙන් කිරීම සහ පිරිවැය පාලනය මැනවින් පෙන්වුම් කරයි. මනා ලෙස වියදම් පාලනය කිරීම රජයේ වියදම් තිරසාරව පවතින බවත් ඉහළම ප්‍රමුඛතා සමඟ අනුකූල වී ඇති බවත් තහවුරු කරයි.
- **රාජ්‍ය ආයෝජන ඉහළ නැංවීම:** ප්‍රාථමික වියදම මත සමස්ත සීමාව තුළ 2027 වසරේ සිට ඉදිරියට රාජ්‍ය ආයෝජන ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 4 පමණ වැඩිකර පවත්වාගෙන යාම මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ අනාගතය සඳහා යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනයේ සහ ආයෝජනයේ ඇති වැදගත්කම පෙන්වුම් කරයි. යටිතල පහසුකම් මත මනා ලෙස රාජ්‍ය ආයෝජන ඉහළ නැංවීම තුළින් ආර්ථික වර්ධනය උත්තේජනය කිරීම, ඵලදායීතාවය ඉහළ නැංවීම සහ දිගු කාලීන සමෘද්ධිමත් බව සඳහා පදනම දැමීම සිදු කරනු ලබයි.

- **ප්‍රාථමික අතිරික්තය ළඟා කර ගැනීම:** මෑත කාලීන වශයෙන් අත් කරගත් ප්‍රගතිය මත ගොඩනැගෙමින් සහ 2025 වසරේ සිට සහ මධ්‍ය කාලීනව අවම වශයෙන් ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 2.3 ක ප්‍රාථමික අතිරික්තයක් පවත්වාගැනීම තුළින් රාජ්‍ය මූල්‍ය තිරසාරතාවය ළඟා කර ගැනීම සඳහා සැලසුම් කර ඇත. ප්‍රාථමික අතිරික්තය පැවතීම තුළින් රාජ්‍ය ආදායම පොළී නොවන වියදම් අභිබවා යන බව පෙන්වුම් කරන අතර එය ණය අඩු කර ගැනීම සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ස්ථාවරත්වය නැවත ගොඩනැගීම සඳහා අත්‍යාවශ්‍ය පියවරක් වේ.

- **අයවැය හිඟය පුළුල් වීම වැළැක්වීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගැනීම :** 2028 වසරේ සිට ඉන් ඉදිරියට ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 5 ට වඩා අඩු මට්ටමට අයවැය හිඟය ක්‍රමානුකූලව අඩුකිරීම මගින් රාජ්‍ය මූල්‍ය විනය සහ පරම්පරා අතර සමානාත්මතාවය (Inter-generational equity) පවත්වා ගැනීම සඳහා රජයේ ඇති කැපවීම පෙන්වුම් කරයි. මෙම මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය ළඟාකරගන්නේ නම්, අවදානම් වාරික (Risk Premia) සහ ණය සේවාකරණ වියදම අඛණ්ඩව අඩුවනු ඇති අතර එමගින් අනෙකුත් ප්‍රමුඛතා ඉටුකිරීම සඳහා තවදුරටත් අවකාශය නිර්මාණය කරනු ලබයි. අයවැය හිඟය අඩු කිරීම රාජ්‍ය ණය මට්ටම ස්ථාවර කිරීමට සහ ආර්ථිකය පිළිබඳ ආයෝජකයින්ගේ විශ්වාසය නැවත ඇති කිරීම සඳහා වන තීරණාත්මක පියවරක් වේ.

ඒ අනුව, රජයේ මූල්‍ය ක්‍රමෝපායෙහි අරමුණ වන්නේ කාර්යක්ෂම ආදායම් උත්පාදනය, මනා වියදම් කළමනාකරණය, ආයෝජන ප්‍රවර්ධනය, අයවැය හිඟය පුළුල් නොවී පවත්වා ගැනීම සහ ප්‍රාථමික ශේෂයේ අතිරික්තයක් ළඟා කර ගැනීමේ ඉලක්කය අතර සමතුලිතතාවයක් ඇති කිරීමයි. විවිධ රාජ්‍ය මූල්‍ය ඉලක්කයන්ට අනුගත වීම තුළින් වඩාත් යෝග්‍ය රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණයක් තහවුරු කිරීමට, ආර්ථික වර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීමට සහ රටේ දිගු කාලීන මූල්‍ය තත්ත්වය ආරක්ෂා කිරීමට රජය අපේක්ෂා කරයි.

2024 වසර තුළ රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයේ කාර්යසාධනය

2024 වසරේ අයවැය තුළින් පුරෝකථනය කරන ලද ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 0.8 ක ප්‍රාථමික අතිරික්තයට සාපේක්ෂව තත්‍ය වශයෙන් ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 2.2 ක ප්‍රාථමික අතිරික්තයක් ළඟා කරගැනීමත් සමඟ 2024 වසරේ රාජ්‍ය මූල්‍ය මෙහෙයුම් තවදුරටත් කැපිපෙනෙන වර්ධනයක් පෙන්වුම් කළේය (වගුව 2). මෙමගින් 2024 අයවැයට සාපේක්ෂව ප්‍රතිශතාංක 1.4 ක ධනාත්මක විචලනයක් සහ 2023 වසරේ වාර්තා වූ ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 0.6 ප්‍රාථමික අතිරික්තයට වඩා ප්‍රතිශතාංක 1.6 ක වැඩි වීමක් පිළිබිඹු කරයි.

සමස්ත අයවැය හිඟය 2024 වසර සඳහා පුරෝකථනය කරන ලද ද.දේ.නි. යෙන් සියයට 7.6 ට සාපේක්ෂව තත්‍ය අගය සියයට 6.8 ක් වූ අතර එය 2023 වසරේ වාර්තා වූ ද.දේ.නි. යෙන් සියයට 8.3 අයවැය හිඟයට සාපේක්ෂව වඩාත් ප්‍රශස්ත වර්ධනයක් වේ.

2024 වසරේ දී නාමික වශයෙන් සියයට 9.0 ක් වූ ද.දේ.නි. යේ වර්ධනය, සියයට 12.1 ක් වූ පුරෝකථනයට වඩා අඩු අගයක් වූ අතර මේ සඳහා මූලිකවම ආර්ථිකයේ සියළුම අංශ පුරා උද්ධමනය අපේක්ෂිත ප්‍රමාණයට වඩා කැපී පෙනෙන ලෙස අඩු වීම හේතු විය. 2024 වසරේ දී සියයට 5.0 ක් වූ මූර්ත ද.දේ.නි. යේ වර්ධනය, අයවැය පුරෝකථනය වූ සියයට 1.8 ට වඩා ඉහළ අගයක් වූ අතර එමඟින් නිෂ්පාදන, ඉදිකිරීම් සහ සංචාරක අංශවල අපේක්ෂිත ප්‍රමාණයට වඩා ශක්තිමත් ආර්ථික පුනර්ජීවනයක් පෙන්නුම් කරන ලදී.

2024 වසරේ දී සමස්ත ආදායම් හා ප්‍රදාන රු. බිලියන 4,091 ක් වූ අතර එය රු. බිලියන 4,127 ක් වූ අයවැය පුරෝකථනයට වඩා සුළු වශයෙන් අඩු වූ නමුත්

එය ද.දේ.නි. යෙන් සියයට 13.7 ක් නියෝජනය කරමින් ද.දේ.නි. යෙන් සියයට 13.1 ක් වූ අයවැය පුරෝකථනයට වඩා ඉහළ අගයක් විය. ආදායම් හා ලාභ සහ විදේශ වෙළෙඳාම මත බදු සාමාන්‍යයෙන් එහි පුරෝකථනය කරන ලද අගයන්ට අනුකූල වූ අතර, භාණ්ඩ හා සේවා මත බද්දෙන් ලද ආදායම පුරෝකථනය කළ අගයට වඩා ඉහළ අගයක් විය.

2024 වසරේ දී රු. බිලියන 6,131 ක් වූ සමස්ත වියදම, ද.දේ.නි. යෙන් සියයට 20.7 ක් වූ පුරෝකථනයට සාපේක්ෂව ද.දේ.නි. යෙන් සියයට 20.5 ක තත්‍ය අගයක් පිළිබිඹු කළ අතර එය, රු. බිලියන 6,528 ක මූලික පුරෝකථනයට වඩා අඩු අගයක් විය. මෙය ප්‍රධාන වශයෙන් පවතින මුදල් ප්‍රවාහ සමඟින් ප්‍රාග්ධන ආයෝජන ක්‍රියාත්මක කිරීම කළමනාකරණය කිරීම සහ අයවැය ඇස්තමේන්තුගත අගයට වඩා අඩුවෙන් වැටුප් හා වේතන මත වර්තන වියදම දැරීම හේතුවෙන් සිදු විය. සහනාධාර හා පැවරුම් සහ පොළී සඳහා වන වියදම යන එක් එක් සංරචකය ආර්ථිකයේ කොටසක් ලෙස ද.දේ.නි. යෙන් සියයට 0.5 කින් පමණ වැඩි විය.

වගුව 2 | කාර්යසාධනය ඇහැයීම 2024

දර්ශකය	2024 අයවැය*	2024 තාවකාලික	රු. බිලියන අයවැය සමඟ වෙනස	ද. දේ. නි. යේ % ලෙස	
				2024 අයවැය	2024 තාවකාලික
මුළු අදායම් සහ ප්‍රදාන	4,127	4,091	(36)	13.1	13.7
මුළු අදායම	4,107	4,031	(76)	13.0	13.5
බදු අදායම	3,820	3,705	(115)	12.1	12.4
ආදායම් බදු	1,080	1,026	(54)	3.4	3.4
භාණ්ඩ හා සේවා මත බදු	2,235	2,201	(34)	7.1	7.4
විදේශ වෙළෙඳාම මත බදු	505	477	(28)	1.6	1.6
බදු නොවන ආදායම	287	326	39	0.9	1.1
ප්‍රදාන	20	60	40	0.1	0.2
මුළු වියදම	6,528	6,131	(397)	20.7	20.5
වර්තන වියදම	5,277	5,340	63	16.8	17.9
පොළී නොවන වර්තන වියදම්	2,626	2,650	24	8.3	8.9
වැටුප් හා වේතන	1,127	1,066	(61)	3.6	3.6
භාණ්ඩ හා සේවා	341	351	10	1.1	1.2
සහනාධාර හා පැවරුම්	1,158	1,234	76	3.7	4.1
පොළී වියදම	2,651	2,690	39	8.4	9.0
ප්‍රාග්ධන වියදම් හා ශුද්ධ ණයදීම්	1,251	791	(460)	4.0	2.6
එයින් රාජ්‍ය ආයෝජන	1,260	817	(443)	4.0	2.7
ජංගම ගිණුමේ ශේෂය (පොළී ගෙවීම් ඇතුළත් වේ, රාජ්‍ය ආයෝජන සහ ශුද්ධ ණය දීම හැර)	-1,170	-1,309	(139)	(3.7)	(4.4)
ප්‍රාථමික ශේෂය (පොළී ගෙවීම් හැර)	250	650	399	0.8	2.2
අයවැය ශේෂය	-2,401	-2,040	361	(7.6)	(6.8)
නාමික ද. දේ. නි. (රු. බිලියන)	31,500	29,899	(1,601)		
නාමික ද. දේ. නි. (වර්ධන වේගය)	12.1	9.0	(3.1)		
මූර්ත ද. දේ. නි. (වර්ධන වේගය)	1.8	5.0	3.2		
ද. දේ. නි. අවධමනකය (ප්‍රතිශත වෙනස)	10.1	3.8	(6.3)		
ප්‍රාථමික වියදම (රු. බිලියන)	3,877	3,441	(436)		
ප්‍රාථමික වියදම (ද. දේ. නි. යේ % ලෙස)	12.3	11.5	(0.8)		

* රු. බිලියන 450 ක බැංකු ප්‍රාග්ධනීකරණය ඇතුළත් නොවේ.
මූලාශ්‍රය : රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

2025 මූල්‍ය වර්ෂයේ අපේක්ෂිත රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්යසාධනය

පවතින මූල්‍ය වර්ෂය සඳහා රාජ්‍ය මූල්‍ය ඉලක්ක සමඟ අපේක්ෂිත අනුකූලතාවය ඇගයීම 2025 වසරේ ජනවාරි මස සිට අප්‍රේල් මස දක්වා කාලය සඳහා වසරේ මේ දක්වා ලබා ගත් ඇස්තමේන්තු මත පදනම්ව සිදු කරන ලදී (වගුව 3).

2025 වසරේ දී ඉලක්කගත ප්‍රාථමික අතිරික්තය වන ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 2.3 ක ඉලක්කය නිසි පරිදි ළඟා කර ගත හැකි බව වසර ආරම්භයේ සිට මේ දක්වා ප්‍රතිඵලවලින් පෙනෙන්නට කර තිබේ. ප්‍රාථමික අතිරික්තය සඳහා සම්පූර්ණ වසර තුළ ළඟා කර ගත යුතු ඉලක්කය වූ රු. බිලියන 750 ට සාපේක්ෂව 2025 වසරේ පළමු මාස හතර තුළ රු. බිලියන 533 ක් ළඟා කර ගෙන ඇත.

2025 වසරේ පළමු මාස හතර තුළ, අයවැය මගින් උපකල්පනය කරන ලද අනුපාතවලට අනුකූලව සියලුම ශීර්ෂයන්වල බදු ආදායම පුළුල් ලෙස වර්ධනය වෙමින් පවතී. සමස්ත ආදායමට සාපේක්ෂව රාජ්‍ය ආදායමේ ඉතා කුඩා ප්‍රමාණයක් සඳහා දායකත්වය දක්වන බදු නොවන ආදායම සහ ප්‍රදාන යන දෙවර්ගයෙන්ම අපේක්ෂා කළ ප්‍රමාණයට වඩා අඩුවෙන් ආදායම වර්ධනය වුව ද, මූල්‍ය වර්ෂයේ අග භාගයේදී එය ළඟා කර ගැනීමට හැකිවනු ඇත.

අයවැය සීමාවක් සහිතව ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් අප්‍රේල් දක්වා පළමු මාස හතර තුළ සමස්ත වියදම සම්පූර්ණ වාර්ෂික ඇස්තමේන්තුවෙන් සියයට 23.9 ක් වන අතර, ප්‍රාථමික වියදම සම්පූර්ණ වාර්ෂික ඇස්තමේන්තුවෙන් සියයට 21.7 ක් පමණ විය. වැටුප් හා වේතන සහ සහනාධාර හා පැවරුම් පුරෝකථනය කළ ප්‍රමාණයට වඩා ඉහළ වර්ධනයක් පිළිබිඹු කිරීම හේතුවෙන් පළමු මාස හතර තුළ පුනරාවර්තන වියදම අයවැය ඇස්තමේන්තුවට වඩා වැඩි අගයක් ගනු ලැබීය. පොලී සහ ප්‍රාග්ධන වියදම් සඳහා වන වියදම් අයවැය ඇස්තමේන්තුවට වඩා අඩුවෙන් වාර්තා වී ඇත. මෙමගින් ධනාත්මක සංඥාවක් පිළිබිඹු කළ ද, ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය වියදම් වසර අගදී වේගවත් වර්ධනයක් ඇති කරන සුපුරුදු රටාවක් අනුගමනය කරන බැවින් එහි ප්‍රතිඵලය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රවේශම් විය යුතුය.

2025 වසරේ පළමු මාස හතර තුළ 2025 ආදායම් ඇස්තමේන්තුවෙන් සියයට 29.2 ක් ළඟා කර ගැනීමත් සමඟ, 2025 වසරේ ඉතිරි මාස අට තුළ ඉහළ ආදායම් අපේක්ෂාවක් සමඟ, ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 15.1 ක ඇස්තමේන්තුගත ආදායම නිසි පරිදි ළඟා කර ගත හැකි බව අපේක්ෂා කළ හැකිය. 2025 වසරේ පළමු කාර්තුවේ සමස්ත ආදායම් සහ ප්‍රදාන කාර්තුමය ද.දේ. නි.යෙන් සියයට 12.9 ක් විය.

වගුව 3 | 2025 කාර්යසාධනය ඇගයීම

දර්ශකය	2024		2025		අයවැයගත	වර්ධනය	ලඟා කර ගැනීම
	වාර්ෂික*	ජන- අප්‍රේල්	වාර්ෂික	ජන- අප්‍රේල් ^(අ)			
					%	%	(අයවැයෙහි % ලෙස)
මුළු අදායම් සහ ප්‍රදාන	4,127	1,218	4,990	1,455	20.9	19.4	29.2
මුළු අදායම	4,107	1,216	4,960	1,453	20.8	19.5	29.3
බදු අදායම	3,820	1,118	4,590	1,349	20.2	20.7	29.4
ආදායම් බදු	1,080	244	1,167	274	8.1	12.3	23.5
භාණ්ඩ හා සේවා මත බදු	2,235	724	2,772	881	24.0	21.6	31.8
විදේශ වෙළඳාම මත බදු	505	149	651	194	28.9	30.2	29.9
බදු නොවන ආදායම	287	98	370	104	28.9	6.1	28.2
ප්‍රදාන	20	2	30	1	50.0	(32.6)	4.6
මුළු වියදම	6,528	1,579	7,190	1,716	10.1	8.7	23.9
වර්තන වියදම	5,277	1,419	5,886	1,603	11.5	13.0	27.2
පොළී නොවන වර්තන වියදම්	2,626	693	2,936	809	11.8	16.7	27.6
වැටුප් හා වේතන	1,127	302	1,230	361	9.2	19.7	29.4
භාණ්ඩ හා සේවා	341	100	416	102	21.9	2.6	24.6
සහනාධාර හා පැවරුම්	1,158	291	1,290	345	11.4	18.5	26.8
පොලී වියදම	2,651	726	2,950	794	11.3	9.4	26.9
ප්‍රාග්ධන වියදම් හා ශුද්ධ ණයදීම්	1,251	160	1,304	113	4.3	(29.4)	8.7
එයින් රාජ්‍ය ආයෝජන	1,260	165	1,315	115	4.4	(30.3)	8.8
ජංගම ගිණුමේ ශේෂය	-1,170	-203	-926	-150			
(පොළී ගෙවීම් ඇතුළත් වේ, රාජ්‍ය ආයෝජන සහ ශුද්ධ ණය දීම හැර)							
ප්‍රාථමික ශේෂය	250	365	750	533			
(පොළී ගෙවීම් හැර)							
අයවැය ශේෂය	-2,401	-361	-2,200	-262			
ප්‍රාථමික වියදම (රු. බිලියන)	3,877	853	4,240	922	9.4	8.1	21.7

* රු.බිලියන 450 ක බැංකු ප්‍රාග්ධනීකරණය ඇතුළත් නොවේ.

^(අ) නාවකාලික

මූලාශ්‍රය : රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

වසර 5 ක මධ්‍යකාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය රාමුවට අයත් කාල සීමාව තුළ අපේක්ෂිත රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්යසාධනය

මෑත කාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය වර්ධනයන් සැලකිල්ලට ගනිමින්, ඉදිරි වසර පහ සඳහා පුරෝකථනය කරන ලද රාජ්‍ය මූල්‍ය දර්ශක ළඟා කරගත හැකි දර්ශක ලෙස සලකනු ලැබිය හැකි නමුත්, ආර්ථික වාතාවරණය තුළ ඇතිවිය හැකි අවිනිශ්චිතතාවයන් සහ ප්‍රධාන ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී අඛණ්ඩව සාර්ථකත්වය ළඟා කර ගැනීම මත එය රඳා පවතිනු ඇත.

2026 මූල්‍ය වර්ෂය සහ ඊළඟ මූල්‍ය වර්ෂ හතර සඳහා රාජ්‍ය මූල්‍ය ඉලක්ක සමඟ අපේක්ෂිත අනුකූලතාවය ළඟා කර ගැනීම, 2025 වසර සඳහා අපේක්ෂා කරන ලද ආදායම් ප්‍රතිපත්තීන් කාලෝචිත ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම, මධ්‍ය කාලීනව මෙම ආදායම් වැඩිදියුණු කිරීම වර්ධනය කිරීම තවදුරටත් පවත්වා ගැනීම, බදු අනුකූලතාව වැඩි දියුණු කිරීම සහ අනෙකුත් බදු පරිපාලන පියවරයන් මත පදනම් වේ.

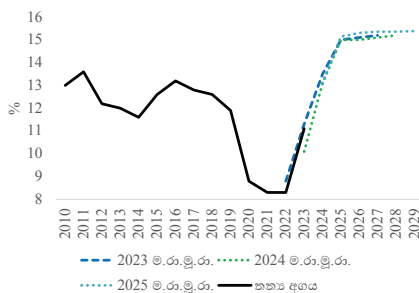
මෙම සැලසුම්ගත ක්‍රියාමාර්ගයන්ට අනුව කටයුතු නොකළහොත් ඒ සඳහා පුනරාවර්තන වියදම්වල වර්ධනය සක්‍රීයව පාලනය කළ යුතු අතර, එමඟින් රාජ්‍ය ආයෝජන වැඩි කිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රධාන පහසුකම් සපයන අතර සාපේක්ෂ ප්‍රමුඛතා අඛණ්ඩව සලකා බලනු ඇත.

පෞද්ගලික ආයෝජන සඳහා විශ්වාසය තැබිය හැකි තිරසාර හා ස්ථාවර වර්ධනයක් සහ යථා තත්ත්වයට පත් වීම සඳහා සාපේක්ෂව හිතකර සාර්ව ආර්ථික තත්ත්වයන් අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය වනු ඇත. පෞද්ගලික අංශය විසින් ණය ලබා ගැනීමේ වර්ධනයක් පිළිබිඹු කිරීම මේ සම්බන්ධයෙන් ඉතා ධනාත්මක කරුණකි.

රාජ්‍ය ආදායම

මධ්‍ය කාලීන මූල්‍ය රාමුව මඟින් 2024 වසරේ ද.දේ.නි. යෙන් සියයට 13.7 සිට 2025 වසරේ දී ද.දේ.නි. යෙන් සියයට 15.1 දක්වා ප්‍රදාන ද ඇතුළුව සමස්ත ආදායම තවදුරටත් ඉහළ නැංවීමටත් මෑත කාලීන සහ සැලසුම්ගත ප්‍රතිසංස්කරණ පූර්ණ වශයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීමත් සමඟින් ආදායම් එකතු කිරීම හා පරිපාලනය ශක්තිමත් වීමේ පදනම මත 2030 වසර වනවිට ප්‍රදාන ද ඇතුළුව සමස්ත ආදායම ද.දේ.නි. යෙන් සියයට 15.4 ක් දක්වා ක්‍රමානුකූලව ඉහළ නැංවීමට පුරෝකථනය කර ඇත. 2022 වසරේ

රූපසටහන 5 | මුළු ආදායම (ද. දේ. නි. යේ %)

මූලාශ්‍රය : රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

ආර්ථික අර්බුදය සිදු වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය ආදායම ද.දේ.නි. යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස ලොව අවම අනුපාතයන්ගෙන් එකක් විය. මෙය යථා තත්ත්වයට ගෙන ඒමට ආදායම සහ ද.දේ.නි. ය අතර අනුපාතය නැවත යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම සඳහා සැලකිය යුතු මට්ටමේ ප්‍රතිපත්තිමය පියවර ගෙන ඇත. මෙම අනුපාතයේ ඉහළ යන ප්‍රවණතාවය බදු පරිපාලනයේ කාර්යක්ෂමතාව සහ බදු ආදායම අහිමි වීම අවම කිරීම සඳහා ක්‍රියාවට නංවන ලද නිශ්චිත ප්‍රතිසංස්කරණ මාලාවක් මඟින් පිළිබිඹු කෙරේ.

රාජ්‍ය ආදායම ඉහළ නැංවීමට කටයුතු කිරීම අභියෝගාත්මක වන නමුත් 2023 සහ 2024 වසර දෙක පුරාවට ක්‍රියාත්මක වෙමින් පැවති ප්‍රතිපත්තිමය ප්‍රතිසංස්කරණ සහ අපේක්ෂාවන් ඉක්මවා ගිය සාර්ථකත්වයන්, ඉලක්ක ලඟාකරගත හැකි බවට යම් තහවුරු කිරීමක් ඇති කරයි.

රාජ්‍ය වියදම සහ ප්‍රාථමික වියදම් සීමාව

2024 වසරේ දී ද.දේ.නි. යෙන් සියයට 20.5 ක් වූ සමස්ත වියදම 2030 වසරේ දී ද.දේ.නි. යේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 19.2 දක්වා ක්‍රමයෙන් අඩුවනු ඇතැයි පුරෝකථනය කර ඇති අතර, එය ඵලදායී වියදම් කළමනාකරණය සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතාවය සඳහා වන ප්‍රයත්නයන් අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම මත පදනම් වේ.

පුනරාවර්තන වියදම් 2024 වසරේ දී වූ ද.දේ.නි. යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 17.9 සිට 2026 වසරේ දී ද.දේ.නි. යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 17.0 දක්වා තවදුරටත් අඩු වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන අතර 2030 වසර වන විට එය ද.දේ.නි. යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 14.9 දක්වා අඩු වනු ඇත. සාර්ථක ලෙස ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම, ණය ගැනීමේ අවශ්‍යතා අඩු වීම සහ වඩාත් හිතකර තත්ත්වයන් මත පදනම්ව සකසන ලද කොන්දේසි මත පදනම්ව පොළී වියදම 2024 වසරේ දී වූ ද.දේ.නි. යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 9.0 සිට 2030 වසරේ දී ද.දේ.නි. යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 6.1 දක්වා අඩු වීම මේ සඳහා හේතු විය.

යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සහ දිගුකාලීන ආයෝජන කෙරෙහි රජයේ පවතින දැඩි කැපවීමට සමගාමීව, ප්‍රාග්ධන වියදම් සහ ශුද්ධ ණය දීම 2024 වසරේ දී ද.දේ.නි. යෙන් ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 2.6 සිට 2027 වසරේ දී සියයට 4.0 දක්වා ඉහළ යනු ඇතැයි සහ 2030 වන විට සියයට 4.3 දක්වා ළඟා වනු ඇතැයි පුරෝකථනය කර ඇත.

ප්‍රාථමික වියදම් (පොළී නොවන) 2024 වසරේ දී ද.දේ.නි. යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 11.5 සිට 2026 වසරේ දී සියයට 12.9 දක්වා ඉහළ යනු ඇතැයි පුරෝකථනය කර ඇති අතර, නව මූල්‍ය වගකීම් රාමුවේ පළමු වසර පහ තුළ නීතිගත කර ඇති සියයට 13 සීමාවට වඩා සුළු වශයෙන් අඩුවෙන් මෙම මට්ටම් පවතිනු ඇත.

ප්‍රාථමික ශේෂය

රාජ්‍ය ආදායම සහ ප්‍රාථමික වියදම සඳහා වන ඉහත පුරෝකථන මත පදනම්ව, 2025 වසරේ සිට ද.දේ. නි.යෙන් අවම වශයෙන් සියයට 2.3 ක ප්‍රාථමික අතිරික්ත ඉලක්කය සපුරා ගෙන යනු ඇත.

කෙටිකාලීන වර්ධනය සඳහා වන ප්‍රවණතාවය, උද්ධමනය සහ ආදායම පිළිබඳ අවිනිශ්චිතතාවයට මුහුණ දීම සඳහා කුඩා රාජ්‍ය මූල්‍ය ස්ථාවරත්වයක් ඇතුළත් කිරීමට රජය විසින් තීරණය කර ඇති බැවින් මධ්‍යකාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය රාමුවේ පුරෝකථනයන් ඉලක්කයට වඩා තරමක් ඉහළින් පවතී.

ප්‍රාථමික ශේෂ ඉලක්ක නිවැරදිවම සමාන වන මට්ටමට වඩා තරමක් පහළින් ප්‍රාථමික වියදම් පවත්වා ගනිමින් එනම් ආරක්ෂිත ආන්තිකයක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා රජය දැනුවත්වම තම ප්‍රාථමික වියදම් (පොළී නොවන) එහි ප්‍රාථමික ශේෂ ඉලක්කයට ළඟා වීමට අවශ්‍ය මට්ටමට වඩා මදක් පහළින් තබා ගනිමින් මෙය සිදු කරනු ලබයි. එනම්, ප්‍රායෝගිකව ඉලක්කය සපුරා ගැනීමට ඇති අවස්ථා පුළුල් කරමින් ඒ සඳහා වන සම්භාවිතාව වැඩි කිරීම සඳහා, සැලකිය යුතු ප්‍රාථමික ශේෂයක් ඉලක්ක කර ගැනීම සඳහා ප්‍රතිපත්තිය සකසනු ඇත. නිරීක්ෂණය කරන ප්‍රතිඵල අනුව, ඉදිරි වසරවල දී මෙම ස්ථාවරත්වයෙහි නැවත ගණනය කිරීමක් සිදු කිරීම සුදුසු විය හැකිය.

එබැවින්, 2027 දක්වා ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම් වැඩසටහනට අදාළ කාලපරිච්ඡේදයේ ඉතිරි කාලය තුළ සහ 2030 දක්වා මධ්‍ය කාලීන පුරෝකථන කාලපරිච්ඡේදය තුළ ඉලක්කය සපුරා ගැනීම සඳහා අදාළ පුරෝකථන පුළුල් ලෙස දක්වා ඇත. රාජ්‍ය ණය බොහෝ අඩු මට්ටමක් කරා ළඟා වන තෙක් ද.දේ.නි. යෙන් අවම වශයෙන් සියයට 2.3 ක ප්‍රාථමික අතිරික්තයන් ඉලක්ක කර ගැනීම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමට රජය දැනට අපේක්ෂා කරයි.

අයවැය ශේෂය

2024 වසරේ දී ද.දේ.නි. යෙන් සියයට 6.8 ක් වූ සමස්ත අයවැය හිඟය 2026 වසරේ දී සියයට 5.6 දක්වා සැලකිය යුතු ලෙස අඩුවීමක් සහ 2030 වන විට සියයට 3.7 දක්වා තවදුරටත් අඩුවීම පොළී ගෙවීම්වල අපේක්ෂිත පහත වැටීම සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කිරීම හේතුවෙන් සිදුවනු ඇත.

මෙම පුළුල් ප්‍රවේශය රාජ්‍ය මූල්‍ය තිරසාරතාවය යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම සහ ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය ස්ථාවර වර්ධනයක් සහ සංවර්ධනයක් සඳහා යොමු කිරීම අරමුණු කර ඇත.

රාජ්‍ය ණය

ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය ණය සඳහා වන ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ පුරෝකථන අනුව 2022 වසරේ දී ද.දේ. නි.යෙන් සියයට 119.2 ක් පමණ වූ රාජ්‍ය ණය 2030

වසර වන විට ද.දේ.නි. යෙන් සියයට 94.5 ක් පමණ දක්වා අඩු වනු ඇති අතර එය 2032 වසර වන විට ද.දේ.නි. යෙන් සියයට 95 ක් වූ ආරම්භක ඉලක්කයට වඩා පහත මට්ටමක පවතිනු ඇත. ප්‍රාථමික ශේෂ ඉලක්කය සහ ප්‍රාථමික වියදම් සීමාව සමග අනුගත වීම තුළින් ප්‍රධාන බාහිර බලපෑම් නොමැති විට රාජ්‍ය ණය ඉලක්කය සපුරා ගැනීමට සහාය වනු ඇත.

4. මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය ළඟා කර ගැනීම සඳහා සහාය වන නිශ්චිත ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ග

2022 වසරේ ඇති වූ අර්බුදයට අඛණ්ඩව ප්‍රතිචාර දැක්වීම තුළින්, රජය පහත දක්වා ඇති පරිදි සහ II වන ඇමුණුමෙහි වඩාත් විස්තරාත්මකව පැහැදිලි කර ඇති පරිදි ආදායම් පාදක රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා පියවර ඇතුළුව නිවැරදි කිරීමේ සාර්ව ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති බොහොමයක් ක්‍රියාවට නංවා ඇත. මෙම ප්‍රතිපත්ති ප්‍රතිසංස්කරණ සැලසුම් කර ඇත්තේ ඉහත දක්වා ඇති රාජ්‍ය මූල්‍ය ඉලක්ක කරා ළඟා වීමට සහාය දැක්වීම පිණිසය.

පසුගිය වසර තුන තුළ, ශ්‍රී ලංකාව එහි සාර්ව ආර්ථික පසුබිමට සැලකිය යුතු ලෙස බලපෑම් ඇති කරන රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ක්‍රියාමාර්ග රැසක් ගෙන ඇත. මෙම පියවර ආර්ථිකය ස්ථාවර කිරීමට, රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණය කිරීමට සහ තිරසාර වර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීමට උපකාරී වී ඇති අතර, එමඟින් පහත දක්වා ඇති පරිදි වඩාත් ධනාත්මක ප්‍රතිඵල ලබා දී ඇත.

- අඛණ්ඩව වසර දෙකක ආර්ථික සංකෝචනයකින් අනතුරුව 2024 වසරේ දී ආර්ථික වර්ධනය සියයට 5 ක ආකර්ෂණීය වර්ධනයක් දක්වා යථා තත්ත්වයට පත් විය. මෙය 2014 වසරේ සිට වාර්තා වූ ඉහළම වාර්ෂික වර්ධනයයි. මෙම ධනාත්මක ප්‍රවණතාවය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යමින්, 2025 වසරේ පළමු කාර්තුවේ දී ආර්ථිකය සියයට 4.8 කින් වර්ධනය විය.
- කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකය මගින් මනිනු ලබන වාර්ෂික උද්ධමනය, 2022 වසරේ සැප්තැම්බර් මාසයේ දී ඓතිහාසිකව ඉහළම අගය වන සියයට 69.8 දක්වා ළඟා විය. කෙසේ වෙතත්, උද්ධමනය ස්ථාවර කිරීමට ගත් උත්සාහයන්ගේ සාර්ථකත්වය සනාථ කරමින් උද්ධමන අනුපාතය 2023 වසරේ ජූලි මාසයේ දී තනි ඉලක්කම් මට්ටමකට ළඟා වූ අතර එතැන් සිට එම මට්ටමේම පවත්වාගෙන ඇත. 2024 වසරේ සැප්තැම්බර් මාසයේ දී උද්ධමනය -0.5 ක් ලෙස වාර්තා කරමින් සෘණ මාර්ගයකට අවතීර්ණ වූ අතර, 2025 වසරේ මැයි මාසයේ දී එය -0.7 ක් විය.

- රාජ්‍ය මූල්‍ය විනය සහ විවක්ෂණශීලී කළමනාකරණය රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයේ සැලකිය යුතු දියුණුවක් ඇති කිරීමට හේතු විය. 2024 වසරේ දී රු. බිලියන 650 ක ප්‍රාථමික අතිරික්තයක් හෙවත් ද.දේ.නි. යෙන් සියයට 2.2 ක් වාර්තා වූ අතර, සමස්ත අයවැය හිඟය ද.දේ.නි. යෙන් සියයට 6.8 දක්වා අඩු විය. රජයේ ආදායම වර්ධනය වීම මෙයට හේතු විය. 2025 වසරේ මුල් මාස හතර තුළ රු. බිලියන 532.7 ක ප්‍රාථමික අතිරික්තයක් වාර්තා විය.
- 2024 වසරේ දී ප්‍රදාන ඇතුළුව රජයේ සමස්ත ආදායම රු. බිලියන 4,000 ඉක්මවිය. නාමික අගයෙහි සැලකිය යුතු වර්ධනයට සමගාමීව, ද.දේ.නි. යේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස ප්‍රදාන ද ඇතුළුව රජයේ ආදායම 2023 වසරේ දී වූ සියයට 11.2 සිට 2024 වසරේ දී සියයට 13.7 දක්වා වර්ධනය විය. 2025 වසරේ පළමු කාර්තුවේ දී ප්‍රදාන ද ඇතුළත් සමස්ත ආදායම ද.දේ.නි. යෙන් සියයට 12.9 ක් විය.
- විදේශ අංශය සම්බන්ධයෙන් සැලකීමේ දී, සංචාරක ඉපැයීම්වල සීඝ්‍ර වර්ධනය, සේවක ප්‍රේෂණවල ස්ථාවර වැඩිවීම සහ විදේශ අංශයේ සමස්ත ස්ථාවරත්වය වර්ධනය වීම හේතුවෙන් 2024 වසරේ දී ඇ.ඩො. බිලියන 1.2 ක ජංගම ගිණුම් අතිරික්තයක් වාර්තා කරමින් ශ්‍රී ලංකාව ධනාත්මක ප්‍රවණතාවයක් සනිටුහන් කරන ලදී.
- ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් දේශීය වශයෙන් ඓතිහාසික ඉහළම විදේශ විනිමය මිලදී ගැනීම සහ ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල, ලෝක බැංකුව සහ ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව වැනි බහුපාර්ශ්වික ආයතනවල ලැබීම් හේතුවෙන් 2025 වසරේ අප්‍රේල් මස අවසානය වන විට දළ නිල සංචිත ප්‍රමාණය ඇ.ඩො. බිලියන 6.3 දක්වා සැලකිය යුතු ලෙස වර්ධනය විය.

- ප්‍රධාන වශයෙන් ජංගම ගිණුම් අතිරික්තයන් සහ දේශීය විදේශ විනිමය වෙළෙඳපොළට විදේශ මුදල් ලැබීමේ ස්ථාවර ශුද්ධ ප්‍රවාහය හේතුවෙන්, 2023 වසර අවසානයේ දී වාර්ෂිකව විනිමය අනුපාතය සියයට 12.1 ක අගයකින් අතිප්‍රමාණය වීමට සාපේක්ෂව 2024 වසර අවසානයේ දී සියයට 10.7 ක අතිප්‍රමාණය වීමක් වාර්තා කරමින් විනිමය අනුපාතය අඛණ්ඩව දෙවන වසරටත් අතිප්‍රමාණය විය.

මෙම ඉලක්ක වෙත ලඟාවීම සඳහා, ශ්‍රී ලංකා රජය විවිධ ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග සහ ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාත්මක කර ඇත. බදු නිදහස් සීමාවන් අඩු කිරීම, බදු අනුපාත සංශෝධනය කිරීම සහ සංස්ථාපිත ආදායම් බදු අනුපාත ඉහළ නැංවීම වැනි බදු ප්‍රතිපත්තිවල වෙනස්කම් මේ සඳහා ඇතුළත් වේ. ඊට අමතරව, එකතු කළ අගය මත බදු අනුපාත සහ නිෂ්පාදන බදු/සුරාබදු සඳහා සිදුකරන ලද ගැලපීම් මෙම ආදායම් වර්ධනයට සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතාවයට දායක විය.

ආදායම් වර්ධනය කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ගයන්ට සමගාමීව වියදම් තාර්කිකරණ ක්‍රියාමාර්ගයන් ද මධ්‍ය කාලීනව පවත්වා ගනු ඇත. රාජ්‍ය ව්‍යවසාය ප්‍රතිසංස්කරණ/අලෙවිකරණය කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස රාජ්‍ය ව්‍යවසාය සහ අනෙකුත් රාජ්‍ය ආයතන වෙත පැවරුම් අඩු කිරීම, රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනත මගින් සහාය දක්වන සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිවල විවක්ෂණශීලී ආයෝජන, රාජ්‍ය අංශයේ සේවක සංඛ්‍යාව තාර්කිකරණය කිරීම මෙයට ඇතුළත් වේ.

තවද, වියදම් සීමා කිරීමට සහ මුදල් ප්‍රවාහ කළමනාකරණය වැඩිදියුණු කිරීමට ගත් ප්‍රයත්නයන් රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්යසාධනය වැඩිදියුණු කිරීමේ දී තීරණාත්මක කාර්යභාරයක් ඉටු කර ඇත. රජය තම මුදල් ප්‍රවාහය සාර්ථකව කළමනාකරණය කළ අතර, අයවැය හිඟයෙන් සැලකිය යුතු කොටසක් දේශීය මූලාශ්‍රවලින් මූල්‍යයනය කරන ලදී.

II කොටස

මූල්‍ය අවදානම් පිළිබඳ ප්‍රකාශය
2026

1. හැඳින්වීම

2024 අංක 44 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනතේ 11 (5) (ඊ) වගන්තියට අනුව, මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය ප්‍රකාශය තුළ, පනතේ 10 වන වගන්තියේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීමේ දී බාධා විය හැකි මූල්‍ය අවදානම්වල ප්‍රධාන ප්‍රභවයන් නිශ්චිතව සඳහන් කළ යුතු අතර, එවැනි මූල්‍ය අවදානම්වල මූල්‍යමය බලපෑම පිළිබඳ තක්සේරුවක් ද කළ යුතුය. මෙම මූල්‍ය අවදානම් පිළිබඳ ප්‍රකාශය, රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනත යටතේ නියම කර ඇති අවශ්‍යතා අනුව ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද එවැනි පළමු වාර්තාව වේ.

ස්වාභාවික විපත්, 2019 වසරේ සිදුවූ පාස්කු ඉරිදා ප්‍රහාරය, කොවිඩ්-19 වසංගතය සහ 2022 වසරේ දී ඇති වූ ගැඹුරු, සංකීර්ණ හා අන්තර් සම්බන්ධිත සමාජ-ආර්ථික අර්බුදය ඇතුළු මෑත වසරවල දී ඇති වූ අනපේක්ෂිත සිදුවීම් හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ ජනගහනය, ආර්ථිකය සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය හා මූල්‍ය තත්ත්වය දැඩි ලෙස බලපෑමට ලක්විය.

සමස්තයක් වශයෙන්, අවදානම් ඉහළ මට්ටමක පවතින නමුත් එම තත්ත්වය සමනය වෙමින් පවතී. රජය විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද පුළුල් ප්‍රතිපත්තිමය ප්‍රයත්නයන් සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ණයභීෂ්‍යන් සමඟ සාර්ථකව සිදුකළ ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ සාකච්ඡා ඇතුළුව සියලුම සංවර්ධන පාර්ශවකරුවන්ගේ සහයෝගය ලැබීම මේ සඳහා හේතු විය.

රාජ්‍ය මූල්‍ය වගකීම පිළිබඳ අපගේ වර්තමාන ප්‍රවේශය පදනම් වී ඇත්තේ විනිවිදභාවය මතයි.

වසර පහක මූල්‍ය සැලසුම් කාලසීමාවක් තුළ, රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය සහ අවදානම් කළමනාකරණය සඳහා රජය ගනු ලබන ප්‍රවේශයට මහ පෙත්වන පැහැදිලි ඉලක්ක පිහිටුවීමට රජය කටයුතු කළ යුතුය. ඉලක්ක සැකසීමේදී, ඒවා අනුගමනය කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. එහි ප්‍රගතිය පාර්ලිමේන්තුව විසින් සුපරීක්ෂණය ලක් කළ යුතුය.

මෙයින් අදහස් කරන්නේ, අදාළ ඉලක්ක සෑම වසරකම සැබවින්ම ළඟා කර ගෙන තිබේ ද යන්න සහ අනාගතය පිළිබඳව සැලකූ විට එම ඉලක්ක තවදුරටත් ළඟා කරගත හැකි මට්ටමේ පවතිනවා ද යන්න ඇතුළුව, ප්‍රගතිය පිළිබඳව දත්ත හා කරුණු මත පදනම්ව කරුණු සැහවීමෙන් තොරව අවංකව හා අපක්ෂපාතීව කටයුතු කිරීමයි. රජය තම රාජ්‍ය මූල්‍ය ඉලක්ක සපුරා නොගන්නේ නම් හෝ අනපේක්ෂිත ගැටළු හෝ අවාධානම් පවතින්නේ නම්, එම තත්ත්වයට මුහුණ දී රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්යසාධනය යාථාතත්ත්වයට පත් කිරීම සඳහා නිවැරදි කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිමය ප්‍රතිචාර සකස් කර ක්‍රියාත්මක කළ යුතු ය.

ආර්ථික හා අයවැය ස්ථාවරත්වය යළි ගොඩනැගීම සම්බන්ධව ශ්‍රී ලංකාව මෑත වසරවල දී විශාල ප්‍රගතියක් අත්පත් කරගෙන ඇති අතර එමඟින් ආර්ථිකය ස්ථායීකරණය වීම සඳහා සහ අනාගතය පිළිබඳ විශ්වාසයක් ගොඩනැගීම සඳහා ශක්තිමත් අධිකාලමක් නිර්මාණය වී තිබේ. අඛණ්ඩ සුපරීක්ෂාකාරීත්වය ඉතා

වැදගත් වන අතර, මෙම ප්‍රගතිය තවදුරටත් ශක්තිමත් කිරීමට සහ අවදානම් දැනට පවතින මට්ටමට වඩා පහළ මට්ටම්වලට ගෙන ඒමට හැකිවන පරිදි තවදුරටත් ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

වර්තමානයේ දී දරන උත්සාහයන්ගේ ප්‍රතිලාභ, වඩාත් ස්ථාවර වර්ධනයක්, වඩාත් වැඩි වූ අවස්ථාවන්, සහ වඩා ඉහළ ප්‍රතිපත්ති නම්‍යශීලීභාවයක් සමඟින් ඉදිරි පරම්පරාවන් විසින් භුක්ති විඳිනු ඇත. වඩාත් ස්ථාවර සහ අඩු අවදානම් සහිත රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වයක් පැවතීම, විශේෂයෙන්ම ණය තිරසාර මට්ටමකට අඩු වීම මඟින් සීමිත වූ සම්පත්, රාජ්‍ය ආයෝජන ඇතුළු අනෙකුත් ප්‍රමුඛතා සඳහා යෙදවීමට අවස්ථාව සලසනු ඇත.

මූල්‍ය අවදානම් පිළිබඳ ප්‍රකාශය, නූතන මූල්‍ය පාලනයේ ඉතා වැදගත් අංගයකි. කාලයත් සමඟ අවදානම් ආවරණය පුළුල් වනු ඇති අතර විශ්ලේෂණයේ ගැඹුරුබව සහ සංකීර්ණත්වය වර්ධනය වනු ඇත. මෙම ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය නම්‍යශීලී හා අනුවර්තනය විය හැකි විය යුතු අතර, නව තොරතුරු, ප්‍රවණතා සහ වෙනස්වන තත්ත්වයන් පිළිබිඹු කිරීම සඳහා නීතිපතා යාවත්කාලීන කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය අවදානම්

මූල්‍ය අවදානම් යනු රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වය, පුරෝකථන සහ අපේක්ෂිත අගයන්ගෙන් වෙනස් වීමට හේතු විය හැකි සාධකයන්ය.

මූල්‍ය අවදානම් තක්සේරු කිරීමේ දී, ඒවායේ ඇස්තමේන්තුගත මට්ටම්වලින් සැලකිය යුතු ලෙස වෙනස් අනපේක්ෂිත පිරිවැයක් හෝ ආදායම් හෝ ණය උත්පාදනය කිරීමට හේතු විය හැකි අනපේක්ෂිත තත්ත්වයන් හෝ සිදුවීම්වල ස්වභාවය පිළිබඳව සලකා බැලේ.

ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳව සලකා බැලීමේ දී, අභ්‍යන්තර හා බාහිර ලෙස ආර්ථිකයේ ඇතිවිය හැකි අනපේක්ෂිත තත්ත්වයන්, රාජ්‍ය ව්‍යවසායන්හි කාර්යසාධනය, රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්වයන්ගෙන් ඇති වන අවදානම්, විදේශ විනිමය අනුපාතවල සහ පොලී අනුපාතවල අනපේක්ෂිත වෙනස්වීම් සහ ස්වාභාවික ආපදාවලින් ඇතිවන බලපෑම් යන සියල්ලම මෑත අතීතයේ දී රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්යසාධනයේ අනපේක්ෂිත වෙනස්කම් ඇති කිරීමට හේතු වූ අවදානම් ප්‍රභව සඳහා උදාහරණ ලෙස දැක්විය හැක.

මෙම මූලාශ්‍රවලින් පැන නැගී මූල්‍ය අවදානම් පිළිබඳව, මෙම ලේඛනයේ ඉදිරි කොටස්වල දී විශ්ලේෂණය කර ඇත. 2022 වසරේ මුහුණ පෑ ආර්ථික අර්බුදයෙන් මිදීම සාධනීය මට්ටමක තිබුණ ද, ශ්‍රී ලංකාව තවදුරටත් අනපේක්ෂිත තත්ත්වයන්ට ගොදුරු වීමේ අවදානමට ලක්ව පවතී. මෙවැනි අවදානම් වළක්වා ගත නොහැකි නමුත් ඒවා වඩා හොඳින් තේරුම් ගෙන වඩාත් උචිත ලෙස කළමනාකරණය කළ හැකිය.

ඉදිරියේ දී තවදුරටත් අනපේක්ෂිත තත්ත්වයන්ට මුහුණ දීමට සිදුවනු ඇතැයි උපකල්පනය කිරීම

ඥාණාන්විත වන අතර සමස්ත අවදානම් මට්ටම අඩු වෙමින් පවතින බවට තක්සේරුකර ඇති බවට දිරි ගැන්විය යුතු ය. මූල්‍ය අවදානම් පිළිබඳ තක්සේරුව වාර්ෂිකව සිදු කර ප්‍රකාශයට පත්කිරීමෙන්, සමස්ත

තත්ත්වයෙහි වෙනස්කම් තේරුම් ගැනීමටත්, ජාතියක් ලෙස වඩා ශක්තිමත් වීම සඳහා ප්‍රතිපත්තිවලින් ලැබෙන දායකත්වය මැන බැලීමටත් හැකියාව ලැබේ. මෙම ලේඛනයෙහි සිදු කරන ලද තක්සේරුවේ සරාංශයක් පහතින් දැක්වේ.

මූල්‍ය අවදානම් පිළිබඳ තක්සේරුවේ සාරාංශය

		සිදුවීමේ සම්භාවිතාව		
		කලාතුරකින් සිදුවිය හැකි (<10%)	සිදුවිය හැකි (10-50%)	බොහෝ දුරට සිදුවිය හැකි (>50%)
රාජ්‍ය මූල්‍ය කෙරෙහි ඇති කළ හැකි බලපෑම	වැඩි (>1% ද. දේ. නි. යෙන්)			සාර්ව ආර්ථික
	මධ්‍යස්ථ (0.1-1% ද. දේ. නි. යෙන්)		රජය සතු ව්‍යවසායයන් ණය, ඇපකර සහ උප ණය දීම	ස්වභාවික විපත්
	අඩු (<0.1% ද. දේ. නි. යෙන්)		රාජ්‍ය පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව	

මූල්‍ය අවදානම් පිළිබඳ ප්‍රකාශයේ අනාගතයේ දී නිකුත් කිරීමට නියමිත ප්‍රකාශයන්හි දී, මූල්‍ය අංශය, (Financial Sector) දේශගුණික විපර්යාස, පළාත් පාලනය සහ නීතිමය කටයුතුවලට අදාළව පැන නැගිය හැකි මූල්‍ය අවදානම් සඳහා ආවරණය පුළුල් කිරීමට නියමිතය.

3. අපේක්ෂිත රාජ්‍ය මූල්‍ය පීඩනයන්

2025 වසරේ අප්‍රේල් මස ලෝක බැංකුවේ ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධනය පිළිබඳ යාවත්කාලීන (Sri Lanka Development Update) වාර්තාවේ දත්ත මගින් ශ්‍රී ලංකාව මුහුණ දෙන පුළුල් ආර්ථික අභියෝග ඉස්මතු කෙරේ. සාර්ව ආර්ථික දර්ශක යථා තත්ත්වයට පත්වීමේ සලකුණු පෙන්නුම් කළ ද, කුටුම්භ ආදායම, රැකියා නියුක්තිය සහ අවදානමට ලක්විය හැකි කණ්ඩායම්වල ජීවන තත්ත්වය අර්බුදයට පෙර මට්ටමට වඩා බෙහෙවින් පහළ මට්ටමක පවතී. දිනකට පුද්ගලයෙකුට ඇ.ඩො. 3.65 ක ක්‍රය ශක්ති සාමාය (Purchasing Power Parity) සීමාවෙන් මනිනු ලබන දරිද්‍රතා අනුපාතය 2024 වසරේ දී සියයට 24.5 ක් වූ අතර, එමඟින්, සමාජ අවදානම් අඛණ්ඩව පවතින බව ඉස්මතු කෙරේ.

මෙම සමාජ ආර්ථික පීඩනයන්, බලපෑමට ලක් වූ ජනතාවට සහාය වීම සඳහා වන සමාජ ආරක්ෂණ ජාල සඳහා අනාගතයේ දී රජයට දැරීමට වන වියදම් ඉහළ යාමේ සම්භාවිතාවය ඉහළ නංවයි. ඒ සමඟම, වැඩිහිටි ජනගහනය වෙගයෙන් වර්ධනය වීම හේතුවෙන් විශ්‍රාම වැටුප් සහ ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරවැසියන් සඳහා ගෙවිය යුතු සහනාධාර ඉහළ යමින් පවතින අතර, එමඟින් මූල්‍ය පීඩනයන් තවදුරටත් උත්සන්න කෙරේ. මේ සඳහා අවධානය යොමු නොකළහොත්,

විශ්‍රාමිකයා විසින් පෙර දී දායකත්වයක් නොදක්වන ලද විශ්‍රාම වැටුප් ක්‍රමය, ඉහළ යන සමාජ ආරක්ෂණ අවශ්‍යතා සහ ජනගහනයේ වෙනස්කම් යනාදියේ ඒකාබද්ධ බලපෑම මධ්‍යකාලීන සහ දීර්ඝකාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය තිරසාරභාවය සඳහා සැලකිය යුතු අවදානමක් ඇති කරනු ඇත.

4. මූල්‍ය අවදානම්වල ප්‍රධාන ප්‍රභවයන්

අ. සාර්ව ආර්ථික අවිනිශ්චිතතාවය හේතුවෙන් පැන නඟින මූල්‍ය අවදානම්

ආර්ථිකයේ තත්ත්වයන් රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයේ කාර්යසාධනය තීරණය කරන ප්‍රධාන සාධකයන් වන නමුත්, ඒවා බොහෝවිට රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ පුරෝකථන සම්බන්ධව ඇති අවිනිශ්චිතතාවයේ ප්‍රධාන මූලාශ්‍රය ද වේ. ගෝලීය වෙළෙඳපොළවල, භාණ්ඩ මිල ගණන්වල සහ දේශීය ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්වල උච්ඡාවචනයන් ආදායම් සහ වියදම්වල සැබෑ කාර්යසාධනය, පුරෝකථනයන්ගෙන් කැපී පෙනෙන ලෙස වෙනස් වීමට බලපාන සාධකයක් විය හැක.

උදාහරණයක් ලෙස, අපේක්ෂිත මට්ටමට වඩා දුර්වල ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් හෝ අඩු මිල මට්ටම් හේතුවෙන් බදු ආදායම් ලැබීම් අපේක්ෂිත අගයයන්ට වඩා අඩු විය හැකි අතර, ආපදාවක් හෝ අනපේක්ෂිත සිදුවීම්කින් අනතුරුව සිදුකෙරෙන හදිසි ප්‍රතිචාර හෝ සමාජ ආධාර හේතුවෙන් වියදම් ශීඝ්‍රයෙන් ඉහළ යාහැකිය.

ණය ලබා ගැනීමේ පිරිවැය (Borrowing costs) සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය තිරසාරභාවයට සෘජුවම බලපාන උද්ධමනය, පොලී අනුපාත සහ විනිමය අනුපාත වැනි අනෙකුත් විචල්‍යයන් ද අස්ථාවර සහ අනපේක්ෂිත ආර්ථික බලවේගයන්ගේ බලපෑමට ලක් වේ.

ආර්ථිකයේ අනපේක්ෂිත තත්ත්වයන් දරාගත හැකි මෙන්ම වෙනස්වන තත්ත්වයන්ට ප්‍රතිචාර දැක්වීමට තරම් නම්‍යශීලී විය හැකි රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කිරීම සඳහා, අවිනිශ්චිතතාවය සහ පුරෝකථන දෝෂ පැවතීම යථාර්ථයක් බව හඳුනා ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. ඕනෑම ආර්ථිකයක් මෙන් ශ්‍රී ලංකාවෙහි තත්ත්වයට විශේෂිත වූ අවධානම් තත්ත්වයන් සමූහයක් ඇත.

අපනයන සඳහා අයිතිම කිහිපයක් මත රඳා පැවතීම සහ සංචාරක ව්‍යාපාරය, විදේශීය ශ්‍රමික ප්‍රේෂණ සහ ඛනිජ තෙල් ආනයන මත අධික ලෙස යැපීම විදේශීය හා දේශීය වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාව අර්බුදයන්ට ලක්වීමේ අවදානම ඉහළ නැංවීමට හේතු වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ භූගෝලීය පිහිටීම හේතුවෙන් ඇතැම් ස්වාභාවික විපත්වලට නිරාවරණය වීම ඉහළ යන අතර, අවසානයේ දී ගෝලීය විමෝචනයට සාපේක්ෂව ඉතා සුළු දායකත්වයක් දක්වන්නේ වුව ද අනෙකුත් රටවලට සාපේක්ෂව දේශගුණික විපර්යාසවලින් ශ්‍රී ලංකාව වඩාත් දරුණු ලෙස පීඩා විඳීමට ලක් විය හැකි ය.

2019 වසරේ සිදුවූ පාස්කු ඉරිදා ප්‍රහාරය, කොවිඩ් 19 වසංගතය, දැඩි නියං සහ ගංවතුර තත්ත්වයන් සහ බලශක්ති මිල අස්ථාවරත්වය ඇතුළු මෑත කාලීනව මුහුණදුන් දරුණු අනපේක්ෂිත තත්ත්වයන් සියල්ල දේශීය ආර්ථිකයට සැලකිය යුතු ලෙස බලපෑම් කර ඇත.

රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයේ කාර්යසාධනය අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵලවලට වඩා වෙනස් වීමට හේතු විය හැකි සාධක:

- අයවැයේ ඉදිරිපත් කරන ලද ප්‍රධාන සිද්ධි පුරෝකථනයන්හි දී ඉතා අඩු සම්භාවිතාවයක් ඇතැයි සලකනු ලැබූ හෝ නොසලකා හරින ලද ප්‍රධාන අහඹු සිදුවීම් හෝ ‘දුර්ලභ නමුත් ආන්තික සිදුවීම්’ (Tail Risks) ;
- ප්‍රතිපත්තිවල බලපෑම පිළිබඳ විනිශ්චයන් ඇතුළුව ආර්ථික පුරෝකථන සකස් කිරීමේදී අනුගමනය කරන ආකෘති සහ විනිශ්චයන්හි දෝෂ හෝ පක්ෂග්‍රාහීත්වය; සහ
- පුරෝකථනය කළ දෙයට වඩා වෙනස් ප්‍රතිඵලයක් ලබා දෙන ප්‍රතිපත්ති වෙනස්කම් (උදා: නව වියදම් වැඩසටහනක් සකස් කර ඇත්නම් හෝ නව බදු ප්‍රතිපත්තියක් ක්‍රියාත්මක නොකළහොත්).

මෙම අවිනිශ්චිතතා රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්යසාධනයට බලපාන්නේ කෙසේද යන්න පැහැදිලි කිරීම සඳහා, පසුගිය දශකය තුළ ශ්‍රී ලංකාව සඳහා වූ ප්‍රධාන ආර්ථික හා රාජ්‍ය මූල්‍ය පුරෝකථනයන්හි නිරවද්‍යතාවය මෙම කොටසේ දී පරීක්ෂාවට ලක් කෙරේ. මධ්‍යකාලීනව පුරෝකථනය කරන ලද රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්යසාධනය කෙරෙහි සැලකිය යුතු ලෙස බලපෑම් ඇති කළ හැකි අවිනිශ්චිතතාවයන්හි ප්‍රධාන මූලාශ්‍ර ද එමඟින් සාකච්ඡා කෙරේ.

පුරෝකථනවල කාර්යසාධනය විශ්ලේෂණය

සාර්ව ආර්ථික පුරෝකථන

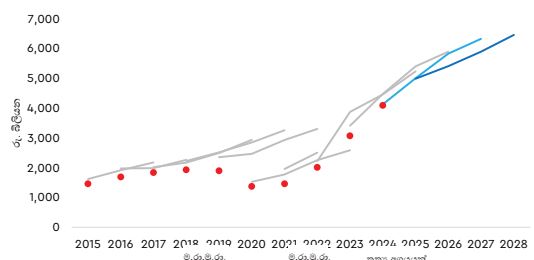
ආර්ථිකයේ ස්ථාවර කාල පරිච්ඡේදවල දී සමස්ත ආර්ථිකයේ ප්‍රමාණය පිළිබඳ පුරෝකථනයන් නිවැරදිව සිදු කළ හැකි වුව ද ආර්ථිකයේ ඇති විය හැකි සැලකිය යුතු මට්ටමේ වෙනස්කම් පුරෝකථනය කිරීම ඉතා අපහසු වේ. සත්‍ය වශයෙන්ම, 2015 වසරේ සිට 2019 වසර දක්වා කාලය තුළ, නාමික දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ අයවැය ඇස්තමේන්තුව මඟින් ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ ප්‍රමාණය තරමක් අඩුවෙන් පුරෝකථනය කිරීමේ නැඹුරුතාවයක් දක්නට ලැබේ. (රූප සටහන 6).

ආහාර ද්‍රව්‍යවල මිල සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යාම ඇතුළු සැපයුම් අංශයේ ඇති වූ බාධාවන්, ගෝලීය බලශක්ති මිල ගණන්, ශ්‍රී ලංකා රුපියල තියුණු ලෙස අවප්‍රමාණය වීම, පසුගිය වර්ෂ කීපය තුළ ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්තියක් පවත්වාගෙන යෑම හේතුවෙන් සමස්ත ඉල්ලුම මත ඇති වූ පීඩනයන් යනාදිය හේතුවෙන් 2022 වසර තුළ සිදු වූ උද්ධමනයේ තියුණු වැඩිවීම, පැහැදිලිවම පුරෝකථනය කර නොතිබුණි. මෙම අනපේක්ෂිත තත්ත්වයෙන් අනතුරුව ගත වූ වසර දෙක තුළ, උද්ධමනය අපේක්ෂා කළ ප්‍රමාණයට වඩා තරමක් අඩු වී ඇති අතර ඒ හේතුවෙන්, නාමික දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය පුරෝකථනය කළ ප්‍රමාණයට වඩා යම් ප්‍රමාණයකින් අඩු වී ඇත. මධ්‍යකාලීන පුරෝකථන සඳහා පසුකාලීනව කරන ලද සංශෝධන තුළින් මෙය පිළිබිඹු වේ.

2018 වසරේ සිට ඒ වන විටත් මන්දගාමී වෙමින් පැවති ආර්ථිකය මත 2019, 2020 සහ 2022 වසරවල දී අනපේක්ෂිත තත්ත්වයන් රාශියක් ඇතිවූ අතර (පිළිවෙලින් 2019 පාස්කු ඉරිදා ප්‍රහාරය, කොවිඩ්-19 සහ ආර්ථික හා ණය අර්බුදය), ඒ හේතුවෙන් එම වර්ෂ සඳහා මූර්ත දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ වර්ධනය අදාළ අයවැය පුරෝකථනයන්ට වඩා බෙහෙවින් අඩු විය (රූප සටහන 7). 2022 වසරේ දී මූර්ත දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ වූ සංකෝචනය පෙර නොවූ විරූ සංසිද්ධියක් වූ අතර එය 2020 වසරේදී ඇති වූ කොවිඩ් -19 වසංගතයෙන් ඇති වූ බලපෑමට වඩා වැඩි විය. 2024 වසරේ දී මූර්ත ආර්ථික වර්ධනය සියයට 5 ක් වූ අතර, එය 2023 වසරේ අගභාගයේ දී අයවැය සකස් කරන විට රජය අපේක්ෂා කළ වර්ධනයේ ප්‍රමාණය මෙන් දෙගුණයකටත් වඩා වැඩි විය.

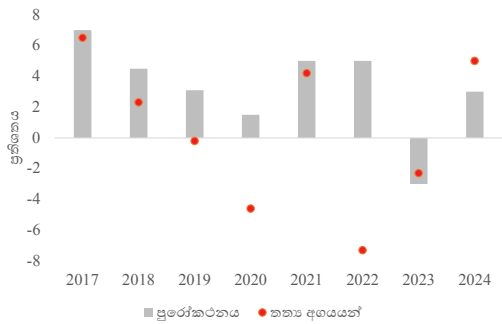
සාර්ව ආර්ථික පුරෝකථනවල කාර්යසාධනය

රූපසටහන 6 | නාමික දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය

මූලාශ්‍රය : රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව (පුරෝකථන), ජන ලේඛන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

රූපසටහන 7 | මූර්ත දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ වර්ධනය

මූලාශ්‍රය : රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව (පුරෝකථන), ජන ලේඛන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

පසුගිය දශකය තුළ නාමික දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය සඳහා සාමාන්‍ය පුරෝකථන දෝෂය සියයට 5.5 ක් පමණ වන අතර එය සැබෑ අගයට වඩා අඩුවෙන් පුරෝකථනය කිරීමකි. මෙම දශකයේ සාමාන්‍ය පුරෝකථන දෝෂයෙන් ප්‍රතිශතයක් 2.5 ක් සඳහාම හේතු වූයේ 2022 වසරේ ඇති වූ අනපේක්ෂිත උද්ධමනයයි.

2017 වසරේ සිට ගත වූ කාලය පුරාවට මූර්ත දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය සඳහා වූ පුරෝකථන කාලයන් සමඟ බොහෝ සෙයින් උච්ඡාවචනය වී ඇති අතර, සාමාන්‍යය අගයක් ලෙස මූර්ත වර්ධනය සියයට 2.5 කින් අධිකක්සේරු කිරීමේ නැඹුරුවක් දක්නට ලැබුණි. 2019 වසරේ සිදු වූ පාස්කු ඉරිදා ප්‍රහාරය, කොවිඩ් - 19 වසංගතය සහ 2022 වසරේ සිදු වූ ආර්ථික අර්බුදයේ බලපෑම් මෙම අපගමනයන් සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුවිය.

රාජ්‍ය මූල්‍ය පුරෝකථන

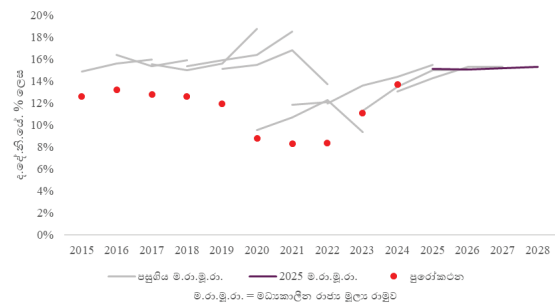
රාජ්‍ය ආදායම

සමස්ත ආදායම සඳහා වන පුරෝකථනයන් පිළිබඳ විශ්ලේෂණයෙන් පෙනී යන්නේ පසුගිය දශකය තුළ වැඩි කාලයක් පුරාවටම ආදායම වැඩියෙන් පුරෝකථනය කිරීමේ පැහැදිලි ප්‍රවණතාවක් පැවති බවයි (රූපසටහන 8).

ආර්ථිකයේ සමස්ත ප්‍රමාණය පුරෝකථනය කිරීමේ දී ඇති වූ දෝෂ හේතුවෙන් මෙය ප්‍රමාණයන් විශාල අගයක් නොගත්ත ද, මෙහි දී රාජ්‍ය ආදායම ආර්ථිකය සත්‍ය වශයෙන්ම නියෝජනය කළ ප්‍රමාණයට වඩා විශාල කොටසක් වනු ඇතැයි නැවත නැවතත් වැරදි ලෙස පුරෝකථනයන් කළ අතර, එවැනි අධිකක්සේරු කිරීම් මගින් ඇතැම් ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක නොකිරීම ද පිළිබිඹු විය. පසුගිය දශකය තුළ සෑම වසරකම සිදු කරන ලද ආදායම් පුරෝකථනයන්හි සාමාන්‍යය, ද.දේ. නි.යෙන් සියයට 2.2 ක අධිකක්සේරුවක් පෙන්නුම් කරන ලදී.

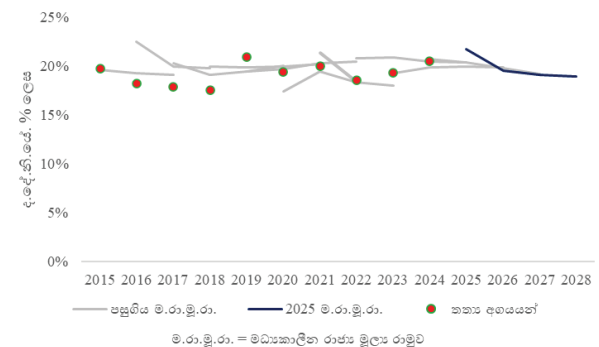
පසුගිය වසර කිහිපය තුළ දී මෙම නැඹුරුව නිවැරදි කර ඇති අතර, පුළුල් බදු ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග හේතුවෙන් ද.දේ.නි.යේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස ආදායම සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගිය අතර, 2023 සහ 2024 වර්ෂ සඳහා සැබෑ ආදායම අයවැය පුරෝකථනවලට අනුකූලව හෝ ඒවා ඉක්මවා ගොස් ඇත. දශකයකට අධික කාලයකට පසුව සමස්ත ආදායම නැවතත් ඉහළම මට්ටමට ළඟා වී ඇති අතර, වසර 3 ක සාමාන්‍ය පුරෝකථන දෝෂය ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 1.1 දක්වා අඩු වී ඇත.

රූපසටහන 8 | සමස්ත ආදායම සහ ප්‍රදාන

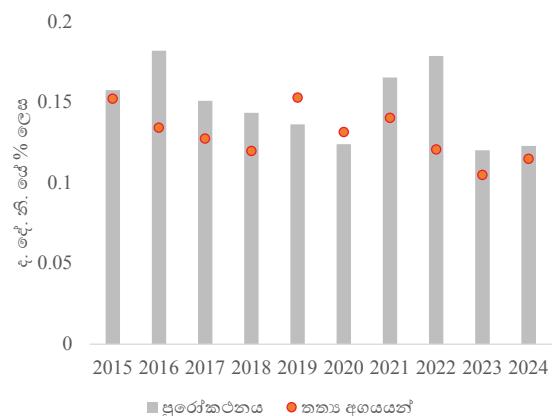
මූලාශ්‍රය : රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

රූපසටහන 9 | සමස්ත වියදම

මූලාශ්‍රය : රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

රූපසටහන 10 | ප්‍රාථමික වියදම

මූලාශ්‍රය : රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

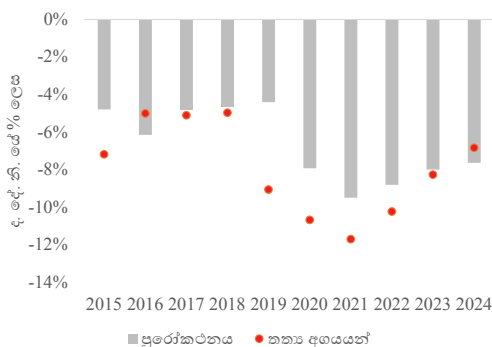
සමස්ත වියදම සඳහා සිදු කළ පුරෝකථන බොහෝදුරට ස්ථාවර විය. සාමාන්‍යයෙන් වියදම්, පුරෝකථනය කරන ලද අගයන්ට සමාන හෝ අඩු අගයක් ගත් අතර, පොලී ගෙවීම්වලට අදාළව විචල්‍යතාවයන් පැවතුණි. අපේක්ෂිත මට්ටමට වඩා අඩු වූ ආදායම්, සහ ප්‍රදාන හා මූල්‍යකරණ ප්‍රභවවල පවතින අවිනිශ්චිතතාවය සැලකිල්ලට ගනිමින්, අයවැය ඉලක්කවලට ආසන්නයෙන් පවත්වාගෙන යාමට හැකියාව ලැබෙන පරිදි, වසර තුළ අයවැය ක්‍රියාත්මක කිරීම කළමනාකරණය කර ඇත. එවැනි අවස්ථාවන්හි දී, වියදම් ගැලපීම සඳහා කපා හරින ලද වියදම්වලින් වැඩි කොටසක් ප්‍රාග්ධන වියදම් මත යෙදේ.

සංයුතියෙහි වෙනසක් පැවතිය ද, 2021 වසරේ සිට ප්‍රාථමික වියදම් අදාළ අයවැයෙහි අපේක්ෂිත සීමාව තුළ (රූපසටහන 10) පවත්වා ගන්නා ලදී. උදාහරණයක් ලෙස 2023 සහ 2024 වසරවල ප්‍රාග්ධන ආයෝජන ක්‍රියාත්මක කිරීම පුරෝකථනය කළ ප්‍රමාණයට වඩා සැලකිය යුතු ලෙස අඩු විය.

අයවැය ශේෂය සහ ප්‍රාථමික ශේෂය

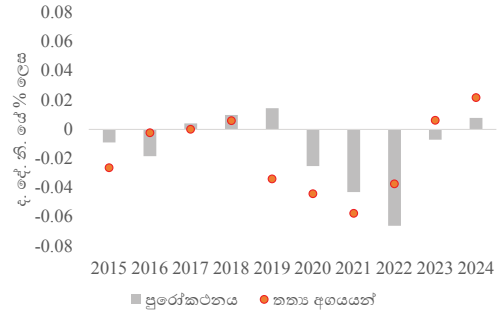
සමස්ත අයවැය ශේෂය සඳහා වන පුරෝකථනයන්, ඉහත සාකච්ඡා කරන ලද සාධකවල සමස්ත බලපෑම් නියෝජනය කරන අතර, පසුගිය දශකයේ බොහෝ අවස්ථාවල දී මේ සඳහා පුරෝකථනය කළ ප්‍රමාණයට වඩා පහළ අගයන් ලැබුණි (රූපසටහන 11). සාමාන්‍යයෙන්, පසුගිය වසර 10 තුළ අයවැය ශේෂය පුරෝකථනය කළ ප්‍රමාණයට වඩා ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 1 කට වඩා පහළ අගයක් වූ අතර, 2019 සිට 2022 වසර දක්වා කාලසීමාව තුළ මුහුණ පෑ අනපේක්ෂිත තත්ත්වයන් අතරතුර දී, විශාලතම අපගමනයන් නිරීක්ෂණය විය. 2022 වසරේ සිට, පුරෝකථනවල කාර්යසාධනය සැලකිය යුතු ලෙස වර්ධනය වී ඇති අතර, සාමාන්‍යය පුරෝකථන දෝෂය ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 0.3 ක් පමණ විය. පුරෝකථනයන්ගේ කාර්යසාධනයේ මෙම මෑත කාලීන වර්ධනය සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී ඇත්තේ ආදායම් පුරෝකථන සිදු කිරීමේදී මෙතෙක් කල් සිදු වූ අධිකක්ෂේරු කිරීමේ නැඹුරුව නිවැරදි කිරීමයි.

රූපසටහන 11 | අයවැය ශේෂය

මූලාශ්‍රය : රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

රූපසටහන 12 | ප්‍රාථමික ශේෂය

මූලාශ්‍රය : රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

පොලී වියදම්, විනිමය අනුපාත සහ පොලී අනුපාත යන ද්විත්වයෙහි විචල්‍යතාව පිළිබිඹු කරන බැවින් පුරෝකථනය කිරීම වඩාත් අපහසු වන අතර, ඒ හේතුවෙන් පොලී වියදම් බැහැර කර ප්‍රාථමික ශේෂය (රූපසටහන 12) ගණනය කරනු ලැබේ ප්‍රාථමික ශේෂය සඳහා පසුගිය වසර 10 ක සාමාන්‍යය පුරෝකථන දෝෂය ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 0.3 ක අධිකක්ෂේරුවක් වේ. ඇතැම් වසරවල වූ අධිකක්ෂේරු කිරීම් අනෙක් වසරවල වූ අවකක්ෂේරු කිරීම් මගින් තුලනය කර ඇත. 2022, 2023 සහ 2024 යන සෑම වසරකදීම ප්‍රාථමික ශේෂයේ සැබෑ අගය අදාළ අයවැය සඳහා පුරෝකථනය කළ ප්‍රමාණයට වඩා ඉහළ අගයක් ගන්නා ලදී.

සංවේදීතා සහ අවස්ථා විශ්ලේෂණය

ඉහත සාකච්ඡා තුළින් අවධාරණය කරන පරිදි, අනපේක්ෂිත ආර්ථික සංසිද්ධීන් අයවැය තත්ත්වය කෙරෙහි දැඩි බලපෑමක් ඇති කරන අතර, මෙවැනි අහඹු අනපේක්ෂිත සිදුවීම්වල ස්වභාවය සහ බරපතලභාවය සම්පූර්ණයෙන් නිවැරදිව පුරෝකථනය කිරීම කිසිසේත්ම කළ නොහැකිය.

පුරෝකථනවල කාර්යසාධනය නීතිපතා ඇගයීම, සිදු කරන ලද උපකල්පනවල නිවැරදිතාව තහවුරු කිරීමටත්, ඒවා වැඩිදියුණු කිරීමටත් උපකාරී වේ. භාවිතා කරනු ලබන ආකෘතීන් වැඩිදියුණු කිරීම සහ කාර්ය මණ්ඩල හැකියාවන් ඉහළ නැංවීම, මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය කිරීමේ දී තීරණාත්මක සාධකයක් වේ.

මූල්‍ය අවදානම් පිළිබඳ ප්‍රකාශයේ අනාගතයේ දී නිකුත් කිරීමට නියමිත ප්‍රකාශනවල දී, ආර්ථික විචල්‍යතාව සිදුවන වෙනස්කම්වලට මූල්‍ය පුරෝකථන දක්වන සංවේදීතාවය පිළිබඳ අතිරේක විශ්ලේෂණයක් ඉදිරිපත් කිරීමට සහ ප්‍රධාන පුරෝකථනයන්ට අමතරව, ඇති විය හැකි විකල්ප අවස්ථා සඳහා පුරෝකථනයන් ඉදිරිපත් කිරීමට නියමිතය.

මධ්‍යකාලීනව ඇතිවිය හැකි අවදානම් සහ අවිනිශ්චිතතාවයන්ගේ ප්‍රභවයන්

අයවැය පුරෝකථනයන්, තරඟකාරී සාධක රාශියක් පිළිබඳ විනිශ්චයන් පරාසයක් තුලනය කරනු ලබන සමබර උපකල්පන සමූහයක් නියෝජනය කරයි. ඉදිරි

වසර පහ තුළ ආර්ථික සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වය මත බලපෑම් ඇති කළ හැකි ඉතා වැදගත් සාධක කිහිපයක් පහත පරිදි වේ:

- භූ දේශපාලනික අස්ථාවරත්වය - කලාප කිහිපයක් පුරා පවතින ගැටුම්වල ස්වභාවය සහ පරිමාණය පිළිබඳව පවතින අවිනිශ්චිතතාවය, සහ ගෝලීය ආර්ථික වර්ධනය, ආයෝජක විශ්වාසය, ප්‍රාග්ධන වෙළෙඳපොළ, ගෝලීය වෙළෙඳ ප්‍රවාහයන් සහ බලශක්ති මිල ගණන් කෙරෙහි එමඟින් ඇතිවන බලපෑම්.
- වෙළෙඳ ප්‍රතිපත්ති ගැටළු - ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ වෙළෙඳ ප්‍රතිපත්තිය පිළිබඳව ඇති අවිනිශ්චිතතාවය සහ එය ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයන අංශය, සහ ගෝලීය වෙළෙඳ ප්‍රවාහයන් සහ උද්ධමනය කෙරෙහි ඇතිකරනු ලබන බලපෑම්.
- ජන සංයුතියේ වෙනස්වීම් - මෑත කාලීනව දැකිය හැකි විදේශයන්ට සංක්‍රමණය වීමේ ප්‍රවණතාවයන්, සහ ශ්‍රී ලංකාවේ විවාහ සහ උපන් අනුපාත පහත වැටීම දිගටම පැවතුනහොත්, එය ආර්ථිකයේ වර්ධන වේගය අඩු කිරීමට හේතු වනු ඇත; නැතහොත්, ස්ථාවරත්වය සහ විශ්වාසය නැවත ගොඩනැගීමත් සමඟ මෙම ප්‍රවණතා නැවත යථා තත්ත්වයට පත්වීමේ ලකුණු පෙන්වුම් කර ඇති බැවින් මෙය ආර්ථික වර්ධනය සඳහා ඇති අවස්ථාවක් ලෙස ද විකල්ප වශයෙන් දැක්විය හැක.
- 2022 වසරේ ඇති වූ ආර්ථික අර්බුදයෙන් යථා තත්ත්වයට පැමිණීමේ වේගය - එය අපේක්ෂා කළ ප්‍රමාණයට වඩා වේගවත් හෝ මන්දගාමී විය හැකි අතර, නැති එන වෙළෙඳපොළ කෙරෙහි ඇති විශ්වාසය හෝ මූල්‍ය වෙළෙඳපොළේ තත්ත්වයන් කෙරෙහි බලපාන බාහිර සිදුවීම් මගින් බලපෑමට ලක් විය හැකිය.

සාර්ව-මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය කිරීමට ගෙන ඇති පියවර

ආර්ථිකයේ ස්ථාවරත්වය යථා තත්ත්වයට පත් කිරීමෙහිලා රජය සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් අත්පත් කරගෙන ඇති අතර, ආර්ථිකය සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වය මත ඇති ප්‍රධාන අවදානම් කළමනාකරණය කිරීමට උපකාරී වන වැදගත් පියවර අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කරමින් සිටියි.

මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය ප්‍රකාශයේ පැහැදිලි කර ඇති පරිදි, රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියේ ප්‍රධාන අවධානය රාජ්‍ය ණය තිරසාර මට්ටමට අඩු කිරීම සඳහා යොමු වී ඇති අතර, එමඟින් අනපේක්ෂිත අවස්ථාවන්ට මුහුණ දීමේ දී ශ්‍රී ලංකාවට අවදානමක් ඇතිවීමේ සම්භාවිතාව අඩු කරනු ලබයි. එමඟින් අනෙකුත් කටයුතු සඳහා සම්පත් යෙදවීමට සහ අනාගතයේ දී වඩා නම්‍යශීලී ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවස්ථාව සලසනු ඇත.

ව්‍යාපාර ආයෝජන සහ පෞද්ගලික අංශයේ වර්ධනය සඳහා ඉවහල් වන භිතකර පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා පුළුල් ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කිරීමට රජය උත්සාහ දරමින් සිටී. ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය හැකි උපරිම මට්ටමට ඉහළ නැංවීමට සහ රාජ්‍ය ආදායම ශක්තිමත්ව තබා ගැනීමට හා කාලයත් සමඟ වර්ධනය වීමට, පුළුල් පදනමකින් යුත් ආර්ථික වර්ධනය සහ ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම ඉතා වැදගත් වනු ඇත.

මුදල් අමාත්‍යාංශය විසින්, ආර්ථික පුරෝකථනය සහ මූල්‍ය අවදානම් නිරීක්ෂණය සඳහා ම වෙන් කර ඇති සම්පත් සහ එහි තාක්ෂණික හැකියාවන් වැඩිදියුණු කිරීමට කටයුතු කරමින් කරමින් සිටියි. 2021 වසරේ දී, සාර්ව-මූල්‍ය ඒකකයක් පිහිටුවන ලද අතර, එම ඒකකය සංවර්ධන පාර්ශවකරුවන්ගේ ද සහාය ඇතිව නව පුරෝකථන මෙවලම් (forecasting tools) සකසමින් සිටියි.

මූල්‍ය අවදානම් පිළිබඳ පුළුල් විශ්ලේෂණයේ තවත් අංගයක් ලෙස පුරෝකථන කාර්යසාධනය පිළිබඳ වාර්ෂික තක්සේරුවක් ඉදිරිපත් කිරීම මගින්, නිල වශයෙන් සිදු කරනු ලබන පුරෝකථන වඩා ප්‍රවේශමෙන් හා සවිස්තරාත්මකව පරීක්ෂා කිරීමටත්, කාලයත් සමඟ ඒවායේ නිරවද්‍යතාවය වැඩිදියුණු කිරීමටත් මග පෑදෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

සාරාංශ ඇගයීම ; බොහෝ දුරට සිදු විය හැක, වැඩි බලපෑමක් ඇතිවීමට හැකියාවක් පවතියි.	ශ්‍රේණිගත කිරීම		
සාර්ව ආර්ථිකයේ ඇති විය හැකි අනපේක්ෂිත තත්ත්වයන්, සාපේක්ෂව වැඩි සම්භාවිතාවකින් ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයට බලපෑම් ඇති කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කළ හැකිය (ඉදිරි වසර 5 තුළ සියයට 50 කට වඩා ඉහළ සම්භාවිතාවකින්). එවැනි කම්පනවල ස්වභාවය සහ බරපතලබව පුරෝකථනය කිරීම දුෂ්කර නමුත්, අතීත සිදුවීම් හා සමානව රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වය කෙරෙහි සැලකිය යුතු බලපෑමක් (ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 1 කට වඩා වැඩි බලපෑමක්) ඇති කරනු ඇත. එවැනි අනපේක්ෂිත තත්ත්වයන් මගින් ඇති විය හැකි අවදානම් නිසි පරිදි කළමනාකරණය කිරීම මගින් එහි බලපෑම අඩු කරනු ලැබේ. අවදානම් අවම කිරීමේ උපාය මාර්ග අතරට, යම් නම්‍යශීලී බවක් සහ අතිරේක ස්ථාරක්ෂකයක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා සැලකිය යුතු ලෙස ණය මට්ටම අඩු කිරීම, සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපායේ ඉලක්ක සාක්ෂාත් කිරීමට අවශ්‍ය වන පරිදි ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම ඇතුළත් වේ.			

ආ. රජය සතු ව්‍යවසායයන්ගෙන් පැන නගින මූල්‍ය අවදානම්

විවිධ හේතූන් මත රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන්ගෙන් මූල්‍ය අවදානම් මතු විය හැකිය.

රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් මෙහෙයුම් අවදානම්වලට මුහුණ දෙන අතර, ඒවායේ ලාභදායීතාවයට සහ ණය ආපසු ගෙවීමට ඇති හැකියාවට බලපෑම් කළ හැකි පුළුල් වෙළඳපොළ බලවේගයන්ට නිරාවරණය වේ.

ඇතැම් රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන්වලට තම අලාභයන්ට ප්‍රමාණවත් ආපසු ගෙවීමකින් තොරව වෙළඳපොළ අසාර්ථකත්වයන්ට මුහුණ පෑමට, ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීමට හෝ රජය වෙනුවෙන් අවදානම් භාර ගැනීමට සිදුවේ. මෙය ඔවුන්ගේ වාණිජ ප්‍රතිලාභ අත් කර ගැනීමේ හැකියාවට බලපෑ හැකිය.

රජය සතු ව්‍යවසායයන් බොහෝ විට ප්‍රාග්ධන යෙදවුම් වැඩි අංශවල දිගුකාලීන ආයෝජන සිදු කරන අතර ඒ හේතුවෙන් සැලකිය යුතු මට්ටමේ ණය ප්‍රමාණයක් දැරීමට සිදු වීම හේතුවෙන් ඔවුන්ගේ ලාභ පහත වැටුණහොත් අවදානම් තත්ත්වයක් ඇති කෙරේ.

රජයේ නියාමනය සහ ප්‍රතිපත්ති තීරණ වාණිජ ආයතනවල ලාභදායීතාවයට සහ ණය ගෙවීමේ හැකියාවට සෘජුවම බලපෑ හැකිය (උදා: ඔවුන්ට අය කළ හැකි මිල ගණන් නියාමනය කරන්නේ නම්).

අවසානයේ රජය විසින්, තමන් සතු ව්‍යවසායයන් වෙතින් ලැබෙන බදු ප්‍රමාණය, ලාභාංශ සහ අනෙකුත් ආදායම් සමග රජය සතු ව්‍යවසායයන් සඳහා ලබා දෙන ඕනෑම මූල්‍ය ආධාරයක් (උදා: සහනාධාර හෝ ණය ඇපකර) පිළිබඳව තීරණය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන රජය සතු ව්‍යවසායයන් පිළිබඳ සමාලෝචනය

රජය සතු ව්‍යවසායයන් ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය තුළ සැලකිය යුතු ස්ථානයක් ගෙන ඇත (රූපසටහන 13).

- ආසන්න වශයෙන් රාජ්‍ය සංස්ථා 350 ක්, වාණිජ සංස්ථා 41 ක්, රජය සතු සමාගම් 40 ක් සහ ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩල 197 ක ප්‍රමාණයක් පවතී.
- රජය සතු ව්‍යවසායයන්වලට තමන්ගේම නෛතික තත්ත්වයක් (වාණිජ සංස්ථා) තිබිය හැකිය. නැතහොත් සමාගම් පනත (රජයට අයත් සමාගම්) මගින් පාලනය විය හැකිය. ඒවා සියල්ලම සම්පූර්ණයෙන්ම හෝ සම්පූර්ණයෙන්ම පාහේ රජය සතු ය.
- රජය සතු ව්‍යවසායයන් 151 ක් මූල්‍ය නොවන අංශයේ ක්‍රියාත්මක වන අතර 11ක් මූල්‍ය අංශයේ ක්‍රියාත්මක වේ.
- ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩල සාමාන්‍යයෙන්, රජයේ අයවැයෙන් ලබා දෙන සෘජු අරමුදල් භාවිතා

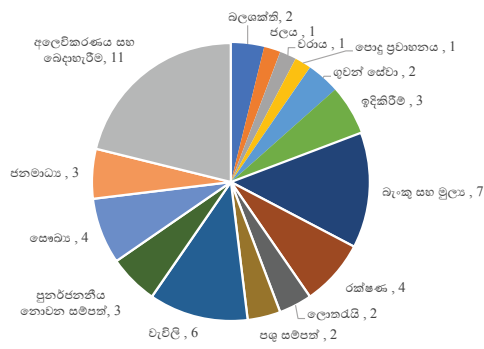
කරමින් වාණිජ නොවන කටයුතුවල නිරත වන අතර ඒවායේ මෙහෙයුම් සීමිත මූල්‍ය අවදානමක් ඇති කරයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ රජය සතු ව්‍යවසායයන් සම්බන්ධයෙන් වූ පහත විශ්ලේෂණය මඟින් උපායමාර්ගිකව වැදගත්ම ව්‍යවසායයන් 52 (මූල්‍ය නොවන අංශයේ 41 ක් සහ මූල්‍ය අංශයේ 11 ක්) ක් පෙන්වා දී ඇත.

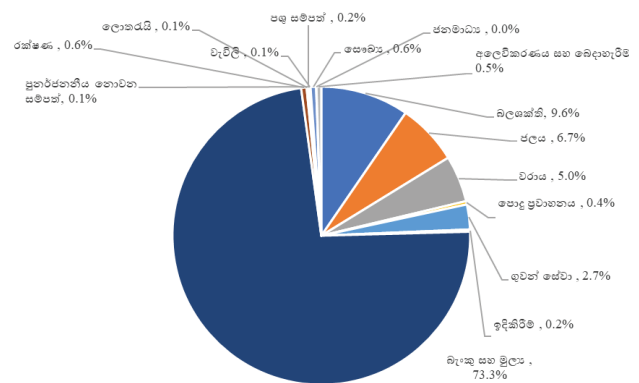
මෙම ආයතන ඇතුළත් උප කාණ්ඩය, උපායමාර්ගික වැදගත්කමක් ඇති ආයතන නියෝජනය කරන අතර රජයේ පුළුල්ම අධීක්ෂණයට යටත් ප්‍රමාණාත්මක මූල්‍ය අවදානමක් ඇති කිරීමට වඩාත්ම ඉඩ ඇත.

රූපසටහන 13 | රජය සතු ව්‍යවසායයන් පිළිබඳ පුවරුව

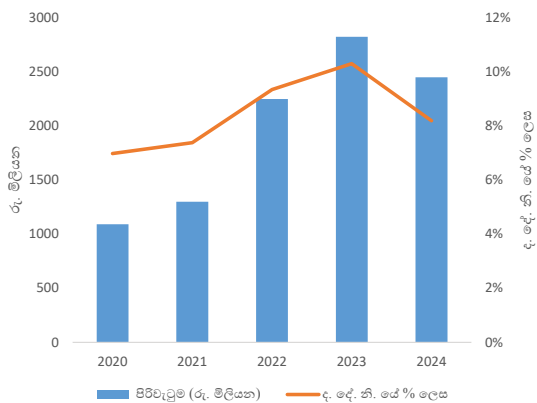
රජය සතු ප්‍රධාන ව්‍යවසායයන් 52 අංශ අනුව

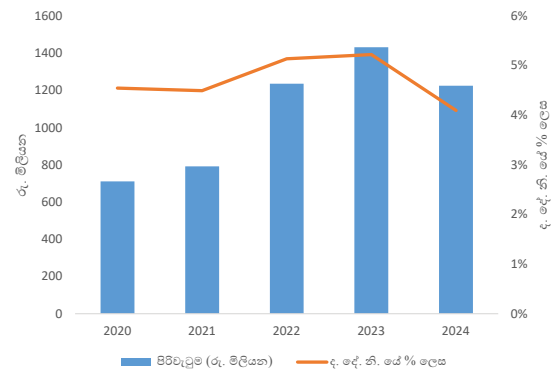
රජය සතු ව්‍යවසායයන්හි සම්පූර්ණ වත්කම්වල කොටස

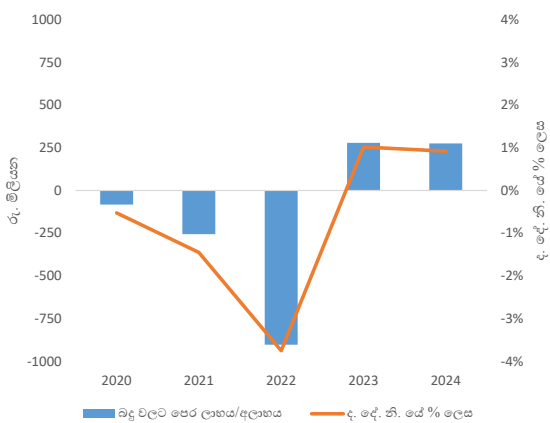
රජය සතු මූල්‍යමය නොවන ව්‍යවසායයන්

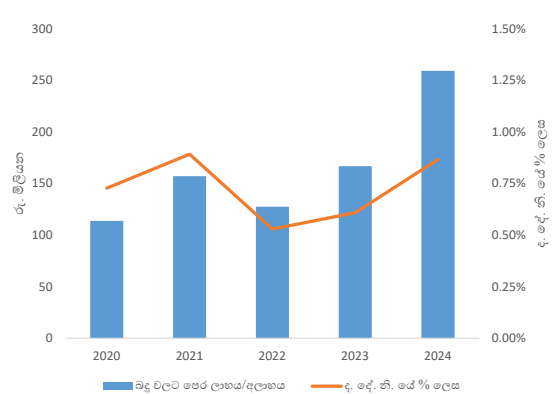
රජය සතු මූල්‍ය ව්‍යවසායයන්

රජය සතු මූල්‍යමය නොවන ව්‍යවසායයන් - ලාභදායීත්වය

රජය සතු මූල්‍යමය ව්‍යවසායයන් - ලාභදායීත්වය

මූලාශ්‍රය : රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව

මූල්‍ය කාර්යසාධනය

මෑත කාලීන ආර්ථික අර්බුදය පුරාවටම, ශ්‍රී ලංකාවේ උපායමාර්ගිකව වැදගත් රජය සතු ව්‍යවසායයන්වල මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වයට දැඩි ලෙස බලපෑම් එල්ල වූ අතර, එහි බලපෑම වඩාත් කැපී පෙනුනේ මූල්‍යමය නොවන අංශයටයි.

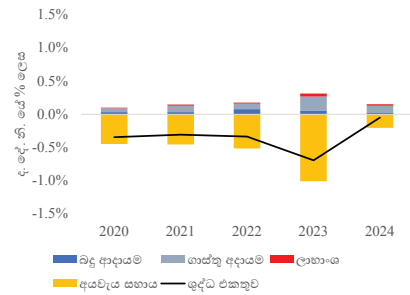
සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කළ, 2020 සිට 2022 දක්වා රජය සතු මූල්‍යමය නොවන ව්‍යවසාය 41 ක් අඛණ්ඩව අලාභ වාර්තා කළ අතර, එම සමස්ත මෙහෙයුම් අලාභ ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 3.5 ක් පමණ විය. සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක ප්‍රතිසංස්කරණ සහ ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම් මේ වන විට සිදු වී ඇති අතර, 2023 සහ 2024 වසරවල දී මෙම අංශය සමස්තයක් ලෙස ලාභදායීත්වයට නැවත පැමිණ ඇත. 2024 වසරේ දී, රජය සතු මූල්‍යමය නොවන ව්‍යාපාර 41 න් 24 ක් ලාභ වාර්තා කළ අතර 17 ක් අලාභ වාර්තා කරන ලදී. 2023 වසරේ දී අලාභ වාර්තා කරන ලද සංඛ්‍යාව 13 කි. පසුගිය වසර පහ තුළ මෙම අංශයට සැලකිය යුතු සහායක් වාර්ෂික අයවැයෙන් ලබා දී ඇත.

එම කාලය තුළම, සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය අංශයේ රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් 11 ක් (බැංකු 6 ක් සහ රක්ෂණකරුවන් 4 ක් සහ එක් අරමුදලක්) ලාභදායී විය. 2022 වසරේ ඇති වූ අර්බුදය රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන්හි සමස්ත ලාභදායීත්වයට සැලකිය යුතු බලපෑමක් සිදු කළ නමුත් එතැන් සිට, සාපේක්ෂව බැංකු අංශයේ මනා කාර්යසාධනය හේතුවෙන් ලාභදායීත්වය ඉහළ යාමේ ප්‍රවණතාවයක් පෙන්නුම් කර ඇත. ආයෝජන ආදායමේ අස්ථාවරත්වය හේතුවෙන් රක්ෂණ අංශයේ තත්ත්වයන් වඩාත් අභියෝගාත්මකව පවතී. රජය සතු මූල්‍ය ආයතන රජයට සහ රාජ්‍ය ව්‍යවසාය ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමට පාත්‍ර වීම සැලකිය යුතු මට්ටමක පවතින අතර, 2024 වසරේ දී රාජ්‍ය බැංකු දෙකකට අයවැය සහාය ලබා දී ඇත. මූල්‍ය අංශයේ රාජ්‍ය ව්‍යවසාය 11 අතුරින් එක් ආයතනයක පමණක් 2024 වසරේ දී අලාභ වාර්තා කරන ලදී.

අයවැය මත බලපෑම : රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන්

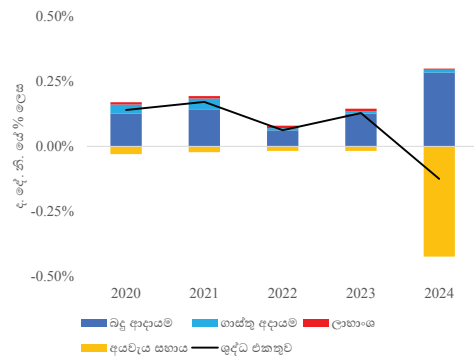
රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් බදු සහ ලාභාංශ ගෙවීම හරහා රජයේ අයවැයට දායක වේ. මෙහෙයුම්වලින් ලාභ උපයන, හොඳින් ක්‍රියාත්මක වන රාජ්‍ය ව්‍යවසාය අංශයන්, කාලයත් සමඟ රජයට ශුද්ධ මූල්‍ය දායකත්වයක් ලබා දෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන්හි පාඩු ලබන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා සහනාධාර ලබා දීමට හෝ වෙනත් ආකාරයකින් ඔවුන්ගේ මූල්‍ය ශක්‍යතාව සහතික කිරීමට රජයට මූල්‍ය දායකත්වයන් ලබා දිය හැකිය.

රූපසටහන 14 | රජය සතු මූල්‍යමය නොවන ව්‍යවසායයන් මගින් රජයට ලැබෙන ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහයන්

මූලාශ්‍රය : රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව

රූපසටහන 15 | රජය සතු මූල්‍යමය ව්‍යාපාර - රජයට ලැබෙන ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහයන්

මූලාශ්‍රය : රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

මෑත වසරවලදී, මූල්‍යමය නොවන රජය සතු ව්‍යවසායය සඳහා සැලකිය යුතු අඛණ්ඩ අයවැය සහායක් අවශ්‍ය වී තිබුණු අතර, ඒ සඳහා රජයේ සාමාන්‍ය දායකත්වය ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 0.4 - 0.5 ක් පමණ වේ. එය 2023 වසරේ දී, ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 1.0 දක්වා දෙගුණ විය.

2020 සිට 2023 දක්වා කාලය තුළ මූල්‍ය අංශයේ රජය සතු ව්‍යාපාරවලට අයවැය ආධාර සුළු වශයෙන් (උදා: ඉතුරුම් සහනාධාර සහ රක්ෂණ නිෂ්පාදන සඳහා) ලැබුණු නමුත්, 2024 වසරේ දී රජය සතු ප්‍රධාන බැංකු දෙකකට සැලකිය යුතු මූල්‍ය දායකත්වයක් ලබා දෙන ලද්දේ රාජ්‍ය සහ මූල්‍යමය නොවන රජය සතු ව්‍යාපාර ණය පුළුල් ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ වැඩසටහනේ කොටසක් වශයෙනි.

2022 වසරේ ඇති වූ ආර්ථික අර්බුදයෙන් පසු ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන රජය සතු ව්‍යාපාර ඉතා දුෂ්කර කාල පරිච්ඡේදයක් පසුකළ අතර, සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කළ, ඒවායේ අවදානම් අඩුවෙමින් පවතින බව පෙනේ. සමස්ත ආයතන සංඛ්‍යාව තුළ ඉහළ අවදානමක් සහිත ආයතන සැලකිය යුතු සංඛ්‍යාවක් ඇති අතර, අඛණ්ඩ ප්‍රතිසංස්කරණ සහ ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම් අවශ්‍ය වනු ඇත.

අනාගතයේ දී නිකුත් කිරීමට නියමිත මූල්‍ය අවදානම් පිළිබඳ ප්‍රකාශයන්හි දී, ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන්හි කාර්යසාධනය පිරික්සන මෙවලම (Health Check Tool) භාවිතා කරමින් මූල්‍යමය නොවන අංශයේ වූ රාජ්‍ය ව්‍යවසාය 41 ක මූල්‍ය ශක්‍යතාවය සහ අවදානම් විශ්ලේෂණයේ ප්‍රතිඵල ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට රජය අදහස් කරයි. මෙමගින් එක් එක් ආයතනයට අවදානම් ශ්‍රේණිගත කිරීමක් ලබාදීමට මෙන්ම රාජ්‍ය ව්‍යවසාය කළමනාකරණ මූල්‍ය ස්ථායීතාවය කාලයත් සමඟ ඇගයීමට ඉඩ සැලසේ. මූල්‍යමය අංශයේ ආයතන 11 ක් දැනටමත් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මෙන්ම ශ්‍රී ලංකා රක්ෂණ නියාමන කොමිෂන් සභාවේ ස්වාධීන අධීක්ෂණයට යටත් වන අතර, එමගින් ඔවුන් මෙම විශ්ලේෂණයෙන් ආවරණය නොවන්නේ මන්දැයි පැහැදිලි වේ.

අවදානම් අවම කිරීමේ පියවර

පසුගිය වසර දෙක තුළ, රජය විසින් රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන්හි මෙහෙයුම් කාර්යසාධනය වැඩිදියුණු කිරීම සහ ඒවාට බලපෑ අවදානම් සඳහා විසඳුම් ලබා දීමට සැලකිය යුතු ප්‍රතිපත්ති ප්‍රතිසංස්කරණ අනුගමනය කර ඇත.

අවධානය යොමු කළ යුතු ක්ෂේත්‍ර අතරට:

- පිරිවැය-නිරූපිත මිලකරණ ප්‍රතිපත්ති
 - පිරිවැය-ආවරණය කෙරෙන මූලධර්ම මත පදනම්ව විදුලිය සහ ඉන්ධන මිල ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම.
 - මිල නියම කිරීමේදී සත්‍ය වශයෙන් දරනු ලබන සේවා පිරිවැය පිළිබිඹු කරන බව සහතික වීම සඳහා හඳුන්වා දුන් ජල ගාස්තු සූත්‍රය.
- ශේෂ පත්‍ර ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම
 - ප්‍රධාන රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන්හි කාලාන්තරයක් මුළුල්ලේ එකතු වූ ණය (legacy debt) රජයේ ශේෂ පත්‍රයට මාරු කිරීම.
 - රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් සහ අදාළ රාජ්‍ය ආයතන අතර ඇති වගකීම් නිරවුල් කිරීම.
- ආයතනික සංවර්ධනය
 - ප්‍රධාන රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් 52 ක පාලනය සහ මෙහෙයුම් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා පියවර ගෙන ඇත.
- විදුලිබල අංශයේ ප්‍රතිසංස්කරණ
 - 2024 අංක 36 දරන විදුලිබල පනත:
 - ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය වෙත සැලකිය යුතු මට්ටමේ මෙහෙයුම් සහ මූල්‍ය ස්වාධීනත්වයක් ලබා දීම;

- විදුලිය උත්පාදනය, සම්ප්‍රේෂණය සහ බෙදා හැරීම සඳහා පෞද්ගලික අංශයේ සහභාගීත්වයට ඉඩ දීම; සහ
- කාර්යක්ෂමතාව, විනිවිදභාවය සහ වගවීම වැඩි දියුණු කිරීම

- විදුලිබල පනත සමාලෝචනය කර සංශෝධන යෝජනා කිරීම සඳහා විශේෂඥ කමිටුවක් පත් කර ඇත.
- බනිජ තෙල් වෙළෙඳපොළෙහි නිදහස් වෙළෙඳපොළ තරඟකාරීත්වයට ඉඩ සැලසීම
 - 2023 වසරේ දී වෙළෙඳපොළ සැපයුම්කරුවන් සංඛ්‍යාව 3 ක් වූ අතර එය 2024 වසරේ දී 5 දක්වා වැඩි වීම.
 - තරඟකාරීත්වය වැඩි දියුණු කිරීමට සහ ඵලදායීතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා ප්‍රතිසංස්කරණ හඳුන්වාදීම.
- ශ්‍රී ලංකන් ගුවන් සේවය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම
 - 2024 වසරේ දෙසැම්බර් මාසයේ දී සංශෝධිත ව්‍යාපාර සැලැස්ම (පෞද්ගලිකරණයකින් තොරව) අනුමත කිරීම.
 - ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම සඳහා පවතින විකල්ප ආකෘති රජය විසින් සෙවීම.
- ජල සැපයුම් අංශය ප්‍රතිසංස්කරණය
 - ජල ගාස්තු ප්‍රතිපත්තිය සහ ජල ගාස්තු සූත්‍රය අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් අනුමත කිරීම.
 - 2024 වසරේ ජූලි මාසයේ දී ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන මණ්ඩලය විසින් ආයතනික අභිප්‍රාය පිළිබඳ ප්‍රකාශය (SCI) අත්සන් කිරීම.
 - අධීක්ෂණය සඳහා, ආයතනික අභිප්‍රාය පිළිබඳ ප්‍රකාශය තුළ ප්‍රධාන කාර්යසාධන දර්ශක (KPIs) ඇතුළත් කිරීම.
- රජය සතු ව්‍යවසායයන් ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය
 - රජය සතු ව්‍යවසායයන් ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ ඒකකයේ (SOERU) ක්‍රියාකාරකම් සමස්ත ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය සමාලෝචනය කිරීම සහ අනුමත කිරීම තෙක් තාවකාලිකව අත්හිටුවීම.

සාරාංශ ඇගයීම: සිදු විය හැකි මධ්‍යස්ථ බලපෑමක් සහිත. ලාභදායීත්වය ඉහළ නංවා ණය අවදානම් අඩු කර ඇති මෑතකාලීන ප්‍රතිපත්තිමය වෙනස්වීම් මධ්‍යයේ වුවද, ඉදිරි වසර පහ තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ රජය සතු ව්‍යවසායයන් සඳහා අමතර අයවැය සහාය අවශ්‍ය වීමේ මධ්‍යස්ථ සම්භාවිතාවක් පවතී. මෙම අවදානම සඳහා මුහුණ දීමට සිදු වුවහොත්, අයවැය මත අපේක්ෂිත බලපෑම ද.දේ. නි. යෙන් සියයට 0.5 සිට 1.0 දක්වා පරාසයක පවතී. මෙම අවදානම් අවම කිරීම සඳහා ක්‍රමෝපායයන් අතරට නියාමන ප්‍රතිසංස්කරණ හරහා රජය සතු ව්‍යවසායයන්ගේ ලාභදායීත්වය වැඩිදියුණු කිරීම, කළමනාකරණය සහ පාලනය නවීකරණය කිරීම සහ ඉහළ අවදානම් සහිත ආයතන ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම ඇතුළත් වේ.	ශ්‍රේණිගත කිරීම <table><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr></table>									

ඇ. රාජ්‍ය ණය, ඇපකර සහ උප ණය ලබා දීමෙන් පැන නගින මූල්‍ය අවදානම්

පුනරාවර්තන වියදම්හි හිඟයන් පියවීම සඳහා මුදල් සපයාගැනීම, රාජ්‍ය ආයෝජන සඳහා අරමුදල් රැස් කිරීම හෝ රජය සතු ව්‍යවසායයන්, පළාත් සභා හෝ පළාත් පාලන ආයතන විසින් ඇපකර මත ලබා ගත් ණය පියවීම සඳහා රජය විසින් ණය නිකුත් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය හේතුවෙන් මූල්‍ය අවදානම් පැන නගී. මූල්‍ය අවදානම් සිදුවීම ඇතුළුව සමස්ත ණයගැතිභාවයේ මට්ටම දිගු කාලයක් මුළුල්ලේ රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්යසාධනය සමඟ බැඳී පවතී.

ණය ගැනීම දේශීය හෝ විදේශීය ව්‍යවහාර මුදලින් සිදු කරන්නේද යන්න සහ පොලී අනුපාත ස්ථාවර හෝ විචල්‍ය ද යන්න ඇතුළුව අනෙකුත් සාධක අතරින් කල් පිරීමේ ව්‍යුහය ඇතුළුව ලබා ගන්නා ණය කළඹෙහි ව්‍යුහය පිළිබඳව රජය විසින් තීරණය කරනු ලබයි. මෙම ණය කළඹ තේරීම් සිදු කරනු ලබන්නේ ණය ගැනීමේ සමස්ත පිරිවැය සහ අවදානම් තුළනය කිරීමෙන් අනතුරුවය.

වෙනත් රජයේ ආයතන වෙනුවෙන් ණය ගැනීමේ දී හෝ ඇපකර ලබා දීමේ දී, අවශ්‍ය නම් එම ණය ආපසු ගෙවීමට හෝ සේවාකරණයට පොරොන්දු වීමෙන් රජය විසින් මෙම ආයතනවල අවදානම් කිහිපයක් ස්ථිර වශයෙන්ම උපකල්පනය කරයි.

රාජ්‍ය ණය පහළ මට්ටමකට ගෙන ඒම

2026 වසර සඳහා වන මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය ප්‍රකාශයේ සහ වැඩසටහනට සම්බන්ධ විවිධ ලේඛනවල විස්තර කර ඇති පරිදි, ශ්‍රී ලංකාවට ඇති ඉහළ මට්ටමේ රාජ්‍ය ණය හේතුවෙන් ඇතිවන අවදානම් සහ එම අවදානම් අඩු කිරීම කෙරෙහි ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ විස්තීර්ණ

ණය පහසුකම් වැඩසටහනේ ප්‍රධානතම අවධානය යොමු වී ඇත. සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාවය යළි ගොඩනැගීම සහ ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම සඳහා ගෙන ඇති පියවර ශ්‍රී ලංකාව තිරසාර ණය මට්ටමක් වෙත නැවත ප්‍රවේශවීම සඳහා උපකාරී වනු ඇත.

නවතම පුරෝකථන තුළින් පෙනී යන්නේ 2032 වසර වන විට රාජ්‍ය ණය ද.දේ.නි.යෙන් සියයට 95 ට වඩා අඩු කිරීමේ ඉලක්කය සැබෑ කරගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාව සාර්ථකව කටයුතු කරමින් සිටින බවයි (රූපසටහන 16). මූල්‍ය ක්‍රමෝපායයේ සඳහන් පරිදි, ණය ප්‍රමාණය ඉතා අඩු මෙන්ම දැරිය හැකි මට්ටමට පත් වීමට සහ ප්‍රතිපත්ති නම්‍යශීලීභාවය යථා තත්ත්වයට පත් කිරීමට වසර ගණනාවක් පුරා තිරසාර ලෙස ණය අඩු කිරීම අවශ්‍ය වනු ඇත.

පවතින වැඩසටහනේ කොටසක් ලෙස ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ ණය තිරසාරභාවය පිළිබඳ විශ්ලේෂණය සිදු කර නිරන්තරයෙන් යාවත්කාලීන කර ඇත. ණය තිරසාරභාවය පිළිබඳ විශ්ලේෂණය (DSA) සිදු කිරීම සඳහා මුදල් අමාත්‍යාංශය තම අභ්‍යන්තර ධාරිතාවයන් ද සංවර්ධනය කරමින් සිටින අතර මෙය වාර්ෂිකව ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට නියමිතය.

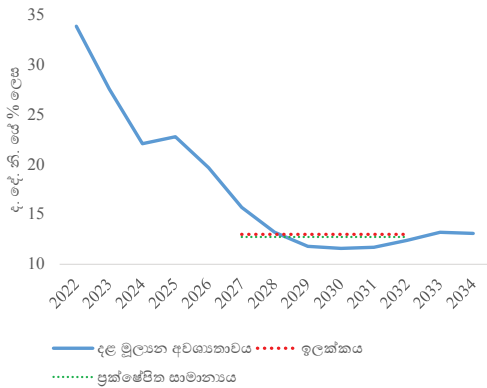
ණය අඩු කිරීමේ අරමුණට අමතරව, ණය තිරසාරභාවයට අදාළ ප්‍රධාන ඉලක්කවලින් එකක් වන්නේ වාර්ෂික දළ මූල්‍යයනය අවශ්‍යතාවය (පුළුල් ලෙස, නව ණය ගැනීම් සහ ප්‍රතිමූල්‍යයනය ආවරණය කිරීමට අවශ්‍ය ණය ප්‍රමාණය) කළමනාකරණය කළ හැකි බව සහතික කිරීමයි. ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ වැඩසටහන යටතේ මෙය 2027-32 කාලය තුළ ද.දේ. නි.යෙන් සියයට 13 ට වඩා අඩු මට්ටමක සාමාන්‍ය අගයක් විය යුතු බවට ශ්‍රී ලංකාව එකඟ වී ඇත. නවතම පුරෝකථන මගින් පිළිඹිබු වන්නේ ශ්‍රී ලංකාව මෙම ඉලක්කය සපුරා ගැනීමට අපේක්ෂා කරන බවත්, පුරෝකතනය කරන ලද සාමාන්‍යය අගය සියයට 12.7 ක් වන බැවින්, එය ඉලක්කයට වඩා තරමක් අඩු අගයක පවතින බවත් ය. (රූපසටහන 17).

රූපසටහන 16 | රාජ්‍ය ණය

මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සහ ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම් වැඩසටහන

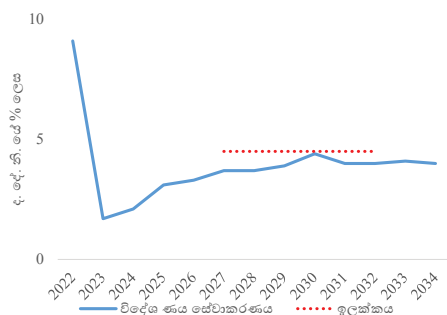
රූපසටහන 17 | දළ මූල්‍යයන් අවශ්‍යතාවය

මූලාශ්‍රය : ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම් වැඩසටහන

රාජ්‍ය ණය සම්බන්ධ තුන්වන වැඩසටහන් ඉලක්කය වන්නේ ණය කළඹ විදේශ මුදල් අවදානමට නිරාවරණය වීම කළමනාකරණය කිරීමයි. 2027-32 කාලය තුළ කිසිදු වසරක දී විදේශ මුදලින් ඇති ණය සේවාකරණය ද.ම.ද.නි.ම.යෙන් සියයට 4.5 නොඉක්මවන බව සහතික කිරීම මෙහි අරමුණයි. නවතම පුරෝකථනවලින් නැවතත් පෙන්නුම් කරන්නේ මෙම ඉලක්කය සපුරා ගැනීමට අපේක්ෂා කරන බවයි (රූපසටහන 18).

රූපසටහන 18 | විදේශ ණය සේවාකරණය

මූලාශ්‍රය : ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම් වැඩසටහන

ණය තිරසාරභාවය ළඟා කර ගැනීම සඳහා වන ප්‍රතිසංස්කරණ

රාජ්‍ය ණය කළඹෙහි අවදානම් කළමනාකරණය සහ අධීක්ෂණය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාව තුළ ආයතනික හා ප්‍රතිපත්තිමය මට්ටමේ වෙනස්කම් රාශියක් ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී. මේවා අතර:

- ආර්ථිකය ස්ථාවර කිරීම සහ අයවැය තත්ත්වය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා පුළුල් පරාසයක් පුරා විහිදෙන සාර්ව ආර්ථික ප්‍රතිසංස්කරණ;
- රාජ්‍ය ණය තිරසාර මට්ටමක් කරා ගෙන ඒමේ අරමුණින්, ණය අඩු කිරීමේ අරමුණුවලට අනුකූලව, සියයට 2.3 ක ප්‍රාථමික ශේෂ ඉලක්කයක් ලබා දීම;

- ණය තිරසාරභාවය සඳහා වන ඉදිරි දැක්මට සැලකිය යුතු ලෙස දායක වී ඇති ණය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේ සාකච්ඡා සාර්ථකව නිම කිරීමට ආසන්න වීම;
- 2025 වසර අවසානය වන විට සම්පූර්ණයෙන්ම ක්‍රියාත්මක වීමට නියමිත රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ කාර්යාලය 2024 වසරේ පිහිටුවීම;
- රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනත සහ රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ පනත සම්මත කිරීම මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය මූල්‍ය පාලනය නව්‍යකරණය කිරීමට කටයුතු කිරීම;
- සංඛ්‍යාත්මක ඉලක්ක සහිත සංශෝධිත මූල්‍ය වගකීම් රාමුවක් ස්ථාපිත කෙරෙන 2026-30 කාල පරිච්ඡේදය ආවරණය වන පළමු මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය ප්‍රකාශය ප්‍රකාශයට පත් කිරීම;
- 2025-29 කාල පරිච්ඡේදය ආවරණය වන පරිදි පළමු මධ්‍ය කාලීන ණය කළමනාකරණ උපාය මාර්ගය ප්‍රකාශයට පත් කිරීම; සහ
- මධ්‍ය කාලීන ණය කළමනාකරණ උපාය මාර්ගය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ප්‍රගතිය පිළිබඳ නිරන්තරව වාර්තා කිරීමත් සමඟ විනිවිදභාවය සහ වගවීම වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා කාර්තුමය ණය ප්‍රකාශනය ප්‍රකාශයට; ඇතුළත් වේ.

මධ්‍ය කාලීන ණය කළමනාකරණ උපායමාර්ගය සඳහා වාර්ෂික යාවත්කාලීන කිරීම් එක් එක් අයවැය සමඟ ප්‍රකාශයට පත් කෙරෙන අතර ණය කළඹ සඳහා වන විවිධ ඉලක්ක සහ මිනුම්වලට සාපේක්ෂව ලබා ඇති ප්‍රගතිය සලකා බලනු ඇත. කාර්තුමය ප්‍රකාශන මගින් ප්‍රධාන මිනුම්වල නිරන්තර විශ්ලේෂණයක් ලබා දෙනු ලබන අතර මහජනතාවට ලබා ගත හැකි තොරතුරු බෙහෙවින් වැඩි දියුණු කරනු ඇත.

රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති සැකසුම් මගින් ණය ගැනීමේ අවශ්‍යතාවය සහ කාලීනව ණය ආපසු ගෙවීම් වඩාත් කළමනාකරණය කළ හැකි වන අතර ඒ හේතුවෙන් මනා ණය ශ්‍රේණිගත කිරීමක් මෙන්ම ණය ලබාගැනීමේ පිරිවැය අඩු වීමක් ද සිදු වේ.

විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් මත යැපීම සහ විනිමය අනුපාත අස්ථාවරත්ව හා සම්බන්ධ අවදානම් අඩු කිරීමට සහ වාර්ෂික ප්‍රතිමූල්‍යකරණ අවශ්‍යතාවය අඩු කිරීම සඳහා ණය මෙවලම් කල්පිරීමේ කාලය දීර්ඝ කිරීමට රජයේ ණය සමුච්චය ද ක්‍රමයෙන් නැවත සමාලෝචනය කළ යුතු වේ.

භාණ්ඩාගාර ඇපකර

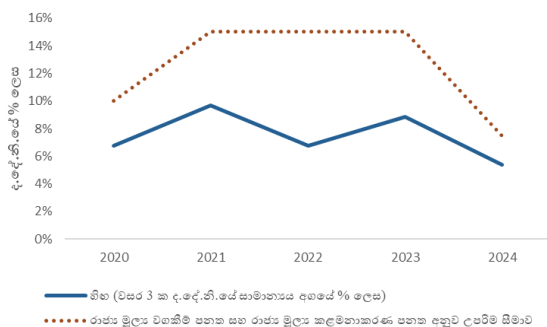
2024 වසර අවසානය වනවිට රජය සතු ව්‍යවසායයන් සඳහා ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් ඇපවන ලද ණය ප්‍රමාණයෙහි වටිනාකම දළ වශයෙන් ඇ.ඩො. මිලියන

4,896 ක් පමණ වූ අතර එය පසුගිය වසර තුනෙහි ද.දේ.නි. යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සාමාන්‍යය සියයට 5.36 ක් පමණ විය (රූප සටහන 19). මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය යටතේ රජයේ මුළු ණය ප්‍රමාණය අඩු කිරීමේ අරමුණ උදෙසා මෙම සමස්ත රාජ්‍ය ණය යෙහි අගය ගණනය කරන ලදී.

රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනත යටතේ භාණ්ඩාගාරය විසින් ලබා දී ඇති ඇපකර යටතේ ලබාගත් නොපියවූ ණය ප්‍රමාණය අදාළ මූල්‍ය වර්ෂය සහ ඊට පෙරාතුව මූල්‍ය වර්ෂ දෙකෙහි ද.දේ.නි. යෙහි සාමාන්‍ය අගයෙන් ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 7.5 ක උපරිමයකට සීමා කර ඇත. තවද, නව ඇපකර සඳහා වන ඉල්ලීම් නිසි ලෙස පරීක්ෂා කිරීම සහ ඉල්ලීම් කරන ආයතනවල (සාමාන්‍යයෙන් ව්‍යවස්ථාපිත ආයතන සහ රජය සතු ව්‍යවසායයන්) මූල්‍ය තත්ත්වය සහ ණය ලබාගැනීමට ඇති යෝග්‍යතාව ඇගයීම් සඳහා නව ප්‍රතිපත්ති රාමුවක් සකස් කරමින් පවතී.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව වෙත ලබා දී ඇති ඇතැම් ඇපකර හැරුණු කොට, විශාලතම නොපියවූ වාණිජ ඇපකර ප්‍රමාණය මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය (ඇ.ඩො. මිලියන 1,068), ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන මණ්ඩලය (ඇ.ඩො. මිලියන 747) සහ ශ්‍රී ලංකන් ගුවන් සේවා සමාගම (ඇ.ඩො. මිලියන 504) සතු වේ. මෙම නොපියවූ වාණිජ ඇපකර ප්‍රමාණය ඇපකර යටතේ ලබාගත් සමස්ත නොපියවූ ණය ප්‍රමාණයෙන් ආසන්න වශයෙන් සියයට 80 ක් පමණ විය.

රූප සටහන 19 | නොපියවූ භාණ්ඩාගාර ඇපකර

මූලාශ්‍රය : රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ කාර්යාලය.

2024 වසරේ දී, ලංකා බැංකුව සහ මහජන බැංකුව විසින් රු. මිලියන 8,104 ක (ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 0.03 කට අඩු) ඇස්තමේන්තුගත වටිනාකමකින් යුත් නව ඇපකර දෙකක් පිළිවෙලින්, ශ්‍රී ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය සහ ශ්‍රී ලංකා රක්ෂණ සංස්ථාව වෙනුවෙන් නිකුත් කරන ලදී.

2024 වසරේ දී, මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් ශ්‍රී ජෝන් කොතලාවල ආරක්ෂක විශ්වවිද්‍යාල රෝහල වෙනුවෙන් රු. මිලියන 2,200 ක සහ ශ්‍රී ලංකන් ගුවන්

සමාගම වෙනුවෙන් රු. මිලියන 2,400 ක ඇපකර පියවා ඇත.

උප ණය දීම

යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනයට සහ වෙනත් වැඩසටහන් සඳහා සහ ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාකාරකම් සඳහා සහාය වන සංවර්ධන පාර්ශ්වකරුවන් විසින් වඩාත් කැමති ආයතනික සැකැස්ම මෙය වන බැවින් රාජ්‍ය ආයතන රාශියක් වෙනුවෙන් ණය ලබා ගැනීමට ශ්‍රී ලංකා රජයට සිදුව ඇත.

2024 වසර අවසානයේ දී ණයදීමේ නොපියවූ ණය කොටස දළ වශයෙන් රු. බිලියන 195 ක් හෙවත් ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 0.7 ක් පමණ විය. මෙයින් විශාලතම ගනුදෙනුව වන්නේ ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය වෙත ලබා දී ඇති රු. බිලියන 57 ක පමණ ණය මුදලය. ණය කළඹෙන් සියයට 94 ක් පමණ විදේශ ආධාර ව්‍යාපෘති හා වැඩසටහන්වලට සම්බන්ධ වන අතර ඉතිරි සියයට 6 රාජ්‍ය ආයතන වෙනුවෙන් ලබාගත් දේශීය මූල්‍ය මගින් ලබා ගත් ණය නිරූපණය කරයි.

සාරාංශ ඇගයුම: සිදුවිය හැකිය, මධ්‍යස්ථ බලපෑමක් ඇති.	ශ්‍රේණිගත කිරීම <table><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr></table>									

ඇ. ස්වාභාවික ආපදා සහ දේශගුණික විපර්යාස හේතුවෙන් පැන නඟින මූල්‍ය අවදානම්

ආපදා අවස්ථාවක දී ප්‍රතිචාර ලෙස සම්පත්, පුද්ගලයින් සහ තොරතුරු සංවිධානාත්මකව සැලසුම් කිරීම සහ කළමනාකරණය කිරීම, සහන ලබාදීම සහ නැවත යථා තත්ත්වයට පත් වීම සඳහා පහසුකම් ලබාදීම සහ හානියට පත් රාජ්‍ය දේපල ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම

හෝ පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ අනපේක්ෂිත වියදම් හේතුවෙන් ස්වාභාවික ආපදා ආශ්‍රිත මූල්‍ය අංශය සම්බන්ධ අවදානම් ඇති වේ.

අනෙකුත් සැලකිය යුතු වක්‍ර වියදම් අතරට, රජයේ ආදායම් අහිමි වීම, රක්ෂණ ආවරණ ලබා දීම සහ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාවෙන් යුතු යටිතල පහසුකම් ගොඩනැගීම ඇතුළු අවදානම් කළමනාකරණය සහ අවදානම් අවම කිරීම සඳහා අවශ්‍ය අතිරේක වියදම් ආදිය ඇතුළත් වේ.

ආර්ථිකයේ ප්‍රාග්ධන පදනමට හානි වීම සහ විශාල ආපදාවකින් පසු නිෂ්පාදන අහිමි වීම හා ලැබීමට නියමිතව තිබූ ආදායම් අහිමි වීම හරහා ආර්ථිකයට බලපෑම් ඇති විය හැකිය.

ස්වාභාවික ආපදා මූල්‍ය අංශයේ අවදානම් බවට පත් වන්නේ විශාල ආපදා සංසිද්ධියකට මුහුණ දීම සඳහා අයවැය තුළ පවතින ප්‍රතිපාදන සහ අසම්භාව්‍යතා බැරකම් සහ අයවැයෙන් පිටත පවතින ආපදා අවස්ථාවක දී මූල්‍යමය බර රජයෙන් වෙනත් පාර්ශවයකට මාරු කිරීම (risk transfer) සහ හදිසි අසම්භාව්‍ය මූල්‍යයන ක්‍රමෝපායයන් ප්‍රමාණවත් නොවන විටදී ය.

විශාල ආපදා සංසිද්ධියකට පසු අසම්භාව්‍ය බැරකම් ද වැඩි විය හැකිය (උදා: රජය සතු ව්‍යවසායයන්ට තාවකාලිකව ණය ගෙවීමට නොහැකි වීම හෝ රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්වයක් යටතේ ඇති ආදායම් ඇපකරයක් ගෙවීමට සිදු වීම (උදා: ගාස්තු ගෙවා පරිහරණය කරනු ලබන මාර්ගයක් දැඩි ලෙස හානියට පත්වීම ආදිය හේතුවෙන්)).

කාලගුණ විපර්යාස හේතුවෙන් ස්වාභාවික ආපදා ඇතිවීමේ ප්‍රවණතාවය සහ ඒවායේ බලපෑම තීව්‍ර වී ඇති අතර, ඒ හේතුවෙන් ස්වාභාවික ආපදා අවදානම් කළමනාකරණය කිරීමේ සහ බලපෑම් අවම කිරීමේ විධිමත් ක්‍රමවේදයන් ස්ථාපිත කිරීම කඩිනමින් සිදු කළ යුතුව ඇත. ආර්ථික වර්ධන විභවතාවය අඩු කරමින් රාජ්‍ය මූල්‍ය තිරසාරතාවය සඳහා දිගුකාලීන බලපෑම් කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කරමින් වඩාත් අහිතකර දේශගුණික විපර්යාස තත්ත්වයන් ශ්‍රී ලංකාවේ ශ්‍රම ඵලදායීතාව කෙරෙහි දැඩි බලපෑමක් ඇති කළ හැකිය.

ශ්‍රී ලංකාව ස්වාභාවික ආපදාවලට නිරාවරණය වීම

ශ්‍රී ලංකාව ස්වාභාවික ආපදා උවදුරු රාශියක බලපෑමට ලක් වන අතර ගංවතුර, නායයෑම්, සුළි කුණාටු, නියඟ ආදිය නිතර සිදුවන ප්‍රධාන ආපදා තත්ත්වයන් වේ (රූපසටහන 20).

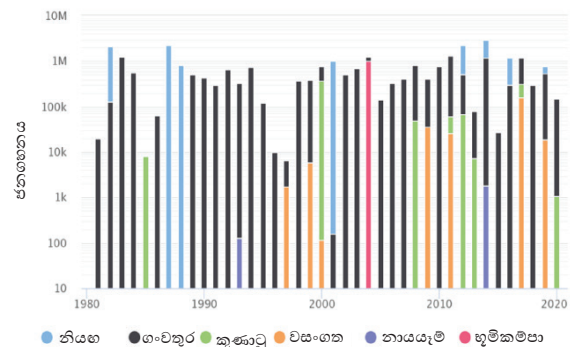
අහඹු සිදුවීම්වල බලපෑම හේතුවෙන් පමණක් නොව ඒවා බලපාන ප්‍රදේශයේ ජනාකීර්ණත්වය හෝ යටිතල පහසුකම්වලට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව අනුව එක් එක් සිදුවීමෙහි පරිමාණය හා බලපෑම සැලකිය යුතු ලෙස වෙනස් වේ.

නිතර සිදු නොවන නමුත් අතිශයින් හානිදායක (2023 වසරේ වටිනාකමින් ඇ.ඩො. බිලියන 2 කට වඩා) ස්වාභාවික උපද්‍රව අතර, විශාල පිරිසකට ජීවිත සහ තම ජීවනෝපාය අහිමි කරමින් රටේ විශාල ප්‍රදේශයකට ව්‍යසනකාරීව බලපෑ 2004 වසරේ ඉන්දියානු සාගර සුනාමිය ප්‍රධාන වේ.

මෑත වසරවල දී, ප්‍රබල ගංවතුර හා නායයාම් උවදුරු සැලකිය යුතු අභියෝග ඵල්ල කර ඇත (2016 වසර සහ 2017 වසරේ දී ගංවතුර උවදුරු හේතුවෙන් සමස්ත ආර්ථික අලාභය 2023 වසරේ වටිනාකමින් ඇ.ඩො. බිලියන 2.3 ක් පමණ විය).

නියඟ තත්ත්ව හේතුවෙන් කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනයට සහ ආදායමට තීව්‍ර සහ අඛණ්ඩ බලපෑම් ඵල්ල කර ඇත. කිහිපවරක්ම සැලකිය යුතු ලෙස ඩෙංගු උණ රෝගය පැතිරීම සිදු වී ඇත.

රූපසටහන 20 | ස්වාභාවික විපත් සිදුවීම් (උපද්‍රවයෙන් බලපෑමට ලක් වූ පුද්ගලයින්, අනතුර අනුව, ලඝු පරිමාණය)

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකාව ජාතික වශයෙන් නිර්ණය කරන ලද දායකත්වයන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සැලැස්ම 2021-2030

ස්වාභාවික ආපදා සහ දේශගුණික විපර්යාස සඳහා ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය

ශ්‍රී ලංකාව තුළ මෙතෙක් වාර්තා වූ ස්වාභාවික ආපදා වියදම් පිළිබඳ මධ්‍යගත නිල ඇස්තමේන්තුවක් දැනට නොමැත. කෙසේ වෙතත්, පසුගිය දශකය තුළ සිදු වූ ප්‍රධාන සිදුවීම්වලින් පසු සංවර්ධන පාර්ශවකරුවන් විසින් ඇස්තමේන්තු ගණනාවක් සකස් කර ඇත.

2016 වසරේ දී ලෝක බැංකුව සහ ආපදා අවම කිරීම සහ යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම සඳහා වන ගෝලීය පහසුකම (Global Facility for Disaster Reduction and Recovery) විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වාභාවික ආපදා හා සම්බන්ධ වියදම් පිළිබඳ ඇස්තමේන්තුවක් සකස් කරන ලදී³.

³ ලෝක බැංකුව සහ ආපදා අවම කිරීම සහ යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම සඳහා වන ගෝලීය පහසුකම (Global Facility for Disaster Reduction and Recovery) (2016), "Fiscal Disaster Risk Assessment and Risk Financing Options"

එම වාර්තාව අනුව, ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 6.0 කට වඩා වැඩි හානියක් ඇති කළ 2004 වසරේ හටගත් ඉන්දියානු සාගර සුනාමියේ ව්‍යාප්තකාරී බලපෑම හැරුණු කොට, ස්වාභාවික ආපදා හේතුවෙන් ද.දේ.නි. යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස වාර්ෂිකව සියයට 1.5 ක ආර්ථික අලාභයක්⁴ ඇති වේ.

ස්වාභාවික විපත් ආශ්‍රිත රාජ්‍ය මූල්‍ය පිරිවැය ගණනය කිරීමේ දී මෙම වාර්තාව උපකල්පන කිහිපයක් භාවිතා කරනු ලබන අතර නිවාස හා මහාමාර්ග සඳහා සම්බන්ධීකරණ, සහන සහ යළි ගොඩනැගීම සඳහා පහසුකම් සැපයීමට අදාළ මූල්‍ය පිරිවැය වාර්ෂික සාමාන්‍ය ආර්ථික අලාභයෙන් තුනෙන් එකක් එනම් ද.දේ.නි. යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 0.5 ක් පමණ වන බවට ඇස්තමේන්තු කර ඇත.

ස්වාභාවික විපත් වඩාත් සුලබ සහ ප්‍රබල වෙමින් පවතින බවට මතයක් පවතී. ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වාභාවික ආපදා හේතුවෙන් සිදුවන සාමාන්‍ය ආර්ථික හානිය පිළිබඳ මෑතකදී කරන ලද ඇස්තමේන්තුව ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 2.5⁵ ක් පමණ වේ.

ඉහත සඳහන් කරන ලද පරිදි ලෝක බැංකුව සහ ආපදා අවම කිරීම සහ යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම සඳහා වන ගෝලීය පහසුකම් ඉදිරිපත් කර ඇති උපකල්පන අනුව, මෙම අගය ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 0.9 ක අපේක්ෂිත වාර්ෂික රාජ්‍ය මූල්‍ය පිරිවැයක් වනු ඇත.

විකල්ප දේශගුණික විපර්යාස අවස්ථා යටතේ, ස්වාභාවික ආපදා හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාවට සිදුවන වාර්ෂික ඇස්තමේන්තුගත ආර්ථික අලාභය ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 2.5 ක සිට සියයට 2.8-3.0 දක්වා ඉහළ යනු ඇති අතර; ඉහත උපකල්පන මත වාර්ෂික රාජ්‍ය මූල්‍ය පිරිවැය ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 1.1 ක් වේ.

ශ්‍රී ලංකාවට වාර්ෂිකව ඇ.ඩො. මිලියන 430 ක් එනම් ද.දේ.නි. යෙන් සියයට 0.5⁶ ක් දේශගුණික වෙනස්වීම් සඳහා අනුවර්තනය වීමේ පිරිවැය ලෙස දැරීමට සිදු වේ.

ස්වාභාවික ආපදා හේතුවෙන් ඇතිවන මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය කිරීම

රාජ්‍ය මූල්‍ය අවදානම් ප්‍රභවයක් ලෙස ස්වාභාවික ආපදාවන්ගේ වැදගත්කම සැලකිල්ලට ගනිමින්, සංවර්ධන පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහාය ද ඇතිව රජය පහත සඳහන් ප්‍රතිසංස්කරණ සහ සමාලෝචන ක්‍රියාවලියන් ඉදිරියට සිදු කරනු ඇත. මෙමඟින්, අනාගතයේ දී ස්වාභාවික ආපදා සහ දේශගුණික

විපර්යාස හේතුවෙන් ඇතිවන රාජ්‍ය මූල්‍ය අවදානම තක්සේරු කිරීම සහ කළමනාකරණය කිරීම සඳහා ශක්තිමත් පදනමක් ලබා දෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

- ජාතික ආපදා කළමනාකරණ සැලැස්මට අනුකූලව, ස්වාභාවික ආපදා හේතුවෙන් වැයවන සැබෑ වියදම් හඳුනාගැනීම සඳහා දත්ත පද්ධති සහ මූල්‍ය වාර්තා වැඩිදියුණු කිරීම සහ අවදානම් ඇගයීම සහ පුරෝකථන මෙවලම් යාවත්කාලීන කිරීම;
- අයවැය ප්‍රතිපාදන වෙන්කිරීම්, අසම්භාව්‍යතා සහ සංචිතවල ප්‍රමාණවත් බව සමාලෝචනය කිරීම සහ ස්වාභාවික විපත්, මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය වියදම් සීමාව තුළ කළමනාකරණය පිළිබඳ වඩාත් සවිස්තරාත්මක සැලසුම් සංවර්ධනය කිරීම;
- අදාළ රක්ෂණ සහ ප්‍රතිරක්ෂණ වෙළඳපොළවල් සහ අසම්භාව්‍ය මූල්‍යකරණ මෙවලම්වල ස්වභාවය, ශක්‍යතාව සහ දැරිය හැකි බව සමාලෝචනය කිරීම;
- මූල්‍ය අංශය සහ රජය, ස්වාභාවික විපත් සඳහා මුහුණ දීමට සමස්තයක් ලෙස ඇති හැකියාව සලකා බැලීම; සහ
- විකල්ප දේශගුණික විපර්යාස තත්ත්වයන් මත පදනම්ව අපේක්ෂිත ආර්ථික හා රාජ්‍ය මූල්‍ය බලපෑම් විශ්ලේෂණය කිරීම සහ පුරෝකථනය කිරීම.

ඉදිරියේ දී නිකුත් කෙරෙන මූල්‍ය අවදානම් ප්‍රකාශන

සාරාංශ ඇගයුම: බොහෝ විට සිදුවිය හැකි, මධ්‍යස්ථ බලපෑමක් ඇති විය හැක.	ශ්‍රේණිගත කිරීම									
ශ්‍රී ලංකාවේ මධ්‍ය කාලීන සැලසුම් කාලසීමාව තුළ ගංවතුර, නායයෑම් සහ නියඟය වැනි ස්වාභාවික විපත් මගින් දැඩි බලපෑම් ඇති වීමේ ඉහළ අවස්ථාවක් ඇත. සිදුවීම්වල බරපතලකම පුරෝකථනය කිරීම දුෂ්කර වුවද, පෙර අත්දැකීම් අනුව අනපේක්ෂිත මූල්‍ය පිරිවැය දළ දේශීය නිෂ්පාදනයෙන් 0.25 සිට 0.75 දක්වා පරාසයක් තුළ පැවතිය හැකි අතර වඩාත් අධික පිරිවැයක් ඇති විය හැකි සිදුවීම් ද සිදුවිය හැක. ණය බර අඩු කිරීම සැලසුම් කළ පරිදි සිදු වෙමින් පවතින බව සහතික කිරීම, වාර්ෂික ප්‍රතිපාදන, අසම්භාව්‍යතා සහ රක්ෂණ සහ ප්‍රතිරක්ෂණ ආවරණ ප්‍රමාණවත් බව සමාලෝචනය කිරීම අවදානම් කළමනාකරණ පියවර අතරට ඇතුළත් වේ.	<table><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr></table>									

⁴ ස්වාභාවික විපත් සිදු වන පසුබිමක් තුළ ආර්ථික අලාභය යනු ප්‍රාග්ධන වත්කම්වලට සිදුවන හානියේ වටිනාකම සහ තුවාල හා ජීවිත හානි ඇතුළුව අහිමි වන සමස්ත නිමැවුම් හා ආදායම් වටිනාකම බවට නිර්වචනය කර ඇත. මෙම පසුබිම තුළ ස්වාභාවික විපත් හේතුවෙන් දළ දේශීය නිෂ්පාදනයට ඇතිවන බලපෑම නොසැලකේ.

⁵ එක්සත් ජාතීන්ගේ ආසියා සහ පැසිපික් ආර්ථික හා සමාජ කොමිසම, අවදානම සහ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව පිළිබඳ අන්තර්ජාල ප්‍රවේශ ද්වාරය, ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ දළ විශ්ලේෂණය.

⁶ එක්සත් ජාතීන්ගේ ආසියා සහ පැසිපික් ආර්ථික හා සමාජ කොමිසම, අවදානම සහ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව පිළිබඳ අන්තර්ජාල ප්‍රවේශ ද්වාරය, ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ දළ විශ්ලේෂණය.

9. රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්වයන් (PPPs) හේතුවෙන් පැන නඟින මූල්‍ය අවදානම්

රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්වයන්ට අදාළ නීතිමය ගිවිසුම් මගින් රජයට හෝ රාජ්‍ය ආයතනවලට අසම්භාව්‍ය බැරකම් (contingent liabilities) ඇති කරන විට මූල්‍ය අවදානම් ඇති වේ. ආදායම් හා ණය ඇපකර මගින් මෙන්ම වාණිජ ආරවුල් හෝ ප්‍රතිපත්ති වෙනස්වීම්වලට අදාළව වන්දි ගෙවීම් සඳහා නීතිමය හිමිකම් පැවතීම මගින් ද මෙවැනි අසම්භාව්‍ය බැරකම් පැන නැගිය හැක.

ශ්‍රී ලංකාවේ මෑත කාලීන රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්ව ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ සමාලෝචනය

යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සහ සේවා සැපයීම් වැඩිදියුණු කිරීමට පෞද්ගලික ආයෝජන වැඩි වශයෙන් යොදවා ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාව පසුගිය වසර කිහිපය තුළ විශේෂයෙන්ම ප්‍රවාහනය, බලශක්තිය සහ නාගරික සංවර්ධනය වැනි අංශවල රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්වයන් කිහිපයක් ආරම්භ කරන ලදී. රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්වයන් හඳුන්වා දී ඇති ප්‍රධාන අංශ කිහිපයක් නම්:

විදුලිබල හා බලශක්ති: ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය (CEB), ශ්‍රී ලංකා සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය (SEA) සහ ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලය (AEB) විසින් මෙහෙයවනු ලබන රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්ව බලශක්ති ව්‍යාපෘති බොහෝමයක් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී. ප්‍රධාන සංවර්ධන ව්‍යාපෘති අතරට කෙරවලපිටියේ මෙගාවොට් 350 ක උවිකෘත ස්වභාවික වායු බලාගාර දෙකක් ඇතුළත් වන අතර, බලාගාර දෙකෙහිම බදු සහ යටිතල පහසුකම් වෙනස්කම් හේතුවෙන් අදාළ ගිවිසුම් නැවත සාකච්ඡා කරන ලද අතර, ඒ අනුව ඒවායේ පිරිවැය ඇ.ඩො. මිලියන 37.83 ක් සහ ඇ.ඩො. මිලියන 35.56 ක් බැගින් වැඩිවිය. ත්‍රිකුණාමලයේ මෙගාවොට් 50 ක සූර්ය බලශක්ති ව්‍යාපෘතියකට ස්වෛරීත්ව ඇපකරයක් ඇතුළත් වන අතර, ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ කොටස් දායකත්වයෙන් සියයට 50 ක් (ඇ.ඩො. මිලියන 12.5) තවමත් ගෙවීමට ඉතිරිව පවතී.

අනෙකුත් ප්‍රධාන ව්‍යාපෘති අතරට පුනරින් හි (Pooneryn) මෙගාවොට් 700 ක සූර්ය බලාගාරය, තම්බපවනි (Thambapavani) මෙගාවොට් 50 ක සුළං ව්‍යාපෘතිය සහ සියඹලාණ්ඩුව සහ හම්බන්තොට ප්‍රදේශවල විශාල සූර්ය උද්‍යාන ඇතුළත් වේ. බොහෝ ව්‍යාපෘති සඳහා අරමුදල් සපයනු ලබන්නේ පෞද්ගලික ආයෝජකයින් විසින් වන අතර රජයේ ඇපකර ද මේ වනතෙක් භාවිතා කිරීමක් සිදුවී නොමැත.

ජල සම්පාදන හා ජලාපවහනය: රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්ව රාමුව යටතේ 2025 වසරේ දී ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන මණ්ඩලය විසින් මහා පරිමාණ ආදායම් නොලබන ජලය (NRW) භාවිතය අඩු කිරීමේ ව්‍යාපෘතියක් ගාල්ල ප්‍රදේශයේ ආරම්භ

කිරීමට නියමිතව ඇති අතර එය දැනට වසර 8 ක කාලයක් සඳහා සැලසුම් කර ඇත. වර්තමානයේ ආරම්භක අදියරේ පසුවන මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා ඇස්තමේන්තුගත ආයෝජනය රු. මිලියන 3,337 ක් වන අතර මෙහි අරමුණ වන්නේ, පුද්ගලික අංශයේ සහයෝගීතාවය හරහා ජලය අපතේ යාම අවම කිරීම තුළින් ජලය සැපයීමේ කාර්යක්ෂමතාවය වැඩි දියුණු කිරීම වේ.

වරාය සංවර්ධනය: ඇ.ඩො. මිලියන 700 ක ව්‍යාපෘතියක් වන බටහිර බහාලුම් පර්යන්තය-I (WCT-I) 2022 වසරේ පෙබරවාරි මස ආරම්භ වී 2027 වසරේ පෙබරවාරි මස දක්වා ක්‍රියාත්මක වීමට නියමිතය. ඇ.ඩො. මිලියන 200 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කර ඇති ගාලු වරාය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය දැනට ප්‍රසම්පාදන අදියරේ පවතින අතර, 2024 වසරේ මැයි මාසයේ දී අභිලාශ කැඳවීමේ ලිපි හතක් ලැබුණු අතර, ඉන් ලිපි හයක් තෝරාගෙන ඇති අතර ව්‍යාපෘති යෝජනා සඳහා ඉල්ලීම් (RFP) ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා වන අවසාන දිනය 2025 වසරේ ජුනි මස 12 වන දින වේ. ඇ.ඩො. මිලියන 150 ක ව්‍යාපෘතියක් වන දකුණු ආසියා වාණිජ හා සේවා සැපයුම් කේන්ද්‍රස්ථාන ව්‍යාපෘතිය මේ වන විට ප්‍රදානය කර ඇති අතර එය මාස 42 ක් තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කර ඇත. මෙම කටයුතු මගින් පුද්ගලික අංශය සමඟ ඵලදායී උපායමාර්ගික හවුල්කාරිත්වයන් හරහා ශ්‍රී ලංකාවේ වරාය යටිතල පහසුකම් නගා සිටුවීම අරමුණු කෙරේ.

රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්වයන්ගෙන් පැන නඟින මූල්‍ය අවදානම් විශ්ලේෂණය

වර්තමානයේ දී ශ්‍රී ලංකාවට රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්ව ව්‍යාපෘති පිළිබඳ නිල ලේඛනයක් හෝ ඒවායේ කාර්යසාධනය සහ අවදානම් නිරීක්ෂණය කිරීමට කිසිදු සම්බන්ධීකරණ ආයතනයක් නොමැත. මෙම දුර්වලතාවය සඳහා විසඳුමක් ලෙස 2026 අයවැය මගින් සම්පූර්ණ ව්‍යාපෘති ලැයිස්තුවක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට නියමිතය.

විශේෂයෙන්ම අතීතයේ දී නිසි ලෙස සැලසුම් නොකළ රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්ව ව්‍යාපෘති සහ විධිමත් ක්‍රමවේදයෙන් බැහැරව කරනු ලැබූ යෝජනා (unsolicited proposals) හරහා රජයට අසම්භාව්‍ය බැරකම් ඇතිවී දිගුකාලීන මූල්‍ය වගකීම් ඇති වූ බැවින් රජය, රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්ව ව්‍යාපෘති සම්බන්ධයෙන් ඇති විය හැකි මූල්‍ය අවදානම් පිළිබඳව අවධානයෙන් සිටී.

කලාපීය රටවල් හා සසඳන විට, ශ්‍රී ලංකාව රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්ව වෙත යොමු වීම අඩුවෙන් සිදු වුව ද, ශක්තිමත් නෛතික සහ ආයතනික රාමුවක් නොමැතිකම හේතුවෙන් මීට පෙර අවදානම් ඇගයීම නිසි පරිදි අඛණ්ඩව සිදු කිරීමට නොහැකි විය.

රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනතට අනුකූලව, ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල ඇතුළු සංවර්ධන

පාර්ශවකරුවන්ගේ සහාය ඇතිව, රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව සඳහා වඩා සවිස්තරාත්මක හා පුළුල් මූල්‍ය අවදානම් තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රමවේද හඳුන්වා දීමට පියවර ගනිමින් සිටී. රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව පිළිබඳ නීතියක් කෙටුම්පත් කර ඇති අතර, මුදල් අමාත්‍යාංශය තුළ මධ්‍යගත රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව ඒකකයක් ස්ථාපිත කරමින් සිටියි.

මේ වන විට රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව ආශ්‍රිත අවදානම්, එනම් ඇපකර, අවම ආදායම් බැඳීම (minimum revenue commitments) සහ අනෙකුත් ආකාරයේ අසම්භාව්‍ය බැරකම් වඩාත් ක්‍රමානුකූලව සමාලෝචනය කරමින් පවතින නමුත්, මෙම විශ්ලේෂණයන්ගේ පුළුල්බව හා එම විශ්ලේෂණ සිදු කරන වාර ගණන වැඩි කළ යුතුය.

අවදානම් අඩු කිරීමේ උපායමාර්ග

රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව මගින් ඇතිවන මූල්‍ය අවදානම් අවම කිරීම සඳහා ආයතනික සහ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රතිසංස්කරණ බොහෝමයක් ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.

මෙහිදී මුදලට සරිලන වටිනාකම (value for money) විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා ප්‍රමිතිගත මාර්ගෝපදේශ සංවර්ධනය කිරීම, අවදානම් බලපෑම සහ එම අවදානම සිදුවීමට ඇති සම්භාවිතාවය පැහැදිලි කරන අනුකෘති (risk allocation matrices) භාවිතය සහ ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ කොටසක් ලෙස මූල්‍ය බලපෑම් තක්සේරු කිරීම් අනිවාර්ය කිරීම ඇතුළත් වේ.

අවදානම් අවම කිරීම සඳහා භාවිතා කරනු ලබන ප්‍රධාන මෙවලමක් ලෙස අසම්භාව්‍ය බැරකම් ලේඛනයක් ස්ථාපිත කිරීම දැක්විය හැකි අතර, එයට රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව සම්බන්ධ ඕනෑම බැඳීමක් ඇතුළත් කළ හැක. රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනත මගින්, අසම්භාව්‍ය බැරකම් පිළිබඳ වඩාත් පැහැදිලි තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීමක් අනිවාර්ය කර ඇති අතර, මෙය අවදානම් පිළිබඳව පැහැදිලිව නිරීක්ෂණය කිරීමට සහ ඒවා නිවැරදිව කළමනාකරණය කිරීමට උපකාරී වේ. එපමණක් නොව, නව රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව කොන්ත්‍රාත්තුවල අවදානම් බෙදාගැනීම පිළිබඳ විධිවිධාන සැකසීමේ දී ඇපකර සහ ස්වයංකාරීතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා සහන ලෙස ලබාදෙන මූල්‍ය සහයෝගයන් සඳහා උපරිම සීමාවන් පැහැදිලිව ඇතුළත් කර ඇත. රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව ව්‍යාපෘති ව්‍යුහගත කිරීම සහ ගිවිසුම් කළමනාකරණය සඳහා අවශ්‍ය දැනුම හා හැකියාව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා බහුපාර්ශ්වික පාර්ශවකරුවන්ගේ තාක්ෂණික සහාය ලබා ගැනේ.

ඉහත සියළු පියවරවල අරමුණ වන්නේ රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව ව්‍යාපෘති රජයට දිගු කාලීන මූල්‍ය ගැටළු ඇති කිරීමකින් තොරව, මහජනතාවට

ප්‍රයෝජනවත් වන අයුරින් නිවැරදි ආකාරයෙන් භාවිතා කරන බව සහතික කිරීමයි. ඉදිරියේ දී නිකුත් කිරීමට නියමිත රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව පනත් කෙටුම්පත මගින් රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්වයන් සඳහා ජාතික ආයතනයක් පිහිටුවීමට සහ ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්වයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීමට සහ ඒවා සඳහා පහසුකම් සැලසීමට අදහස් කරන අතර, ඒවා එලදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අදාළ කරුණු සියල්ල ආමන්ත්‍රණය කිරීමට ද අදහස් කෙරේ.

මෙම පනත් කෙටුම්පත මගින් විනිවිදභාවය, තරඟකාරීත්වය, රාජ්‍ය මූල්‍ය වගකීම සහ පාරිසරික හා සමාජීය ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වීම අවධාරණය කරන අතරම රාජ්‍ය අංශයේ දැනුම හුවමාරුව සහ ධාරිතා සංවර්ධනය දිරිමත් කරයි. මෙම පනත් කෙටුම්පත මගින් රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්වයන්ට අදාළ නීති හා රීති මෙන්ම වගකිවයුතු ආයතන පිළිබඳව පැහැදිලිව දැක්වීම අරමුණු කරන අතර, එමගින් ආයෝජක විශ්වාසය වැඩිදියුණු කිරීමටත් සහ රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්වයන්ගේ පාලනය ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වන ලෙස සැකසීමටත් අරමුණු කෙරේ.

සාරාංශ ඇගයුම: සිදුවිය හැකි, මධ්‍යස්ථ බලපෑමක් සහිත.	ශ්‍රේණිගත කිරීම									
ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික යටිතල පහසුකම් ව්‍යාපෘතිවලින් සාපේක්ෂව කුඩා ප්‍රතිශතයක් සඳහා පමණක් රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව ආයතන වන නමුත්, පසුගිය දශකය තුළ මෙම ප්‍රභවයෙන් පැන නැගුණු සැලකිය යුතු මූල්‍ය අවදානම් ඇති අවස්ථා දක්නට ලැබුණි. වත්මන් අධීක්ෂණ සහ ඇගයීම් ක්‍රමවේදය තුළ ද නිවැරදි කළ යුතු දුර්වලතා කිහිපයක්ම තිබේ. මූලික ඇගයීමක් ලෙස, රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව කොන්ත්‍රාත්තු යටතේ අසම්භාව්‍ය බැරකම් සඳහා ගෙවීමට සිදුවීම මගින් ඇතිවිය හැකි බලපෑම සාපේක්ෂව අඩු යැයි සැලකිය හැක. අවදානම් කළමනාකරණය සඳහා ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ග අතරට, ජාතික නීති රාමුවක් ස්ථාපිත කිරීම සහ දැනට ක්‍රියාත්මක ව්‍යාපෘති සහ නව ව්‍යාපෘති සියල්ලෙහිම අවදානම් විශ්ලේෂණය සහ අධීක්ෂණය නිසි පරිදි සිදුකිරීම සහතික කිරීම සඳහා සම්බන්ධීකරණ ආයතනයක් ස්ථාපිත කිරීම ඇතුළත් වේ.	<table><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr></table>									

මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය ප්‍රකාශය සඳහා අවශ්‍ය අන්තර්ගතයන්

රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනත අනුව (PFMA) මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය ප්‍රකාශයෙහි (FSS) ඇතුළත් විය යුතු අවම අන්තර්ගතයන් නියම කරන අතර එයට ඇතුළත් වනුයේ:

- I. රාජ්‍ය මූල්‍ය ඉලක්ක සහ එම ඉලක්ක සපුරා ගැනීම තහවුරු කිරීම සඳහා ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ප්‍රතිපත්ති;
- II. රාජ්‍ය ණය තිරසාර මට්ටමකට අඩු කිරීම සඳහා යෝජිත කාල රාමුව;
- III. වගකිවයුතු මූල්‍ය කළමනාකරණය තහවුරු කිරීම සඳහා රජයේ උපායමාර්ගික ප්‍රමුඛතා;
- IV. රාජ්‍ය මූල්‍ය ඉලක්ක සහ ප්‍රතිපත්ති වගකිවයුතු මූල්‍ය කළමනාකරණයේ අරමුණු සමඟ අනුකූල වන ආකාරය පැහැදිලි කිරීම;
- V. මධ්‍ය කාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය රාමුව;
- VI. මූල්‍ය ක්‍රමෝපායයට සාපේක්ෂව කාර්ය සාධනය තක්සේරු කිරීමට, ඇතුළත් වනුයේ,
 - පෙර මූල්‍ය වර්ෂයේ දී මූල්‍ය ඉලක්ක සමඟ අනුකූල වීම පිළිබඳ තක්සේරුවක් ද, එම ඉලක්ක සමඟ අනුකූල නොවීම පිළිබඳ පැහැදිලි කිරීමක් ;
 - වත්මන් මූල්‍ය වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ඉලක්ක සමඟ අපේක්ෂිත අනුකූලතාවය පිළිබඳ තක්සේරුවක්;
 - ඉදිරි මූල්‍ය වර්ෂය සහ ඊළඟ වසර හතර සඳහා මූල්‍ය ඉලක්ක සමඟ අපේක්ෂිත අනුකූලතාවය පිළිබඳ තක්සේරුවක්; සහ
 - වත්මන් මූල්‍ය වර්ෂය සහ ඉදිරි මූල්‍ය වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ඉලක්ක සමඟ අනුකූල නොවීමේ අවදානම් පිළිබඳ තක්සේරුවක්;
- VII. වගකීම් සහගත මූල්‍ය කළමනාකරණයේ පවතින අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීමට බාධා වන ප්‍රධානතම මූල්‍ය අවදානම් මූලාශ්‍ර; සහ
- VIII. පසුගිය වසර තුන ඇතුළත ගනු ලැබූ මූල්‍ය තීරණවල සාර්ව ආර්ථික බලපෑමයි.

මූල්‍ය තිරසාරභාවයට සහාය වීම සඳහා ගනු ලැබූ නිශ්චිත ප්‍රතිපත්තිමය පියවර

1. මූල්‍ය විනය සඳහා නව නීතිමය ආකෘතියක්

- 2024 වසරේ ජුනි මාසයේ 2024 අංක 33 දරන රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ පනත (PDMA) බලාත්මක කිරීම.
- 2024 වසරේ අගෝස්තු මාසයේ 2024 අංක 44 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ පනත (PFMA) බලාත්මක කිරීම.
- 2024 වසරේ දෙසැම්බර් මස 02 වන දින රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණ කාර්යාලය පිහිටුවීම.
- බදු වියදම් ප්‍රකාශය ප්‍රකාශයට පත් කිරීම.

2. ප්‍රධාන බදු ප්‍රතිපත්ති ප්‍රතිසංස්කරණ: බදු පදනම පුළුල් කිරීම, අනුපාත දර්ශකගත කිරීම

2024 වසරේ ජනවාරි මස 01 වන දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි;

- සම්මත එකතු කළ අගය මත බදු (VAT) අනුපාතය සියයට 15 සිට සියයට 18 දක්වා වැඩි කිරීම.
- ප්‍රධාන අයිතම සඳහා අදාළ වන එකතු කළ අගය මත බදු නිදහස් කිරීමේදීත් බහුතරයක් ඉවත් කිරීම.
- එකතු කළ අගය මත බදු ලියාපදිංචි කිරීමේ සීමාව වසරකට රු. මිලියන 80 සිට වසරකට රු. මිලියන 60 දක්වා අඩු කිරීම.
- සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්ව බද්ද (SSCL) සඳහා අදාළ වන ලියාපදිංචි කිරීමේ සීමාව වසරකට රු. මිලියන 120 සිට වසරකට රු. මිලියන 60 දක්වා අඩු කිරීම.
- උද්ධමනය අනුව සකස් කරන ලද දර්ශකය මත පදනම්ව ඒකක අනුපාත සහිත නිෂ්පාදන බදුවලට යටත් සියලුම භාණ්ඩවල නිෂ්පාදන බද්ද සියයට 14 කින් සංශෝධනය කිරීම.
- වාර්ෂික උද්ධමනය අනුව සකස් කරන ලද දර්ශකයක් මත පදනම්ව සියලුම මත්පැන් වර්ග සඳහා සුරා බද්ද සියයට 14 කින් වැඩි කිරීම.

2025 වසරේ ජනවාරි මස 11 වන දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි;

- වාර්ෂික උද්ධමනය මත පදනම්ව දර්ශකකරණය අනුව ඒකක අනුපාත නිෂ්පාදන බදු සහිත සියලුම භාණ්ඩ සඳහා නිෂ්පාදන බද්ද සියයට 5.9 කින් වැඩි කිරීම.
- වාර්ෂික උද්ධමනය මත පදනම්ව දර්ශකකරණය අනුව, සියලුම මත්පැන් වර්ග සඳහා සුරා බද්ද සියයට 5.9 කින් වැඩි කිරීම.

2025 වසරේදී අප්‍රේල් මස 01 වන දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි;

- පුද්ගලයෙකු සඳහා අදාළ වන පුද්ගල ආදායම් බදු සහනය වාර්ෂිකව රු. 1,200,000/- සිට රු. 1,800,000/- දක්වා වැඩි කිරීම සහ පුද්ගලයෙකුගේ බදු අය කළ හැකි ආදායමට අදාළ වන බදු අනුපාත සංශෝධනය කිරීම.

පුද්ගල ආදායම් බදු (PIT) ව්‍යුහයේ සංශෝධන

වාර්ෂික බදු අය කළ හැකි ආදායම (රු.)		
ආන්තික බදු අනුපාතය %	පෙර අනුපාත	වත්මන් අනුපාත
0	මිලියන 1.2 දක්වා	මිලියන 1.8 දක්වා
6	මිලියන 1.2 - 1.7	මිලියන 1.8 - 2.8
12	මිලියන 1.7 - 2.2	-
18	මිලියන 2.2 - 2.7	මිලියන 2.8 - 3.3
24	මිලියන 2.7 - 3.2	මිලියන 3.3 - 3.8
30	මිලියන 3.2 - 3.7	මිලියන 3.8 - 4.3
36	මිලියන 3.7 ට වැඩි	මිලියන 4.3 ට වැඩි

3. බදු පරිපාලනය සහ ආයතනික ව්‍යුහය නවීකරණය කිරීම

දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව

- අපරාධ විමර්ශන ඒකකය පිහිටුවීම.
- රැකියා සහ පොලී ආදායම පමණක් ඇති පුද්ගලයින් සඳහා 2023/2024 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා සරල කළ පුද්ගල ආදායම් බදු වාර්තා යොමු කිරීමේ පෝරමයක් හඳුන්වා දීම.
- අවදානම් කළමනාකරණ ඒකකය පුළුල් කිරීම.
- 2025 වසරේ ඔක්තෝබර් මස සරල කරන ලද එකතු කළ අගය මත බදු (SVAT) ක්‍රමය අහෝසි කිරීමෙන් පසු අපනයනකරුවන් සඳහා එකතුකළ අගය මත බදු ආපසු ගෙවීම් කඩිනම් කිරීම සඳහා අපනයනකරුවන් සඳහා මුදල් ආපසු ගෙවීමේ ඒකකයක් ආරම්භ කිරීම.
- අභ්‍යන්තර කටයුතු ඒකකයක් පිහිටුවීම.

ශ්‍රී ලංකා රේගුව

- 2024–2028 වර්ෂයන් සඳහා උපායමාර්ගික සැලැස්මක් දියත් කිරීම.
- අභ්‍යන්තර කටයුතු ඒකකයක් ස්ථාපිත කිරීම.
- සතිපතා ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශක ලකුණු කාඩ්පත් සමඟ “දින 80 විශිෂ්ටතා” වැඩසටහන දියත් කිරීම.
- අවදානම් නීති සහ බහාලුම් පරීක්ෂා සාර්ථකත්ව අනුපාතය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම.
- ASYHUB පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම.

සුරාබදු දෙපාර්තමේන්තුව

- සුරාබදු දෙපාර්තමේන්තුව සඳහා ආදායම් පරිපාලන පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය මූලික කටයුතු ආරම්භ කිරීම.
- රට පුරා බලපත්‍රලාභී සුරාබදු පරිශ්‍රවල අධීක්ෂණය වැඩි දියුණු කිරීම.
- දින 100 විශේෂ බලාත්මක කිරීමේ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීම. (2024.05.20 සිට 2024.08.27 දක්වා).
- පැය 24 පුරා ක්‍රියාත්මක 1913 ක්ෂණික ඇමතුම් අංකය දියත් කිරීම.
- මධ්‍යසාර පාන වර්ග සඳහා දැඩි තත්ත්ව පාලනයන් පවත්වා ගැනීම සඳහා මධ්‍යම රසායනාගාරයක් ස්ථාපිත කිරීම.
- සුරාබදු ආදායම් එකතු කිරීම හා සම්බන්ධ අවදානම් හඳුනා ගැනීම, තක්සේරු කිරීම සහ අවම කිරීම සඳහා අවදානම් කළමනාකරණ ඒකකයක් ස්ථාපිත කිරීම.
- මූල්‍ය බුද්ධි ඒකකයක් (FIU) ස්ථාපිත කිරීම.
- ආරක්ෂිත ලේබල් කිරීමේ පද්ධතියක් හරහා නීත්‍යානුකූලව නිෂ්පාදනය කරන ලද මධ්‍යසාර පාන වර්ග හඳුනා ගැනීම සඳහා නිර්මාණය කර ඇති නව ජංගම යෙදුමක් හඳුන්වාදීම.

நிதி செயல் நுணுக்கக் கூற்று - 2026

அனூர குமார திசாநாயக்க
நிதி, திட்டமிடல் மற்றும் பொருளாதார அபிவிருத்தி அமைச்சர்
2025 யூன் 30

நிதி செயல்நுணுக்கக் கூற்று 2026 நிதி இடர் கூற்று 2026 உடன் இணைந்து 2024 ஆம் ஆண்டின் 44 ஆம் இலக்க பகிரங்க நிதிசார் முகாமைத்துவச் சட்டத்தின் 11 ஆம் பிரிவின் பிரகாரம் வெளியிடப்படுகின்றது

நிதி, திட்டமிடல் மற்றும் பொருளாதார அபிவிருத்தி அமைச்சின் அரசிறைக் கொள்கைத் திணைக்களத்தினால் தொகுக்கப்பட்டது

உள்ளடக்கம்

பகுதி I - நிதி செயல்நுணுக்கக் கூற்று 2026

பக்க எண்

1. அறிமுகம்	1
2. அரசாங்கத்தின் அரசிறை இலக்குகள் மற்றும் முன்னுரிமைகள்	2
3. நிதி செயல்நுணுக்கங்களிற்கு எதிரான செயல்திறன் மதிப்பீடு	9
4. நிதி செயல்நுணுக்கத்தை அடைவதற்கு ஆதரவளிக்கும் குறிப்பிட்ட கொள்கை நடவடிக்கைகள்	13

பகுதி II - நிதி இடர் கூற்று 2026

1. அறிமுகம்	17
2. நிதி இடர்கள்	17
3. எதிர்பார்க்கப்படும் அரசிறை அழுத்தங்கள்	18
4. பிரதான நிதியிடர் மூலங்கள்	18
அ. பேரண்டப் பொருளாதார நிச்சயமின்மையிலிருந்து தோன்றுகின்ற நிதி இடர்	18
ஆ. அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சிகளிலிருந்து தோன்றுகின்ற நிதி இடர்கள்	23
இ. பொதுப்பெருகடன், உத்தரவாதங்கள் மற்றும் கடன்பெறுதலிலிருந்து கடன்வழங்கல் என்பவற்றிலிருந்து தோன்றுகின்ற நிதி இடர் நேர்வுகள்.	27
ஈ. இயற்கை அனர்த்தங்கள் மற்றும் காலநிலை மாற்றம் என்பவற்றிலிருந்து தோன்றுகின்ற நிதி இடர்கள்	30
உ. அரசு மற்றும் தனியார் கூட்டாண்மைகள் மூலம் ஏற்படும் நிதி இடர்பாடுகள்	32

இணைப்பு I	35
-----------	----

இணைப்பு II	36
------------	----

பகுதி I

நிதி செயல்நுணுக்கக் கூற்று 2026

1. அறிமுகம்

இலங்கையின் பொருளாதாரம் நெருக்கடி நிலையிலிருந்து சீர்திருத்த மற்றும் மீட்சி நிலைக்கு குறிப்பிடத்தக்களவில் நிலைமாற்றமடைந்துள்ளது. 2022 ஆம் ஆண்டில் ஏற்பட்ட முன்னொருபோதும் இல்லாத பொருளாதார வீழ்ச்சியைத் தொடர்ந்து, நாடு பொருளாதார ஸ்திரத்தன்மையை மீட்டெடுப்பதிலும் நம்பிக்கையை மீண்டும் கட்டியெழுப்புவதிலும் குறிப்பிடத்தக்க முன்னேற்றத்தைக் கண்டுள்ளது. 2024 ஆம் ஆண்டில் பொருளாதாரம் 5 சதவீத உண்மையான வளர்ச்சியைப் பதிவு செய்ததுடன், இது 2014 க்குப் பிறகு அடையப் பெற்ற மிகவும் உறுதியான பொருளாதார வளர்ச்சியாகும். இது, சர்வதேச நாணய நிதியத்தின் விரிவாக்கப்பட்ட நிதி வசதி (IMF-EFF) நிகழ்ச்சித்திட்டத்தின் படி நடைமுறைப்படுத்தப்பட்ட ஒழுக்கமான நிதி ஒருங்கிணைப்பு, பயனுறுதி வாய்ந்த நாணயக் கொள்கை மற்றும் கட்டமைப்பு சீர்திருத்தங்கள் மூலம் புதுப்பிக்கப்பட்ட உத்வேகத்தையும் எதிர்காலத்திற்கான முதலீட்டாளர்கள் மற்றும் பொதுமக்களின் நம்பிக்கையை மீண்டும் கட்டியெழுப்புவதையும் குறிக்கிறது.

இந்த அடைவுகளுக்கு 2024 ஆம் ஆண்டில் உத்தியோகபூர்வ கடன் வழங்குநர்களுடனான ஒப்பந்தங்களும் திறைசேரி முறைகளில் அதிக ஈடுபாடு காட்டியமை என்பன உள்ளிட்ட இலங்கையின் முக்கிய கடன் மறுசீரமைப்பு மைல்கற்கள் வெற்றிகரமாக நிறைவடைந்ததமை பெரும் உதவியாக அமைந்தது. இதனுடன் இணைந்த வகையில், அரசாங்கமானது உறுதியான நிதி ஒழுக்கத்தை வெளிப்படுத்தி சர்வதேச நாணய நிதியத்தின் விரிவாக்கப்பட்ட நிதி வசதி நிகழ்ச்சிக்கான தனது அர்ப்பணிப்பை வெளிக்காட்டியது. இந்தத் தொடர்ச்சியானது சர்வதேச பங்காளிகள் மற்றும் மூலதனச் சந்தைகளுக்கு நம்பகத்தன்மையைக் காட்டியதுடன், பிட்டி மற்றும் மூலநிறுவனங்களின் கடன் மதிப்பீட்டை மேம்படுத்துவதற்கும் முதலீட்டாளர்களின் உணர்வை மேம்படுத்துவதற்கும் பங்களித்தது.

2024 ஆம் ஆண்டின் 33 ஆம் இலக்க பொது தனிக முகாமைத்துவச் சட்டம், 2024 ஆம் ஆண்டின் 44 ஆம் இலக்க பகிரங்க நிதிசார் முகாமைத்துவச் சட்டம் (PFMA) ஆகிய இரண்டு முக்கியமான சட்டங்கள் 2024 ஆம் ஆண்டில் பாராளுமன்றத்தில் நிறைவேற்றப்பட்டன. இந்த பகிரங்க நிதிசார் முகாமைத்துவச் சட்டமானது அரசிறை இலக்குகளை அமைப்பதற்கும் அடைவதற்குமான ஒழுங்குவிதிகளை அடிப்படையாகக் கொண்டு ஒரு அணுகுமுறை மீள உருவாக்குவதற்கான ஒரு இறைப்படுத்தப்பட்ட அரசிறைப் பொறுப்புணர்வுக் கட்டமைப்பை உள்ளடக்கியுள்ளது. இந்த அரசிறைப் பொறுப்புணர்வுக் கட்டமைப்பானது, இலங்கையில் அரசிறை நிர்வாகத்திற்கான அடித்தளத்தை வழங்கி அதனை நவீனமயப்படுத்துகின்றது. இது, ஒவ்வொரு வரவுசெலவுத் திட்டச் செயன்முறைக்கும் பிணைப்புக் கட்டுப்பாடுகளை வழங்குவதற்கான புதிய அளவுசார்

இலக்குகளை அமைப்பது உள்ளிட்டதாக நிதி இடர் கூற்றுடன் சேர்த்து நிதி செயல்நுணுக்கக் கூற்றொன்றை தயாரிப்பதற்கான அதிகாரத்தை வழங்குகிறது.

2023 மற்றும் 2024 ஆம் ஆண்டுகளில் மீளமைக்கப்பட்ட பேரினப் பொருளாதார ஸ்திரத்தன்மை நீண்ட கால செழிப்புக்கான அடித்தளத்தை அமைத்துள்ளது. பணவீக்கம் எதிர்மறைப் பகுதிக்குச் சரிந்து, ரூபாவின் மதிப்பு 10 சதவீதத்திற்கும் மேலாக உயர்ந்ததுடன் 2025 மே மாத இறுதிக்குள் மொத்த அலுவல்சார் கையிருப்பு 6.3 பில்லியன் அமெரிக்க டொலர்களாக அதிகரித்தது. உல்லாசப் பிரயாணத் துறையினதும் வெளிநாட்டுத் தொழிலாளர்களின் அனுப்புக்கைகளினதும் உதவியுடன் வெளிநாட்டு நடைமுறைக் கணக்கு தொடர்ச்சியாக இரண்டாவது வருடமாக மிகையைக் காட்டியது. இந்த நேர்மறையான அறிகுறிகள் இருந்தபோதிலும், சவால்கள் இன்னும் உள்ளன. உலகளாவிய வர்த்தகப் பதட்டங்கள், குறைந்த வெளிவாரியான தேவை மற்றும் அதிக வறுமை நிலைகள் ஆகியவற்றிலிருந்து உருவாகும் பாதிப்புகளுக்கு உள்ளடக்கிய மேம்பாடு, தாக்குப்படிக்கும்-கட்டமைப்பு மற்றும் கட்டமைப்பு சீர்திருத்தங்கள் ஆகியவற்றில் தொடர்ந்து கவனம் செலுத்த வேண்டும்.

நாடு அதன் சீர்திருத்தப் பயணத்தின் அடுத்த கட்டத்திற்குள் நுழையும் வேளையில், இலங்கையின் பேரினப் பொருளாதார போக்கில் ஸ்திரத்தன்மையைப் பாதுகாப்பதற்கான தெளிவான பாதை வரைபடத்தை நிதி செயல்நுணுக்கக் கூற்று 2026 (FSS 2026) வகுக்கிறது. மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் அடிப்படை மிகையை குறைந்தபட்சம் 2.3 சதவீதமாக வைத்திருப்பதை இலக்காகக் கொண்டு, அரசு வருமானத்தை மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 15 சதவீதத்திற்கு மேல் உயர்த்தி, செலவின வளர்ச்சியில் நெருக்கமாக கட்டுப்பாட்டை வைத்திருத்தல் உள்கட்டமைப்பும் மற்றும் உற்பத்தித் திறனில் முதலீட்டை அதிகரிப்பது, நடுத்தர காலத்தில் நீடித்த கடன் குறைப்பைப் பின்தொடர்வது என்பன இந்த மூலோபாயத்தின் தூண்களாகும்.

2024 ஆம் ஆண்டின் 44 ஆம் இலக்க பகிரங்க நிதிசார் முகாமைத்துவச் சட்டத்தின் 11 ஆம் பிரிவில் நிதி செயல்நுணுக்கக் கூற்றை வருடாந்தம் தயாரிப்பதற்கான பொறுப்பு நிதி அமைச்சரிடம் ஒப்படைக்கப்பட்டுள்ளது.

நிதி செயல்நுணுக்கக் கூற்றின் குறிக்கோள்கள்

பின்வருவன நிதி செயல்நுணுக்கக் கூற்றின் நோக்கங்களாகும்:

- வருடாந்த வரவுசெலவுத் திட்டம் தயாரிக்கப்படுவதற்கு முன்பு, அரசாங்கத்தின் நிதி செயல்நுணுக்கத்தின் முறையான கூற்றினை பாராளுமன்றத்திற்கும் பொதுமக்களுக்கும் வழங்குதல்;

- அமைச்சுக்கள் எதிர்வரும் வரவுசெலவுத் திட்டத்திற்கான முன்மொழிவுகளை உருவாக்கும் போது அவற்றுக்கு செயல்நுணுக்க ரீதியான வழிகாட்டல்களை வழங்குதல்
- அரசிறைச் செயலாற்றுகையை நோக்கம் சார்ந்ததாக மதிப்பீடு செய்வதற்கான அடிப்படையினை நிறுவுதல்,
- பாராளுமன்றம் அரசாங்கத்தின் அரசிறை மூலோபாயத்துடன் ஒப்பீடு செய்து மேற்பார்வை செய்யும் செயன்முறையை வலுப்படுத்துதல்
- அரசிறை வெளிப்படைத் தன்மையையும் வகைகூறலையும் மேம்படுத்துதல்.

பகிரங்க நிதிசார் முகாமைத்துவச் சட்டத்தின் கீழ் சட்டமாக்கப்பட்ட அரசிறை பொறுப்புணர்வு விதிகள், நிதி செயல்நுணுக்கக் கூற்று, இடைக்கால நிதி கட்டமைப்பின் (MTFF) உள்ளடக்கம் தொடர்பான குறிப்பிட்ட தேவைப்பாடுகளை நிறுவுகின்றன. பகிரங்க நிதிசார் முகாமைத்துவச் சட்டத்தினால் குறிப்பிடப்பட்டுள்ளபடி நிதி செயல்நுணுக்கக் கூற்றின் குறைந்தபட்ச உள்ளடக்கம் இணைப்பு I இல் சுருக்கமாகத் தரப்பட்டுள்ளது.

2. அரசாங்கத்தின் அரசிறை இலக்குகள் மற்றும் முன்னுரிமைகள்

2026-30 வரையான அடுத்த ஐந்து ஆண்டு காலத்திற்கான அரசிறைக் கொள்கையின் முக்கிய இலக்குகள், பேரினப் பொருளாதார வளர்ச்சியையும் ஸ்திரத்தன்மையையும் மீள உருவாக்குவதற்கான முயற்சிகளை ஆதரிக்கும் அதேவேளை வருமானத்தை அதிகரித்து, செலவின வளர்ச்சியைக் கட்டுப்படுத்துவதல் என்பவற்றின் மூலம் மொத்த நிதித் தேவைகளைக் குறைப்பதன் மூலம் பொதுப் படுகடன்களை நிலைபேறான மட்டங்களுக்கு குறைப்பதற்காக உருவாக்கப்பட்டுள்ளன. பொதுப் படுகடனைக் குறைக்கும் குறிக்கோள் கடுமையான பலத்துடனும் நீடித்த முயற்சிகளுடனும் பல ஆண்டுகளுக்குத் தொடரப்பட வேண்டும்.

அரசிறைக் கொள்கையானது 2023 முதல் 2027 வரையான அரசிறை ஆண்டுகளை உள்ளடக்கிய சர்வதேச நாணய நிதியத்தின் விரிவாக்கப்பட்ட நிதி வசதி நிகழ்ச்சியின் கீழ் அரசாங்கம் ஏற்படுத்திக் கொண்டுள்ள பல்வேறு அர்ப்பணிப்புக்களாலும் வடிவமைக்கப்படுகின்றது. தற்போது அரசாங்கத்தின் நடுத்தர கால அரசிறைக் கட்டமைப்பு இந்த நிகழ்ச்சிக்கு அப்பால் 2028 முதல் 2030 வரையான மூன்று வருடங்களுக்கு நீடிக்கப்பட்டுள்ளது. அரசிறைக் கொள்கையானது, உலக வங்கி, ஆசிய அபிவிருத்தி வங்கி உள்ளிட்ட ஏனைய அபிவிருத்திப் பங்களாளர்களுக்கு வழங்கியுள்ள அர்ப்பணிப்புக்களையும் கவனத்தில் எடுக்கின்றது.

அரசாங்கத்தின் அரசிறைக் கொள்கையானது பொறுப்புக்கூறக் கூடிய அரசிறை முகாமையின் பின்வருவன உள்ளிட்ட குறிக்கோள்களுக்கு ஒத்திசைவாக இருப்பதை அரசாங்கம் உறுதிப்படுத்த வேண்டும் என்று பகிரங்க நிதிசார் முகாமைத்துவச் சட்டம் கட்டாயமாக்குகின்றது:

- **பொதுப் படுகடன்** குறைக்கப்பட்டு ஒரு நிலைபேறான மட்டத்தில் பேணி வரப்படுவதை உறுதி செய்தல்,
- எதிர்கால அதிர்ச்சிகளிலிருந்து பாதுகாக்கக்கூடிய **அரசிறை அதிர்ச்சித்** தாங்கல்களை உருவாக்கிப் பேணி வருதல்
- அறிவுபூர்வமான முறையில் **அரசிறை இடர்** முகாமை செய்து தணித்தல்.
- அரசிறை முகாமையில் **ஒழுக்கம், வெளிப்படைத் தன்மை, வகைகூறும் தன்மை** என்பவற்றை உறுதி செய்தல்
- வருடாந்த **நிதி செயல்நுணுக்கக்** கூற்றை உருவாக்கி வெளியிடுவதன் ஊடாக **அரசிறைத் திட்டமிடலின்** தூரநோக்கை விரிவெடுத்துத்தலும் அதனை ஐந்து **இடைக்கால அரசிறைக் கட்டமைப்பு** வரை எடுத்துச் செல்லலும்.
- அரசாங்கத்தின் அரசிறைச் செயலாற்றுகை தொடர்பான **பயனுறுதிவாய்ந்த நுண்ணாய்வுக்கான** வசதிகளைச் செய்தல்.

நிதி செயல்நுணுக்கக் கூற்றும் அதில் வெளியிடப்படும் விவரங்களும் அரசாங்கம் தனது அரசிறை இலக்குகளையும் முன்னுரிமைகளையும் நிறுவுவதற்கான முக்கிய ஊடகமாக மாறியுள்ளது. குறிப்பாக, தொடர்புடைய பல அரசிறை மாறிகளுடன் தொடர்புடைய குறிப்பான மற்றும் அளவிடத்தக்க திட்டங்களை நிதி செயல்நுணுக்கக் கூற்று உள்ளடக்கியிருக்க வேண்டும் என்று பகிரங்க நிதிசார் முகாமைத்துவச் சட்டம் கட்டாயப்படுகின்றது:

- **ஒரு படுகடன் குறைப்புக் குறிக்கோள்:** அரசாங்கம் பொதுப் படுகடனைக் குறைத்து, நிலைபேறான அளவில் பராமரிக்கத் திட்டமிட்டுள்ள காலச் சட்டகத்தை குறிப்பிடுதல்
- **ஒரு முதன்மை மீதி இலக்கு:** எதிர்வரும் வரவுசெலவுத் திட்ட வருடத்திற்கும், அதனை அடுத்து வரும் ஒவ்வொரு நான்கு அரசிறை வருடங்களுக்குமான அரசாங்கத்தின் இலக்காகக் கொள்ளப்பட்ட ஆரம்ப மிகை (மொத்த வருமானம் - வட்டியல்லாச் செலவினம்), இது படுகடன் குறைப்புக் குறிக்கோள்களுக்கு இணக்கமானவையாக இருக்க வேண்டும்.
- **முதன்மைச் செலவின உச்சவரம்பு:** எதிர்வரும் வருடாந்த வரவுசெலவுத் திட்டத்தை உருவாக்கி நடைமுறைப்படுத்தும் போது அரசாங்கம் அவதானிக்கும் முதன்மைச் செலவினத்தின் (அதாவது வட்டியைத் தவிர்த்து) மொத்தப் பெறுமதி, அதன் படுகடன் குறைப்புக் குறிக்கோள்களுக்கும் முதன்மை மீதி இலக்குகளுக்கும் இணக்கமாக இருத்தல வேண்டும். பகிரங்க நிதிசார் முகாமைத்துவச்

சட்டம் செயற்படுத்தப்பட்டு¹ முதல் ஐந்து வருடங்களில் ஆரம்பச் செலவின உச்சவரம்பு மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியின் 13 சதவீதத்தை விட அதிகமாக இருக்கக் கூடாது என்று பகிரங்க நிதிசார் முகாமைத்துவச் சட்டம் கட்டாயப்படுத்துகின்றது¹.

இந்த மூன்று அரசிறை மாறிகளும் அரசிறைப் பொறுப்புணர்வுக் கட்டமைப்பின் கவனக் குறிப்பு மையமாகத் தெரிவு செய்யப்பட்டுள்ளமையானது வேண்டுமென்ற செய்யப்பட்டதாகும். அவை ஒன்றோடொன்று தொடர்புடையவையாகவும் உள்ளன.

முதன்மைச் செலவின உச்சவரம்பு, அரசாங்கம் தனது வரவுசெலவுத் திட்டத் தீர்மானங்களின் மூலம் நேரடியாகக் கட்டுப்படுத்தக்கூடியவற்றைப் பிரதிபலிக்கிறது.

முதன்மைச் செலவினமானது, பேரினப் பொருளாதார அளவுருக்களுக்கும் ஏதேனும் புதிய கொள்கை நடவடிக்கைகளைக் கவனத்தில் எடுக்கும் அதேவேளை வருமானத்திற்கான நோக்கிற்கும் எடுகோள்களும் எதிர்வுகூறல்களும் உருவாக்கப்பட வேண்டும் என்றும் கட்டாயப்படுத்துகின்ற முதன்மை மீதி இலக்குக்கு இணக்கமானதாக இருக்க வேண்டும்.

முதன்மை மீதி இலக்கான எதிர்பார்க்கப்படும் படுகடன் குறைப்புடன் நேரடியாகத் தொடர்புடிகின்றது. என்றாலும் அரசாங்கத்தின் நேரடிக் கட்டுப்பாட்டில் இல்லாத ஏனைய வெளிவாரியான காரணிகளும் அதிர்ச்சிகளும் படுகடன் மட்டங்களில் தாக்கம் செலுத்த முடியும் (உ-ம். வட்டி வீதங்கள், பணவீக்கம், பணப் புழக்கம், அரசாங்கத்தின் உத்தரவாதங்கள் அல்லது நானாவிதப் பொறுப்புக்கள் தூண்டப்படுதல்).

படுகடன் குறைப்புக் குறிக்கோள்

பொதுப் படுகடனைக் குறைத்து, நிலையான அளவில் பராமரிப்பது அரசிறைப் பொறுப்புக்கூறலின் மையமாக விளங்குகின்றது. அதிகரித்த அளவிலான பொதுப் படுகடன் என்பது குறிப்பிடத்தக்க பாதிக்கப்படும் தன்மையைக் குறிக்கிறது, பொருளாதாரம் முழுவதும் கடன் வாங்கும் செலவுகளை அதிகரிக்கிறது, பற்றாக்குறையான வரவுசெலவுத் திட்ட வளங்களைப்படுகடன் சேவை செலவுகளை நோக்கித் திசைதிருப்புகிறது, எதிர்காலக் கொள்கைத் தேர்வுகளைக் கட்டுப்படுத்துகிறது. பொதுப் படுகடன்களைக் கட்டுப்பாட்டில் வைத்திருப்பதில் சர்வதேச நாணய நிதியத்தின் விரிவாக்கப்பட்ட நிதி வசதி நிகழ்ச்சி சிறப்பாக முன்னேற்றம் கண்டுள்ளது.

மிகக் குறைந்த மற்றும் பாதுகாப்பான நிலைகளை நோக்கி கடனில் நிலையான குறைப்பை அடைவதற்கும்,

1 அனுமதிக்கக் கூடிய அதிகபட்ச முதன்மைச் செலவின உச்சவரம்பு பின்னர் மறுபரிசீலனை செய்யப்பட்டு அடுத்தடுத்த ஐந்து ஆண்டுகளுக்கு மறுபரிசீலனை செய்யப்படலாம் ஆனால் கடன் குறைப்பு நோக்கம் மற்றும் தொடர்புடைய முதன்மை இலக்கு மீதியுடன் ஒத்துப்போக வேண்டும்.

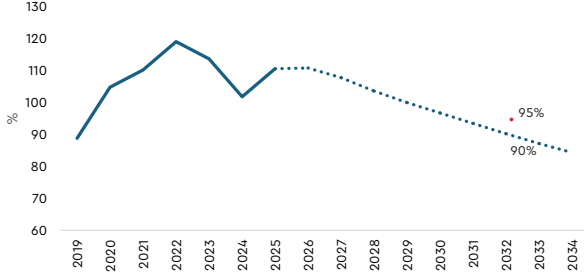
நிதி இடைத்தடங்கல்களை மீட்டெடுப்பதற்கும், அடுத்த 20 ஆண்டுகள் அல்லது அதற்கு மேற்பட்ட காலத்திற்கு விவேகமான நிதி அமைப்புகள் நிலைநிறுத்தப்பட வேண்டியிருக்கும். இது அரசாங்கத்தின் அரசிறை மூலோபாயத்தின் ஐந்து ஆண்டு கால எல்லைக்கு அப்பாற்பட்டது என்பது தெளிவாகிறது. எனவே கடன் குறைப்பு நோக்கத்தை அரசிறைக் கொள்கைக்கான நீண்டகால நங்கூரமாகப் புரிந்து கொள்ள வேண்டும்.

சர்வதேச நாணய நிதியத்தின் விரிவாக்கப்பட்ட நிதி வசதி நிகழ்ச்சித் திட்டத்தின் தொடர்ச்சியான வெற்றிகரமான அமுலாக்கத்துடன், அதனுடன் தொடர்புடைய படுகடன் மறுசீரமைப்பின் சமீபத்திய முடிவு உட்பட, 2032 ஆம் ஆண்டுக்குள் பொதுப் படுகடன் மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 95 சதவீதத்திலிருந்து 90 சதவீதமாகக் குறைக்கப்படும் என்று IMF இன் சமீபத்திய கணிப்புகள் தெரிவிக்கின்றன. எனவே, இலக்குக்கும் கணிப்புகளுக்கும் இடையில் ஒரு மிதமான இடைத்தடங்கல் உள்ளது, இது வரும் ஆண்டுகளில் பொருளாதார மற்றும் நிதி முன்னேற்றங்கள் தொடர்பான குறிப்பிடத்தக்க நிச்சயமற்ற தன்மையைக் கருத்தில் கொண்டு நோக்குகையில் விவேகமானதாகும். இந்தக் கணிப்புகள் தொடர்ச்சியான முறையில் இற்றைப்படுத்தப்படுவதுடன், இந்த இலக்கை அடைவதை உறுதிசெய்ய அரசிறை அமைப்புகளை தேவைக்கேற்ப மறுபரிசீலனை செய்யலாம்.

இலங்கை தனது அரசிறை இடைத்தடைகளை மீள உருவாக்கி, மேலதி அபாயங்களையும், நிச்சயமற்ற நிலைகளையும், சவால்களையும் எதிர்கொள்ளத் தயாராக இருக்க வேண்டுமாயின், பொதுப் படுகடன்கள் இதனையும் விடக் குறைக்கப்பட வேண்டும். பொதுப் படுகடனை மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 60 சதவீதத்திற்கும் குறைவான பாதுகாப்பான மட்டங்களில் நிலைநிறுத்துவதற்கு முன்பு படுகடன்கள் மேலும் தொடர்ச்சியாகக் குறைக்கப்பட வேண்டும். சமீபத்திய படுகடன் கணிப்புகளை விரிவுபடுத்தினால், இதை அடைய 2040களின் முற்பகுதி வரை நீடிக்க முடியும்.

சமீபத்திய பொதுப் படுகடன் கணிப்புகள், சர்வதேச நாணய நிதியத்தின் விரிவாக்கப்பட்ட நிதி வசதி நிகழ்ச்சித் திட்டத்தில் உள்ள படுகடன் நிலைத்தன்மை பகுப்பாய்விலிருந்து (DSA) எடுக்கப்பட்டவையாகும். இலங்கையின் பொதுப் படுகடனின் பெரும்பகுதிக்கான கடன் மறுசீரமைப்பு பேச்சுவார்த்தைகள் வெற்றிகரமாக முடிவடைந்ததைத் தொடர்ந்து இது நிகழ்கிறது. நிதி அமைச்சரினால் வருடாந்தம் வெளியிடப்படும் DSA ஐப் பொறுப்பேற்பதற்கான தனது ஆற்றல்களை நிதி அமைச்சு விருத்தி செய்து வருவதுடன் அது அரசிறை மூலோபாயத்திற்கான தொடர்ச்சியான இற்றைப்படுத்தல்களுக்கான அடிப்படையை உருவாக்குகின்றது.

வரைபு 1 | பொதுப் படுகடன் (மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தி %)

மூலம்: இலங்கை மத்திய வங்கி மற்றும் சர்வதேச நாணய நிதியத்தின் விரிவாக்கப்பட்ட நிதிவசதி நிகழ்ச்சித்திட்டம்

பகிரங்க நிதிசார் முகாமைத்துவச் சட்டத்தில் குறிப்பிடப்பட்டுள்ளபடி, அரசாங்க உத்தரவாதங்களின் இருப்புக்கான திருத்தப்பட்ட வரம்பை அரசாங்கம் நிர்ணயித்துள்ளது, இது மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தி² யில் 15 சதவீதத்திலிருந்து 7.5 சதவீதமாகக் குறைத்து, உத்தரவாதங்களை வழங்குவதை நிர்வகிப்பதற்கான புதிய கட்டமைப்பை செயல்படுத்துகிறது. இந்தக் கொள்கை மாற்றம் எதிர்காலத்தில் உத்தரவாதங்கள் தூண்டப்படுவதற்கான சாத்தியக்கூறுகளையும் தாக்கத்தையும் குறைக்க உதவும் என்று எதிர்பார்க்கப்படுகிறது.

முதன்மை மீதி இலக்கு

முதன்மை மீதி இலக்கானது படுகடன் குறைப்பு நோக்கத்துக்கு இணக்கமாக இருக்க வேண்டும், அப்போது தான் கடன் நிலைபெற்றுத் தன்மையை மீட்டெடுக்கப்படும் வரை நிதித் கொள்கைக்கான முக்கிய நடைமுறைக் காவலாக இது செயல்படும்.

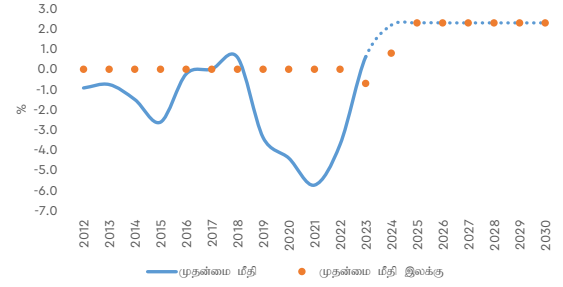
பகிரங்க நிதிசார் முகாமைத்துவச் சட்டத்தின் படி, அரசாங்கம் இந்த இலக்கை உண்மையான மற்றும் எதிர்பார்க்கப்படும் இணக்கப்பாடு தொடர்பில் கண்காணித்து, எந்தவொரு வருடத்திலும் அதன் அடைவை ஆபத்தில் ஆழ்த்தும் சூழ்நிலைகள் ஏற்பட்டால் பாராளுமன்றத்திற்கு அறிவிக்க வேண்டும், தேவைப்பட்டால், நிலைமையை மீண்டும் உரிய நிலைக்கு கொண்டு வரப் பொருத்தமான தீர்வு நடவடிக்கைகளை வகுக்க வேண்டும். உதாரணமாக, மேலும் பெரிய அதிர்ச்சிகள் ஏற்பட்டால், படுகடன் குறைப்புக் குறிக்கோள்களுடன் தொடர்ந்து சீரமைப்பை உறுதி செய்வதற்காக இடைக்கால அரசிறைக் கட்டமைப்பு மற்றும் முதன்மை இருப்பு இலக்கை மறுபரிசீலனை செய்வது அவசியமாக இருக்கும்.

சர்வதேச நாணய நிதியத்தின் விரிவாக்கப்பட்ட நிதி வசதி நிகழ்ச்சித் திட்டத்தின் கீழ், 2025 முதல் 2027 வரை மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 2.3 சதவீத அடிப்படை மிகை இலக்கை அரசாங்கம் ஏற்றுக்கொண்டுள்ளதுடன், இடைக்கால அரசிறைக் கட்டமைப்புக் காலத்தின் மீதமுள்ள மூன்று ஆண்டுகளான 2028 முதல் 2030 வரையிலான காலகட்டத்தை உள்ளடக்கும் வகையில் குறைந்தபட்சம் இந்த இலக்கைப் பேணி வரும். சமீபத்திய DSA இன் அடிப்படையில், 2032 ஆம் ஆண்டுக்குள் பொதுப் படுகடனை மொத்த உள்நாட்டு

2 தொடர்புடைய நிதியாண்டு மற்றும் அதற்கு முந்தைய இரண்டு நிதியாண்டுகளின் சராசரி மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தி

உற்பத்தியில் 95 சதவீதத்திற்கும் குறைவாகக் குறைப்பதோடு இணைந்த வகையில் 2026-30 MTFF காலகட்டத்தில் குறைந்தபட்சம் 2.3 சதவீத அடிப்படை மிகையை இலக்காகக் கொண்டுள்ளது.

வரைபு 2 | முதன்மை மீதி (மொ.உ.உ. %)

மூலம்: அரசிறைக் கொள்கைத் திணைக்களம்

முதன்மைச் செலவின உச்சவரம்பு

முதன்மை மீதி இலக்கு மற்றும் சர்வதேச நாணய நிதியத்தின் விரிவாக்கப்பட்ட நிதி வசதி நிகழ்ச்சித் திட்டத்தின் கீழ் ஒப்புக் கொள்ளப்பட்ட வருமானங்களுக்கான சமீபத்திய கண்ணோட்டத்திற்கு இணங்க, 2026 வரவுசெலவுத்திட்டத்திற்கான முதன்மைச் செலவின உச்சவரம்பு மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 12.9 சதவீதமாக நிர்ணயிக்கப்பட்டுள்ளது. 2028-2030 நிதியாண்டுகளுக்கான அடையாள உச்சவரம்பு, மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 13 சதவீதமாக முதன்மைச் செலவினங்களைப் பேணுவதாகும்.

2026 ஆம் ஆண்டிற்கான மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 15.2 சதவீத வருமானக் கணிப்பைக் கருத்தில் கொண்டு, முதன்மை மீதி இலக்குடன் நிலைத்தன்மையை உறுதி செய்வதற்காக, பகிரங்க நிதிசார் முகாமைத்துவச் சட்டத்தில் 13.0 சதவீத வரம்பைச் சுற்றியதாக அமைந்துள்ளது.

சமீபத்திய பொருளாதார வளர்ச்சி மற்றும் இற்றைப்படுத்தப்பட்ட கண்ணோட்டத்தின் அடிப்படையில், இது 2026 வரவுசெலவுத் திட்டத்தின் அடிப்படைச் செலவினத்திற்கான பெயரளவு உச்சவரம்பாக ரூ. 4,470 பில்லியனாகத் தீர்மானிக்கப்பட்டுள்ளது. வரவுசெலவுத்திட்ட உருவாக்கம் மற்றும் நிறைவேற்றலின் அனைத்து நிலைகளிலும், உண்மையான வரவுசெலவுத் திட்ட அமுலாக்கத்தின் போதும் பின்பற்றப்பட வேண்டும்.

வரைபு 3 | முதன்மைச் செலவினம்

மூலம்: அரசிறைக் கொள்கைத் திணைக்களம்

எதிர்கால ஆண்டுகளுக்கான முதன்மைச் செலவின உச்சவரம்பு, சமீபத்திய பொருளாதார புள்ளிவிவரங்கள் மற்றும் முக்கிய பேரினப் பொருளாதார மற்றும் அரசிறை மாறிகளுக்கான திருத்தப்பட்ட கண்ணோட்டத்தை பிரதிபலிக்கும் வகையில், FSS இன் ஒவ்வொரு வருடாந்திர புதுப்பிப்பிலும் மீண்டும் கணக்கிடப்பட வேண்டும். இந்த வருடாந்த இற்றைப்படுத்தல், MTFF இலக்குகளுக்கு எதிரான முறையான செயலாற்றுகை மதிப்பீட்டால் வழிநடத்தப்படும்.

மேலதிக அரசிறை இலக்குகள்

பகிரங்க நிதிசார் முகாமைத்துவச் சட்டமத்தின் பிரதான தேவைப்பாடுகளுடனும் சர்வதே நாணய நிதிய நிகழ்ச்சித்திட்டத்தின் கீழான அர்ப்பணிப்புகளுக்கும் இணக்கமாக நடப்பதை உறுதிப்படுத்தும் அதேவேளை அரசாங்கத்தின் மூலோபாயத்திற்கான மேலதிக நுணுக்கத்தன்மையை வழங்கும் பல குறைநிரப்பு அரசிறை இலக்குகளை அரசாங்கம் கொண்டுள்ளது.

அரசாங்கத்தின் குறுகிய கால மற்றும் நடுத்தர கால அரசிறைக் கொள்கை நோக்கங்கள் அனைத்தும் கடன் குறைப்பு மற்றும் அதிக நிதி நிலைத்தன்மையை நோக்கிய ஆதாயங்களைப் பாதுகாத்தல் மற்றும் நிலைநிறுத்துதல் என்ற முக்கிய நோக்கத்தால் வழிநடத்தப்படுகின்றன. அரசாங்கம் நிர்ணயித்துள்ள ஏனைய குறிப்பான இலக்குகள் பின்வருமாறு:

- 2026 மற்றும் அதற்குப் பிறகு மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் அரசாங்க வருமானத்தை 15 சதவீதத்திற்கும் அதிகமாக அதிகரித்தல்;
- ஒரு நிலைபேறான மட்டத்தில் பேணி வருவதற்காக அரசாங்க செலவினங்களை பகுத்தறிவுபூர்வமாக அமைத்தல்.
- அரச முதலீட்டை 2027 மற்றும் அதற்குப் பிறகு மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 4 க்கு மேல் படிப்படியாக அதிகரித்துப் பேணி வருதல்,
- 2028 மற்றும் அதற்குப் பிறகு வரவுசெலவுத் திட்டப் பற்றாக்குறையை மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 5 சதவீதத்திற்கும் குறைவாக படிப்படியாகக் கட்டுப்படுத்துதல்.

இடைக்கால நிதி கட்டமைப்பு

பகிரங்க நிதிசார் முகாமைத்துவச் சட்டத்தின் பிரிவு 12 இன் பிரகாரம், எதிர்வரும் நிதியாண்டு மற்றும் அடுத்தடுத்த நான்கு நிதியாண்டுகளுக்கான அரசாங்கத்தின் இடைக்கால நிதிக் கட்டமைப்பை நிதி செயல் நுணுக்கக் கூற்று வகுக்கிறது. கீழே உள்ள அட்டவணை 1, 2026-2030 இடைக்கால நிதிக் கட்டமைப்பை வழங்குகிறது, இது எதிர்வரும் 2026 வரவு செலவு திட்டத்திற்கு முக்கிய அளவுருக்களை பரிந்துரைப்பதுடன் 2030 வரையிலான காலத்திற்கான சமீபத்திய கணிப்புகளை வழங்குகிறது.

அட்டவணை 1 இடைக்கால நிதி கட்டமைப்பு 2025 - 2030

குறிகாட்டிகள்	மொ.உ.உ. % (குறிப்பிடப்படாத வரை)							
	2024 தற்கால கமானது	2025 வரவு செலவுத் திட்டம்	2025 திருத்தப் பட்ட எதிர்வு கூறல்	2026 மதிப்பீடு	2027	2028 எதிர்வு கூறல்	2029	2030
மொத்த வருமானங்கள் மற்றும் மானியங்கள்	13.7	15.1	15.1	15.2	15.3	15.3	15.4	15.4
வரி வருமானம்	12.4	13.9	13.9	14.0	14.1	14.1	14.2	14.2
வரியல்லாத வருமானம்	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1
மானியங்கள்	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
மொத்த செலவினம்	20.5	21.8	21.6	20.8	20.4	20.0	19.4	19.2
மீண்டெழும் செலவினம்	17.9	17.8	17.9	17.0	16.3	15.8	15.3	14.9
வட்டியல்லாத மீண்டெழும் செலவினம்	8.9	8.9	9.1	9.0	8.9	8.8	8.8	8.8
வட்டிச் செலவினம்	9.0	8.9	8.8	8.0	7.4	7.0	6.5	6.1
மூலதனச் செலவு மற்றும் தேறிய கடன்	2.6	4.0	3.7	3.8	4.0	4.2	4.2	4.3
அதில் பொது முதலீடுகள்	2.7	4.0	3.7	3.8	4.0	4.2	4.2	4.3
முதன்மை மீதி	2.2	2.3	2.3	2.3	2.3	2.3	2.4	2.4
(வட்டி நீங்கலாக)								
வரவு செலவுத்திட்ட மீதி	-6.8	-6.7	-6.5	-5.6	-5.1	-4.6	-4.0	-3.7
பெயரளவு மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தி (ரூ. பில்லியன்)	29,899	33,000	32,036	34,754	37,664	40,779	44,163	47,826
பெயரளவு மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தி (வளர்ச்சி வீதம்)	9.0	10.4	7.1	8.5	8.4	8.3	8.3	8.3
மெய் மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தி (வளர்ச்சி வீதம்)	5.0	3.0	3.5	3.1	3.1	3.1	3.1	3.1
மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தி சுருக்கி (சதவீத மாற்றம்)	3.8	6.7	3.6	5.3	5.1	5.0	5.0	5.0
முதன்மைச் செலவினம் (மொ.உ.உ. %)	11.5	12.8	12.8	12.9	12.9	13.0	13.0	13.0
முதன்மைச் செலவினம் (ரூபா. பில்லியன்)	3,441	4,240	4,100	4,470	4,876	5,301	5,731	6,241
மூலம் : அரசிறைக் கொள்கைத் திணைக்களம்								

நிதிப் பொறுப்புக் கட்டமைப்பின் பல்வேறு தேவைகள் பூர்த்தி செய்யப்படும் என்று எதிர்பார்க்கப்படுகிறது என்பதை இந்த கணிப்புகள் குறிப்பிடுகின்றன. ஐந்து ஆண்டு காலத்தை நிலைநிறுத்துவதற்காக இடைக்கால நிதி கட்டமைப்பு ஒவ்வொரு ஆண்டும் புதுப்பிக்கப்படும், மேலும் இந்தத் திட்டத்திற்கு எதிரான செயல்திறனை தொடர்ந்து கண்காணித்து, ஏதேனும் உண்மையான அல்லது எதிர்பார்க்கப்படும் விலகல்கள் ஏற்பட்டால் அவற்றை நிர்வகிக்க பகிரங்க நிதிசார் முகாமைத்துவச் சட்டம் அரசாங்கத்தைக் கோருகிறது.

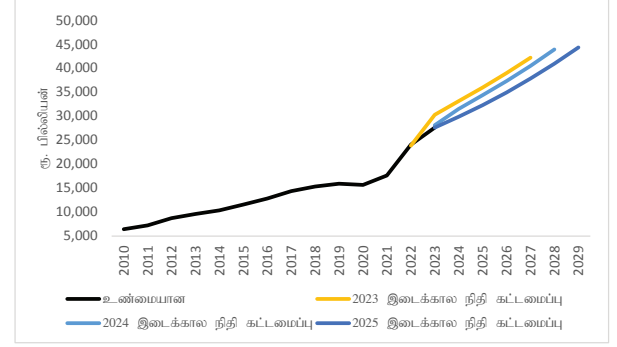
பேரண்டப் பொருளாதார அனுமானங்கள்

இடைக்கால நிதி கட்டமைப்பில் உள்ள நிதி இலக்குகள் மற்றும் கணிப்புகள் விகிதங்களாக வெளிப்படுத்தப்படுகின்றன, அவை தொடர்பான நிதி திரட்டுகளை பெயரளவு மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்திக்கான (தற்போதைய விலைகளில் மொத்த தேசிய உற்பத்தி) கணிப்புகளால் வகுப்பதன் மூலம் கணக்கிடப்படுகின்றன. பெயரளவு மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்திக் கணிப்புகளுக்குக் கீழே உள்ள எடுகோள்கள் அட்டவணை 1 இல் வழங்கப்பட்டுள்ளன. இது ஆண்டுக்கு 3.1 சதவீத உண்மையான மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தி வளர்ச்சியையும், ஆண்டுக்கு 5 சதவீத மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தி பணவீக்கக் குறியீட்டில் (பொருளாதார அளவிலான பணவீக்கத்தின் மதிப்பீடு) அனுமானிக்கப்பட்ட வளர்ச்சியையும் உள்ளடக்கியது.

2023, 2024 மற்றும் 2025 இடைக்கால நிதி கட்டமைப்பு விளைவுகளைத் தயாரிப்பதில் பயன்படுத்தப்பட்ட (ஆனால் முன்னர் வெளியிடப்படாத) பெயரளவு மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்திக் கணிப்புகளை படம் 4 விளக்குகிறது. இடைக்கால நிதி கட்டமைப்பின் ஒவ்வொரு புதுப்பிப்பும், தொடர்புடைய பொருளாதார மாறிகளில் சமீபத்திய உண்மையான விளைவுகளை பிரதிபலிக்கும் மற்றும் எதிர்கால அனுமானங்கள் நியாயமானதாக இருக்கிறதா என்பதற்கான மதிப்பீட்டைப் பிரதிபலிக்கும் புதுப்பிக்கப்பட்ட பேரண்டப் பொருளாதார கணிப்புகளின் தொகுப்பையும் உள்ளடக்குகிறது. அதன் பிரகாரம், சமீபத்திய கணிப்புகளின் தொகுப்பு, முன்னர் கணிக்கப்பட்டதை விட நடுத்தர காலத்தில் பெயரளவு மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியின் போக்கு குறைவாக இருக்கும் என்பதாகும். இது சமீபத்திய பணவீக்க மாற்றங்களுடன் ஒன்றிணைவதுடன், கடந்த சில ஆண்டுகளில் முன்னர் கருதப்பட்டதை விட குறைவாக உள்ளது.

நிதி இடர் கூற்றில், சமீபத்திய பொருளாதார மற்றும் நிதி கணிப்புகளின் செயல்திறனையும், முன்னறிவிப்புகளுக்கும் விளைவுகளுக்கும் இடையிலான விலகல்களை இயக்கும் முக்கிய காரணிகளையும் ஆராயும் ஒரு பிரிவையும் கொண்டுள்ளது.

வரைபு 4 | பெயரளவு மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தி

மூலம்: அரசிறைக் கொள்கைத் திணைக்களம்

பொறுப்பான நிதி முகாமைத்துவ நோக்கங்களுடன் நிதி முலோபாயத்தின் இணக்கம்

அரசாங்கத்தின் நிதி இலக்குகள் மற்றும் கொள்கைகள் பொறுப்பான நிதி நிர்வாகத்தின் நோக்கங்களுடன் நெருக்கமாக ஒருங்கிணைவதுடன், அவை பின்வருமாறு:

(அ) கடன் நிலைத்தன்மை: பொதுக் கடனை நிலையான நிலைக்குக் குறைத்து, அந்த எல்லைக்குள் பராமரிப்பதே அரசாங்கத்தின் நோக்கமாகும். இந் நோக்கம் அதன் நிதி இலக்குகளில் பிரதிபலிப்பதுடன், இது நீண்ட காலத்திற்கு நிலையான மற்றும் குறிப்பிடத்தக்க கடன் குறைப்பை உள்ளடக்கியது. கடன் நிலைகளை தீவிரமாக நிர்வகிப்பதன் மூலம், அரசாங்கம் நாட்டின் நிதி ஸ்திரத்தன்மையை உறுதிசெய்து, எதிர்கால சந்ததியினர் மீதான சுமையைக் குறைக்கும்.

(ஆ) நிதி தாங்கல்கள்: நிதி தாங்கல்களை உருவாக்குவதும் பராமரிப்பதும் நிதி முலோபாயத்தால் வழங்கப்படும் மற்றொரு முக்கிய நோக்கமாகும். இது எதிர்கால பொருளாதார அதிர்ச்சிகள் அல்லது அவசரநிலைகளுக்கு எதிராக இருப்புக்களை ஒதுக்குவதை உள்ளடக்குகிறது. அரசாங்கத்தின் நிதிக் கொள்கைகளில் இந்த தாங்கல்களை உருவாக்குவதற்கான ஏற்பாடுகள் அடங்கும், இதன் மூலம் பாதகமான நிகழ்வுகளுக்கு நாட்டின் மீள்தன்மையை மேம்படுத்துவதுடன் நெருக்கடிகளின் போது கடுமையான நடவடிக்கைகளுக்கான தேவையைக் குறைக்கிறது.

(இ) ஒழுக்கம், வெளிப்படைத்தன்மை, பொறுப்புக்கூறல் மற்றும் ஆய்வு: நிதி நிர்வாகத்தில் ஒழுங்குவிதிமுறைகள், வெளிப்படைத்தன்மை மற்றும் பொறுப்புக்கூறலை உறுதி செய்வது அடிப்படையானது. அரசாங்கத்தின் நிதி இலக்குகள் மற்றும் கொள்கைகள் தெளிவாக உள்ளதுடன், செயற்திறன் கண்காணிப்பு மற்றும் பொறுப்புக்கூறலுக்கான கூடுதலான வழிமுறைகள் உள்ளன. வெளிப்படையான அறிக்கையிடல் நடைமுறைகளைப் பின்பற்றுவதன் மூலமும், நிதி செயற்திறனை சுயாதீனமாக ஆய்வு செய்வதன் மூலமும், அரசாங்கம் அதன் பகிரங்க நிதிசார் முகாமைத்துவச் சட்டத்தின் மீதான நம்பிக்கையையும் அதிகரிக்கிறது.

(ஈ) நீண்டகால திட்டமிடல்: வருடாந்த நிதி செயல்நுணுக்கக் கூற்றுக்களை உருவாக்கி வெளியிடுவதன் மூலமும், ஐந்து ஆண்டு இடைக்கால நிதித் கட்டமைப்புகளை உருவாக்குவதன் மூலமும் நிதித் திட்டமிடலின் கால எல்லையை நீட்டிப்பது அடையப்படுகிறது. நடுத்தர முதல் நீண்ட காலத்திற்கு தெளிவான நிதி உபாயங்கள் மற்றும் முன்னுரிமைகளை வகுப்பதன் மூலம், அரசாங்கம் நிலைத்தன்மை, கணிக்கக்கூடிய தன்மை மற்றும் வளங்களை திறனாக ஒதுக்குவதை ஊக்குவிக்கிறது. இலங்கைக்கான பொது முதலீட்டு விகிதத்தில் நிலையான உயர்வை ஆதரிப்பதற்கு இது பயனுள்ளதாக அமையும்.

3. நிதி செயல்நுணுக்கங்களிற்கு எதிரான செயல்திறன் மதிப்பீடு

நடுத்தர காலத்தில் நிதி செயல்நுணுக்கத்தின் எதிர்கால மதிப்பீடு

பிரிவு 2 இல் குறிப்பிடப்பட்டுள்ள நிதி இலக்குகளின் அடிப்படையில், நிதி செயல்நுணுக்கம் பொதுக் கடனைக் குறைத்தல், பொருளாதார அபிவிருத்தி மற்றும் ஸ்திரத்தன்மையை மேம்படுத்துதல் என்ற நோக்கத்துடன் ஒன்றினையும் இலக்கு முதன்மை மிகையை அடைவதில் கவனம் செலுத்துகிறது. அரசாங்கத்தின் நிதி மூலோபாயம் குறிப்பாக பின்வரும் அம்சங்களில் கவனம் செலுத்துகிறது.:

- **பொதுக் கடனைக் குறைத்தல்:** 2032 ஆம் ஆண்டுக்குள் பொதுக் கடனை மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 95 சதவீதத்திற்கும் குறைவாகக் குறைப்பதே இந்த உபாயத்தின் நோக்கமாகும். அண்மைய IMF கணிப்புகள் 2030 ஆம் ஆண்டுக்குள் மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் சுமார் 97 சதவீதமாகவும், 2032 ஆம் ஆண்டுக்குள் மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 90 சதவீதமாகவும் இருக்கும் என எதிர்பார்க்கப்படுகிறது.
- **அரசாங்க வருமான இலக்கை அடைதல்:** 2024 ஆம் ஆண்டில் 13.7 சதவீதமாக இருந்த வருமானம் -மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தி விகிதத்தை 2025 மற்றும் அதற்குப் பிறகு மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 15 சதவீதத்திற்கும் அதிகமாக அதிகரிப்பதை இலக்காகக் கொண்டு, நிதி செயல்நுணுக்கம் இலங்கையின் நிதித் திறனை நிரந்தரமாக மேம்படுத்த முயல்கிறது, இதனால் அரசாங்கங்கள் அதிக செயற்பாடுகள், சேவைகள் மற்றும் முதலீடுகளுக்கு நிதியளிக்க இயலுமாவதுடன் குறித்த நேரத்தில் கடன் பெறுவதை நம்பியிருப்பதைக் குறைக்கிறது.
- **அரசு செலவினங்களைக் கட்டுப்படுத்துதல்:** 2025 மற்றும் அதற்குப் பிறகு புதிதாக சட்டமியற்றப்பட்ட மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 13 சதவீத எல்லைக்குள் முதன்மைச் செலவினங்களைத் திட்டமிடல், திறமையான வள ஒதுக்கீடு மற்றும் செலவுக் கட்டுப்பாட்டிற்கான நீடித்த உறுதிப்பாட்டைக் குறிக்கிறது. செலவினங்களை நெருக்கமாகக் கட்டுப்படுத்தல், அரசு செலவினம் நிலையானதாக இருப்பதையும், மிக உயர்ந்த

முன்னுரிமைகளுடன் சீரமைக்கப்படுவதையும் உறுதி செய்கிறது.

- **பொது முதலீட்டை அதிகரித்தல்:** முதன்மை செலவினங்களின் மொத்த எல்லைக்குள், 2027 முதல் மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் பொது முதலீட்டிற்கான வரவு செலவு திட்ட ஒதுக்கீட்டை சுமார் 4 சதவீதமாக அதிகரித்து பராமரிப்பது, இலங்கையின் எதிர்காலத்திற்கான உட்கட்டமைப்பு மேம்பாடு மற்றும் முதலீட்டின் முக்கியத்துவத்தை குறித்துக் காட்டுகிறது. நன்கு செயற்படுத்தப்பட்ட பொது உட்கட்டமைப்பு முதலீடு பொருளாதார அபிவிருத்தியை தூண்டுவதுடன், உற்பத்தித்திறனை மேம்படுத்துவதுடன் நீண்டகால செழிப்புக்கான அடித்தளத்தை அமைக்கிறது.
- **முதன்மை மிகைகளை வழங்குதல்:** சமீபத்திய இலாபங்களைக் கட்டியெழுப்புதல் மற்றும் 2025 முதல் நடுத்தர காலத்தில் மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் குறைந்தபட்சம் 2.3 சதவீத முதன்மை மிகையை பராமரித்தல் ஆகியன நிதி நிலைத்தன்மையை வழங்க வடிவமைக்கப்பட்டுள்ளன. முதன்மை மிகை என்பது அரசாங்க வருமான வட்டி அல்லாத செலவினங்களை விட அதிகமாக இருப்பதைக் குறிக்கிறது, இது கடன் குறைப்பு மற்றும் நிதி இடையகங்களை மீண்டும் கட்டியெழுப்புவதற்கு அவசியமான படிமுறையாகும்.
- **வரவு செலவு திட்ட பற்றாக்குறையைக் கட்டுப்படுத்துதல்:** 2028 முதல் மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 5 சதவீதத்திற்கும் குறைவாக வரவு செலவு திட்ட பற்றாக்குறையை படிப்படியாகக் குறைப்பது நிதி ஒழுங்கு முறை மற்றும் தலைமுறைகளுக்கு இடையேயான சமத்துவத்திற்கான உறுதிப்பாட்டையும் நிரூபிக்கிறது. நிதி மூலோபாயம் அடையப்பட்டால், இலங்கையின் பொதுக் கடனைச் செலுத்துவதற்கான ஆபத்து காப்பீடு மற்றும் செலவுகள் தொடர்ந்து குறைந்து, பிற முன்னுரிமைகளை நிவர்த்தி செய்வதற்கான கூடுதல் இடத்தை உருவாக்கும். பற்றாக்குறைகளைக் கட்டுப்படுத்துவது பொதுக் கடன் நிலைகளை உறுதிப்படுத்தவும், பொருளாதாரத்தில் முதலீட்டாளர்களின் நம்பிக்கையை மீட்டெடுக்கவும் ஒரு முக்கியமான படிமுறையாகும்.

அதன் பிரகாரம், அரசாங்கத்தின் நிதி உபாயங்கள், திறமையான வருமான உருவாக்கம், சிறந்த செலவின முகாமைத்துவம், முதலீட்டு ஊக்குவிப்பு, பற்றாக்குறை கட்டுப்பாடு மற்றும் முதன்மை மீதி இலக்கில் இலக்கை அடைதல் ஆகியவற்றுக்கு இடையே சமநிலையை ஏற்படுத்துவதை நோக்கமாகக் கொண்டுள்ளது. பல்வேறு நிதி இலக்குகளை கடைபிடிப்பதன் மூலம், அரசாங்கம் சிறந்த நிதி நிர்வாகத்தை உறுதி செய்யவும், பொருளாதார அபிவிருத்தியை ஊக்குவிக்கவும், நாட்டின் நீண்டகால நிதி ஆரோக்கியத்தைப் பாதுகாக்கவும் முயற்சி செய்கிறது.

2024 ஆம் ஆண்டில் நிதி செயற்திறன்

2024 ஆம் ஆண்டில் நிதி நடவடிக்கைகள் குறிப்பிடத்தக்க முன்னேற்றத்தை காண்பித்ததுடன், 2024 வரவு செலவு திட்டத்தில் 0.8 சதவீத முதன்மை இலக்கு இருக்கும் என்ற முன்னறிவிப்புடன் ஒப்பிடும்போது மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 2.2 சதவீத முதன்மை இலக்கின் ஆரம்ப வெளிப்பாடு ஆகும் (அட்டவணை 2). இது 2024 வரவு செலவு திட்டத்துடன் ஒப்பிடும்போது மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 1.4 சதவீத புள்ளிகளின் சாதகமான மாறுபாட்டையும், மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 0.6 சதவீத முதன்மை இலக்கின் 2023 முடிவை விட 1.6 சதவீத புள்ளி அதிகரிப்பையும் குறிக்கிறது.

மொத்த வரவுசெலவு திட்டத்தில் ஆரம்ப வருமான மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 6.8 சதவீத பற்றாக்குறையாக இருந்தது, இது மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 7.6 சதவீத பற்றாக்குறையாக இருக்கும் என்று எதிர்பார்க்கப்பட்டதுடன், இது 2023 இல் அறிவிக்கப்பட்ட மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 8.3 சதவீதத்திலிருந்து உறுதியான முன்னேற்றமாகும்.

2024 ஆம் ஆண்டில் பெயரளவு மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தி வளர்ச்சி 9.0 சதவீதமாக இருந்ததுடன், இது முன்னறிவிக்கப்பட்ட 12.1 சதவீதத்தை விட பலவீனமாக இருந்ததுடன், இதற்கு முதன்மையாக பொருளாதார அளவிலான பணவீக்கம் எதிர்பார்த்ததை விட கணிசமாகக் குறைவாக இருந்தது. 2024 ஆம் ஆண்டில் உண்மையான மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 5.0 சதவீத வளர்ச்சி வரவு செலவு திட்ட கணிப்பான 1.8 சதவீத வளர்ச்சியை விட அதிகமாக இருந்ததுடன், இது உற்பத்தி, நிர்மாணம் மற்றும் சுற்றுலாத் துறைகளில் எதிர்பார்த்ததை விட வலுவான மீட்சியை பிரதிபலிக்கிறது.

அட்டவணை 2 செயற்திறன் மதிப்பீடு - 2024

குறிகாட்டிகள்	2024 வரவு செலவத்திட்டம்*	2024 தற்காலிக	ரூபா பில்லியன் வரவு செலவு திட்டத்திலிருந்தான வேறுபாடு	மொ.உ.உ. %	
				2024 வரவு செலவு திட்டம்	2024 தற்காலிக
மொத்த வருமானம் மற்றும் மானியங்கள்	4,127	4,091	(36)	13.1	13.7
மொத்த வருமானம்	4,107	4,031	(76)	13.0	13.5
வரி வருமானம்	3,820	3,705	(115)	12.1	12.4
வருமான மற்றும் இலாபங்கள் மீதான வரி	1,080	1,026	(54)	3.4	3.4
பொருட்கள், சேவைகள் மீதான வரி	2,235	2,201	(34)	7.1	7.4
வெளிநாட்டு வர்த்தகம் மீதான வரிகள்	505	477	(28)	1.6	1.6
வரியல்லாத வருமானம்	287	326	39	0.9	1.1
மானியங்கள்	20	60	40	0.1	0.2
மொத்த செலவினம்	6,528	6,131	(397)	20.7	20.5
மீண்டெழும் செலவினம்	5,277	5,340	63	16.8	17.9
வட்டியல்லாத மீண்டெழும் செலவினம்	2,626	2,650	24	8.3	8.9
சம்பளங்கள் மற்றும் வேதனங்கள்	1,127	1,066	(61)	3.6	3.6
பொருட்கள் மற்றும் சேவைகள்	341	351	10	1.1	1.2
மானியங்கள் மற்றும் மாற்றல்கள்	1,158	1,234	76	3.7	4.1
வட்டி செலவினம்	2,651	2,690	39	8.4	9.0
மூலதனச் செலவு மற்றும் தேறிய கடன்	1,251	791	(460)	4.0	2.6
அதில் பொது முதலீடுகள்	1,260	817	(443)	4.0	2.7
நடைமுறைக் கணக்கு மீதி	-1,170	-1,309	(139)	(3.7)	(4.4)
(வட்டி உள்ளடங்கலாக அரசு முதலீடுகள் மற்றும்)					
தேறிய கடன்கள் நீங்கலாக)					
முதன்மை மீதி	250	650	399	0.8	2.2
(வட்டி நீங்கலாக)					
வரவு செலவத்திட்ட மீதி	-2,401	-2,040	361	(7.6)	(6.8)
பெயரளவு மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தி (வளர்ச்சி வீதம்)	31,500	29,899	(1,601)		
பெயரளவு மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தி (வளர்ச்சி வீதம்)	12.1	9.0	(3.1)		
மொ.உ.உ. மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தி	1.8	5.0	3.2		
மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தி சுருக்கி	10.1	3.8	(6.3)		
முதன்மைச் செலவினம் (ரூபா. பில்லியன்)	3,877	3,441	(436)		
முதன்மைச் செலவினம் (மொ.உ.உ. பங்காக)	12.3	11.5	(0.8)		

*ரூபா. 450 பில்லியன் வங்கி மீள்மூலதனமாக்கல் நீங்கலாக

மூலம்: அரசுறைக் கொள்கைத் திணைக்களம்

2024 ஆம் ஆண்டில் மொத்த வருமான மற்றும் மானியங்களாக ரூ. 4,091 பில்லியன் என்பது வரவு செலவு திட்ட கணிப்பான ரூ. 4,127 பில்லியனை விட சற்று பின்தங்கியிருந்தது, ஆனால் மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 13.7 சதவீதத்தைக் குறித்ததுடன், இது மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 13.1 சதவீத வரவு செலவு திட்டகணிப்பை விட மிக அதிகமாகும். வருமானம் மற்றும் இலாபங்கள் மற்றும் வெளி வர்த்தகம் மீதான வரிகள் பொதுவாக பொருளாதாரத்தின் அந்தந்த முன்னறிவிப்பு பங்குகளுடன் ஒன்றிணைவதுடன், பொருட்கள் மற்றும் சேவைகள் மீதான வரிகள் மற்றும் வரி அல்லாத வருமானம் இரண்டும் முன்னறிவிப்புகளை விட வலுவானவையாகும்.

2024 ஆம் ஆண்டில் மொத்த செலவினம் ரூ. 6,131 பில்லியனாக இருந்தது, இது ஆரம்ப வரவு செலவு திட்ட கணிப்பான ரூ. 6,528 பில்லியனை விட மிகக் குறைவாகவே இருந்தது, இது மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 20.7 சதவீதமாக இருக்கும் என்று கணிக்கப்பட்டதற்கு எதிராக மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 20.5 சதவீத வருமானவிளைவைக் குறிக்கிறது. பணப்புழக்கங்களுக்கு அமைய மூலதன முதலீட்டை செயற்படுத்துவதை நிர்வகிப்பதும், சம்பளம் மற்றும் ஊதியங்களுக்கான தொடர்ச்சியான செலவினங்களுடன் நிதியளிப்பதும் வரவு செலவு திட்டத்தில் குறிப்பிடப்பட்டதை விடக் குறைவாக இருந்ததே இதற்குரிய காரணமாகும். மானியங்கள் மற்றும் பரிமாற்றங்கள் மற்றும் வட்டிக்கான செலவுகள் ஒவ்வொன்றும் பொருளாதாரத்தின் ஒரு பிரிவாக மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 0.5 சதவீதம் அதிகமாக இருந்தன.

2025 ஆம் நிதியாண்டில் எதிர்பார்க்கப்படும் நிதிச் செயலாற்றுகை

நடப்பு நிதியாண்டிற்கான நிதி இலக்குகளுடன் எதிர்பார்க்கப்பட்ட இணக்கத்தின் மதிப்பீடு ஆனது 2025 ஆம் ஆண்டு சனவரி தொடக்கம் ஏப்ரல் வரையான காலப்பகுதிக்கு ஆண்டு தொடக்கம் திகதி வரையான மதிப்பீடுகளை அடிப்படையாகக் கொண்டது (அட்டவணை 3).

முதற்கட்ட ஆண்டு முதல் இன்று வரையான பெறுபேறுகள், 2025 ஆம் ஆண்டில் மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 2.3 சதவீதமாக இலக்கு வைக்கப்பட்ட ஆரம்ப மிகை தொடர்ந்தும் இலக்கை அடைகின்ற வகையில் காணப்படுவதைக் குறிக்கின்றது. 2025 ஆம் ஆண்டின் முதல் நான்கு மாதங்களில் ஆரம்ப மிகை ரூபா 533 பில்லியனாக மதிப்பிடப்பட்டுள்ளது. இது முழு ஆண்டு இலக்கான ரூபா 750 பில்லியனுக்கு எதிராக உள்ளது.

2025 ஆம் ஆண்டின் முதல் நான்கு மாதங்களில், அனைத்து வரி வருமானப் பிரிவுகளும் வரவு செலவுத் திட்டத்தில் முன்வைக்கப்பட்ட விகிதங்களுக்கு ஏற்ப பரந்த அளவில் வளர்ந்து வருகின்றன. மொத்த வருமானத்தில் ஒப்பீட்டளவில் சிறிய பங்கினைப் பிரதிபலிக்கும் வரி அல்லாத வருமானம் மற்றும் மானியங்கள் ஆகிய இரண்டும் எதிர்பார்த்ததை விட குறைவாகவே வளர்ந்து வருகின்றன. எனினும், நிதியாண்டின் பிற்பகுதியில் அவை பொருண்மையானதாக நிறைவேறும்.

ஏப்ரல் மாதம் வரையிலான நான்கு மாதங்களில் மொத்த செலவினம் முழு ஆண்டு மதிப்பீட்டில் 23.9

சதவீதமாகவும், முதன்மை செலவினம் முழு ஆண்டு மதிப்பீட்டில் 21.7 சதவீதமாகவும் இருப்பதால், வரவு செலவுத்திட்டத்தினை அமுல்படுத்தல் கட்டுப்படுத்தப்பட்டுள்ளது. முதல் நான்கு மாதங்களில், மீண்டெழும் செலவினம் வரவு செலவுத்திட்ட மதிப்பீடுகளை விட அதிகரித்து வருகின்றது. இது சம்பளம் மற்றும் ஊதியங்கள் மற்றும் மானியங்கள் மற்றும் மாற்றல்கள் ஆகியவை எதிர்வுகூறப்பட்டதை விட வலுவான வளர்ச்சியை பிரதிபலிக்கின்றது. வட்டிச் செலவினம் மற்றும் மூலதன செலவினங்கள் வரவு செலவுத்திட்ட மதிப்பீடுகளுக்குக் கீழே அவதானிக்கப்படுகின்றது. இது சில நேர்மறையான சமிக்ஞைகளை வழங்கியிருக்கின்ற அதேவேளை, இலக்கையில் அரசாங்க செலவினங்களின் வழக்கமான வடிவங்களின் அடிப்படையில், ஆண்டின் பிற்பகுதியில் இச் செலவினங்கள் வேகமான வளர்ச்சியை அடையலாம் என்பதால் இந்தப் பெறுபேற்றை வெளிக்கணிப்புச் செய்வதில் முன்னெச்சரிக்கை விடுக்கப்பட்டுள்ளது.

2025 ஆம் ஆண்டின் முதல் நான்கு மாதங்களில், 2025 ஆம் ஆண்டின் வருமான மதிப்பீட்டில் 29.2 சதவீத அடைவுடன், மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் எதிர்பார்க்கப்பட்ட 15.1 சதவீத வருமான ஈடுகையானது தொடர்ந்தும் இலக்கை அடைகின்ற வகையில் உள்ளதாக கருதப்படுகின்றது. இது 2025 ஆம் ஆண்டின் எஞ்சியுள்ள எட்டு மாதங்களில் அதிக வருமான எதிர்பார்க்கை குறைவடைவதைக் கருதுகின்றது. 2025 ஆம் ஆண்டின் முதல் காலாண்டில் மொத்த வருமானம் மற்றும் மானியங்கள் காலாண்டு மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 12.9 சதவீதமாக காணப்பட்டது.

அட்டவணை 3 செயலாற்றின் மதிப்பீடு - 2025

குறிகாட்டிகள்	2024		2025		மதிப்பீட்ட பட்ட வளர்ச்சி %	வளர்ச்சி %	அடைவு (வரவு செலவுத் திட்ட %)
	வருடாந்த* சன. ஏப்.	வருடாந்த சன. ஏப். (அ)	வருடாந்த சன. ஏப். (அ)	வருடாந்த சன. ஏப். (அ)			
மொத்த வருமானம் மற்றும் மானியங்கள்	4,127	1,218	4,990	1,455	20.9	19.4	29.2
மொத்த வருமானம்	4,107	1,216	4,960	1,453	20.8	19.5	29.3
வரி வருமானம்	3,820	1,118	4,590	1,349	20.2	20.7	29.4
வருமான மற்றும் இலாபங்கள் மீதான வரி	1,080	244	1,167	274	8.1	12.3	23.5
பொருட்கள், சேவைகள் மீதான வரி	2,235	724	2,772	881	24.0	21.6	31.8
வெளிநாட்டு வர்த்தகம் மீதான வரிகள்	505	149	651	194	28.9	30.2	29.9
வரியல்லாத வருமானம்	287	98	370	104	28.9	6.1	28.2
மானியங்கள்	20	2	30	1	50.0	(32.6)	4.6
மொத்த செலவினம்	6,528	1,579	7,190	1,716	10.1	8.7	23.9
மீண்டெழும் செலவினம்	5,277	1,419	5,886	1,603	11.5	13.0	27.2
வட்டியல்லாத மீண்டெழும் செலவினம்	2,626	693	2,936	809	11.8	16.7	27.6
சம்பளங்கள் மற்றும் வேதனங்கள்	1,127	302	1,230	361	9.2	19.7	29.4
பொருட்கள் மற்றும் சேவைகள்	341	100	416	102	21.9	2.6	24.6
மானியங்கள் மற்றும் மாற்றல்கள்	1,158	291	1,290	345	11.4	18.5	26.8
வட்டி செலவினம்	2,651	726	2,950	794	11.3	9.4	26.9
மூலதனச் செலவு மற்றும் தேறிய கடன்	1,251	160	1,304	113	4.3	(29.4)	8.7
அதில் பொது முதலீடுகள்	1,260	165	1,315	115	4.4	(30.3)	8.8
நடைமுறைக் கணக்கு மீதி	-1,170	-203	-926	-150			
(வட்டி உள்ளடங்கலாக அரசு முதலீடுகள் மற்றும் தேறிய கடன்கள் நீங்கலாக)							
முதன்மை மீதி	250	365	750	533			
(வட்டி நீங்கலாக)							
வரவு செலவுத்திட்ட மீதி	-2,401	-361	-2,200	-262			
முதன்மைச் செலவினம் (ரூபா. பில்லியன்)	3,877	853	4,240	922	9.4	8.1	21.7

*ரூபா. 450 பில்லியன் வங்கி மீள்மூலதனமாக்கல் நீங்கலாக

(அ) தற்காலிகம்

மூலம் : அரசிறைக் கொள்கைத் திணைக்களம்

5-ஆண்டு நடுத்தர கால நிதிக் கட்டமைப்பு காலப்பகுதியில் எதிர்பார்க்கப்படும் நிதிச் செயலாற்றுகை

அண்மைய கால நிதிசார் முன்னேற்றங்களைக் கணக்கிலெடுக்கும் போது, அடுத்த ஐந்து ஆண்டுகளுக்கு திட்டமிடப்பட்ட நிதிக் குறிகாட்டிகள் யதார்த்தமானதாகக் கருதப்படுகின்றன. எனினும், பொருளாதார, காலநிலை சூழலைச் சுற்றியுள்ள குறிப்பிடத்தக்க நிச்சயமற்ற தன்மைகள் மற்றும் முக்கிய மறுசீரமைப்புக்களை செயற்படுத்துவதிலான தொடர்ச்சியான வெற்றி ஆகியவற்றின் தாக்கத்திற்கு உட்பட்டவை என்பது தெளிவாகின்றது.

2026 ஆம் நிதியாண்டு மற்றும் அடுத்தடுத்த நான்கு ஆண்டுகளுக்கான நிதி இலக்குகளின் எதிர்பார்க்கப்படும் அடைவானது, 2025 ஆம் ஆண்டிற்கான வருமானக் கொள்கை நடவடிக்கைகளை சரியான நேரத்தில் செயற்படுத்துதல் மற்றும் நடுத்தர காலத்தில் இந்த வருமான மேம்படுத்தலை தக்கவைத்தல், வரி இணக்கத்தை மேம்படுத்துதல் மற்றும் பிற வரி நிர்வாக நடவடிக்கைகளை அடிப்படையாகக் கொண்டது.

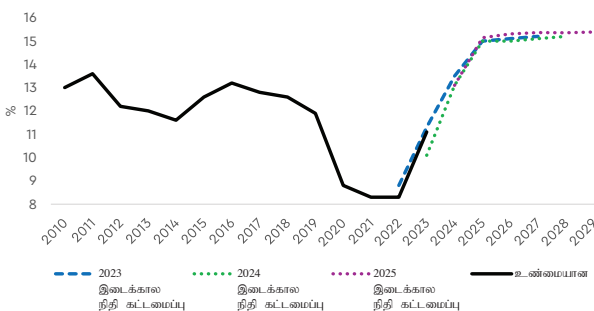
இந்தத் திட்டங்களுக்கு எதிராகச் செயல்படுவதானது, மீண்டெழும் செலவின வளர்ச்சியை செயல்திறனாக கட்டுப்படுத்துவதை தேவைப்படுத்துகின்றது. இது பொது முதலீடு அதிகரிப்பதற்குத் தேவையான தலைமையிடத்தை வழங்குவதுடன் ஒப்பீட்டு முன்னுரிமைகளை தொடர்ந்து பரிசீலிப்பதற்கும் இடமளிக்கும்.

தனியார் முதலீட்டிற்கு ஆதரவளிக்கின்ற நம்பிக்கையையும் நிலைமைகளையும் உருவாக்கும் நிலைபேறான மற்றும் உறுதியான வளர்ச்சி மற்றும் பொருளாதார மீட்சி காலப்பகுதிக்கு ஆதரவளிக்கின்ற ஒப்பீட்டளவில் சாதகமான பேரினப் பொருளாதார நிலைமைகளின் தொடர்ச்சியான தன்மை தேவைப்படும். இது தொடர்பில் தனியார் துறை கடன் வளர்ச்சியில் மீள்ஆரம்பம் மிகவும் சாதகமான அறிகுறியாகும்.

வருமானம்

2024 ஆம் ஆண்டில் 13.7 சதவீதமாக இருந்த மொத்த வருமானம் மற்றும் மானியங்கள் ஆகியவற்றினை 2025 ஆம் ஆண்டில் 15.1 சதவீதமாக அதிகரிக்க நடுத்தர கால நிதிக் கட்டமைப்பு எதிர்பார்க்கின்றது. இது அண்மைய மற்றும் திட்டமிடப்பட்ட மறுசீரமைப்புக்கள் முழுமையாக செயல்படுத்தப்பட்டு வருமான சேகரிப்பு மற்றும் நிர்வாகத்தில் வலுவான முன்னேற்றங்களுடன் 2030 ஆம் ஆண்டில் படிப்படியாக 15.4 சதவீதமாக அதிகரிக்கும்.

வரைபு 5 | மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் மொத்த வருமானம்

மூலம்: அரசிறைக் கொள்கைத் திணைக்களம்

2022 ஆம் ஆண்டின் நெருக்கடியின் போது, இலங்கையின் மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியின் விகிதமாக வருமான விகிதம், உலகின் மிகக் குறைவான விகிதங்களில் ஒன்றாகக் குறைவடைந்தது. இந்த நிலைமையை மாற்றியமைக்கவும், மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியின் விகிதமாக வருமான விகிதத்தை முன்னைய நிலைகளை நோக்கி கொண்டுசெல்லவும் குறிப்பிடத்தக்க கொள்கை நடவடிக்கைகள் முன்னெடுக்கப்பட்டுள்ளன. வரி நிர்வாகத்தில் மேம்படுத்தப்பட்ட செயல்திறனையும் வரி செலவினங்களைக் குறைப்பதற்கான குறிப்பிட்ட மறுசீரமைப்புக்களின் ஏற்பாடுகளையும் உத்தேசிக்கப்பட்ட மேல்நோக்கிய போக்கு பிரதிபலிக்கின்றது.

வருமானத்தில் இந்த நிலைபேறான உயர்வை வழங்குவது சவாலானதாக இருக்கும். எனினும், 2023 மற்றும் 2024 ஆகிய ஆண்டுகள் முழுவதும் இடம்பெற்றுவரும் கொள்கை சீர்திருத்தங்களின் ஆழம் மற்றும் எதிர்பார்ப்புகளை விஞ்சிய சாதனைகள், இலக்குகள் அடையக்கூடியவை என்பதை மீள உறுதிப்படுத்துகின்றன.

செலவினம் மற்றும் முதன்மை செலவின உச்சவரம்பு நிலை

மொத்த செலவினம் ஆனது 2024 ஆம் ஆண்டில் மொ.உ.உற்பத்தியின் 20.5 சதவீதத்திலிருந்து 2030 ஆம் ஆண்டில் மொ.உ.உற்பத்தியின் 19.2 சதவீதமாக திட்டமிடப்பட்ட படிப்படியான குறைவு, வினைத்திறனான செலவின முகாமைத்துவம் மற்றும் தொடர்ச்சியான நிதித் திரட்டு முயற்சிகள் ஆகியவற்றின் அடிப்படையில் எதிர்வுகூறப்பட்டுள்ளது.

மீண்டெழும் செலவினம் 2024 ஆம் ஆண்டில் மொ.உ.உற்பத்தியின் 17.9 சதவீதத்திலிருந்து 2026 ஆம் ஆண்டில் மொ.உ.உற்பத்தியின் 17.0 சதவீதமாகக் குறைவடைந்து, மேலும் 2030 ஆம் ஆண்டில் மொ.உ.உற்பத்தியின் 14.9 சதவீதமாகக் குறைவடையும் எனவும் எதிர்பார்க்கப்படுகின்றது. இது, வெற்றிகரமான கடன் மறுசீரமைப்பு, குறைந்த கடன் தேவைகள் மற்றும் மிகவும் சாதகமான நிபந்தனைகள் ஆகியவற்றின் அடிப்படையில் வட்டி செலவினம் 2024 ஆம் ஆண்டில் மொ.உ.உற்பத்தியின் 9.0 சதவீதத்திலிருந்து 2030 ஆம் ஆண்டில் அண்ணளவாக மொ.உ.உற்பத்தியின் 6.1 சதவீதமாகக் குறைவடையும் என எதிர்பார்க்கப்படுகின்றமையால் ஏற்படுத்தப்படும்.

உட்கட்டமைப்பு அபிவிருத்தி மற்றும் நீண்ட கால முதலீடுகளில் அரசாங்கம் வலுவான கவனம் செலுத்துவதற்கு ஏற்ப, மூலதனச் செலவினம் மற்றும் தேறிய கடன் வழங்கல் ஆகியவை 2024 ஆம் ஆண்டில் மொ.உ.உற்பத்தியின் 2.6 சதவீதத்திலிருந்து 2027 ஆம் ஆண்டில் மொ.உ.உற்பத்தியின் 4.0 சதவீதமாக அதிகரித்து 2030 ஆம் ஆண்டில் 4.3 சதவீதத்தை அடையும் என எதிர்பார்க்கப்படுகின்றது.

முதன்மை (வட்டி அல்லாத) செலவினம் 2024 ஆம் ஆண்டில் மொ.உ.உற்பத்தியின் 11.5 சதவீதத்திலிருந்து 2026 ஆம் ஆண்டில் மொ.உ.உற்பத்தியின் 12.9 சதவீதமாக அதிகரிக்கும் எனவும், புதிய நிதிப் பொறுப்புக்கூறல் கட்டமைப்பின் முதல் ஐந்து ஆண்டு காலப்பகுதிக்கு இந்த மட்டங்களிலேயே காணப்படும்

எனவும், சட்டரீதியான உச்சவரம்பு ஆகிய மொ.உ.உற்பத்தியின் 13 சதவீதத்தை விட சற்று குறைவாக இருக்கும் எனவும் கணிக்கப்பட்டுள்ளது.

முதன்மை மீதி

வருமானம் மற்றும் முதன்மைச் செலவினங்களுக்கான மேற்கூறிய எதிர்வுகூறல்களின் அடிப்படையில், 2025 ஆம் ஆண்டிலிருந்து மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் குறைந்தபட்சம் 2.3 சதவீத முதன்மை மிகை இலக்கு அடையப்பட்டு தொடர்ந்து பேணப்படும்.

வளர்ச்சி, பணவீக்கம் மற்றும் வருமானம் ஆகியவற்றின் குறுகிய காலக் கண்ணோட்டத்தைச் சுற்றியுள்ள நிச்சயமற்ற தன்மையைக் கையாள உதவும் வகையில் ஒரு சிறிய தாங்கல் சாதனத்தை உள்ளடக்க அரசாங்கம் தீர்மானித்துள்ளதால், நடுத்தர கால நிதித் திட்டமைப்பு எதிர்வுகூறல்களின் இலக்கை விட சற்று மேலே உள்ளன.

முதன்மைச் செலவினத்தை முதன்மை மீதி இலக்குடன் சரியாகப் பொருந்தக்கூடிய அளவை விட சற்று கீழே வைத்திருப்பதன் மூலம் இது ஏற்படுத்தப்படுகின்றது. அதாவது, நடைமுறையில் இலக்கை அடைவதற்கான சாத்தியத்தை அதிகரிக்க, சற்று வலுவான முதன்மை மீதியை வேண்டுமென்றே இலக்காகக் கொண்ட கொள்கை அமைக்கப்படும். அவதானிக்கப்பட்ட விளைவுகளின் அடிப்படையில், எதிர்கால ஆண்டுகளில் இந்த தாங்கல் சாதனத்தின் சில மறுசீரமைப்பு பொருத்தமானதாக இருக்கலாம்.

எனவே, சர்வதேச நாணய நிதியத்தின் விரிவாக்கப்பட்ட நிதி வசதி (IMF-EFF) நிகழ்ச்சித்திட்டக் காலப்பகுதியின் மீதமுள்ள 2027 வரையிலும், நடுத்தர கால எதிர்வுகூறல் காலம் 2030 வரையிலும் இலக்கை பூர்த்தி செய்ய வேண்டும் என்பதே எதிர்வுகூறல்கள். பொதுப் படுகடனின் மிகக் குறைந்த மட்டங்களை அடையும் வரை மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் குறைந்தபட்சம் 2.3 சதவீத ஆரம்ப மிகையை இலக்காக தொடர அரசாங்கம் தற்போது திட்டமிட்டுள்ளது.

அரசிறை மீதி

வட்டிக் கொடுப்பனவுகளில் எதிர்பார்க்கப்படும் குறைவு மற்றும் அரசாங்கத்தின் நிதித் கொள்கைகளை வெற்றிகரமாக அமுல்படுத்துவதன் மூலம், 2024 ஆம் ஆண்டில் மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 6.8 சதவீதமாக காணப்பட்ட வரவு செலவுத்திட்ட பற்றாக்குறை 2026 ஆம் ஆண்டில் 5.6 சதவீதமாகக் கணிசமாகக் குறைவடைந்து, 2030 ஆம் ஆண்டில் 3.7 சதவீதமாக மேலும் மேம்படுத்தப்படும்.

இந்த விரிவான அணுகுமுறை நிதி நிலைபேறுத்தன்மையை மீட்டெடுப்பதையும், இலங்கைப் பொருளாதாரத்தை நிலையான வளர்ச்சி மற்றும் அபிவிருத்திக்கு நிலைநிறுத்துவதையும் நோக்கமாகக் கொண்டுள்ளது.

பொதுப் படுகடன்

இலங்கையின் பொதுப் படுகடனுக்கான சர்வதேச நாணய நிதியத்தின் அண்மைய எதிர்வுகூறல்கள், 2022 ஆம் ஆண்டில் மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் அண்ணளவாக 119.2 சதவீதத்திலிருந்து 2030 ஆம்

ஆண்டில் மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் சுமார் 94.5 சதவீதமாகக் குறைவடைவதைக் காண்கின்றன. இது 2032 ஆம் ஆண்டில் மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 95 சதவீதமாக இருந்த ஆரம்ப இலக்கிற்குக் கீழே கடன் குறைவதற்கு இசைவானது. ஆரம்ப மீதி இலக்கு மற்றும் முதன்மை செலவின உச்சவரம்பைப் பின்பற்றுவது, பெரியளவிலான வெளிப்புற அதிர்ச்சிகள் இல்லாத நிலையில் இந்த இலக்கை அடைவதற்கு ஆதரவளிக்கும்.

4. நிதி செயல்நுணுக்கத்தை ஆதரவளிக்கும் நடவடிக்கைகள்

2022 ஆம் ஆண்டின் நெருக்கடிக்கு அதன் தொடர்ச்சியான துலங்கலின் ஊடாக, வருமான அடிப்படையிலான நிதித் திரட்டு நடவடிக்கைகள் உட்பட, அரசாங்கம் திருத்திய பேரினப் பொருளாதாரக் கொள்கைகளை கீழே விபரித்துள்ளவாறு மற்றும் இணைப்பு II இல் விரிவாக விளக்கப்பட்டுள்ளவாறு அமுல்படுத்தியுள்ளது. மேலே குறிப்பிடப்பட்டுள்ள நிதி இலக்குகளை அடைய உதவும் வகையில் இந்தக் கொள்கை மறுசீரமைப்புக்கள் வடிவமைக்கப்பட்டுள்ளன.

கடந்த மூன்று ஆண்டுகளில், இலங்கை அதன் பேரினப் பொருளாதார நிலப்பரப்பில் குறிப்பிடத்தக்க தாக்கத்தை ஏற்படுத்திய தொடர்ச்சியான நிதித் திரட்டல் நடவடிக்கைகளை முன்னெடுத்துள்ளது. இந்த நடவடிக்கைகள் கீழே விபரித்துக் காட்டப்பட்டுள்ளபடி பொருளாதாரத்தை உறுதிப்படுத்தவும், பொதுப் படுகடனை நிர்வகிக்கவும், நிலைபேறான வளர்ச்சியை ஊக்குவிக்கவும், அதிக நேர்மறையான விளைவுகளை ஈட்டவும் உதவியுள்ளன.

- தொடர்ச்சியாக இரண்டு ஆண்டுகளாக பதிவுசெய்யப்பட்ட பொருளாதாரச் சுருக்கத்தைத் தொடர்ந்து 2024 ஆம் ஆண்டில் பொருளாதார வளர்ச்சி 5 சதவீதமாக மீண்டது. இது 2014 ஆம் ஆண்டுக்குப் பிறகு பதிவு செய்யப்பட்ட வலுவான வருடாந்திர வளர்ச்சியாகும். இந்த வருடாந்த நேர்மறையான போக்கைத் தொடர்ந்து, 2025 ஆம் ஆண்டின் முதல் காலாண்டில் பொருளாதாரம் 4.8 சதவீதத்தால் வளர்ச்சிடைந்துள்ளது
- கொழும்பு நுகர்வோர் விலைச் சுட்டெண்ணால் (CCPI) அளவிடப்படும் ஆண்டுக்கு ஆண்டு பணவீக்கம், செப்டெம்பர் 2022 இல் வரலாற்று ரீதியாக மிக உயர்ந்த உச்சமான 69.8 சதவீதத்தை எட்டியது. எனினும், பணவீக்கத்தை நிலைப்படுத்துவதற்கான முயற்சிகள் வெற்றிகரமாக நிரூபிக்கப்பட்டன. பணவீக்க விகிதம் ஜூலை 2023 இல் ஒற்றை இலக்க அளவை எட்டியதுடன் அன்றிலிருந்து அந்த மட்டத்தில் காணப்படுகின்றது. பணவீக்கம் எதிர்மறையான நிலையை அடைந்து, மே 2025 இல் காணப்பட்ட -0.5 ஐ மறுகுறியீடு செய்து செப்டெம்பர் 2024 இல் -0.7 ஐ எட்டியது.
- நிதி ஒழுங்கு மற்றும் விவகமான முகாமைத்துவம் ஆகியவை நிதித்துறையில் குறிப்பிடத்தக்க முன்னேற்றங்களுக்கு

வழிவகுத்தன. 2024 ஆம் ஆண்டில் ரூபா 650 பில்லியன் அல்லது மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 2.2 சதவீத ஆரம்ப மிகை பதிவாகியுள்ள அதே நேரத்தில் ஒட்டுமொத்த வரவு செலவுத்திட்ட பற்றாக்குறை மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 6.8 சதவீதமாகக் குறைவடைந்துள்ளது. இது அரசாங்க வருமானத்தில் ஏற்பட்ட அதிகரிப்பால் உந்தப்பட்டது. 2025 ஆம் ஆண்டின் முதல் நான்கு மாதங்களில் ரூபா 532.7 பில்லியன் ஆரம்ப மிகை பதிவாகியுள்ளது.

- 2024 ஆம் ஆண்டில் மானியங்கள் உட்பட மொத்த அரசாங்க வருமானம் ரூபா 4,000 பில்லியனைத் தாண்டியது. கணிசமான பெயரளவு அதிகரிப்புக்கு இணையாக, மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் மானியங்கள் உட்பட அரசாங்க வருமானம் 2023 ஆம் ஆண்டின் 11.2 சதவீதத்திலிருந்து 2024 ஆம் ஆண்டில் 13.7 சதவீதமாக அதிகரித்துள்ளது. 2025 ஆம் ஆண்டின் முதல் காலாண்டில் மொத்த வருமானம் மற்றும் மானியங்கள், மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 12.9 சதவீதமாக காணப்பட்டது.
- வெளிவாரித் துறையைப் பொறுத்தவரை, சுற்றுலா வருமானத்தில் கூர்மையான அதிகரிப்பு, தொழிலாளர் பணம் அனுப்புதலில் நிலையான அதிகரிப்பு மற்றும் ஒட்டுமொத்த வெளிவாரித் துறை ஸ்திரத்தன்மையை வலுப்படுத்துதல் ஆகியவற்றின் காரணமாக, 2024 ஆம் ஆண்டில் இலங்கை 1.2 பில்லியன் அமெரிக்க டொலர் நடப்புக் கணக்கு மிகையை பதிவு செய்து நேர்மறையான உந்துதலை அனுபவித்தது.
- மத்திய வங்கி உள்நாட்டில் வரலாற்று உச்சமான அந்நியச் செலாவணியை கொள்வனவு செய்தமையாலும் சர்வதேச நாணய நிதியம், உலக வங்கி மற்றும் ஆசிய அபிவிருத்தி வங்கி போன்ற பன்முகத்தன்மை நிறுவனங்களிலிருந்தான பெறுகைகளாலும் 2025 ஆம் ஆண்டின் ஏப்ரல் மாத இறுதியில் மொத்த அதிகாரப்பூர்வ இருப்பு கணிசமாக 6.3 பில்லியன் அமெரிக்க டொலர்களாக அதிகரித்துள்ளது.

- நடப்புக் கணக்கு மிகை மற்றும் உள்நாட்டு அந்நியச் செலாவணி சந்தையில் அந்நியச் செலாவணியின் நிலையான தேறிய உட்பாய்ச்சல் காரணமாக, 2023 ஆம் ஆண்டின் இறுதியில் 12.1 சதவீதமாக காணப்பட்ட வருடாந்த உயர்வுடன் ஒப்பிடும்போது, 2024 ஆம் ஆண்டின் இறுதியில் 10.7 சதவீத வருடாந்த உயர்வைப் பதிவு செய்து, தொடர்ந்து இரண்டாவது ஆண்டாக நாணய மாற்று விகிதம் அதிகரித்துள்ளது.

இந்த மைல்கற்களை அடைய, இலங்கை அரசாங்கம் பல்வேறு கொள்கை நடவடிக்கைகள் மற்றும் கட்டமைப்பு மறுசீரமைப்புக்களை அமுல்படுத்தியிருந்தது. வரி இல்லாத வரம்பெல்லையைக் குறைத்தல், வரி விகிதங்களைத் திருத்துதல் மற்றும் பெருநிறுவன வருமான வரி விகிதங்களை அதிகரித்தல் போன்ற வரிக் கொள்கைகளில் ஏற்படுத்திய மாற்றங்கள் இதில் உள்ளடங்கும். கூடுதலாக, பெறுமதிசேர் வரி விகிதங்கள் மற்றும் மது வரிகளில் சீரமைப்புக்கள் போன்றன வருமான வளர்ச்சி மற்றும் நிதித் திரட்டலுக்கு பங்களித்தன.

வருமான மேம்படுத்தல் நடவடிக்கைகளுக்கு இணங்க, நடுத்தர காலத்தில் செலவினப் பகுப்பாய்வு நடவடிக்கைகளும் நிலைபேறுபடுத்தப்படும். இதில் தற்போதைய அரசுடைமை தொழில்முயற்சிகளின் மறுசீரமைப்பு மற்றும் முதலீட்டு குறைப்பு செயல்முறையின் விளைவாக அரசுடைமை தொழில்முயற்சிகள் மற்றும் பிற அரசு நிறுவனங்களுக்கான மாற்றல்களைக் குறைத்தல், பகிரங்க நிதிசார் முகாமைத்துவச் சட்டத்தினால் ஆதரவளிக்கப்படும் வளர்ச்சித் திட்டங்களில் விவேகமான முதலீடுகள், பொதுத்துறை ஊழியர்களின் எண்ணிக்கையை பகுத்தாய்வு செய்தல் ஆகியவை அடங்கும்.

மேலும், செலவினங்களைக் கட்டுப்படுத்தவும், காசுப்பாய்ச்சல் முகாமைத்துவத்தை மேம்படுத்தவும் மேற்கொள்ளப்பட்ட முயற்சிகள் நிதிச் செயலாற்றுகையை மேம்படுத்துவதில் முக்கிய பங்கு வகித்தன. வரவு செலவுத்திட்ட பற்றாக்குறையின் குறிப்பிடத்தக்க பகுதி உள்நாட்டு மூலங்களிலிருந்து நிதியளிக்கப்பட்டதன் மூலம் அரசாங்கம் அதன் காசுப்பாய்ச்சலை வெற்றிகரமாக முகாமைசெய்தது.

பகுதி II

நிதி இடர் கூற்று - 2026

1. அறிமுகம்

2024 ஆம் ஆண்டின் 44 ஆம் இலக்க பகிரங்க நிதிசார் முகாமைத்துவச் சட்டத்தின் 11(ஊ) ஆம் பிரிவின் கீழ் 10ஆம் பிரிவில் குறித்துறைக்கப்பட்ட குறிக்கோள்களை அடைவதற்கும் அத்தகைய நிதி அல்லது அரசிறை இடர்களை மதிப்பிடுவதற்கும் அரசிறை இடர்களின் முக்கிய மூலங்களை குறித்துரைப்பதற்கு நிதி செயல்நுணுக்கக் கூற்று வேண்டப்பட்டுள்ளது. பகிரங்க நிதிசார் முகாமைத்துவச் சட்டத்தில் எடுத்துரைக்கப்பட்ட தேவைப்பாடுகளின் கீழ் வெளியிடப்பட வேண்டிய அத்தகைய முதலாவது நிதி இடர் கூற்று இதுவாகும்.

இலங்கையின் சனத்தொகை, பொருளாதாரம், அரசிறை மற்றும் நிதியியல் நிலை என்பன இயற்கை அனர்த்தங்கள், 2019 உயிர்த்த ஞாயிறு தாக்குதல் கொவிட்-19 நோய்த்தொற்று மற்றும் 2022 இல் தோற்றம்பெற்ற ஆழமாக வேரூன்றிய, பல்கோணங்களை கொண்ட சமூகப் பொருளாதார நெருக்கடி உள்ளடங்கலாக அண்மைய ஆண்டுகளில் அதிர்வுகள் மூலம் மிகவும் தாக்கம் செலுத்தப்பட்டு வருகின்றன.

ஒட்டுமொத்தமாக, இடர் மட்டங்கள் உயர்வடைந்து காணப்படுகின்றன ஆயினும் படிப்படியாக குறைவடைகின்றன. இலங்கையின் கடன்கொடுனர்களுடனான வெற்றிகரமான படுகடன் மறுசீரமைப்பு பேச்சுவார்த்தைகள் உள்ளடங்கலாக அரசாங்கத்தினால் நடைமுறைப்படுத்தப்படும் விரிவான கொள்கை முயற்சிகள் மற்றும் அனைத்து அபிவிருத்தி பங்காளர்களினதும் ஆதரவு என்பன இதற்கு காரணமாக அமைகின்றன.

அரசிறை பொறுப்புடைமைக்கான எமது சமகால அணுகுமுறையானது வெளிப்படைத்ன்மை மீது உருவாக்கப்பட்டுள்ளது.

அரசாங்கமானது தற்போது திட்டவட்டமான இலக்குகளை தாபிப்பதற்கு வேண்டப்பட்டுள்ளது. இது அரசிறைக் கொள்கைக்கான மற்றும் 5 வருட அரசிறை திட்டமில் வீச்சில் நீடிக்கின்ற உட்பொதிந்துள்ள இடர்நேர்வை முகாமைசெய்தவற்கான அதன் அணுகுமுறைக்கு வழிகாட்டும் இலக்குகளை நிர்ணயிக்கையில் இவற்றுடன் இணங்கி நடப்பதற்கு எதிர்பார்க்கப்படுகின்றது. முன்னேற்றம் பாராளுமன்றத்தினால் உன்னிப்பாக கண்காணிக்கப்படுகின்றது.

இதன் அர்த்தம் ஒவ்வொரு ஆண்டும் தொடர்புடைய இலக்குகள் உண்மையில் அடையப்படுகின்றனவா அத்துடன் முன்னோக்குகின்ற விதத்தில் அவை யதார்த்தமாக காணப்படுகின்றனவா என்பது பற்றிய உள்ளடங்கலாக குறிக்கோள் மிக்கதாகவும் முன்னேற்றம் பற்றிய நேர்மைமிக்கதாகவும் இருப்பதாகும். வேண்டப்படுமாயின், பரிகார கொள்கை பதிலிறுத்தல்கள் உருவாக்கப்பட வேண்டும்.

பொருளாதாரத்தை மற்றும் வரவுசெலவுத் திட்ட உறுதிப்பாட்டை மீளமைப்பதில் அண்மைய ஆண்டுகளில் பல தீர்க்கமான படிமுறைகளை இலங்கை எடுத்துள்ளதுடன் எதிர்காலத்தில் மீட்சி மற்றும் புத்தாக்கம் பெற்ற நம்பிக்கை என்பவற்றுக்கான வலுவான தளங்களை உருவாக்கியுள்ளது.

தொடர்ச்சியான அவதானம் வேண்டப்படுவதுடன் இவ்வண்மைய அடைவுகளை திரட்டுவதற்கும் இடர்களை மேலும் அடிமட்டத்திற்கு கொண்டு செல்லுவதற்கும் மேலதிக முன்னேற்றம் அடையப்பெற வேண்டும்.

தற்கால முயற்சிகளின் பெறுபேறுகள் உறுதியான வளர்ச்சி, அபரிமிதமான வாய்ப்புகள், மிகுந்த கொள்கை நெகிழ்வுத் தன்மை என்பவற்றுடன் வரவிருக்கும் தலைமுறைகள் மூலம் அனுபவிக்கப்படும். மிகவும் உறுதியான மற்றும் குறைவான இடர் மிக்க அரசிறை நிலையானது குறிப்பாக உறுதியான படுகடன் குறைப்பு பொது முதலீடுகள் உள்ளடங்கலாக ஏனைய முன்னுரிமைகளுக்கு அரிதான மூலவளங்களை விடுவிக்கும்.

நிதி இடர் கூற்றானது நவீன அரசிறை ஆளுகைளின் இன்றியமையாத கூறாகும். இடர்களின் செயற்பரப்பு காலப்போக்கில் நீடிக்கப்படும் என்பதுடன் பகுப்பாய்வின் விரிவும் நவீனமும் வளர்ச்சியடையும். கணிப்பீடானது ஆற்றல்வாய்ந்ததாக இருக்க வேண்டும் என்பதுடன் துரிதமாக மாற்றமடைகின்ற உலகுடன் இணைந்து செல்ல வேண்டும்.

2. நிதி இடர்கள்

நிதி அல்லது அரசிறை இடர்கள் என்பது அரசிறை நிலைமையை எதிர்கூறல்கள் மற்றும் எதிர் பார்க்கைகளில் இருந்து விலகிச் செல்வதற்கு காரணமாக கூடிய காரணிகள் ஆகும்.

அரசிறை இடர்களை மதிப்பீடு செய்வதானது வருவாய்கள் அல்லது படுகடனும் அவற்றின் மதிப்பிடப்பட்ட மட்டங்களில் இருந்து முக்கியமாக வேறுபடுத்துவதற்கு எதிர்பாராத செலவுகளை தோற்றுவிக்கின்ற அல்லது காரணமாகின்ற சாத்தியமான அதிர்வுகளின் அல்லது நிகழ்வுகளின் தன்மையினை கருத்திற் கொள்கின்றது.

இலங்கையின் பின்னணியினை பொருத்தவரை உள்நாட்டு மற்றும் வெளிநாட்டு பொளாதார அதிர்வுகள், அரசுக்கு சொந்தமான தொழில் முயற்சிகளின் செயலாற்றம், அரசாங்க தனியார் பங்குடைமையில் இருந்து வரும் இடர்கள், வெளிநாட்டு செலாவணி வீதங்களிலும் வட்டி வீதங்களிலும் எதிர்பாராத அசைவுகள் மற்றும் இயற்கை அனர்த்தங்களின் தாக்கங்கள் என்பன கடந்த அண்மைக்காலத்தில் அரசிறை பெறுபேறுகளில் எதிர்பாராத மாற்றங்களை விளைவித்த இடர் வகைகளின் முக்கிய உதாரணங்காக அமைந்துள்ளன.

இம்மூலங்களில் இருந்து தோன்றுகின்ற அரசிறை இடர்கள் இவ்வாவணத்தில் பின்வரும் பிரிவுகளில் மதிப்பீடு செய்யப்பட்டுள்ளன. 2022 பொருளாதார நெருக்கடியிலிருந்து மீட்சி வலிமையடைகின்ற போதிலும் இலங்கை மேலும் அதிர்வுகளுக்கு பாதிக்கப்படத்தக்கதாகவே காணப்படுகின்றது. இவை தவிர்க்க முடியாதவையாக இருக்கின்ற போதும் அவற்றை நன்கு புரிந்து சிறப்பாக முகாமைசெய்யப்படலாம்.

மேலும் அதிர்வுகள் எதிர்கொள்ளப்படும் என்றும் ஆயினும், ஒட்டுமொத்த இடர் மட்டங்களும் குறைவடைந்து இருக்கும் விதத்தில்

மதிப்பிடப்படுகின்றன என்பது ஊக்குவிக்கப்படுகின்றது என்பதை அனுமானிப்பது முன்மதிமிக்கதாகும்.

அரசிறை இடர் மதிப்பீடு மேற்கொள்ளப்படவுள்ளதுடன் வருடாந்த அடிப்படையில் வெளியிடப்பட்டு, மிகவும் தாக்குபிடிக்கத்தக்க தேசமாக இடம்பெற செய்யக் கூடிய கொள்கைக்கான ஒட்டுமொத்த நிலைமையிலுள்ள மாற்றங்களையும் பங்களிப்புகளையும் அளவிடுவதற்கு சாத்தியமாக்கும்.

கண்டறியப்பட்டவைகள் பற்றிய தொகுப்பு

	நிகழ்வதற்கான சாத்தியப்பாடு		
	குறைந்த சாத்தியம் (<10%)	சாத்தியம் (10-50%)	மிகவும் சாத்தியம் (>50%)
சாத்தியமான அரசிறை தாக்கம்	உயர்வு (மொ.உ.உ. இல் 1% <)		பேரண்டப் பொருளாதாரம்
	நடுத்தரம் (0.1- மொ.உ.உ. இல் 1%)	அரசுடைமை தொழில் முயற்சிகள் கடன் உத்தரவாதங்கள் மற்றும் கடன் பெறுதலிலிருந்து கடன் வழங்கல்	இயற்கை அனர்த்தங்கள்
	குறைவு (மொ.உ.உ.இல் 0.1% >)	அரசு தனியார் பங்குடைமை	

3. எதிர்பார்க்கப்படும் அரசிறை அழுத்தங்கள்

உலக வங்கியின் அபிவிருத்தி இற்றைப்படுத்தலிலிருந்து வரும் அண்மைய தரவுகள் (2025 ஏப்ரல்) நாடு எதிர்கொள்கின்ற பரந்த பொருளாதார சவால்களை எடுத்துக்காட்டுகின்றது. பேரண்டப்பொருளாதார குறிகாட்டிகள் மீட்சி சமிக்ஞைகளை காண்பிக்கின்ற அதேவேளை வீட்டலகு வருமானம், தொழில், பாதிக்கப்பட்டதக்க வகுப்பினரின் வாழ்க்கைத்தரம் என்பன நெருக்கடிக்கு முந்திய மட்டங்களுக்கு மிகவும் கீழ் காணப்படுகின்றன. நாளொன்றுக்கு ஆள் ஒருவருக்கு ஐ.அ.டொ. 3.65 கொண்ட கொள்வனவு சக்தி சமநிலை அடிப்படைஅளவில் அளவிடப்பட்ட வறுமை வீதம் 2024 இல் 24.5 சதவீதமாக இருந்து விடாப்பிடியான சமூக ரீதியான பாதிக்கப்படும் தன்மைகளை எடுத்துக்காட்டுகின்றது.

இச்சமூக பொருளாதார அழுத்தங்கள் பாதிக்கப்படும் சனத்தொகைக்கு ஆதரவளிப்பதற்கு சமூகப் பாதுகாப்பு வலைகள் மீது உயர்வான எதிர்கால அரசாங்க செலவிடல் சாத்தியப்பாட்டை அதிகரிக்கின்றன. அதேவேளை துரிதமாக வளர்ச்சியடைகின்ற முதியோர் சனத்தொகை ஓய்வூதியத்தையும் முதியோர் ஆதரவுக் கொடுப்பனவுகளையும் மேலும் தூண்டி, அரசிறை அழுத்தங்களை மேலும் இறுக்கமாக்குகின்றன. இது தீர்க்கப்படாவிடின் பங்களிப்பற்ற ஓய்வூதிய முறைமை, உயர்வடைகின்ற சமூகபாதுகாப்பு தேவைகள்

இவ்வாவணத்தில் மேற்கொள்ளப்பட்ட மதிப்பீடுகள் பற்றிய தொகுப்பொன்று தரவு வரைபடத்தில் எடுத்துரைக்கப்பட்டுள்ளது.

நிதி இடர் முகாமைத்துவக் கூற்றின் எதிர்கால பாதிப்புகளின், உள்ளடக்கமானது நிதியியல் துறை, காலநிலை மாற்றம் துணைத் தேசிய அரசாங்கங்கள் மற்றும் சட்ட ரீதியான கோரிக்கைகள் என்பவற்றிலிருந்து தோன்றுகின்ற சாத்தியமான இடர்களுக்கும் விரிவுபடுத்தப்படும்.

மற்றும் குடித்தொகைசார் மாறுதல்கள் என்பவற்றின் ஒன்றிணைந்த தாக்கம் நடுத்தர காலம் தொடக்கம் நீண்ட காலத்தில் அரசிறை நிலைபெறுதன்மைக்கு கணிசமான இடர் ஒன்றை தோற்றுவிக்கும்.

4. பிரதான நிதியிடர் மூலங்கள்

அ. பேரண்டப்பொருளாதார நிச்சயமின்மையிலிருந்து தோன்றுகின்ற நிதி இடர்

பொருளாதார நிலைமைகள், அரசிறை பெறுபேறுகளின் முக்கிய நிர்ணயமாக விளங்குகின்றது. இருந்தும் வழமையாக அவை அரசிறை நிலைமை பற்றிய எதிர்வுகூறல்களை சூழ்ந்திருக்கின்ற நிச்சயமின்மை பற்றிய முக்கிய மூலமாகவும் காணப்படுகின்றன. உலக சந்தைகள், பண்ட விலைகள் மற்றும் உள்நாட்டு பொருளாதார நடவடிக்கை என்பவற்றில் தளம்பல் உண்மையான வருவாய் மற்றும் செலவின பெறுபேறுகள் எதிர்வுகூறல்களிலிருந்து குறிப்பிடத்தக்களவு விலகிச்செல்வதற்கு காரணமாகலாம்.

எடுத்துகாட்டாக எதிர்பார்க்கப்பட்டதையும் விட நலிவான செயற்பாடு அல்லது குறைவான விலைகள் காரணமாக வரிக்கிடைப்பனவுகள் எதிர்பார்ப்புக்களை விட குறைவடையக்கூடிய அதேவேளை அனர்த்தம்

அல்லது அதிர்வொன்று ஏற்படும் அவசரகால பதிலிறுத்தல் அல்லது சமூக உதவி போன்ற எதிர்பாராத செலவின அழுத்தங்களின் போது துரிதமாக தோற்றம் பெறலாம்.

பணவீக்கம், வட்டி வீதங்கள் மற்றும் செலாவணி வீதங்கள் போன்ற கடன்பெறுதல் செலவினங்களையும் அரசிறை நிலைபெறுதன்மையினையும் நேரடியாக பாதிக்கின்ற ஏனைய மாறிலிகள் தளம்பல்மிக்க மற்றும் முன்கணிப்புச் செய்யாத பொருளாதார சக்திகள் மூலம் அதேபோன்று செல்வாக்குச் செலுத்தப்படக்கூடியவை.

நிச்சயமின்மையும் எதிர்வுகூறல் பிழைகளும் யதார்த்தமானவை என்பதை அங்கீகரிப்பது தாக்குப்பிடிக்கத்தக்க மற்றும் ஏற்றதாகிக் கொள்ளும் அரசிறைக் கொள்கையை வகுப்பதற்கு அத்தியாவசியமானதாகும். ஏதேனும் பொருளாதாரத்தைப் போன்று இலங்கையும் சாத்தியமான அதிர்வுகளுக்கு பாதிக்கப்படும் தன்மைகளைக் கொண்ட அதற்கேயுரிய தனித்துவமான தொகுதியைக் கொண்டுள்ளது.

நாட்டின் ஒப்பீட்டளவில் ஒருங்கிய ஏற்றுமதித் தளமும் சுற்றுலா, பணியாளர் பணம் அனுப்புதல்கள் மற்றும் எரிபொருள் இறக்குமதிகள் மீது மிதமிஞ்சித் தங்கியிருப்பதும் வெளிநாட்டு மற்றும் உள்ளாட்டு இடையூறுகள் இரண்டுக்கும் அதன் பாதிக்கப்படும் தன்மைகளை அதிகரிக்கின்றன. இலங்கையின் புவியியல் சார்ந்த அமைவிடம் அது சில இயற்கை அனர்த்தங்களுக்கு உள்ளாவதை அதிகரிப்பதாக எண்ணப்படுவதுடன் இறுதியாக காலநிலை மாற்றத்திடமிருந்து சமவிகிதமற்ற தாக்கங்களை விளைவிக்கக் கூடியது.

2019 உயிர்த்த ஞாயிறுத் தாக்குதல்கள், கொவிட்-19 நோய்த்தொற்று, பாரிய வறட்சி மற்றும் வெள்ளப் பெருக்குகள், சக்தி விலைத் தளம்பல்கள் உள்ளடங்கலாக பல கடுமையான அதிர்வுகள் அனுபவிக்கப்பட்டன. இவை அனைத்தும் உள்ளாட்டுப் பொருளாதாரத்தை ஆழமாகப் பாதித்தன.

அரசிறைப் பெறுபேறுகள் எதிர்பார்க்கக்கூடியிருந்து விலகிச் செல்வதற்கு காரணமாகக் கூடிய காரணிகள் உள்ளடக்குவன:

- வரவுசெலவுத்திட்டத்தில் முன்வைக்கப்பட்ட நடுநிலை எதிர்வுகூறல்களில் ஒன்றில் இடம்பெறவே மாட்டாது என்ற அல்லது புறக்கணிக்கப்பட்டிருந்து உருவாகிய முக்கிய அரிதான நிகழ்வுகள் அல்லது “தீவிரமான இடர்கள்”
- கொள்கைகளின் தாக்கம் பற்றிய தீர்மானங்கள் உள்ளடங்கலாக பொருளாதார எதிர்வுகூறல்கள் தயாரிக்கப்படும் போது பின்பற்றப்படுகின்ற மாதிரிகளில் அல்லது தீர்மானங்களில் பிழைகள் அல்லது பக்கச்சார்பு, மற்றும்
- எதிர்வுகூறப்பட்டதிலிருந்து வேறுபட்ட பெறுபேற்றை உருவாக்குகின்ற கொள்கை மாற்றங்கள் (புதிய உதாரணமாக செலவின நிகழ்ச்சித்திட்டமொன்று அல்லது புதிய வரிக் கொள்கையொன்று உருவாக்கப்பட்டு நடைமுறைப்படுத்தப்படாவிடின்)

இந்நிச்சயமின்மை மூலங்கள் அரசிறைச் செயலாற்றத்தில் எவ்வாறு தாக்கம் செலுத்தலாம் என்பதனை எடுத்துக்காட்டுவதற்கு கடந்த தசாப்தத்தில் இலங்கைக்கான முக்கிய பொருளாதாரம் மற்றும் அரசிறை எதிர்வுகூறல் பற்றிய செம்மையினை இப்பிரிவு ஆராய்கின்றது. நடுத்தரகாலத்தில் எறிவு செய்யப்பட்ட அரசிறை பெறுபேறுகள் மீதான முக்கிய தாக்கத்தை விளைவிக்கக் கூடிய முக்கிய நிச்சயமின்மை மூலங்களையும் இது கலந்தாராய்கின்றது.

எதிர்வுகூறல் செயலாற்றுகை பற்றிய பகுப்பாய்வு

பேரண்டப் பொருளாதார எதிர்வுகூறல்கள்

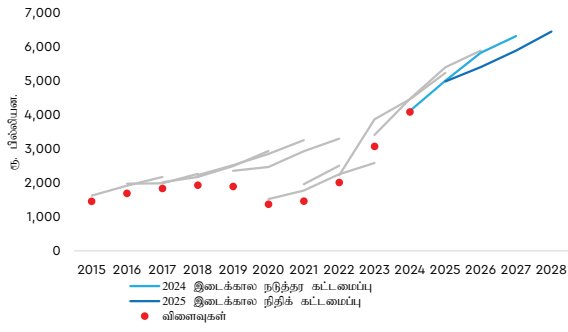
பொருளாதாரத்தின் ஒட்டுமொத்த அளவுபற்றிய எதிர்வுகூறல்கள் உறுதிப்பாடு மிக்க காலங்களில் நன்கு செயலாற்றுவதற்கு முனைகின்றது. ஆயினும் முக்கிய மாறுதல் நிலைகளை முன்கணிப்புச் செய்வதற்கு தவறலாம். உண்மையில் 2015-2019 வரையிலான காலப்பகுதி முழுவதும் பெயரளவு மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தி பற்றிய தொடர்ந்துவந்த வரவுசெலவுத்திட்ட எறிவுகள் இலங்கைப் பொருளாதாரத்தின் அளவை சிறியளவாக குறைத்து முன்கணிப்பதற்கு முனைந்தன (வரைபடம் 6).

உணவுப் பண்டங்கள், உலகளாவிய சக்தி விளைவுகளில் குறிப்பிடத்தக்க விலை உயர்வுகள், இலங்கை ரூபாவின் சடுதியான தேய்மானம் மற்றும் கடந்த சில ஆண்டுகளாக நாணய தளர்வின் காலம்கடந்த தாக்கம் காரணமாக திரண்ட கேள்வி, அனர்த்தங்கள் என்பன உள்ளடங்கலாக நிரம்பல் பக்க இடையூறுகளால் தூண்டப்பட்ட 2022 காலப்பகுதியில் நிகழ்ந்த பணவீக்கத்தில் சடுதியான உயர்வானது தெளிவாக எதிர்நோக்கப்படாதவொன்றாக இருந்தது. இவ் அதிர்விலிருந்து இரு ஆண்டுகளில் பணவீக்கம் எதிர்பார்த்ததை விடவும் விரைவாக மிதமடைந்தது. இதனால் பெயரளவு மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தி உண்மையில் அது எறிவுசெய்யப்பட்டிருந்ததைவிட ஏதோவொரு வகையில் சிறிதாக இருப்பதாக உணரப்பட்டது. நடுத்தரகால எறிவுகளுக்கான தொடர்ந்துவந்த திருத்தங்களில் இது எடுத்துக்காட்டப்பட்டது.

2019, 2020 மற்றும் 2022 களில் தொடர்ச்சியான அதிர்வுகள் (முறையே 2019 உயிர்த்த ஞாயிறுத்தாக்கங்கள், கொவிட்-19 மற்றும் பொருளாதார அத்துடன் படுகடன் நெருக்கடி) என்பன இவ்வாண்டுகளுக்கான தொடர்புடைய வரவுசெலவுத்திட்ட எதிர்வுகூறல்களுக்கு நன்குமீச் சென்ற மெய் மொத்த உள்நாட்டு வளர்ச்சியுடன் 2018 இலிருந்து ஏற்கனவே மெதுவடைந்திருந்த பொருளாதாரமொன்றின் மீது அமைந்திருந்தது. (வரைபடம் 7). 2022 இன் போது மெய் மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் சுருக்கம் எதிர்பார்க்கப்பட்டிருக்கவில்லை என்பதுடன் 2020 இல் அவதானிக்கப்பட்ட கொவிட்-19 தாக்கத்தினை விடவும் பெரிதாகக் காணப்பட்டது. 2024 இல் அவதானிக்கப்பட்ட 5.0 சதவீத மெய் மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தி வளர்ச்சி 2023 இன் பிந்திய பகுதியில் வரவுசெலவுத்திட்ட எதிர்வுகூறல் தயாரிக்கப்பட்ட போது ஆரம்ப எதிர்வுகூறலில் மீட்சி வேகத்தின் இரு மடங்கிற்கு மேல் காணப்பட்டது.

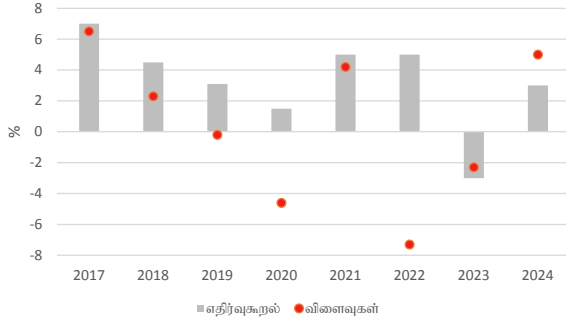
பேரண்டப் பொருளாதார எதிர்வுகூறல் செயலாற்றுகை

வரைபு 6 | பெயரளவு உள்நாட்டு உற்பத்தி

மூலம்: அரசிறைக் கொள்கைத் திணைக்களம் (எறிவுகள்), தொகை மதிப்பு மற்றும் புள்ளிவிபரத் திணைக்களம்

வரைபு 7 | மெய் மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தி வளர்ச்சி

மூலம்: அரசிறைக் கொள்கைத் திணைக்களம் (எறிவுகள்), தொகை மதிப்பு மற்றும் புள்ளிவிபரத் திணைக்களம்

கடந்த தசாப்தத்தில் பெயரளவு மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்திக்கான சராசரி எறிவு ஏறத்தாள 5.5 சதவீதம் கொண்ட குறைவான முன்கணிப்பாகவிருந்தது. இத்தசாப்த சராசரி பிழையின் ஏறத்தாள 2.5 சதவீத புள்ளிகள் 2022 இல் மாத்திரம் பணவீக்க அதிர்வுக்கு அடையாளப்படுத்தப்படக் கூடியதாகும்.

2017 இல் இருந்தான காலப்பகுதி மீது தளம்பல் மிக்கதாக இருந்த மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தி வளர்ச்சிக்கான எதிர்வுகூறல்கள் உண்மை வளர்ச்சியை 2.5 சதவீதம் கொண்ட சராசரி மூலம் மிகைத்து முன்கணிப்புச் செய்ய முனைந்தன. மீண்டும், 2019 உயிர்த்த ஞாயிறுத் தாக்குதல், கொவிட்-19, 2022 பொருளாதார நெருக்கடி என்பவற்றின் தாக்கங்கள் இவ்விலகலில் முக்கிய தூண்டுதல்களாக இருக்கின்றன.

அரசிறை எதிர்வுகூறல்கள்

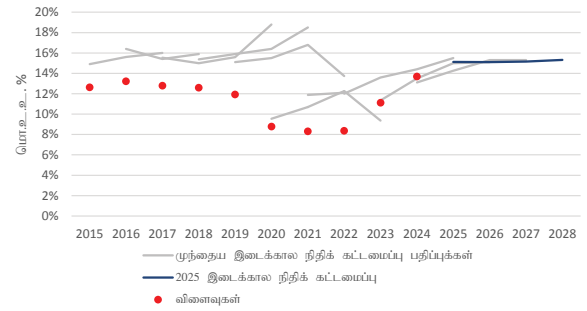
வருவாய்

மொத்த வருவாய்க்கான இதையொத்த எதிர்வுகூறல் பகுப்பாய்வு கடந்த தசாப்தத்தின் அநேகமான காலப்பகுதிக்கு வருவாயை மிகைத்து முன்கணிப்புச் செய்வதில் தெளிவான முனைப்பு காணப்பட்டது (வரைபடம் 8).

இது அநேகமாக ஒட்டுமொத்த பொருளாதாரத்தின் அளவை எதிர்வுகூறுவதில் பிழைகள் காரணமாகவன்றி ஒருபோதும் இடம்பெறாத பொருளாதாரத்தின் பாரிய பங்கினை பிரதிநிதித்துவப்படுத்துவதற்கு மீண்டும் மீண்டும் வருவாயினை எதிர்வுகூறுகின்ற நோக்கில் தொடர்ச்சியான பக்கச்சார்பாகவிருந்ததுடன் அத்தகைய மிகையான மதிப்பீடு சில கொள்கை வழிமுறைகளை நடைமுறைப்படுத்தாமையினையும் பிரதிபலித்தது. சராசரியாக கடந்த தசாப்தத்தில் தொடர்ந்துவந்த வருவாய் எறிவுகள் மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியின் 2.2 சதவீதம் கொண்ட சார்பான பக்கச்சார்பை வெளிப்படுத்தின.

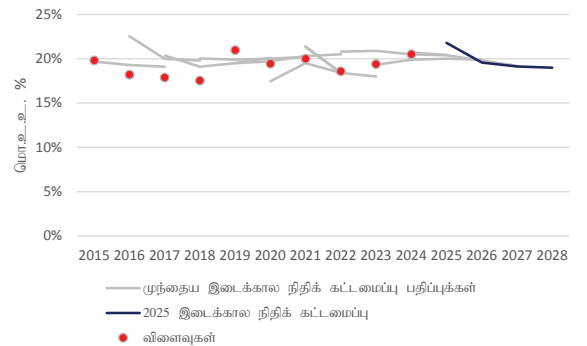
கடந்த இரு ஆண்டுகளில் இப்பக்கச்சார்பு சரிசெய்யப்பட்டு, 2023 மற்றும் 2024 இற்கான மொத்த விளைவுகள் விரிவான வரிக் கொள்கை வழிமுறைகள் காரணமாக மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தி விகிதத்திற்கான வருவாயில் குறிப்பிடத்தக்க உயர்வுடனும் கூட வரவுசெலவுத்திட்ட எதிர்வுகூறலுக்கு இசைவாக அல்லது விஞ்சிக்காணப்பட்ட மொத்த வருவாய் தசாப்தத்தைவிட அதன் அதிகூடிய மட்டங்களுக்குத் திரும்பி மூன்று ஆண்டுகளுக்கு சராசரி எதிர்வுகூறல் பிழை. மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 1.1 சதவீதமாகக் குறைக்கப்பட்டுள்ளது.

வரைபு 8 | மொத்த வருவாய் மற்றும் கொடைகள்

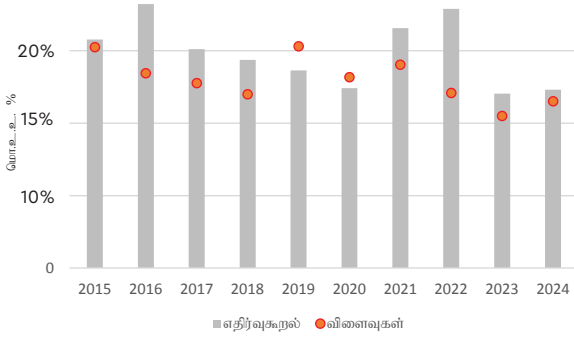
மூலம்: அரசிறைக் கொள்கைத் திணைக்களம்

வரைபு 9 | மொத்த செலவினம்

மூலம்: அரசிறைக் கொள்கைத் திணைக்களம்

வரைபு 10 | முதன்மைச் செலவினம்

மூலம்: அரசிறைக் கொள்கைத் திணைக்களம்

செலவினம்

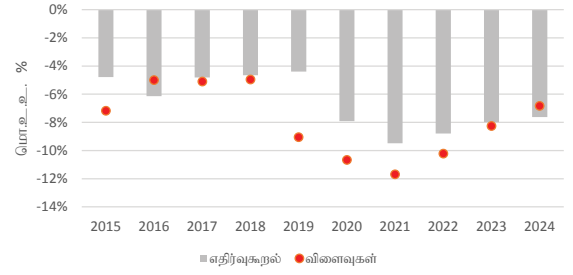
மொத்த செலவினத்திற்கான எறிவுகள் மிகவும் நிலையாக இருக்க முனைந்துள்ளதுடன் பொதுவாக ஒன்றில் வட்டிக் கொடுப்பனவுகளுடன் இணையப்பட்ட மாநிலிகளுடன் கூடிய எதிர்வுகூறுதலுக்கு இசைவாக அல்லது குறைவான பெறுபேறளிக்கின்றது. வரவுசெலவுத்திட்ட நிறைவேற்றமானது போக்கினைப் வரவுசெலவுத்திட்ட இலக்குகளுடன் பரந்தளவில் பேணும் விதத்தில் குறைவாகச் செயலாற்றுகின்ற வருவாய்களுக்கு ஈடளிப்பதற்கு, கொடைகள் கிடைக்கப்பெறுவதற்கு மற்றும் நிதி மூலங்களுக்கு ஆண்டினால் முகாமைசெய்யப்பட்டுள்ளது. அத்தகைய சந்தர்ப்பங்களில் அநேகமான சுமை சீராக்கமானது மூலதனச் செலவினம் மீது மீள்வதற்கு முனைகிறது.

2021 தொடக்கம் ஆரம்பச் செலவினங்களின் உள்ளமைப்பு மாறுபாடுகளுக்குமத்தியில் தொடர்புடைய வரவுசெலவுத்திட்டத்தில் எதிர்பார்க்கப்பட்ட கட்டமைப்பினுள் பேணப்பட்டுவருகின்றன. உதாரணமாக 2023 மற்றும் 2024 இல் மூலதன நிறைவேற்றமானது எதிர்வுகூறலைவிட குறிப்பிடத்தக்களவு குறைவாகவிருந்தது.

வரவுசெலவுத்திட்ட மீதியும் ஆரம்ப மீதியும்

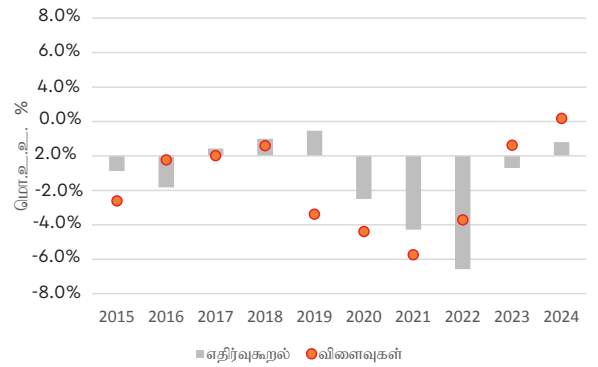
ஒட்டுமொத்த வரவுசெலவுத்திட்ட மீதிக்கான எதிர்வுகூறல்கள் அநேகமாக கடந்த தசாப்தத்தில் எதிர்பார்க்கப்பட்டதையும் விட நலிவான பெறுபேற்றை அளித்தலுடன் மேலே கலந்துரையாடப்பட்ட காரணிகளில் தேறிய தாக்கங்களை எடுத்துக்காட்டுகின்றது (வரைபடம் 11). சராசரியாக கடந்த 10 ஆண்டுகளில் வரவுசெலவுத்திட்ட மீதியானது 2019 மற்றும் 2022 இற்கிடையில் தொடர்ந்துவந்த அதிர்வுகளின் போது அவதானிக்கப்பட்ட பாரிய விலகல்களுடன் கூடிய எதிர்வுகூறலைவிட நலிவான மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியின் வெறும் 1 சதவீதத்திற்கு மேல் காணப்பட்டது. 2022 தொடக்கம் எதிர்வுகூறல் செயலாற்றுகை குறிப்பிடத்தக்களவு மேம்பாட்டு, சராசரி எதிர்வுகூறல் பிழை மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் வெறும் 0.3 சதவீதமாகவிருந்தது. மேலும் எதிர்வுகூறல் செயலாற்றுகையில் அண்மைய இம்மேம்பாட்டுக்கு வருவாய் எதிர்வுகூறல்களில் பக்கச்சார்வு தீர்க்கப்பட்டமை பிரதான காரணமாக அமைந்தது.

வரைபு 11 | வரவு செலவுத்திட்ட வருடாந்த அரசிறை மீதி எதிர்விளைவுகள்

மூலம்: அரசிறைக் கொள்கைத் திணைக்களம்

வரைபு 12 | முதன்மை மீதி

மூலம்: அரசிறைக் கொள்கைத் திணைக்களம்

செலாவணி வீதங்கள் மற்றும் வட்டி வீதங்கள் இரண்டிலும் அசைவுகளை பிரதிபலிக்கின்ற வட்டி செலவுகளை உள்ளடக்காத ஆரம்ப மீதியானது (வரைபடம் 12) எதிர்வுகூறவதற்கு மிகவும் கடினமாக இருக்க முனைகின்றது. ஆரம்ப மீதிக்கான 10 ஆண்டுச் சராசரி எதிர்வுகூறல் பிழையானது மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியின் 0.3 சதவீதம் கொண்ட மிையான மதிப்பிடாகும். சில ஆண்டுகளில் மிகை மதிப்பீடுகள் ஏனையவற்றின் குறைவான மதிப்பீடுகள் மூலம் சமநிலைப்படுத்தப்பட்டுள்ளன. 2022, 2023, 2024 ஆகிய ஒவ்வொரு ஆண்டுக்கும் ஆரம்ப மீதி விளைவு தொடர்புடைய வரவுசெலவுத் திட்டங்களில் எதிர்வுகூறலை விட வலுவானதாக இருந்துள்ளது.

உணர்திறன் மற்றும் சூழ்நிலை பகுப்பாய்வு

மேலுள்ள கலந்தாராய்வு எடுத்துகாட்டுவதைப் போன்று எதிர்பாராத பொருளாதார நிகழ்வுகள் வரவுசெலவுத்திட்ட நிலை மீது முக்கிய சுமையை கொண்டிருப்பதுடன் அரிதான அதிர்வுகளின் தன்மையும் மற்றும் வன்மையையும் முழுமையான மதிநுட்பத்துடன் முன்கணிப்பு செய்வதற்கு சாத்தியமற்றதாக காணப்படுகின்றன.

எதிர்வுகூறல் செயலாற்றுகை பற்றிய கிரமமான மதிப்பீடானது மேற்கொள்ளப்பட்ட ஏதுவாகவிருக்கின்ற ஊகங்களை உறுதிப்படுத்துவதற்கும் மேம்படுத்துவதற்கும் உதவுகின்றது. ஏதுவாகின்ற மாதிரிகளையும் அலுவலர்களின் இயலாமைகளையும் தரமுயர்த்துவது அரசிறை இடர்களை முகாமைசெய்வதில் இன்றியமையாத கூறொன்றாக காணப்படுகின்றது.

பொருளாதார மாநிலிகளில் காணப்படும் மாற்றங்களுக்கும் அத்துடன் மேலதிக மாற்றுவழி சூழ்நிலைகளை கொண்டு நடுநிலை எதிர்வுகூறல்களை குறைநிரப்புச் செய்வதற்கும் அரசிறை எதிர்வுகூறல்கள் பற்றிய உணர்திறனை கருத்திற் கொள்கின்ற மேலதிக பகுப்பாய்வினை நிதி இடர் கூற்றின் எதிர்கால பதிப்புகளில் எடுத்துரைக்க அரசாங்கம் முனைகின்றது.

நடுத்தர காலத்தில் சாத்தியமான இடர் மூலங்களும் நிச்சயமின்மையும்

பல போட்டியிடுகின்ற காரணிகள் பற்றிய பலவகையான தீர்மானங்களை சமநிலைபடுத்துகின்ற நடுநிலைச் சூழ்நிலையை வரவுசெலவுத் திட்ட எதிர்வுகூறல்கள் எடுத்துரைக்கின்றன. வரவிருக்கும் ஐந்து ஆண்டுகளில் பொருளாதாரம் மற்றும் அரசிறை மீது சுமையை கொண்டிருக்கக்கூடிய மிகவும் குறிப்பிடத்தக்க காரணிகளில் சில உள்ளடக்குவன.

- புவிசார்அரசியல் உறுதியின்மை – பல பிராந்தியங்களுக்கிடையிலுமான முறன்பாடுகளின் தன்மை மற்றும் அளவு பற்றிய தற்போது இடம்பெறுகின்ற நிச்சயமின்மை மற்றும் தாக்கங்கள். உலகளாவிய வளர்ச்சி மற்றும் எண்ணப்பாங்கு, மூலதனச் சந்தைகள், வார்த்தக பாய்ச்சல்கள், சக்தி விலைகள் என்பன மீது இது தாக்கத்தை கொண்டிருத்தல்.
- வார்த்தக கொள்கை பிரச்சினைகள் - ஐக்கிய அமெரிக்க வர்த்தக கொள்கை தொடர்பிலான நிச்சயமின்மை மற்றும் இது உலகளாவிய வர்த்தக பாய்ச்சல்கள் மற்றும் பணவீக்கம் மீது மிகவும் பொதுவான தாக்கங்களுடன் இணைந்து இலங்கையின் ஏற்றுமதி துறைகள் மீது தாக்கத்தை கொண்டிருக்கலாம்.
- குடிசன மாற்றம் - வெளிநோக்கிய புலம்பெயர்தல், குறைவடைகின்ற திருமணம் மற்றும் பிறப்பு வீதங்கள் என்பற்றின் அண்மைக்கால போக்குகள் இலங்கையில் தொடர்ந்து இடம்பெறுமா, இது பொருளாதார வளர்ச்சி வீதத்தை குறைக்க செய்வதற்கு முனையலாம் அல்லது மற்றுவழியாக பொருளாதார வளர்ச்சியினை மேம்படுத்தலாம். உறுதிப்பாடு மற்றும் நம்பிக்கை மீள்வதால் திரும்பல் சமிக்ஞைகளை அவை காண்பிக்கின்றன.

- 2022 பொருளாதார நெருக்கடியில் இருந்து மீட்சி அடையும் வேகம் - எதிர்பார்த்ததை விட விரைவாக அல்லது அமதுவாக இது காணப்படலாம் என்பதனை வளர்ந்துவரும் சந்தைகள் அல்லது நிதியியல் சந்தைகள் என்பவற்றின் எண்ணப்பாங்கு மீது தாக்கம் ஏற்படுத்துகின்ற வெளிவாரி நிகழ்வுகள் மூலம் பாதிக்கப்படலாம்.

பேரண்ட அரசிறை இடர்களை முகாமைசெய்வதற்கு எடுக்கப்பட்டுவரும் நடவடிக்கைகள்

அரசாங்கமானது உறுதிப்பாட்டை மீளமைப்பதில் குறிப்பிடத்தக்க முன்னேற்றம் கண்டுள்ளதுடன் பொருளாதாரத்திற்கும் அரசிறை நிலைமைக்குமான முக்கிய இடர்களை முகாமைசெய்வதற்கு உதவுவதற்கு தொடர்ந்தும் முக்கிய நடவடிக்கைகளை முன்னெடுத்து வருகின்றது.

நிதி செயல் நுணுக்கக் கூற்றில் விளக்கப்பட்டவாறு அரசிறை கொள்கையின் முதன்மை நோக்க அரசாங்கப் படுகடனை நிலைபெறத்தக்க மட்டங்களுக்கு குறைப்பதாகும். நாடு அதிர்வுகளுக்கான ஒட்டுமொத்த பாதிக்கப்படும் தன்மையினை இது குறைத்து, மாற்றுவழி உபயோகங்களுக்கு மூலவளங்களை விடுவித்து எதிர்காலத்தில் மிகுந்த கொள்கை நெகிழ்வு தன்மையினை வழங்கும்.

வியாபார முதலீட்டுக்கு மற்றும் தனியார்துறை வளர்ச்சிக்கு சாதகமான நிலைமைகளை உருவாக்குவதற்கு பரந்த கட்டமைப்பு சார்ந்த மறுசீரமைப்புகளை நாடிச்செல்வதற்கு அரசாங்கம் பாடுபடுகின்றது. பரந்த அடிப்படையிலான பொருளாதார வளர்ச்சி மற்றும் உற்பத்தித்திறனை உயர்த்துவதில் கவனம்செலுத்துதல் என்பன இலங்கையின் பொருளாதார உள்ளார்ந்த ஆற்றலை அடைவதிலும் வருமானத்தின் மிதப்பாற்றலை எதிர்காலத்திற்கும் உறுதிசெய்வதற்கு முக்கியமானதாக அமைந்திருக்கும்.

பொருளாதார எதிர்வுகூறலுக்கும் அரசிறை இடர்களை கண்காணிப்பதற்கும் நிதி அமைச்சு அதன் ஒதுக்கப்பட்ட தொழில்நுட்ப இயலாமைகளையும் மூலவளங்களையும் மேம்படுத்துகின்றது. பேரண்ட அரசிறை பிரிவு 2021 இல் தாபிக்கப்பட்டதுடன் அபிவிருத்திப் பங்களார்களின் ஆதரவுடன் புதிய எதிர்வுகூறல்கள் கருவிகள் உருவாக்கப்பட்டுவருகின்றன.

உத்தியாகபூர்வ எதிர்வுகூறல்களின் நுண்ணாய்வை அதிகரிப்பதற்கும் காலப்போக்கில் அவற்றின் செம்மை மேம்படுத்தல்களுக்கு வழிவகுப்பதற்கும் அரசிறை இடரின் பரந்த பகுப்பாய்வின் பாகமாக எதிர்வுகூறல்களின் செயலாற்றுகை பற்றிய வருடாந்த மதிப்பீடு உத்தேசிக்கப்பட்டுள்ளது.

தொகுப்பு மதிப்பீடு: நிகழ்த்தக்க, உயர்வான சாத்தியமான தாக்கம்	தரப்படுத்தல்									
இலங்கைப் பொருளாதாரம் மீது பேரண்டப் பொருளாதார அதிர்வுகள் ஒப்பீட்டளவில் இயல்பான நிகழ்தகவுடன் தாக்கம் செலுத்தும் என எதிர்பார்க்கப்படக்கூடும். (வரவிருக்கும் 5 ஆண்டுகளில் 50 சதவீதத்திற்கு மேல் நிகழக்கூடியது) அத்தகைய அதிர்வுகளின் தன்மையும் கடுமையும் முன்கணிப்புச் செய்வதற்கு கடினமானவை ஆயினும் கடந்தகால நிகழ்வுகளைப் போன்று அரசிறை நிலைமை மீது முக்கிய தாக்கம் ஒன்றினை உடனடியாக ஈடுபடுத்தக்கூடும். (மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியின் ஒரு சதவீதத்தைவிட அதிக தாக்கம்). அத்தகைய அதிர்வுகளுக்கு பாதிக்கப்படக்கூடிய தன்மை முனைப்புடன் முகாமைசெய்யப்பட்டு குறைக்கப்பட்டு வருகின்றன. சில நெகிழ்வுத் தன்மையினை உருவாக்குவதற்கு குறிப்பிடத்தக்க படுகடன் குறைப்பு மற்றும் மேலதிக தாங்கு இருப்புகள் அத்துடன் அரசிறை உபாயத்தின் இலக்குகினைக் கண்காணிப்பதற்குத் தேவையான கொள்கை பதிலிறுப்புகளை நடைமுறைப்படுத்தல் என்பவற்றை இடர் தணிப்பு உபாயங்களை உள்ளடக்குகின்றன.	<table><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr></table>									

ஆ. அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில் முயற்சிகளிலிருந்து தோன்றுகின்ற நிதி இடர்கள்

பல்வேறு காரணங்களுக்காக அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சிகளிடமிருந்து அரசிறை இடர்கள் தோன்றலாம்.

அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சிகள் தொழிற்பாட்டு இடர்நேர்வை எதிர்கொள்வதுடன் அவற்றின் இலாபத்தன்மை மற்றும் கடன்தீரற்றல் என்பவற்றைப் பாதிக்கக்கூடிய பரந்த சந்தை சக்திகளுக்கு ஆட்படுகின்றன.

சில அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சிகள் சந்தைத் தோல்விகளை தீர்ப்பதற்கு கொள்கைகளை நடைமுறைப்படுத்துவதற்கான போதுமான ஈடளிப்பின்றி அரசாங்கம் சார்பில் இடர்களை ஏற்பதற்கு (வேறு அரசாங்க நிறுவனங்களால் அரசிறைச் செயற்பாடுகளை பொறுப்பேற்றல் என அறியப்படுகின்றது) வேண்டப்படலாம். இது வர்த்தக ஆதாயங்களை ஈட்டுவதற்கான அவற்றின் இயலுமையைப் பாதிக்கலாம்.

அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சிகள் அடிக்கடி மூலதன செறிவுமிக்க துறைகளில் நீண்டகால முதலீடுகளை மேற்கொள்கின்றன. இதனால் குறிப்பிடத்தக்க படுகடன் மட்டங்களைக் கொண்டிருந்து இலாபங்கள் வீழ்ச்சியடையுமாயின் பாதிக்கப்படும் தன்மையினை உருவாக்குகின்றன.

அரசாங்க ஒழுங்குபடுத்தலும் கொள்கைத் தீர்மானங்களும் வர்த்தக ரீதியான நிறுவனங்களின் இலாபத்திலும் கடன்தீரற்றலிலும் நேரடியாக தாக்கம் செலுத்தலாம் (உதாரணம்- விலைகளாக இருப்பின் அவை ஒழுங்குமுறைப்படுத்தலை பொறுப்பாக்கலாம்).

இறுதியாக அரசாங்கம் அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சிகளுக்கு வழங்கப்படும் ஏதேனும் நிதியியல் ஆதரவுடன் (உதாரணம் - உதவுதொகைகள் அல்லது படுகடன் உத்தரவாதங்கள்) ஒன்றுசேர்த்து அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சிகளிடமிருந்து அவை பெறுகின்ற வரி மட்டங்களை, பங்கிலாபங்களை மற்றும் ஏனைய வருமானத்தை தீர்மானிக்கலாம்.

இலங்கையின் முக்கிய அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சிகள் பற்றிய பொதுநோக்கு

இலங்கைப் பொருளாதாரத்தில் அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில் முயற்சி நிறுவனங்கள் முக்கியமான நிலையை அனுபவிக்கின்றன.

- 41 வர்த்தகக் கூட்டுத்தாபனங்கள், 40 அரசாங்கத்துக்கு சொந்தமான கம்பனிகள் மற்றும் 197 நியதிச்சட்ட சபைகள் என்பவற்றை உள்ளடக்குகின்ற ஏறத்தாள் 350 அரசாங்க கூட்டுத்தாபனங்கள் காணப்படுகின்றன.
- அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சிகள் அவற்றுக்கே உரிய தனியான சட்ட அந்தஸ்த்துக்களை (வர்த்தகக் கூட்டுத்தாபனங்கள்) கொண்டிருக்கலாம் அல்லது கம்பனிச் சட்டத்தினால் ஆளப்படலாம். (அரசாங்கத்துக்குச் சொந்தமான கம்பனிகள். அவை ஒன்றில் அரசாங்கத்தினால் முழுமையாக அல்லது அநேகமாக முழுமையாக உரிமை கொள்ளப்பட்டுள்ளன).
- 151 அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில் முயற்சிகள் நிதிசாரா துறைகளில் தொழிற்படுவதுடன் 11 நிதிசார் துறை நிறுவனங்களாகும்.

- இலங்கையின் அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சித்துறைகள் பற்றிய பின்வரும் பகுப்பாய்வு 52 மிகவும் உபாய ரீதியாக

நிறுவனங்கள் பற்றிய துணைத்தொகுதி
உபாய ரீதியாக முக்கியத்துவம் மிக்கவற்றை
பிரதிநிதித்துவப்படுத்துவதாக கருதப்படுவதுடன்
அரசாங்கம் மூலம் மிகவும் விரிவான
மேற்பார்வைக்குட்படுத்தப்பட்டதுடன் முக்கிய
அரசினை இடர்களை எடுத்துரைக்கக்
கூடியனவுமாகும்.

நிதியியல் செயலாற்றுகை

இலங்கையின் உபாய ரீதியாக முக்கியத்துவம் மிக்க அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சிகளின் நிதியியல் செயலாற்றுகையானது அநேகமாக நிதிசாரா துறையில் குறிப்பிடப்பட்ட தாக்கங்களுடன் அண்மைய நெருக்கடி முழுவதும் கடுமையாகப் பாதிக்கப்பட்டிருந்தன.

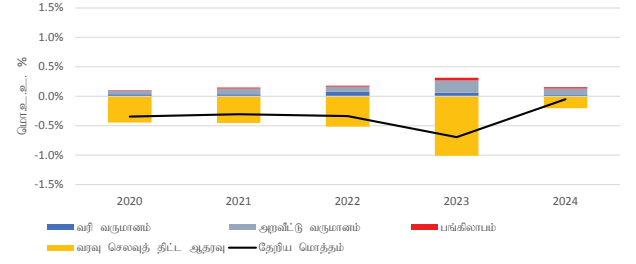
மொத்தமாக 41 நிதிசாரா அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சிகள் 2020 தொடக்கம் 2022 வரை தொடர்ச்சியான நட்ட ஆண்டுகளைப் பதிவுசெய்து மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியின் ஏறத்தாள 3.5 சதவீதம் கொண்ட ஒன்றுதிரண்ட தொழிற்பாட்டு நட்டங்களை அடைந்தன. குறிப்பிடத்தக்க மறுசீரமைப்பு மற்றும் சீராக்கங்கள் தற்போது இடம்பெற்று 2023 மற்றும் 2024 ஆம் ஆண்டில் இலாபத்தை அதிகரிக்கும் விதத்தில் துறை மீண்டுள்ளது. 2024 இல் 41 நிதிசாரா அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சி தொழில்முயற்சிகளில் 24 நிறுவனங்கள் இலாபங்களைப் பதிவுசெய்ததுடன் 17 நிறுவனங்கள் நட்டங்களைப் பதிவு செய்தன. (2023 இல் 13 இல் இருந்து அதிகரிப்பு) கடந்த 5 வருட காலப்பகுதியில் துறைக்கு குறிப்பிடத்தக்க வரவுசெலவு ஆதரவு வழங்கப்பட்டுள்ளது.

அதே காலப்பகுதியின் 11 அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சிகள் (6 வங்கிகள் மற்றும் 1 நிதி 4 காப்புறுதி வழங்குனர்கள்) மொத்தமாக இலாபகரமாக காணப்பட்டனர். மொத்த இலாபத்தன்மை 2022 நெருக்கடியினால் குறிப்பிடத்தக்களவு பாதிக்கப்பட்டது ஆயினும், வங்கித் தொழில்துறையில் வலுவான செயலாற்றத்தின் மூலம் தூண்டப்பட்டு அப்போதிலிருந்து மேல் நோக்கிய போக்கை எடுத்து காட்டியது. காப்புறுதி துறையின் நிலைமைகள் முதலீட்டு வருமானத்தில் தளம்பல் மூலம் தூண்டப்பட்டு மிகவும் சவால்மிக்கவாக காணப்படுகின்றன. அரசுக்குச் சொந்தமான நிதி நிறுவனங்களின் அரசாங்கத்திற்கான கடன்அளவுகளும் அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சி படுகடன் மறுசீரமைப்பும் முக்கியமாக இருந்து வந்து 2024 இல் இரு அரசு வங்கிகளுக்கும் வரவுசெலவத்திட்ட ஆதரவு வழங்கப்பட்டது (கீழே பார்க்க). 11 நிதிசார் துறை அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சிகளில் ஒன்று 2024 இல் நட்டத்தை பதிவு செய்தது.

வரவுசெலவத்திட்ட தாக்கங்கள்: அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சிதுறை

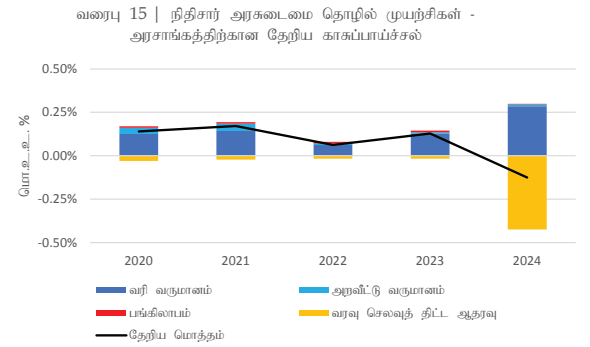
அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சிகள் வரி, அறவீடுகள் மற்றும் பங்குலாபங்கள் என்ற அவற்றின் கொடுப்பனவு வாயிலாக வரவுசெலவத்திட்டத்திற்குப் பங்களிக்கின்றன. தொழிற்பாடுகளிலிருந்து இலாபங்களை ஈட்டுகின்ற நன்கு செயலாற்றும் அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சி துறை காலப்போக்கில் அரசாங்கத்திற்கு தேறிய நிதியியல் பங்களிப்புகளை மேற்கொள்ளும் என எதிர்பார்க்கலாம். இலாபமடைகின்ற செயற்பாடுகளுக்காக அவற்றுக்கு உதவுதொகை அளிப்பதற்கு அல்லது வேறு வகையில் அவற்றின் நிதியியல் வளம்பெறும் தன்மையினை உறுதிசெய்வதற்கு அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சிகளுக்கு அரசாங்கம் நிதியியல் பங்களிப்புக்களை செய்யலாம்.

வரைபு 14 | நிதிசாரா அரசுடைமை தொழில் முயற்சிகள் - அரசாங்கத்திற்கான தேறிய காசுப்பாய்ச்சல்

மூலம் : அரசு தொழில் முயற்சிகள் திணைக்களம்

வரைபு 15 | நிதிசார் அரசுடைமை தொழில் முயற்சிகள் - அரசாங்கத்திற்கான தேறிய காசுப்பாய்ச்சல்

மூலம் : அரசு தொழில் முயற்சிகள் திணைக்களம்

நிதிசாரா அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சிகள், மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியின் சராசரியாக 0.4 – 0.5 சதவீதம் அரசாங்கத்திடம் இருந்து பொதுவான பங்களிப்புடன் அண்மைய ஆண்டுகளில் குறிப்பிடத்தக்க தொடர்ச்சியான வரவுசெலவத்திட்ட ஆதரவை வேண்டியிருந்தன. 2023 இல் இது மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 1.0 சதவீதமாக இரட்டிப்படைந்தது.

நிதிசார் அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சிகள் 2022 நெருக்கடியின் அழிவின் பின்னர் மிகவும் இக்கட்பான காலப்பகுதியில் இருந்து மீண்டு மொத்தமாக அவற்றின் பாதிக்கப்படும் தன்மைகள் குறைவடைந்து இருப்பதாக தென்படுகின்றது. ஒட்டுமொத்த சொத்துப்பட்டியலினுள் உயர் இடரிலுள்ள குறிப்பிடத்தக்க எண்ணிக்கையான நிறுவனங்கள் காணப்படுவதுடன் முன்னெடுக்கப்படும் மறுசீரமைப்புகளும் சீராக்கமும் வேண்டப்படக் கூடியதாகவிருக்கும்.

அரசிறை இடர்க் அறிக்கையில் சர்வதேச நாணய நிதியத்தின் அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சி ஆரோக்கியப் பரிசோதனைக் கருவியினைப் பயன்படுத்தி 41 நிதிசாரா துறை அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சிகள் ஒவ்வொரு நிறுவனத்திற்கும் இடர் தரப்படுத்தல் குறித்தொதுக்கப்படுவதற்கும் அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சிகளின் நிதியியல் சொத்துப்பட்டியல் ஆரோக்கியம் அக்காலத்திற்கு மதிப்பிடப்படுவதையும் இது இயலச்செய்யும். 11 நிதிசார் துறை நிறுவனங்கள் இலங்கை மத்திய வங்கி மற்றும் காப்புறுதி ஒழுங்குபடுத்தல் ஆணைக்குழு

மூலமான சுயாதீன முன்மதிமிக்க மேற்பார்வைக்கு ஏற்கனவே உட்படுத்தப்பட்டுள்ளன. இப்பகுப்பாய்வில் அவை ஏன் உள்ளடக்கப்படவில்லை என்பதை இது விளக்குகின்றது.

இடர் தணிப்பு வழிமுறைகள்

கடந்த இரு ஆண்டுகளாக அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சிகளின் தொழிற்பாட்டு செயலாற்றத்தினை மேம்படுத்துவதற்கும் பாதிக்கப்படும் தன்மையினைத் தீர்ப்பதற்கும் அரசாங்கத்தினால் குறிப்பிடத்தக்க கொள்கை மறுசீரமைப்புகள் பின்பற்றப்பட்டுவருகின்றன. கவனம் செலுத்தும் துறைகள் உள்ளடக்குகின்றன:

- செலவு பிரதிபலிப்பு விலையிடல் கொள்கை
 - மின்சாரம் மற்றும் எரிபொருள் விலைகள் செலவு மீட்பு கோட்பாடுகளின் அடிப்படையில் மறுசீரமைக்கப்பட்டன.
 - உண்மையான சேவைச் செலவுகளை விலையிடல் பிரதிபலிப்பதை உறுதி செய்வதற்கு நீர்க்கட்டணச் சூத்திரம் அறிமுகப்படுத்தப்பட்டது.
- நிதியியல் நிலை மறுசீரமைத்தல்
 - முக்கிய அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சிகளின் நீண்டகால படுகடன்களை அரசாங்கத்தின் நிதி நிலைக்கு மாற்றுவதல்.
 - அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சிகள் மற்றும் தொடர்புடைய அரசாங்க நிறுவனங்கள் மத்தியில் இடையிலான பொறுப்புக்களை தீர்ப்பனவு செய்தல்.
- நிறுவனசார் மேம்படுத்தல்கள்
 - 52 முக்கிய அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சிகளின் ஆளுகை மற்றும் தொழிற்பாடுகளை வலுப்படுத்துவதற்கு வழிமுறைகள் எடுக்கப்பட்டன.
- மின்சாரத்துறை மறுசீரமைப்பு
 - 2024 இன் 36 ஆம் இலக்க மின்சாரச் சட்டம் பின்வருவனவற்றுக்காக சட்டமாக்கப்பட்டது.
 - இலங்கை மின்சார சபைக்கு அதிகரித்த தொழிற்பாட்டு மற்றும் நிதியியல் சுயாட்சியினை வழங்குவதல்.
 - பிறப்பாக்கம், கடத்தல், விநியோகம் என்பவற்றில் தனியார்துறை பங்கேற்பை அனுமதித்தல்.
 - வினைத்திறன், வெளிப்படைத்தன்மை, பொறுப்புக்கூறல் என்பவற்றைப் மேம்படுத்தல்.
 - மின்சாரச் சட்டத்திற்கான திருத்தங்களை மீளாய்வதற்கும் முன்மொழிவதற்கும் நிபுணத்துவக்குழு நியமிக்கப்பட்டது.

- பெற்றோலியத்துறை தாராளமயமாக்கல்
 - சந்தைச் செயற்பாட்டாளரின் எண்ணிக்கை 2023 இன் 3 இல் இருந்து 2024 இல் 5 ஆக அதிகரிக்கப்பட்டது.
 - போட்டியை அதிகரிக்கவும் உற்பத்தித்திறனை ஊக்குவிக்கவும் நோக்கமாகக் கொண்ட மறுசீரமைப்பு.
- ஸ்ரீலங்கன் எயார்லைன்ஸ் மறுசீரமைத்தல்
 - திருத்தப்பட்ட தொழிற்திட்டம் 2024 டிசெம்பரில் அனுமதிக்கப்பட்டது (தனியார் மயமாக்காது).
 - மாற்றுவழி மறுசீரமைப்பு மாதிரிகளை அரசாங்கம் ஆராய்கின்றது.
- நீர்வழங்கல்துறை மறுசீரமைப்பு
 - நீர்க்கட்டணக் கொள்கை மற்றும் சூத்திரம் அமைச்சரவையால் அங்கீகரிக்கப்பட்டது.
 - தேசிய நீர் வழங்கல் மற்றும் வடிகாலமைப்புச் சபையினால் நிறுவன முன்மொழிவுக் அறிக்கை 2024 யூலையில் கைச்சாத்திடப்பட்டது.
 - நிறுவன முன்மொழிவுக் அறிக்கை கண்காணித்தலுக்கான முக்கிய செயலாற்றக் குறிகாட்டிகளை உள்ளடக்குகின்றது.
- அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சிகள் மறுசீரமைப்புக் கொள்கை
 - அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சிகள் மறுசீரமைப்பு பிரிவின் செயற்பாடுகள் ஒட்டுமொத்த மறுசீரமைப்பின் முடிவுறாத மீளாய்வு மற்றும் அனுமதியினை தாமதப்படுத்தியது.

தொகுப்பு மதிப்பீடு :
சாத்தியம், நடுத்தர சாத்தியத்
தாக்கம்

இலாபத்தன்மையினை அதிகரித்து படுகடன் இடர்களை குறைவடையச் செய்த அண்மைய கொள்கை மாற்றங்களுக்கு மத்தியில் வரவிருக்கும் 5 ஆண்டுகளில் மேலதிக வரவுசெலவுத்திட்ட ஆதரவை வேண்டுகின்ற இலங்கையின் அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சிகள் மிதமான இடம்பெறக்கூடிய தன்மை காணப்படக்கூடியது. இவ்விடர் உருப்பெறுமாயின் வரவுசெலவுத்திட்ட எதிர்பார்க்கப்பட்ட தாக்கம் மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியின் 0.5 – 1.0 சதவீத வீச்சினுள் இடம்பெறும். இவ்விடர் நேர்வுகளைத் தணிப்பதற்கான உபாயங்கள், ஒழுங்குபடுத்தல் மறுசீரமைப்புகள் ஊடாக அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சிகளின் இலாபத் தன்மையினை மேம்படுத்தல், முகாமைத்துவத்தையும் ஆளுமையையும் நவீனமயப்படுத்தல். உயர் இடர் நேர்வுகளுடன் கூடிய நிறுவனங்களை மறுசீரமைப்பு என்பவற்றை உள்ளடக்குகின்றது.

தரப்படுத்தல்

இ. பொதுப்படுகடன், உத்தரவாதங்கள் மற்றும் கடன்பெறுதலிலிருந்து கடன்வழங்கல் என்பவற்றிலிருந்து தோன்றுகின்ற நிதி இடர் நேர்வுகள்.

மீண்டெழும் பற்றாக்குறைகளுக்காக அரசாங்கம் நிதியிடலுக்கு படுகடன் வழங்குதல். அரசாங்க முதலீடுகளுக்காக நிதி திரட்டுதல் அல்லது அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சிகள், மாகாண அரசாங்கங்கள் அல்லது உள்ளூராட்சி சபைகள் மூலம் திரட்டப்படுகின்ற உத்தரவாதக் கடன்கள், ஆகியவற்றின் பின்னணியில் அரசிறை இடர்கள் தோன்றுகின்றன. கடன் சுமையின் ஒட்டுமொத்த அளவும் அரசிறை இடர் அடங்கலாக வரலாற்று அரசிறை செயலாற்றுகையின் தொழிற்பாடு ஒன்றாகக் காணப்படுகின்றது.

அரசாங்கமானது ஏனைய காரணிகளுக்கு மத்தியில் தவணைக் கட்டமைப்பு, கடன்பெறுதல் உள்நாட்டு நாணயத்திலா அல்லது வெளிநாட்டு நாணயத்திலா மேற்கொள்ளப்பட வேண்டும் அத்துடன் வட்டி வீதங்கள் நிலையானதா மாறுபடத்தக்கதா என்பன

உள்ளடங்கலாக அவை திரட்டுகின்ற படுகடனை சொத்துபட்டியல் கட்டமைப்பு பற்றி தெரிவுகளை மேற்கொள்கின்றன. இச்சொத்துபட்டியல் தெரிவுகள் கடன்பெறுதலின் ஒட்டுமொத்த செலவுகள் மற்றும் இடர்களை சமநிலைப்படுத்தும் பின்னணியில் செய்யப்படுகின்றன.

ஏனைய அரசாங்க நிறுவனங்கள் சார்பில் அல்லது உத்தரவாதம் அளித்து கடன்பெறுகின்றபோது அவசியப்படி அவற்றின் படுகடனை மீள் கொடுப்பனவு செய்வதற்கு அல்லது தீர்ப்பனவு செய்வதற்கு வாக்குறுதியளிப்பதன் மூலம் இந்நிறுவனங்களின் சில இடரினை அரசாங்கங்கள் உள்ளார்ந்தமாக பொறுப்பேற்கின்றன.

படுகடன் குறைப்பு

இலங்கையின் அதியுயர்வான பொதுப்படுகடன் மட்டங்களிலிருந்து இடர்களையும் பாதிக்கப்படும் தன்மையினையும் குறைப்பது 2026 அரசிறை உபாயக்கூற்றிலும் பல்வேறு நிகழ்ச்சித்திட்ட ஆவணங்களிலும் விபரிக்கப்பட்டவாறு சர்வதேச நாணய நிதியத்தின் விரிவாக்கப்பட்ட நிதிவசதி நிகழ்ச்சித்திட்டத்தின் மையக் கவனமாக இருந்துவருகின்றது. பேரண்டப் பொருளாதார உறுதிப்பாட்டை மீளமைப்பதற்கும் இலங்கை பொதுப்படுகடனை மறுசீரமைப்பதற்கும் எடுக்கப்பட்ட நடவடிக்கைகள் இலங்கையின் நிலைபேறான படுகடன் பாதையை மீளப்பெறுவதில் ஏதுவாக இருந்தது என்பதை நிரூபிக்கப்படும்.

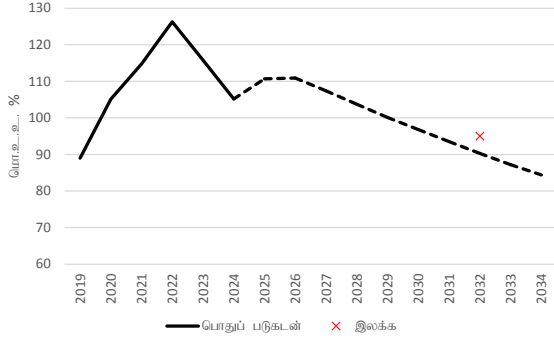
2032 அளவில் பொதுப்படுகடனை மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியின் 95 சதவீதத்திற்கு கீழ் குறைக்கும் குறிக்கோள் சரியான பாதையில் இருக்கின்றது என பிந்திய எறிவுகள் சுட்டிக்காட்டுகின்றன (வரைபடம் - 16). அரசிறை உபாயம் விபரிப்பது போன்று உறுதியான படுகடன் குறைப்பானது மிகவும் குறைந்த அத்துடன் பாதுகாப்பான மட்டங்களை அடைவதற்கும் கொள்கை நெகிழ்வுத்தன்மையை மீள் அமைப்பதற்கும் பல ஆண்டுகளை வேண்டி இருக்கும்.

சர்வதேச நாணய நிதியத்தின் படுகடன் நிலைபெறுதன்மை பகுப்பாய்வு ஏற்கனவே காணப்படுகின்ற நிகழ்ச்சித்திட்டத்தின் பாகமாக நடாத்தப்பட்டு கிரமமாக இந்நிறைப்படுத்தப்பட்டு வருகின்றது. படுகடன் நிலைபெறுதன்மை பகுப்பாய்வின் நடாத்துவதற்கும் நிதி அமைச்சானது உள்ளக இயலாமைகளை உருவாக்குகின்றதுடன் இது ஒவ்வொரு ஆண்டும் வெளியிடப்படும்.

படுகடனைக் குறைக்கும் குறிக்கோள் தவிர்ந்த படுகடன் நிலைபெறுதன்மை தொடர்பிலான முக்கிய இலக்குகளில் ஒன்று வருடாந்த மொத்த நிதியிடல் தேவை (புதிய கடன்பெறுதலுடன் சேர்த்து மீள் நிதியிடலை சமாளிப்பதற்குத் தேவையான படுகடன் தொகை) முகாமைசெய்யத்தக்கதாக காணப்படுவதை உறுதி செய்வதாகும். சர்வதேச நாணய நிதியத்தின் நிகழ்ச்சித்திட்டத்தின் கீழ் இலங்கையின் உடன்படிக்கை 2027-32 காலப்பகுதியில் சராசரியாக மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 13 சதவீதத்திற்குக் கீழ் இது இருக்க வேண்டும் என்பதை உறுதிசெய்வதாகும். இலக்குக்கு சற்று கீழ் வருகின்ற எறிவு செய்யப்பட்ட 12.7 சதவீதம் கொண்ட சராசரியுடன் இவ் இலக்கை

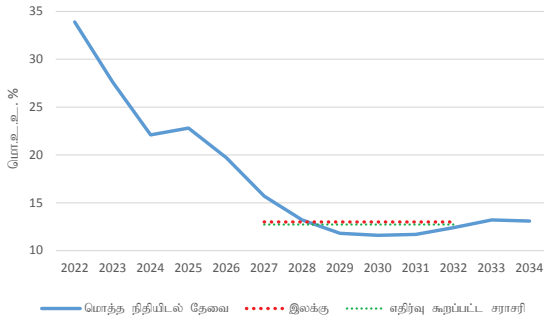
அவதானிப்பதற்கு இலங்கை எதிர்பார்க்கப்படுகின்றது என்பதை பிந்திய எறிவுகள் வெளிப்படுத்துகின்றன (வரைபடம் -17).

வரைபு 16 | பொதுப் படுகடன்

மூலம் : இலங்கை மத்திய வங்கி சர்வதேச நாணய நிதியத்தின் விரிவாக்கப்பட்ட நிதி வசதி நிகழ்ச்சித்திட்டம்

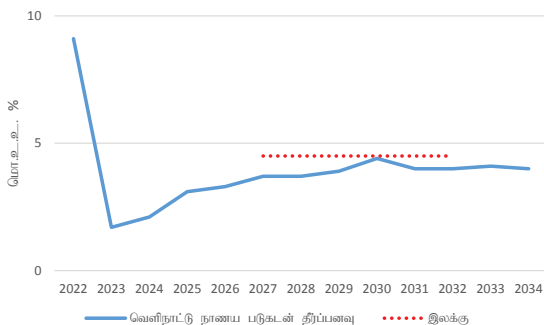
வரைபு 17 | மொத்த நிதியில் தேவை

மூலம் : சர்வதேச நாணய நிதியத்தின் விரிவாக்கப்பட்ட நிதி வசதி நிகழ்ச்சித்திட்டம்

பொதுப்படுகடனுடன் தொடர்புடைய 3 ஆவது நிகழ்ச்சித்திட்ட இலக்கு வெளிநாட்டு நாணய இடருக்கான படுகடன் சொத்துப்பட்டியலில் கடன்அளவுகளை முகாமைசெய்வதற்கு நாடுகின்றது. இக்குறிக்கோள், 2027-32 காலப்பகுதியில் ஏதேனும் ஆண்டில் வெளிநாட்டு நாணயப்படுகடன் தீர்ப்பனவு மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியின் 4.5 சதவீதத்தை விஞ்சவில்லை என்பதை உறுதி செய்வதாகும். இவ்விலக்கு அவதானிக்கப்படுவதற்கு எதிர்பார்க்கப்படுகின்றது என்பதை மீண்டும் பிந்திய எறிவுகள் காண்பிக்கின்றன. (வரைபடம் 18)

வரைபடம் 18 | வெளிநாட்டு நாணய படுகடன் தீர்ப்பனவு

மூலம் : சர்வதேச நாணய நிதியத்தின் விரிவாக்கப்பட்ட நிதி வசதி நிகழ்ச்சித்திட்டம்

படுகடன் நிலைபெறுதன்மைக்கு ஆதரவளிப்பதற்கான மறுசீரமைப்புகள்

பொதுப்படுகடன் சொத்துப்பட்டியலுக்கான பாதிக்கப்படும் தன்மையினைக் குறைப்பதற்கும் இடர் முகாமைத்துவம் மற்றும் மேற்பார்வையினை வலுப்படுத்துவதற்கும் இலங்கையில் பல வகையான நிறுவனசார் மற்றும் கொள்கை மாற்றங்கள் நடைமுறைப்படுத்தப்பட்டு வருகின்றன. இவை உள்ளடக்குவன :

- பொருளாதாரத்தை நிலைநிறுத்தவும் வரவுசெலவுத்திட்ட நிலையை வலுப்படுத்தவும் பரந்த வகையான பேரண்டப் பொருளாதார மறுசீரமைப்புகள்
- பொதுப்படுகடன் நிலைபெறுதன்மை மட்டத்தினை எய்தும் நோக்கத்திற்காக படுகடன் குறைப்பு குறிக்கோளுக்கு ஒத்திசைவாக 2.3 சதவீதம் ஆரம்ப மீதி இலக்கு நிர்ணயிக்கப்பட்டுள்ளது.
- படுகடன் மறுசீரமைப்பு பேச்சுவார்த்தைகள் வெற்றிகரமாக நிறைவை அண்மித்துள்ளன. இது படுகடன் நிலைபெறுதன்மை வாய்ப்பிற்கு கணிசமாகப் பங்களித்துள்ளது.
- 2024 டிசம்பரில் பொதுப்படுகடன் முகாமைத்துவ அலுவலகம் தாபிக்கப்பட்டது. 2025 இல் இறுதியளவில் இது முழுமையாகத் தொழிற்படும்.
- பகிரங்க நிதிசார் முகாமைத்துவச் சட்டம் மற்றும் பொது தனிக முகாமைத்துவச் சட்டம் என்பன இயற்றப்பட்டுள்ளன. இவை இலங்கையில் அரசிறை ஆளுகையை நவீனமயப்படுத்தியுள்ளன.
- 2026-30 ஐ உள்ளடக்கி முதலாவது அரசிறை உபாயக் கூற்றை வெளியிடுதல் இது எண்ணியல் இலக்குகளுடன் திருத்தப்பட்ட அரசிறை பொறுப்புக்கட்டமைப்பை தாபிக்கின்றது.
- முதலாவது நடுத்தரகால படுகடன் முகாமைத்துவ உபாயம் 2025-29 ஐ வெளியிடுதல்
- நடுத்தரகால படுகடன் முகாமைத்துவ உபாயத்தை நடைமுறைப்படுத்தல் முன்னேற்றம் பற்றி அவ்வப்போதான அறிக்கையிலுடன் வெளிப்படைத் தன்மையினையும் பொறுப்புக் கூறலையும் மேம்படுத்துவதற்கும் காலாண்டு படுகடன் செய்தித்திரட்டை வெளியிடுதல்.

நடுத்தரகால படுகடன் முகாமைத்துவ உபாயத்திற்கான வருடாந்த இற்றைப்படுத்தல்கள் ஒவ்வொரு வரவுசெலவுத்திட்டத்துடனும் சேர்ந்து வெளியிடப்படும் என்பதுடன் பல்வேறு படுகடன் சொத்துப்பட்டியல் இலக்குகள் மற்றும் அளவுருக்களுக்கு எதிராக மேற்கொள்ளப்படும் முன்னேற்றம் பரிசீலனை கொள்ளப்படும். காலாண்டு செய்தித்திரட்டுக்கள் முக்கிய சொத்துப்பட்டியல் அளவுருக்கள் பற்றிய உயர் காலஇடைவெளி பகுப்பாய்வினை வழங்கி தகவல்கள் பகிரங்கமாகக் கிடைக்கச்செய்யப்படுவதை மேம்படுத்தும்.

அரசிறைக் கொள்கை அமைத்தலானது உரியகால கடன்பெறுதல் தேவைப்பாடு, படுகடன் மீள்கொடுப்பனவுகள் மிகவும் நிருவகிக்கத் தக்கதாகவிருத்தல் அத்துடன் வலுவான

கொடுகடன் தரப்படுத்தலை ஏற்படுத்தல் மற்றும் குறைவான கடன்பெறல் செலவு என்பவற்றையே குறித்துக்காட்டுகின்றது.

வெளிநாட்டு நாணயம் பெயர்குறிக்கப்பட்ட படுகடன்மீது தங்கியிருப்பதையும் செலாவணி வீத தளம்பலுடன் இணைந்த இடர்களைக் குறைப்பதற்கும் அத்துடன் சொத்துப்பட்டியலின் சராசரி முதிர்ச்சிக்காலத்தை நீடிப்பதற்கு முயற்சி எடுப்பதற்கும் அரசாங்க படுகடன் சொத்துப்பட்டியல் காலப்போக்கில் படிப்படியாக மீள் அளவமைக்கப்படும். இது வருடாந்த மீள் நிதியிடல் தேவைகளை காலப்போக்கில் குறைக்கும்.

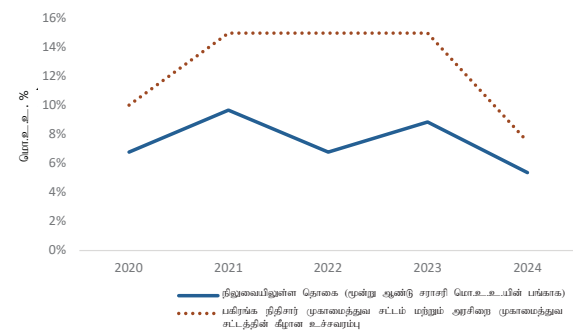
திறைசேரி உத்தரவாதங்கள்

இலங்கை அரசாங்கத்தினால் உத்தரவாதமளிக்கப்பட்ட அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சிகளின் படுகடன் பெறுமதி 2024 இறுதியில் சுமார் ஐ.அ.டொலர் 4,896 மில்லியனாக அல்லது மூன்று வருட சராசரி உள்நாட்டு உற்பத்தியில் ஏறத்தாழ 5.36 சதவீதமாக இருந்தது. (வரைபு 19) அரசிறை உபாயத்தின் கீழ் அரசாங்கத்தின் படுகடன் குறைப்பு குறிக்கோள் நோக்கத்திற்காக மொத்த அரசாங்கத்துறை படுகடனினுள் இந்நிலுவை கணிக்கப்பட்டுள்ளது.

அரசாங்க உத்தரவாதங்களின் நிலுவையாக இருக்கின்ற மீதியினை தொடர்புடைய நிதியியல் ஆண்டுக்கும் முன்னுறுகின்ற இரு நிதியியல் ஆண்டுகளுக்கும் சராசரி மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியின் 7.5 சதவீதத்திற்குக் குறைவாக மட்டுப்படுத்துகின்ற பகிரங்க நிதி முகாமைத்துவச் சட்டத்தின்கீழ் தனியான வரையறையொன்றும் காணப்படுகின்றது. புதிய உத்தரவாதங்களுக்கான கோரிக்கை பற்றி பொருத்தமான நுண்ணாய்வினை உறுதி செய்வதற்கும் கோருகின்ற நிறுவனங்களின் (பொதுவாக நியதிச்சட்ட சபைகள் அல்லது அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சிகள்) நிதியியல் ஆரோக்கியம் மற்றும் கொடுகடன் நம்பகத்தன்மை பற்றிய மதிப்பீட்டுக்கும் புதிய கொள்கை மதிப்பீடொன்று உருவாக்கப்பட்டு வருகின்றது.

வீதி அபிவிருத்தி அதிகாரசபை (ஐ.அ.டொலர் 1,068 மில்லியன்) தேசிய நிர்வாகங்கள் மற்றும் வடிகாலமைப்புச் சபை ஐ.அ.டொலர் 747 மில்லியன்) மற்றும் ஸ்ரீலங்கன் எயர்லைன் (ஐ.அ.டொலர் 1,068 மில்லியன்) என்பவற்றுக்கான இலங்கை மத்திய வங்கிக்கு வழங்கப்படும் சில உத்தரவாதங்களைத் தாண்டி பாரிய நிலுவையாக இருக்கின்ற வர்த்தக உத்தரவாதங்கள் காணப்படுகின்றன. கூட்டாக இவ்வேற்பாடுகள் செலுத்த வேண்டிய உத்தரவாத சொத்துப்பட்டியலில் அண்ணளவாக 80 சதவீதத்திற்கு மேல் கொண்டுள்ளன.

வரைபு 19 | நிலுவையிலுள்ள உத்தரவாதங்கள்

மூலம் : அரசிறைக் கொள்கைத் திணைக்களம்
பொதுப் படுகடன் முகாமைத்துவ திணைக்களம்

2024 இல் இலங்கை மின்சாரசபை மற்றும் இலங்கை காப்புறுதிக் கூட்டுத்தாபனம் சார்பில் முறையே இலங்கை வங்கிக்கும் மக்கள் வங்கிக்கும் ரூபா 8,104 மில்லியன் கொண்ட மதிப்பிடப்பட்ட பெறுமதியுடன் (மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 0.03% வீதத்திற்குக் குறைவாக) இரு புதிய உத்தரவாதங்கள் வழங்கப்பட்டன.

2024 இன் போது சேர் ஜோன் கொத்தலாவல பாதுகாப்பு பல்கலைக்கழக வைத்தியசாலை சார்பில் ரூபா 2,200 மில்லியன் மற்றும் ஸ்ரீலங்கன் எயர்லைன் சார்பில் ரூபா 2,400 மில்லியன் தொகையுடைய உத்தரவாத கடப்பாடுகளை திறைசேரி நிறைவேற்றியது.

கடன்பெறுதலிலிருந்து கடன்வழங்கல்

இலங்கை அரசாங்கமானது பல வகையான அரசாங்க நிறுவனங்கள் சார்பிலும் கடன் பெறுகின்றது. பொதுவாக அபிவிருத்திப் பங்காளர்களுக்கான விரும்பப்பட்ட நிறுவனசார் ஏற்பாடாக இது காணப்பட்டு உட்கட்டமைப்பு அபிவிருத்திக்கும் வேறு முன்னேற்றங்கள் அல்லது கொள்கை முயற்சிகளுக்கு ஆதரவு அளிக்கின்றது.

2024 இறுதியில் கடன்பெறுதலிலிருந்து கடன்வழங்கல் ஏறத்தாழ ரூபா 195 பில்லியனாக அல்லது மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் சுமார் 0.7 சதவீதமாகவிருந்தது. பாரிய தனியொரு கடன் அளவாக சுமார் ரூபா 57 பில்லியன் கொண்ட கடனுடன் இலங்கை துறைமுக அதிகாரசபைக்கானதாக இருந்தது. கடன்வழங்கல் சொத்துப்பட்டியலின் சுமார் 94 சதவீதம் வெளிநாட்டு உதவிக் கருத்திட்டங்களுடனும் நிகழ்ச்சித்திட்டங்களுடனும் தொடர்புபட்டிருந்தது, எஞ்சியது அரசாங்கத்துறை நிறுவனங்கள் சார்பில் உள்நாட்டு மூலங்களிலிருந்து கடன்களை பிரதிபலிக்கின்ற 6 சதவீதமாக காணப்பட்டது.

தொகுப்பு மதிப்பீடு: சாத்தியம், நடுத்தர சாத்தியத் தாக்கம்	தரப்படுத்தல்
இலங்கையின் படுகடன் தீர்ப்பளவுச் செலவு குறிப்பாக செலாவணி வீதங்கள் மற்றும் வட்டிவீதங்கள் மீது தாக்கம்செலுத்துகின்ற வரவிருக்கும் 5 ஆண்டுகளில் உருவாகக் கூடிய இடர்களின் நடுத்தர நிகழும் தன்மை காணப்படுகின்றது எனக் கருத்தில் கொள்ளப்பட்டுள்ளது. ஐ.அ.டொலர்/ரூபா செலாவணி வீதம் தொடர்ந்தும் வலுவடைவதனால் இச்சந்தை அபிவிருத்திகளில் சில சாதகமாக இருக்கக்கூடும். படுகடன் குறைப்பு, படுகடன் சொத்துப்பட்டியல் மறுசீரமைப்பு, அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சி செயலாற்றுகையில் மற்றும் இலாபத்தன்மையில் மேம்பாடுகள் நிதியியல் வளம்பெறத்தக்க தன்மை பகுப்பாய்வு மூலம் துணையளிக்கப்பட்டு உத்தரவாதம் வழங்கல் மீதான கொள்கை வரையறைகள் என்பவற்றை உறுதிசெய்வதற்கு எடுக்கப்பட்டுவரும் நடவடிக்கையின் பின்னணியில் சாத்தியமான தாக்கம் நடுத்தரமானதாக கருதப்படுகின்றது.	

ஈ. இயற்கை அனர்த்தங்கள் மற்றும் காலநிலை மாற்றம் என்பவற்றிலிருந்து தோன்றுகின்ற நிதி இடர்கள்

இயற்கை அனர்த்தங்களிலிருந்து தோன்றுகின்ற அரசிறை இடர்கள் பொதுவாக அனர்த்த ஒருங்கிணைப்பு, நிவாரணம் மற்றும் மீட்பு ஏற்பாடுகள் அத்துடன் பாதிக்கப்பட்ட பொதுச் சொத்துக்களை மீள் நிர்மாணித்தல் அல்லது புனரமைத்தல் என்பவற்றின் எதிர்பாராத செலவுகளை எதிர்கொள்வதிலிருந்து தோன்றுகின்றன.

அரசாங்க வருவாய் இழத்தல் மற்றும் காப்புறுதி காப்பீட்டை கொள்வனவு செய்தல் அல்லது வழங்குதல் தாக்குப்பிடிக்கத்தக்க உட்கட்டமைப்பை கட்டியெழுப்புதல் உள்ளடங்கலாக இடர் முகாமைத்துவம் மற்றும் தணித்தல் மீது வேண்டப்படும் மேலதிக செலவினம் என்பவற்றை ஏனைய முக்கிய நேரடியற்ற செலவுகள் உள்ளடக்குகின்றன.

பாரிய அனர்த்தம் ஒன்றின் பின்னர் பொருளாதார மூலதன தளத்திற்கான சேதம், உற்பத்தி இழப்பு மற்றும் வருமானத்தை விட்டுக் கொடுத்தல் என்பன ஊடாக பொருளாதார தாக்கங்கள் தோன்றலாம்.

ஏற்கனவே காணப்படுகின்ற ஏற்பாடுகள் மற்றும் அவசர கால செலவுகள் (வரவுசெலவுத்திட்டத்திற்குள்) அத்துடன் இடர் கைமாற்றல், எதிர்பாரா நிதியிடல் உபாயங்கள் (வரவுசெலவுத்திட்டத்தை தாண்டி) பாரிய நிகழ்வுகளுடன் ஈடுகொடுப்பதற்கு போதாமல் இருக்கின்றபோது இயற்கை அனர்த்தங்கள் அரசிறை இடர்களாக மாற்றமடைவதற்கு முனைகின்றன.

பாரிய நிகழ்வொன்றின் பின்னர் எதிர்பாராப்பொறுப்புக்களும் தூண்டப்படலாம் (உதாரணம் : அரசுக்குச் சொந்தமான தொழில்முயற்சியொன்று தற்காலிகமாக படுகடன் தீர்ப்பனவு செய்யமுடியாவிடின் அல்லது அரசாங்க தனியார் பங்குடமையின் கீழ் வருமான உத்தரவாதம் செயற்படுத்தப்படுமாயின்) (உதாரணம்: கடுமையாக சேதமடைந்த கட்டணம் அறவிடும் வீதிக்காக)

காலநிலைமாற்றமானது இயற்கை அனர்த்தங்கள் நிகழும் இடைவெளிகளையும் தாக்கத்தையும் அதிகரித்து வலுவான இயற்கை அனர்த்த இடர்முகாமைத்துவ மற்றும் தணிப்பு நடைமுறைகளை தாப்பிப்பதற்கான அவசர நிலையினை தோற்றுவிக்கின்றன. மிகவும் மோசமான காலநிலை மாற்றச் சூழ்நிலைகள் இலங்கையின் தொழிலாளர் உற்பத்தித்திறன் மீது ஆழமான தாக்கங்களை ஏற்படுத்தி, சாத்தியமான பொருளாதார வளர்ச்சியை குறைவடையச் செய்து, அரசிறை நிலைபெறுதன்மைக்கான நீண்டகால உள்ளார்ந்தங்கள் மீது மிகவும் கவனம் செலுத்துவதற்கு தேவைப்படுத்தலாம்.

இலங்கை இயற்கை அனர்த்தங்களுக்கு உள்ளாகும் தன்மை.

இலங்கை அநேகமாக குறிப்பிடத்தக்களவு கிரமமாக நிகழுகின்ற நிகழ்வுகளுக்கு மத்தியில் வெள்ளப்பெருக்கு, நிலச்சரிவுகள், சூறாவளி, வறட்சி என்பனவற்றுடனான பல வகையான இயற்கை அனர்த்த அபாயங்களுக்கு உட்படுகின்றது. (வரைபு 18)

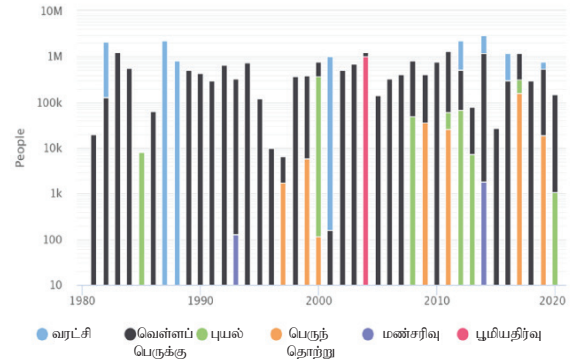
தனிப்பட்ட நிகழ்வுகளின் அளவும் முக்கியத்துவமும் அரிதான நிகழ்வுகளின் தீவிரதன்மை காரணமாக மாத்திரமன்றி மிகவும் அடர்த்தியாக குடித்தொகை மிக்க பிரதேசங்களை அவை பாதிக்கின்ற அல்லது செயற்பாட்டிலுள்ள உட்கட்டமைப்பு தாக்குப்பிடிக்கும்தன்மைக்கு அமைவான அளவிலும் அவை வேறுபடுகின்றன.

குறைவாக நிகழும் மிகவும் செலவுமிக்க இயற்கை அனர்த்தங்களுக்கு மத்தியில் 2004 இந்துசமுத்திர சுனாமி நாட்டின் அனேகமான பாகங்களில் உணரப்பட்ட பேரழிவுத் தாக்கங்களுடனும் அதனோடிணைந்த உயிர் மற்றும் வாழ்வாதார இழப்புகளுடனும் தனியொரு பாரிய இழப்பு நிகழ்வாக அமைந்திருந்தது (2023 நியதிகளில் ஐ.அ.டொலர் 2 பில்லியனுக்கு மேல்).

அண்மைய ஆண்டுகளில் பாரிய வெள்ளப்பெருக்கு மற்றும் நிலச்சரிவுகள் குறிப்பிடத்தக்க சவால்களை தோற்றுவித்துள்ளன (2016 மற்றும் 2017 களில் வெள்ளப்பெருக்கிலிருந்தான ஒன்றிணைந்த பொருளாதார இழப்பு 2023 நியதிகளில் ஏறத்தாழ ஐ.அ.டொலர் 2.3 பில்லியனாகும்).

வறட்சியானது விவசாய உற்பத்திகள் மற்றும் வருமானங்கள் மீது கடுமையான மற்றும் நிலையான தாக்கங்களைக் கொண்டிருந்தன. குறிப்பிடத்தக்க டெங்கு காய்ச்சல் பரவலும் மிதமாக அவ்வப்போது இடம்பெற்றுள்ளது.

வரைபு 20 | இயற்கை பேரழிவுகள் ஏற்பட்டுள்ள சந்தர்ப்பங்கள் (பாதிக்கப்பட்ட நபர்கள், ஆபத்து, பதிவு அளவுகோல்)

மூலம் இலங்கை தேசிய அளவில் நிர்ணயிக்கப்பட்ட பங்களிப்புகள் செயல்படுத்தல் திட்டம் 2021-2030

இயற்கை பேரழிவுகள் மற்றும் காலநிலை மாற்றங்கள் மூலம் ஏற்பட்ட செலவினங்கள்

இலங்கையில் ஏற்பட்ட இயற்கை பேரழிவுகளின் வரலாற்று செலவுகள் குறித்து தற்போது குவிமையப்படுத்தப்பட்ட உத்தியோகபூர்வ மதிப்பீடுகள் எதுவும் இல்லை. இருப்பினும், ஏற்பட்ட பாரிய சம்பவங்களைத் தொடர்ந்து கடந்த தசாப்தத்தில் அபிவிருத்திசார் பங்குதாரர்களினால் பல மதிப்பீடுகள் தயாரிக்கப்பட்டுள்ளன.

2016 ஆம் ஆண்டில், உலக வங்கி மற்றும் அனர்த்த குறைப்பு மற்றும் மீட்புக்கான உலகளாவிய வசதியளிப்பு நிறுவனம்² (GFDRR) இலங்கையில்² இயற்கை பேரழிவுகளுடன் தொடர்புடைய செலவுகளின் மதிப்பீடுகளைத் தயாரித்தது.

இது இயற்கை பேரழிவுகளிலிருந்து வருடாந்த சராசரி பொருளாதார இழப்பு³ மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 1.5 சதவீதமாக இருப்பதைக் கண்டறிந்துள்ளது, இது 2004 இல் இந்து சமுத்திரத்தில் ஏற்பட்ட சுனாமிப் பேரழிவின் தாக்கத்தை ஒதுக்கி வைத்துள்ளது, இது மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 6.0 சதவீதத்திற்கும் அதிகமான இழப்புகளை ஏற்படுத்தியுள்ளது.

பேரழிவுகளுடன் தொடர்புடைய அரசிறை செலவுகள் குறித்து இந்த ஆய்வு பலவிதமான அனுமானங்களைப் பயன்படுத்தியுள்ளது, வீட்டுவசதி மற்றும் பாதைகளுக்கான ஒருங்கிணைப்பு, நிவாரணம் மற்றும் மீட்பு செலவுகளுடன் தொடர்புடைய நிதி செலவுகளை மையமாகக் கொண்டுள்ளது, இவை ஆண்டுக்கான சராசரி பொருளாதார இழப்பில் மூன்றில் ஒரு பங்கு அல்லது மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 0.5 சதவீதம் சராசரியாக இருக்கும் என்று மதிப்பிடப்பட்டுள்ளது.

இயற்கை பேரழிவுகளின் நிகழ்தன்மை மற்றும் தீவிரம் அதிகரிக்கக்கூடும் என்ற கரிசனையும் காணப்படுகின்றது. இலங்கையில் இயற்கை பேரழிவுகளிலிருந்து சராசரி பொருளாதார இழப்பின் சமீபத்திய மதிப்பீடுகள் மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில்⁴ 2.5 சதவீதம் ஆகும்.

மேலே கலந்துரையாடப்பட்ட உலக வங்கி / புகனுசுக அனுமானங்கள் பயன்படுத்தப்பட்டால், இது மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 0.9 சதவீத வரிசையில் எதிர்பார்க்கப்படும் வருடாந்த அரசிறை செலவுகளாக பரிவர்த்தனை செய்யப்படும்.

மாற்று காலநிலை மாற்ற சூழ்நிலைகளின் கீழ், இலங்கையின் இயற்கை பேரழிவுகளிலிருந்து ஏற்படும் வருடாந்த பொருளாதார இழப்புகள் மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 2.5 முதல் 2.8-3.0 சதவீதம் வரை அதிகரிக்கின்றன. அல்லது மேலே உள்ள அனுமானங்களைப் பயன்படுத்தும் சுமார் 1.1 சதவீத அரசிறை செலவு நேருகின்றது.

இலங்கை வருடாந்த காலநிலை மாற்ற தழுவல் செலவுகளை ஆண்டுக்கு 430 மில்லியன் அமெரிக்க டொலர் அல்லது ஆண்டுக்கு⁵ சதவீதம் மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தி மூலம் எதிர்கொள்கிறது⁴.

இயற்கை பேரழிவுகளினால் ஏற்படும் நிதிசார் அபாயங்களை நிர்வகித்தல்

அரசிறை இடர்பாடுகளுக்கான காரணமாக அமைகின்ற இயற்கை பேரழிவுகளின் சாத்தியமான முக்கியத்துவத்தைப் பொறுத்தவரை, அரசாங்கம் பின்வரும் சீர்திருத்தங்களையும் மதிப்புரைகளையும் அபிவிருத்தி கூட்டாண்மையாளர்களின் ஆதரவுடன் தொடரவுள்ளது. எதிர்காலத்தில் இயற்கை பேரழிவுகள் மற்றும் காலநிலை மாற்றங்களிலிருந்து அரசிறை இடர்பாடுகளை மதிப்பிடுவதற்கும் நிர்வகிப்பதற்கும் இது ஒரு வலுவான அடித்தளத்தை வழங்க முடியும் என்றும் நம்பப்படுகிறது.

- தேசிய அனர்த்த முகாமைத்துவத் திட்டத்துடன் ஒத்துப்போதல், இயற்கை பேரழிவுகளுக்கான உண்மையான செலவினங்களைக் கண்காணித்தல், இடர் மதிப்பீடு மற்றும் முன்னறிவிப்பு கருவிகளை மேம்படுத்துதல், தரவுத்தளங்கள் மற்றும் நிதி பதிவுகளை மேம்படுத்துதல்
- வரவுசெலவுத் திட்ட ஒதுக்கீடுகள், தற்செயல்கள் மற்றும் இருப்புக்களின் போதுமான தன்மையை மதிப்பாய்வு செய்து, அதிக தீவிரத்தன்மை கொண்ட இயற்கை பேரழிவுகள் நிகழும் போது எவ்வாறு அரசிறை மூலோபாயத்தின் செலவு உச்சவரம்புக்குள் நிர்வகிக்கப்படும் என்பதற்கான விரிவான திட்டங்களை உருவாக்குதல்;
- காப்பீட்டு மற்றும் மீள்காப்பீட்டு சந்தைகள் மற்றும் தொடர்ச்சியான அரசிறை கருவிகளின் ஆழம், நம்பகத்தன்மை மற்றும் சிக்கனம் ஆகியவற்றை மதிப்பாய்வு செய்தல்;
- இயற்கை பேரழிவுகளுக்கு நிதித்துறை மற்றும் அரசாங்கத்தின் மொத்த செயற்றிறனைக் கண்காணித்தல்;
- மாற்று காலநிலை மாற்ற சூழ்நிலைகளின் போது எதிர்பார்க்கப்படும் பொருளாதார மற்றும் நிதிசார் தாக்கங்களை மாதிரியாகக் கொண்டு செயற்படல்.

இந்த முயற்சிகளின் ஊடான முன்னேற்றம் அடுத்தடுத்த அரசிறை இடர்பாட்டு அறிக்கைகளில் தெரிவிக்கப்படும்.

3 உலக வங்கி மற்றும் GFDRR (2016), அரசிறை இடர்பாடு சார் மதிப்பீடு மற்றும் இடர்வரைவு நிதிவழங்கற் தேர்வுகள்.

4 இயற்கை பேரழிவுகளின் பின்னணியில் ஏற்படும் பொருளாதார இழப்பானது மூலதன பங்குக்கு சேதத்தின் மதிப்பையும், காயம் மற்றும் உயிர் இழப்பு உட்பட இழந்த உற்பத்தி மற்றும் வருமானத்தின் மதிப்பையும் பரவலாகக் பாதிக்கின்றது. இந்த சூழலில் இது மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் ஏற்படும் தாக்கத்திற்கு ஒத்ததாக இருக்காது.

5 UN ESCAP, இடர் மற்றும் மீட்புச் செயற்காட்டி, இலங்கையை அடிப்படையாகக் கொண்டது

6 UN ESCAP, இடர் மற்றும் மீட்புச் செயற்காட்டி, இலங்கையை அடிப்படையாகக் கொண்டது

சுருக்க மதிப்பீடு: சாத்தியமான, நடுத்தர அளவிலான, வாய்ப்புள்ள தாக்கம். நடுத்தர கால திட்டமிடல் செயற்பாட்டுக்குள் வெள்ளம், மண்சரிவுகள் மற்றும் வறட்சி போன்ற இயற்கை பேரழிவுகளிலிருந்து பொருளாதார ரீதியான பாதிப்புகளை அனுபவிப்பதற்கான அதிக வாய்ப்பு இலங்கையில் உள்ளது. சம்பவங்களின் தீவிரத்தன்மையைக் கணிப்பது கடினம் என்றாலும், எதிர்பாராத நிதி செலவுகள் மொத்த உள்நாட்டு உற்பத்தியில் 0.25 முதல் 0.75 சதவீதம் என்ற வரம்பிற்குள் நிற்கக்கூடும் என்பதை வரலாற்று அனுபவம் எடுத்துக்காட்டுகின்றது, அதிக பொருளாதார பாதிப்பை ஏற்படுத்தும் சம்பவங்களும் நிகழக்கூடும். இடர் முகாமைத்துவ நடவடிக்கைகளானவை கடன் குறைவடையும் பாதையில் இருப்பதை உறுதி செய்தல் மற்றும் வருடாந்த ஒதுக்கீடுகள், தற்செயல் சம்பவங்களின் காப்பீடு மற்றும் காப்பீடு மற்றும் மீள்காப்பீட்டு பாதுகாப்பு ஆகியவற்றின் போதுமான தன்மையை மதிப்பாய்வு செய்தல் ஆகியவற்றை உள்ளடக்கியிருக்கும்.	புள்ளியிடல் <table> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>									

உ. அரச மற்றும் தனியார் கூட்டாண்மைகள் மூலம் ஏற்படும் நிதி இடர்பாடுகள்

அரசாங்க கூட்டாண்மைகள் மற்றும் தனியார் கூட்டாண்மைகள் மூலம் அரசிறை இடர்பாடுகள் ஏற்படக்கூடும். அவை அடிப்படை சட்ட ஒப்பந்தங்கள் அரசாங்க அல்லது அரசாங்க நிறுவனங்களுக்கான இறைவரி உத்தரவாதங்கள் அல்லது கடன் உத்தரவாதங்கள் போன்றவை மூலம் அரசாங்கத்துக்கு அல்லது அரசாங்க நிறுவனங்களுக்கு இடைநேர் விளைவு பொறுப்புடைமைகளை ஏற்படுத்தும் சட்டபூர்வ ஒப்பந்தகளை நிறைவேற்றும் சந்தர்ப்பங்களில் ஏற்படுகின்றன. அல்லது வணிக ரீதியான தகராறு அல்லது கொள்கை மாற்றம் தொடர்பான இழப்பீட்டுக்கான சாத்தியமான சட்ட உரிமைகோரல்கள் மேற்கொள்ளப்படும் சந்தர்ப்பங்களில் ஏற்படுகின்றன.

இலங்கையில் சமீபத்திய அரசாங்க மற்றும் தனியார் கூட்டாண்மை நடவடிக்கைகளின் கண்ணோட்டம்

சமீபத்திய ஆண்டுகளில், இலங்கை பல அரசாங்க கூட்டாண்மைகள் மற்றும் தனியார் கூட்டாண்மைகளைத் தொடங்கியுள்ளது, குறிப்பாக போக்குவரத்து, எரிசக்தி மற்றும் நகர்ப்புற மேம்பாடு போன்ற துறைகளில், மேம்பட்ட உள்கட்டமைப்பு மற்றும் சேவை வழங்கலுக்கு அதிக தனியார் முதலீட்டை இலங்கை அணிதிரட்டுகிறது. அரசாங்க கூட்டாண்மைகள் மற்றும் தனியார் கூட்டாண்மைகள் அறிமுகப்படுத்தப்பட்ட சில முக்கிய துறைகள்:

மின் சக்தி மற்றும் எரிசக்தி: இலங்கை மின்சார சபை, நிலையான எரிசக்தி அதிகார சபை மற்றும் அணுசக்தி சபை தலைமையிலான பல அரசாங்க மற்றும் தனியார் கூட்டாண்மை எரிசக்தி திட்டங்களை இலங்கை செயல்படுத்துகிறது. முக்கிய முன்னேற்றங்களில் கெரவலபிட்டியாவில் இரண்டு 350 மெகா வோல்ட்ற்று எல்.என்.ஜி ஆலைகள் அடங்கும், இவை இரண்டும் வரி மற்றும் உள்கட்டமைப்பு மாற்றங்கள் காரணமாக மறுபிரவேசம் செய்யப்பட்டன, 37.83 மில்லியன் அமெரிக்க டொலர் மற்றும் 35.56 மில்லியன் அமெரிக்க டொலர் செலவு அதிகரிப்பு இதனால் ஏற்பட்டுள்ளது. திருகோணமலையில் 50 மெகா வோல்ட்ற்று அனல் மின் திட்டம் ஒரு இறையாண்மை உத்தரவாதத்தை உள்ளடக்கியது, மேலும் 50 சதவீதமான மின்சார சபையின் பங்கு பங்களிப்பில் (அமெரிக்க டொலர் 12.5 மில்லியன்) இன்னும் நிலுவையில் உள்ளது.

மற்ற முக்கிய திட்டங்களில் பூநகரியில் 700 மெகா வோல்ட்ற்று அனல் மின் ஆலை, தம்பபவானியில் 50 மெகா வோல்ட்ற்று காற்றாலைத் திட்டம் மற்றும் சியாம்பாலண்டுவ மற்றும் அம்பந்தோட்டையில் அனல் மின் ஆலைகள் ஆகியவை அடங்கும். பெரும்பாலான திட்டங்கள் தனியார் முதலீட்டாளர்களால் நிதியளிக்கப்படுகின்றன, மேலும் அவை அரசாங்க உத்தரவாதங்களைச் சார்ந்திருக்கவில்லை.

நீர் மற்றும் சுகாதாரம்: அரசாங்க-தனியார் கூட்டாண்மை கட்டமைப்பின் கீழ், தேசிய நீர் வழங்கல் மற்றும் வடிகாலமைப்புச் சபை 2025 ஆம் ஆண்டு தொடங்கி காலியில் ஒரு பெரிய அளவிலான வருவாய் அல்லாத நீர் குறைப்பு திட்டத்தைத் தொடங்குகிறது. ஆதன் கால அளவாக எட்டு ஆண்டுகள் திட்டமிடப்பட்ட காலப்பகுதி அமைந்துள்ளது. தற்போது அதன் ஆரம்ப கட்டங்களில், திட்டத்தில் ரூ. 3,337 மில்லியன் மற்றும் தனியார் துறை ஒத்துழைப்பு மூலம் நீர் இழப்புகளைக் குறைப்பதன் மூலம் நீர் வழங்கல் சேவை செயற்திறனை மேம்படுத்துவதை நோக்கமாகக் கொண்டுள்ளது.

துறைமுக அபிவிருத்தி: 700 மில்லியன் அமெரிக்க டொலர் கொண்ட மேற்கு கொள்கலன் இறங்குதுறை (WCT-I) திட்டமானது பெப்ரவரி 2022 முதல் செயல்பட்டு வருகிறது, இது பெப்ரவரி 2027 வரை தொடரும். 200 மில்லியன் அமெரிக்க டொலராக மதிப்பிடப்பட்ட காலித் துறைமுக அபிவிருத்தித் திட்டம் தற்போது கொள்முதல் கட்டத்தில் உள்ளது, மே 2024 இல் பெறப்பட்ட ஏழு ஆர்வ வெளிப்பாட்டு விண்ணப்பத்தின் பேரில் ஆறு பேர் பட்டியலிடப்பட்டுள்ளனர், மற்றும் அதன் காலக்கெடு ஜூன் 12, 2025 க்கு

அமைக்கப்பட்டுள்ளது. தெற்காசியா வணிக மற்றும் பொருட்சேவை மையம், 150 மில்லியன் அமெரிக்க டொலர் தொகை கொண்ட திட்டத்தினை வழங்கி 42 மாதங்களுக்கும் மேலாக அதனை செயல்படுத்த திட்டமிடப்பட்டுள்ளது. இந்த முயற்சிகள் இலங்கையின் துறைமுக உள்கட்டமைப்பை தனியார் துறையுடன் மூலோபாய கூட்டாண்மை மூலம் வலுப்படுத்துவதை நோக்கமாகக் கொண்டுள்ளன.

அரச மற்றும் தனியார் கூட்டாண்மைகள் மூலமாக ஏற்படும் அரசிறை இடர்பாடுகள் பற்றிய பகுப்பாய்வு

அரச மற்றும் தனியார் கூட்டாண்மைத் திட்டங்களின் அதிகாரப்பூர்வ பதிவு அல்லது செயல்திறன் மற்றும் அபாயங்களைக் கண்காணிக்கும் எந்தவொரு மைய ஒருங்கிணைப்பு அமைப்பும் தற்போது இலங்கையில் இல்லை. இது 2026 வரவுசெலவுத் திட்டத்தின் ஒரு பகுதியாக வெளியிடப்பட வேண்டிய திட்டங்களின் முழுமையான பட்டியலுடன் தீர்த்துவைக்கப்பட வேண்டிய ஒரு பலவீனமான அம்சமாகும்.

அரச மற்றும் தனியார் கூட்டாண்மைகளுடன் தொடர்புடைய அரசிறை இடர்பாடுகளை அரசாங்கம் அங்கீகரிக்கிறது, குறிப்பாக கடந்த கால அனுபவங்களின் மூலம், மோசமாக கட்டமைக்கப்பட்ட அரச மற்றும் தனியார் கூட்டாண்மைகள் மற்றும் கோரப்படாத திட்டங்கள் தொடர்ச்சியான கடன்களை ஏற்படுத்தியுள்ளதுடன் நீண்டகால அரசிறை வெளிப்பாடுகளை உருவாக்கின.

பிராந்திய தோழமை நாடுகளுடன் ஒப்பிடும்போது நாடு அரச மற்றும் தனியார் கூட்டாண்மைகளைப் பரவலாகப் பயன்படுத்தும்போது, வலுவான சட்ட மற்றும் நிறுவன கட்டமைப்பு ஒன்று இல்லாதது முன்னர் நிலையான இடர் மதிப்பீட்டிற்கான தடையாக இருந்தது.

பகிரங்க நிதிசார் முகாமைத்துவச் சட்டத்தின் கீழ் மற்றும் சர்வதேச நாணய நிதியம் மற்றும் மேம்பாட்டு கூட்டாளர்களின் ஆதரவுடன், அரச மற்றும் தனியார் கூட்டாண்மைகளுக்கான கடுமையான அரசிறை இடர் மதிப்பீடுகளை அறிமுகப்படுத்த நடவடிக்கைகள் எடுக்கப்படுகின்றன. ஒரு வரைவு அரச மற்றும் தனியார் கூட்டாண்மை சட்டம் தயாரிக்கப்பட்டுள்ளது, மேலும் நிதி அமைச்சிற்குள் ஒரு குவிமையப்படுத்தப்பட்ட அரச மற்றும் தனியார் கூட்டாண்மைப் பிரிவு நிறுவப்பட்டுள்ளது.

அரச மற்றும் தனியார் கூட்டாண்மை தொடர்பான அபாயங்களான உத்தரவாதங்கள், குறைந்தபட்ச வருவாய் கடமைகள் மற்றும் பிற வகையான தொடர்ச்சியான பொறுப்புகள் மிகவும் முறையாக வரைபடமாக்கப்படுகின்றன, இருப்பினும் இந்த பகுப்பாய்வின் ஆழம் மற்றும் நிகழ்தன்மை போன்ற விடயங்களில் இன்னும் முன்னேற்றம் தேவையாக உள்ளது.

இடர் குறைப்பு உத்திகள்

அரச மற்றும் தனியார் கூட்டாண்மைகளிடமிருந்து அரசிறை இடர்பாடுகளைத் தணிக்க, நிறுவன ரீதியான மற்றும் கொள்கை ரீதியான பல சீர்திருத்தங்கள் நடந்து வருகின்றன.

செயற்றிட்டத்துக்கான அனுமதியைப் பெற்றுக்கொள்ளும் விடயத்தின் ஓர் அங்கமாக பணத்தின் மதிப்பு பற்றிய பகுப்பாய்வு, இடர் ஒதுக்கீடு அளவீடுகள் பற்றிய கட்டாய அரசிறை தாக்க மதிப்பீடுகளுக்கான தரப்படுத்தப்பட்ட வழிகாட்டுதல்கள் உருவாக்கப்பட வேண்டியமை இதனுள் அடங்கும்.

இதனைத் தணிக்கும் ஒரு முக்கிய கருவியாக குவிமையப்படுத்தப்பட்ட தொடர்ச்சியான ஒரு பொறுப்பு பதிவேட்டை நிறுவுவதாகும். அதில் எத்தகைய அரச மற்றும் தனியார் கூட்டாண்மை தொடர்பான கடமைகளும் அடங்கும். பொது நிதி முகாமைத்துவச் சட்டம் கட்டாயக் கடன்களை வெளிப்படுத்தப்பட வேண்டும் என்பதைக் கட்டாயப்படுத்துகிறது, மேலும் இது தெரிவுநிலையையும் மேற்பார்வையையும் விருத்திசெய்யும். மேலும், புதிய அரச மற்றும் தனியார் கூட்டாண்மை ஒப்பந்தங்களில் இடர்-பகிர்வு ஏற்பாடுகள் அரசாங்க வெளிப்பாடு குறித்த தெளிவான திட்டத்துடன் வடிவமைக்கப்பட்டுள்ளன, இதில் உத்தரவாதங்கள் மற்றும் நம்பகத்தன்மை இடைவெளி நிதி ஆகியவை அடங்கும். அரச மற்றும் தனியார் கூட்டாண்மை கட்டமைப்பு மற்றும் ஒப்பந்த நிர்வாகத்தில் திறனை வலுப்படுத்த பலதரப்பு கூட்டாளர்களிடமிருந்து தொழில்நுட்ப உதவியும் அணிதிரட்டப்படுகிறது.

ஒட்டுமொத்தமாக, இந்த நடவடிக்கைகள் அரசிறை வரும்படியின் நிலைத்தன்மையை குறைமதிப்பிற்கு உட்படுத்தாமல் பொது மதிப்பை வழங்க அரச மற்றும் தனியார் கூட்டாண்மைகளை சரியான முறையில் பயன்படுத்த முடியும் என்பதை மேலும் உறுதிசெய்கின்றன.

இது வெளிப்படத்தன்மை, போட்டி, நிதிப் பொறுப்பு மற்றும் சுற்றுச்சூழல் மற்றும் சமூக தரங்களை பின்பற்றுவதை வலியுறுத்துகிறது, அதே நேரத்தில் பொதுத்துறையில் அறிவு பரிமாற்றம் மற்றும் திறன் மேம்பாட்டை ஊக்குவிக்கிறது. இந்த சட்டமூலம் சட்டரீதியான உறுதியையும் நிறுவன தெளிவையும் வழங்குவதை நோக்கமாகக் கொண்டுள்ளது, இதன் மூலம் முதலீட்டாளர்களின் நம்பிக்கையை மேம்படுத்துகிறது மற்றும் அரசாங்க தனியார் கூட்டாண்மை நிர்வாகத்தை சர்வதேச சிறந்த நடைமுறைகளுடன் இணைக்கிறது.

சுருக்க மதிப்பீட்டு: சாத்தியமான, வாய்ப்புக் குறைவாக உள்ள தாக்கம். இலங்கை அரசாங்க மற்றும் தனியார் கூட்டாண்மைகளைப் பயன்படுத்துவது தேசிய உட்கட்டமைப்பு திட்டங்களில் ஒப்பீட்டளவில் சிறிய விகிதத்தில் உள்ளது, ஆனால் கடந்த தசாப்தத்திற்குள் பொருள்சார் அரசிறை அபாயங்கள் இந்த மூலத்திலிருந்தே தோற்றம் பெறுகின்றன. தற்போதைய கண்காணிப்பு மற்றும் மதிப்பீட்டு கட்டமைப்பில் இடைவெளிகள் உள்ளன. அவை தீர்க்கப்பட வேண்டும். ஒரு இடைக்கால மதிப்பீடாக, தற்போதுள்ள அரசாங்க மற்றும் தனியார் கூட்டாண்மை ஒப்பந்தங்களின் கீழ் உணரப்படும் தொடர்ச்சியான கடன்களின் சாத்தியமான தாக்கம் ஒப்பீட்டளவில் குறைவாக கருதப்படுகிறது. இடர் முகாமைத்துவ நடவடிக்கைகளில் ஒரு தேசிய சட்ட கட்டமைப்பை நிறுவுதல் மற்றும் தற்போதுள்ள அனைத்து மற்றும் புதிய திட்டங்களின் பொருத்தமான இடர் பகுப்பாய்வு மற்றும் மேற்பார்வை உறுதிப்படுத்துவதற்கான கட்டமைப்பை ஒருங்கிணைப்பது போன்றவற்றை இடர் முகாமைத்துவ நடவடிக்கைகள் உள்ளடக்குகின்றன.	புள்ளியிடல் <table> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>									

நிதி செயல் நுணுக்கக் கூற்றின் தேவையான உள்ளடக்கங்கள்

பகிரங்க நிதிசார் முகாமைத்துவச் சட்டத்தில் நிதி செயல்நுணுக்கக் கூற்றின் குறைந்தபட்ச உள்ளடக்கத்தைப் பற்றி குறிப்பிடுகின்றது, இதில் பின்வருவன அடங்கும்:

- (I) அரசாங்கத்தினுடைய நிதி இலக்குகளை மற்றும் அத்தகைய இலக்குகளை எய்துதலை உறுதிப்படுத்துவதற்காக நடைமுறைப்படுத்தப்படுகின்ற கொள்கைகளை குறித்துரைத்தல்;
- (II) பொதுத் தனிசை நிலைபெறுதகு மட்டத்துக்கு குறைப்பதற்காக உத்தேசிக்கப்பட்ட கால வரையறையை உள்ளடக்குதல்;
- (III) பொறுப்பான அரசிறை முகாமைத்துவத்தை உறுதிப்படுத்துவதற்கான அரசாங்கத்தின் மூலோபாய முன்னுரிமைகள்;
- (IV) அரசாங்கத்தினுடைய நிதி இலக்குகள் மற்றும் கொள்கைகள் என்பன பொறுப்பான நிதி முகாமைத்துவத்தின் குறிக்கோள்களுடன் எவ்வாறு இசைந்தொழுகுகின்றது என்பதனை விளக்குதல்;
- (V) நடுத்தரகால நிதிக் கட்டமைப்பு;
- (VI) நிதி செயல்நுணுக்கத்துக்கு எதிரான நிறைவேற்றத்தின் மதிப்பீட்டினை வழங்குதல்-
 - அத்தகைய இலக்குகளுடன் எவையேனும் இணக்கமின்மை தொடர்பான விளக்கம் உள்ளடங்கலாக, முற்போந்த நிதி ஆண்டிற்கான நிதி இலக்குகளுடன் இசைந்தொழுகுதல் பற்றிய மதிப்பீடு;
 - தற்போதைய நிதி ஆண்டிற்கான நிதி இலக்குகளுடன் எதிர்பார்க்கப்பட்ட இணங்கியொழுகுதல் பற்றிய மதிப்பீடொன்று;
 - அடுத்த நிதியாண்டு மற்றும் அடுத்துவரும் நான்கு ஆண்டுகள் என்பவற்றுக்கான நிதி இலக்குகளுடன் எதிர்பார்க்கப்பட்ட இணங்கியொழுகுதல் பற்றிய மதிப்பீடொன்று; அத்துடன்
 - தற்போதைய நிதியாண்டு மற்றும் அடுத்த நிதியாண்டு என்பவற்றுக்கான நிதி இலக்குகளுடன் இசைந்தொழுகாமை பற்றிய இடர்கள் பற்றிய மதிப்பீடொன்று;
- (VII) குறித்துரைக்கப்பட்ட குறிக்கோள்களை எய்துவதற்கு எதிராக நிதி இடர்கள் பற்றிய பிரதான மூலங்களை குறித்துரைத்தலும் அத்தகைய நிதி இடர்கள் பற்றிய நிதி தாக்கத்தை மதிப்பீடு செய்தலும்; அத்துடன்
- (VIII) கடந்த மூன்று ஆண்டுகளுக்கு மேல் எடுக்கப்பட்ட நிதி முடிவுகளின் பேரினப் பொருளாதார தாக்கத்தினை வெளிப்படுத்துதல்.

மேம்பட்ட அரசிறை நிலைத்தன்மைக்கு ஆதரவளிப்பதற்கான குறிப்பிட்ட கொள்கை நடவடிக்கைகள்

1. அரசிறை ஒழுங்கமைப்பிற்கான புதிய சட்டக் கட்டமைப்பு

- 2024 ஆம் ஆண்டு ஜூன் மாதம் இயற்றப்பட்ட 2024 ஆம் ஆண்டின் 33 ஆம் இலக்க, பொதுத் தனிக் (கடன்) முகாமைத்துவச் சட்டம்.
- 2024 ஆம் ஆண்டு ஆகஸ்ட் மாதம் இயற்றப்பட்ட 2024 ஆம் ஆண்டின் 44 ஆம் இலக்க, பகிரங்க நிதிசார் முகாமைத்துவச் சட்டம்.
- 2024 டிசம்பர் 02, ஆம் திகதி பொதுத் தனிக் (கடன்) முகாமைத்துவ அலுவலகம் நிறுவப்பட்டது
- வரிச் செலவினங்கள் பற்றிய கூற்று வெளியீடு.

2. பிரதான வரிக் கொள்கை சீர்திருத்தங்கள்: அடிப்படையை விரிவுபடுத்துதல், விகிதங்களை குறியீட்டுமுறைக்குட்படுத்துதல்

2024 ஜனவரி 01 முதல் நடைமுறைக்கு வரும் வகையில்;

- நிலையான பெறுமதி சேர் வரி வீதத்தினை (VAT) 15 சதவீதத்திலிருந்து 18 சதவீதமாக உயர்த்துதல்.
- பெரும்பாலான முக்கிய பொருட்கள் மீதான பெறுமதி சேர் வரி விலக்குகளை நீக்குதல்.
- ஆண்டுக்கு ரூ.80 மில்லியனாக இருந்த பெறுமதி சேர் வரிக்கான பதிவு வரம்பை ரூ. 60 மில்லியனாகக் குறைத்தல்.
- ஆண்டுக்கு ரூ. 120 மில்லியனாக இருந்த சமூகப் பாதுகாப்பு உதவுத்தொகை அறவீட்டிற்கான பதிவு வரம்பை ரூ. 60 மில்லியனாக குறைத்தல்.
- வருடாந்த பணவீக்கத்துடன் திருத்தியமைக்கப்பட்ட குறியீட்டுமுறையின் அடிப்படையில், உற்பத்தித் தீர்வை அலகு விகிதங்களைக் கொண்ட அனைத்து பொருட்களின் மீதான உற்பத்தித் தீர்வையினை 14 சதவீதத்தால் திருத்தியமைத்தல்.
- வருடாந்த பணவீக்கத்துடன் திருத்தியமைக்கப்பட்ட குறியீட்டுமுறையின் அடிப்படையில், அனைத்து வகையான மதுபானங்களுக்கும் மது வரியை 14 சதவீதத்தால் அதிகரித்தல்.

2025 ஜனவரி 11 முதல் நடைமுறைக்கு வரும் வகையில்;

- வருடாந்த பணவீக்கத்துடன் திருத்தியமைக்கப்பட்ட குறியீட்டுமுறையின் அடிப்படையில், உற்பத்தித் தீர்வை அலகு விகிதங்களைக் கொண்ட அனைத்து பொருட்களின் மீதான உற்பத்தித் தீர்வையினை 5.9 சதவீதத்தால் திருத்தியமைத்தல்.
- வருடாந்த பணவீக்கத்துடன் திருத்தியமைக்கப்பட்ட குறியீட்டுமுறையின் அடிப்படையில், அனைத்து வகையான மதுபானங்களுக்கும் மது வரியை 5.9 சதவீதத்தால் அதிகரித்தல்.

2025 ஏப்ரல் 01 முதல் நடைமுறைக்கு வரும் வகையில்;

- ஒரு தனிநபரின் தனிநபர் வருமான வரி நிவாரணத்தை ஆண்டுக்கு ரூ. 1,200,000/- இலிருந்து ரூ. 1,800,000/- ஆக உயர்த்துவதுடன் ஒரு தனிநபரின் வரி விதிக்கக்கூடிய வருமானத்திற்கு பொருந்துமாறு வரி விகிதங்களை திருத்தியமைத்தல்.

தனிநபர் வருமான வரி கட்டமைப்பில் திருத்தங்கள்

	வருடாந்த வரி விதிக்கக்கூடிய வருமானம் (ரூபா.)	
வரி வீத விளிம்பு (%)	முன்னைய ஆட்சி	தற்போதைய ஆட்சி
0	1.2 மில்லியன் வரை	1.8 மில்லியன் வரை
6	1.2 - 1.7 மில்லியன்	1.8 - 2.8 மில்லியன்
12	1.7 - 2.2 மில்லியன்	-
18	2.2 - 2.7 மில்லியன்	2.8 - 3.3 மில்லியன்
24	2.7 - 3.2 மில்லியன்	3.3 - 3.8 மில்லியன்
30	3.2 - 3.7 மில்லியன்	3.8 - 4.3 மில்லியன்
36	3.7 மில்லியனுக்கு மேல்	4.3 மில்லியனுக்கு மேல்

3. வரி நிர்வாகம் மற்றும் நிறுவன மறுசீரமைப்பு

உள்நாட்டு இறைவரித் திணைக்களம்

- குற்றப்பலனாய்வுப் பிரிவை நிறுவுதல்.
- தொழில் மற்றும் வட்டி வருமானம் மட்டுமே உள்ள நபர்களிற்கான 2023/2024 மதிப்பீட்டு ஆண்டிற்கான எளிமைப்படுத்தப்பட்ட தனிநபர் வருமான வரி வருமான படிவத்தை அறிமுகப்படுத்தியது.
- இடர் முகாமைத்துவ அலகை விரிவுபடுத்தியது.
- அக்டோபர் 2025 இல் இலகுவாக்கப்பட்ட பெறுமதி சேர் வரி முறைமை ஒழிக்கப்பட்டதைத் தொடர்ந்து, ஏற்றுமதியாளர்களுக்கான பெறுமதி சேர்க்கப்பட்ட வரி திரும்பப்பெறுதலை விரைவுபடுத்துவதற்காக ஒரு ஏற்றுமதியாளர் பண மீள்பெறல் அலகு தொடங்கப்பட்டது
- உள்ளக விவகாரப் பிரிவை நிறுவுதல்.

இலங்கை சுங்கம்

- 2024-2028 ஆம் ஆண்டிற்கான ஒரு மூலோபாயத் திட்டம் அறிமுகப்படுத்தப்பட்டது
- உள்ளக விவகாரப் பிரிவு நிறுவப்பட்டது.
- வாராந்த பிரதான செயற்றிறன் குறியீட்டு (KPI) மதிப்பெண் அட்டைகளுடன் “80 - நாள் சிறப்பு” வேலைத் திட்டத்தை அறிமுகப்படுத்தியது..
- புதுப்பிக்கப்பட்ட இடர் விதிகள் மற்றும் கொள்கலன்-தேர்வு வெற்றி விகிதம்.
- ASYHUB தொகுதியை அமுல்படுத்தல்.

மது வரித் திணைக்களம்

- வருமானத்துறையை செயற்படுத்தத் தேவையான ஆரம்ப நடவடிக்கைகளைத் தொடங்கியமை மது வரித் திணைக்களத்திற்கான நிர்வாகத் தொகுதி.
- நாடு முழுவதும் உரிமம் பெற்ற மதுவரி வளாகங்களின் விருத்தி செய்யப்பட மேற்பார்வை.
- 100 நாள் விசேட செயற்பாட்டுத் திட்டத்தை அமுல்படுத்தியது (20.05.2024 முதல் 27.08.2024 வரை).
- 24 மணி அவசர தொலைபேசி இலக்கம் 1913 ஐ அறிமுகப்படுத்தியமை.
- மதுபானங்கள் மீதான கடுமையான தரக்கட்டுப்பாடுகளை நிலைநிறுத்த ஒரு மைய ஆய்வகத்தை நிறுவுதல்.
- மது வரி வருமான வசூலுடன் தொடர்புடைய இடர்களை இனங்காணல், மதிப்பிடல், குறைத்தல் போன்றவற்றிற்கு இடர் முகாமைத்துவப் பிரிவொன்றை நிறுவுதல்.
- நிதிப் புலனாய்வுப் பிரிவை நிறுவுதல்.
- பாதுகாப்பான பொதியிடல் அமைப்பு மூலம் சட்டப்பூர்வமாக தயாரிக்கப்பட்ட மதுபானங்களை அடையாளம் காண வடிவமைக்கப்பட்ட புதிய மொபைல் செயலி அறிமுகம்.

Fiscal Strategy Statement – 2026

Anura Kumara Dissanayake
Minister of Finance, Planning and Economic Development
June 30, 2025

**This Fiscal Strategy Statement 2026 along with the Fiscal Risk Statement 2026
is published in terms of Section 11 of the Public Financial Management
Act, No. 44 of 2024**

Content

Page No.

PART I – Fiscal Strategy Statement 2026

1. Introduction	1
2. Fiscal Goals and Priorities of the Government	2
3. Assessment of Performance against the Fiscal Strategy	6
4. Specific Policy Measures to Support Achievement of the Fiscal Strategy	11

PART II – Fiscal Risk Statement 2026

1. Introduction	15
2. Fiscal Risks	15
3. Anticipated Fiscal Pressures	16
4. Main Sources of Fiscal Risks	16
A. Fiscal Risks Arising from Macroeconomic Uncertainty	16
B. Fiscal Risks Arising from State Owned Enterprises (SOEs)	21
C. Fiscal Risks Arising from Public Debt, Guarantees and On-lending	24
D. Fiscal Risks Arising from Natural Disasters and Climate Change	27
E. Fiscal Risks Arising from Public-Private Partnerships (PPPs)	29
Annexure I	32
Annexure II	33

PART I

Fiscal Strategy Statement 2026
(FSS 2026)

Fiscal Strategy Statement 2026 (FSS 2026)

1. Introduction

Sri Lanka's economy has made a remarkable transition from crisis response to reform and recovery. Following the unprecedented economic collapse in 2022, the country has demonstrated notable progress in restoring macroeconomic stability and rebuilding confidence. The economy recorded a 5 percent real growth in 2024, the strongest since 2014. This signals a renewed momentum and rebuilding of confidence of investor and people in the future, helped by disciplined fiscal consolidation, effective monetary policy, and structural reforms implemented in line with the International Monetary Fund – Extended Fund Facility (IMF-EFF) programme.

These gains were supported by Sri Lanka's successful near completion of key debt restructuring milestones in 2024, including agreements with official creditors and high participation in the sovereign bond exchange. In parallel, the government maintained its commitment to the IMF-EFF programme, demonstrating strong policy discipline. This continuity signaled credibility to international partners and capital markets, contributing to credit rating upgrades by Fitch and Moody's and improving investor sentiment.

The Parliament enacted two landmark fiscal laws in 2024, the Public Debt Management Act, No. 33 of 2024, and the Public Financial Management Act, No. 44 of 2024 (PFMA). The PFMA includes an updated Fiscal Responsibility Framework, which seeks to reestablish a rules-based approach to setting and achieving fiscal targets. The Fiscal Responsibility Framework underpins and modernizes fiscal governance in Sri Lanka. It mandates the preparation of an annual Fiscal Strategy Statement (FSS) and accompanying Fiscal Risk Statement (FRS), including the setting of new quantitative targets on fiscal aggregates to provide binding constraints over each budget process.

The macroeconomic stability restored in 2023 and 2024 has laid the foundation for longer term prosperity: Inflation declined into negative territory; the rupee appreciated by over 10 percent; and gross official reserves increased to USD 6.3 billion by end-May 2025. The external current account remained in surplus for a second consecutive year, supported by tourism and foreign workers' remittances. Despite these positive signs, challenges remain. Vulnerabilities stemming from global trade tensions, subdued external demand, and high poverty levels require a continued focus on inclusive development, resilience-building, and structural reforms.

As the country enters the next phase of its reform journey, the Fiscal Strategy Statement 2026 (FSS 2026) sets out a clear roadmap for safeguarding Sri Lanka's journey of macroeconomic stability. The pillars of the strategy are to pursue sustained debt reduction over the medium-term, targeting at least a 2.3 percent of GDP primary surplus, lifting government revenues to above 15 percent of GDP, and keeping close control over expenditure growth, while boosting investment in infrastructure and productive capacity of the country.

The preparation of the FSS is mandated in Section 11 of the Public Financial Management Act, No. 44 of 2024 (PFMA), which requires the Minister of Finance to prepare the FSS annually.

Objectives of the Fiscal Strategy Statement

The purpose of the FSS is as follows:

- Provide the Parliament and the public with a formal statement of the Government's fiscal strategy before the annual budget is prepared;
- Provide Ministries with strategic guidance as they develop proposals for the upcoming annual budget;

- Establish the basis upon which fiscal performance shall be evaluated objectively;
- Strengthen Parliamentary oversight of performance against the Government's fiscal strategy; and
- Enhance fiscal transparency and accountability.

The fiscal responsibility provisions enacted under the PFMA establish specific requirements regarding the content of the FSS and Medium-Term Fiscal Framework (MTFF). The minimum content of the FSS as specified by the PFMA is summarized in Annexure I.

2. Fiscal Goals and Priorities of the Government

The overarching goals of fiscal policy over the next five-year period 2026–30 are to control and reduce public debt to sustainable levels by increasing revenue, controlling expenditure growth, and thereby reducing gross financing needs while supporting efforts to restore macroeconomic growth and stability. The objective of reducing public debt is to be pursued with vigour, and efforts will need to be sustained over many years.

Fiscal policy is also being shaped by various other commitments the government has made under the IMF-EFF programme, which covers the fiscal years from 2023 to 2027. The Government's MTFF now extends three years beyond the programme from 2028 to 2030. Fiscal policy also takes into account commitments entered into with other development partners, including the World Bank and the Asian Development Bank (ADB).

The PFMA requires the government to ensure its fiscal policy is consistent with the objectives of responsible fiscal management including to:

- Ensure that **public debt** is reduced to, and maintained at a sustainable level;
- Create and maintain **fiscal buffers** that secure against future shocks;
- Manage and mitigate **fiscal risks** in a prudent manner;
- Ensure **discipline, transparency, and accountability** in fiscal management;
- Lengthen the time horizon of **fiscal planning** through the development and publication

of an annual **fiscal strategy statement** and rolling five-year **medium-term fiscal framework**; and

- Facilitate **effective scrutiny** of the fiscal performance of the Government.

The FSS and the details published within it will now become the key vehicle through which the Government establishes its fiscal goals and priorities. In particular, the PFMA requires that the FSS include specific and measurable plans in relation to a number of related fiscal variables:

- **A debt reduction objective:** specifying the time frame over which the Government is planning to reduce and then maintain public debt at sustainable levels;
- **A primary balance target:** the government's targeted level of primary surplus (total revenue minus non-interest expenditure) for the upcoming budget year and for each of the following four fiscal years, determined to be consistent with its debt reduction objectives; and
- **A primary expenditure ceiling:** the total value of primary expenditure (i.e, excluding interest) that the government will observe in formulating and executing the upcoming annual budget, consistent with its debt reduction objectives and primary balance target. The PFMA requires that the primary expenditure ceiling be no higher than 13 percent of GDP for the first five years of its operation.¹

The choice of these three fiscal variables as the central focus of the Fiscal Responsibility Framework is quite deliberate. They are also interrelated.

The primary expenditure ceiling reflects what the Government can most directly control through its budgetary decisions.

Primary expenditure must be calibrated to be consistent with the primary balance target, which requires explicit and credible assumptions and projections to be laid out for macroeconomic parameters and the outlook for revenue while taking any new policy measures into account.

¹ The maximum allowable primary expenditure ceiling can then be reviewed and recalibrated for successive five – year periods, but must remain consistent with the debt reduction objective and associated primary balance target.

The primary balance target is itself related to the desired pace of debt reduction, although other external factors and shocks outside the government's direct control may also influence debt levels (e.g. interest rates, inflation, currency movements, triggering of government guarantees or contingent liabilities).

Debt Reduction Objective

Reducing and then maintaining public debt at sustainable levels lies at the heart of fiscal responsibility. High levels of public debt represent a significant vulnerability, increase borrowing costs across the economy, divert scarce budgetary resources towards debt servicing costs, and limit future policy choices. Strong progress has been made under the IMF-EFF programme in bringing public debt under control.

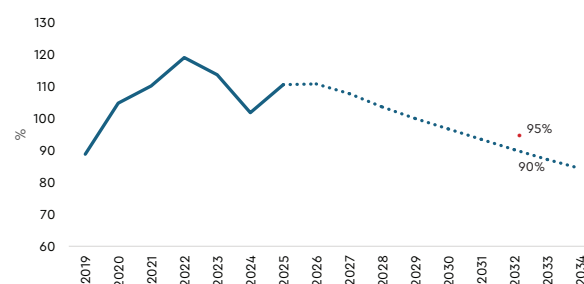
To achieve a sustained reduction in debt towards much lower and safer levels, and to restore fiscal buffers, prudent fiscal settings will likely need to be sustained over the next 20 years or more. This clearly goes well beyond the rolling five-year horizon of the Government's Fiscal Strategy. The debt reduction objective must therefore be understood as a long-term anchor for fiscal policy. Reducing the public debt to GDP ratio to below 95 percent of GDP by 2032 was one of the quantitative milestones contained within the IMF-EFF programme. This will continue to serve as an interim debt target.

With the continued successful implementation of the IMF-EFF programme, including the recent near conclusion of associated debt restructuring, the latest IMF projections are for public debt to be reduced from 95 percent to around 90 percent of GDP by 2032. There is therefore a modest buffer between the target and projections, which is prudent given the significant uncertainty around economic and fiscal developments over the coming years. These projections will be updated regularly, and fiscal settings can be recalibrated as needed to ensure the achievement of this goal.

Public debt will need to be reduced to even lower levels if Sri Lanka is to restore its fiscal buffers and be better prepared to face future risks, uncertainties, and challenges. Further debt reduction would need to be pursued before public debt can be sustained at much safer levels of below 60 percent of GDP. Extrapolating the latest debt projections, this would likely take until the early 2040s to achieve.

The latest public debt projections are taken from the debt sustainability analysis (DSA) contained in the IMF-EFF Programme. This follows the successful conclusion of debt restructuring negotiations for the vast majority of Sri Lanka's public debt. The Ministry of Finance is developing its capabilities to undertake DSA which is to be published by the Minister of Finance annually and form the basis for rolling updates of the fiscal strategy.

Figure 1 | Public Debt (% of GDP)

Source: Central Bank of Sri Lanka & IMF – EFF Programme

As stipulated in the PFMA, the Government has established a revised limit on the stock of government guarantees, lowering it from 15 percent of GDP² to 7.5 percent and implementing a new framework for managing the issuance of guarantees. It is expected that this policy change can help reduce the likelihood and impact of guarantees being triggered in the future.

Primary Balance Target

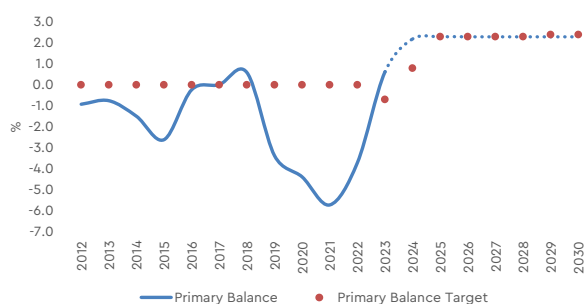
The Primary Balance Target (PBT) must be set in consistent with the debt reduction objective and will therefore serve as the main practical guardrail for fiscal policy until debt sustainability is restored.

² Average GDP of the relevant financial year and two preceding financial years.

As per the PFMA, the Government is required to monitor its actual and expected compliance with this target, advise Parliament if circumstances arise that put its achievement at risk in any year, and if necessary, devise appropriate remedial measures to get the situation back on track. For example, if further major shocks are experienced, it would likely prove necessary to recalibrate the MTF and primary balance target to ensure continued alignment with the debt reduction objective.

The Government adopted a primary surplus target of 2.3 percent of GDP from 2025 to 2027 under the IMF-EFF programme and will maintain at least this target to cover the remaining three years of the MTF period, 2028 to 2030. Based on the latest DSA, targeting a primary surplus of at least 2.3 percent over the 2026–30 MTF period is consistent with reducing public debt to below 95 percent of GDP by 2032.

Figure 2 | Primary Balance (% of GDP)

Source: Department of Fiscal Policy

Primary Expenditure Ceiling

Consistent with the primary balance target, and the latest outlook for revenues agreed under the IMF-EFF programme, the primary expenditure ceiling for the 2026 budget is set at 12.9 percent of GDP. The indicative ceiling for the 2028–2030 fiscal years is for primary expenditure to be maintained around 13 percent of GDP.

This profile sits around the 13.0 percent limit in the PFMA to ensure consistency with the primary balance target, given the latest revenue projection of 15.2 percent of GDP for 2026.

Based on the latest economic outturn and updated outlook this translates into a nominal ceiling on primary expenditure of Rs. 4,470

billion for the 2026 Budget, which must be observed in all stages of budget development and adoption as well as in terms of actual budget execution.

Figure 3 | Primary Expenditure

Source: Department of Fiscal Policy

The primary expenditure ceiling for future years will be recalculated in each annual update of the FSS to reflect the latest economic statistics and revised outlook for the main macroeconomic and fiscal variables. This annual update will also be guided by a formal assessment of performance against the MTF targets.

Additional Fiscal Targets

The government has a number of complementary fiscal targets which provide additional granularity to its strategy, while ensuring consistency with the main requirements of the PFMA and commitments under the IMF Programme.

The government's shorter to medium-term fiscal policy objectives are all guided by the overarching objective of debt reduction and securing and sustaining the gains made toward greater fiscal sustainability. Other specific targets that the government has established are as follows:

- Increasing government revenue as a percentage of GDP to over 15 percent in 2026 and beyond;
- Rationalizing government expenditure to maintain it at a sustainable level;
- Gradually increasing and maintaining public investment at over 4 percent of GDP from 2027 and beyond; and
- Containing budget deficits gradually to be less than 5 percent of GDP from 2028 and beyond.

Medium-Term Fiscal Framework (MTFF)

The FSS sets out the government's MTFF for the upcoming financial year and the four succeeding financial years, as required by Section 12 of the PFMA. Table 1 below provides the 2025–2030 MTFF, which prescribes key parameters for the upcoming 2026 Budget and presents the latest projections for the period through to 2030.

The projections imply that the various requirements of the Fiscal Responsibility Framework are expected to be satisfied. The MTFF will be updated each year to maintain a rolling five-year horizon and the PFMA requires the government to undertake ongoing monitoring of performance against this plan and to manage any actual or expected deviations if they occur.

Table 1 | Medium-Term Fiscal Framework: 2025–2030

Indicator	As a percentage of GDP (Unless otherwise noted)							
	2024	2025	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	Provisional	Budget	Revised Projections	Estimates	Projections			
Total Revenue and Grants	13.7	15.1	15.1	15.2	15.3	15.3	15.4	15.4
Tax Revenue	12.4	13.9	13.9	14.0	14.1	14.1	14.2	14.2
Non-Tax Revenue	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1
Grants	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
Total Expenditure	20.5	21.8	21.6	20.8	20.4	20.0	19.4	19.2
Recurrent Expenditure	17.9	17.8	17.9	17.0	16.3	15.8	15.3	14.9
Non-Interest Recurrent Expenditure	8.9	8.9	9.1	9.0	8.9	8.8	8.8	8.8
Interest Expenditure	9.0	8.9	8.8	8.0	7.4	7.0	6.5	6.1
Capital Expenditure and Net Lending	2.6	4.0	3.7	3.8	4.0	4.2	4.2	4.3
o/w Public Investments	2.7	4.0	3.7	3.8	4.0	4.2	4.2	4.3
Primary Balance (excluding interest)	2.2	2.3	2.3	2.3	2.3	2.3	2.4	2.4
Budget Balance	-6.8	-6.7	-6.5	-5.6	-5.1	-4.6	-4.0	-3.7
Nominal GDP (Rs. billion)	29,899	33,000	32,036	34,754	37,664	40,779	44,163	47,826
Nominal GDP (growth rate)	9.0	10.4	7.1	8.5	8.4	8.3	8.3	8.3
Real GDP (growth rate)	5.0	3.0	3.5	3.1	3.1	3.1	3.1	3.1
GDP deflator (percent change)	3.8	6.7	3.6	5.3	5.1	5.0	5.0	5.0
Primary Expenditure (as a % of GDP)	11.5	12.8	12.8	12.9	12.9	13.0	13.0	13.0
Primary Expenditure (Rs. billion)	3,441	4,240	4,100	4,470	4,876	5,301	5,731	6,241

Source: Department of Fiscal Policy

Macroeconomic Assumptions

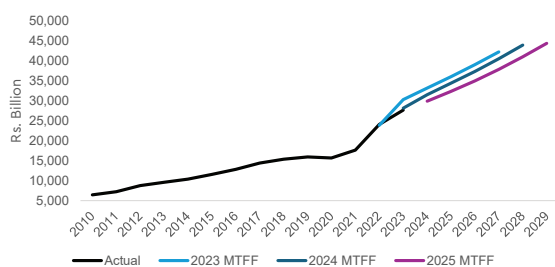
The fiscal targets and projections in the MTFF are expressed as ratios, calculated by dividing the relevant fiscal aggregates by projections for nominal GDP (GDP in current prices). The assumptions that sit beneath the nominal GDP projections are presented in Table 1. This comprises projected real GDP growth of 3.1 percent per annum and assumed growth in the GDP deflator (an estimate of economy-wide inflation) of 5 percent per annum.

Figure 4 illustrates the nominal GDP projections that have been used (but not previously published) in preparing the 2023, 2024, and 2025 MTFF vintages. Each update of the MTFF will involve an updated set of

macroeconomic projections, reflecting recent actual outcomes in the relevant economic variables and an assessment of whether the forward-looking assumptions remain reasonable. As can be seen, the latest set of projections is for the trajectory of nominal GDP to be lower over the medium-term than previously projected. This is consistent with recent inflation outturns, which have been lower than previously assumed in each of the past few years.

The Fiscal Risk Statement contains a section examining the performance of recent macroeconomic and fiscal forecasts and the main factors that have driven deviations between forecasts and outcomes.

Figure 4 | Nominal GDP

Source: Department of Fiscal Policy.

Consistency of the Fiscal Strategy with the Objectives of Responsible Fiscal Management

The Government's fiscal targets and policies are closely aligned with the objectives of responsible fiscal management, as follows:

(a) Debt Sustainability: The government aims to reduce public debt to a sustainable level and maintain it within those bounds. This objective is reflected in its fiscal targets, which embed a sustained and significant debt reduction over the long term. By actively managing debt levels, the government will ensure the financial stability of the country and minimize the burden on future generations.

(b) Fiscal Buffers: Creating and maintaining fiscal buffers is another key objective served by the fiscal strategy. This entails setting aside reserves to cushion against future economic shocks or emergencies. The government's fiscal policies include provisions for building up these buffers, thereby enhancing the country's resilience to adverse events and reducing the need for drastic measures during crises.

(c) Discipline, Transparency, Accountability and Scrutiny: Ensuring discipline, transparency, and accountability in fiscal management is fundamental. The government's fiscal targets and policies are clear, with additional mechanisms for performance monitoring and accountability. By adhering to transparent reporting practices and inviting independent scrutiny of fiscal performance, the government enhances trust and confidence in its management of public finances.

(d) Long-Term Planning: Lengthening the time horizon of fiscal planning is being achieved through the development and publication of annual fiscal strategy statements and rolling five-year medium-term fiscal frameworks. By setting out clear fiscal strategies and priorities over the medium to long term, the government promotes stability, predictability, and effective allocation of resources. This will be particularly beneficial for supporting a sustained lift in the rate of public investment for Sri Lanka.

3. Assessment of Performance against the Fiscal Strategy

Forward-looking Assessment of the Fiscal Strategy over the Medium-Term

Based on the fiscal targets outlined in Section 2, the fiscal strategy focuses on achieving the targeted primary surpluses consistent with the objective of reducing public debt, while promoting economic growth and stability. The fiscal strategy of the government is particularly focused on the following aspects:

- **Reducing public debt:** The strategy is consistent with reducing public debt to below 95 percent of GDP by 2032, with the latest IMF projections indicating an expected value of around 97 percent of GDP by 2030 and 90 percent of GDP by 2032.
- **Achieving the Government Revenue Target:** By targeting an increase in the Revenue to GDP ratio from 13.7 percent in 2024 to over 15 percent of GDP from 2025 and beyond, the fiscal strategy seeks to permanently enhance Sri Lanka's fiscal capacity, enabling governments to fund a greater proportion of operations, services, and investments while reducing reliance on borrowing.
- **Controlling Government Expenditure:** Planning for primary expenditure to remain below the newly legislated limit of 13 percent of GDP from 2025 and beyond indicates an enduring commitment to efficient resource allocation and cost control. Close control of expenditure ensures that government spending remains sustainable and is aligned with the highest priorities.

- **Boosting Public Investment:** Within the overall limit on primary expenditure, increasing and maintaining the budget allocation to public investment of around 4 percent of GDP from 2027 onwards underscores the importance of infrastructure development and investment for Sri Lanka's future. Well-executed public infrastructure investment stimulates economic growth, enhances productivity, and lays the foundation for long-term prosperity.
- **Delivering Primary Surpluses:** Building on recent gains and maintaining a primary surplus of at least 2.3 percent from 2025 and over the medium-term is designed to deliver fiscal sustainability. A primary surplus indicates that government revenues exceed non-interest spending, which is a necessary step to achieve debt reduction and the rebuilding of fiscal buffers.
- **Containing Budget Deficits:** Gradually reducing budget deficits to less than 5 percent of GDP from 2028 onwards also demonstrates a commitment to fiscal discipline and intergenerational equity. The risk premia and costs of servicing Sri Lanka's public debt will continue to decline if the fiscal strategy is achieved, creating further headroom for addressing other priorities. Containing deficits is a crucial step to stabilize public debt levels and restore investor confidence in the economy.

Accordingly, the government's fiscal strategy aims to strike a balance between efficient revenue generation, sound expenditure management, investment promotion, deficit containment, and achievement of a surplus in the primary balance target. By adhering to the various fiscal targets, the government seeks to ensure sound fiscal management, promote economic growth, and safeguard the long-term financial health of the country.

Fiscal Performance in 2024

Fiscal operations in 2024 showed a significant further improvement, with the preliminary outturn of a primary surplus of 2.2 percent of GDP compared to the 2024 budget forecast of a primary surplus of 0.8 percent (Table 2). This represents a favorable variance of 1.4 percentage points of GDP compared

to the 2024 Budget, and a 1.6 percentage point increase over the 2023 outcome of 0.6 percent of GDP primary surplus.

The outturn for the overall budget in 2024 was a deficit of 6.8 percent of GDP compared to a forecast deficit of 7.6 percent of GDP, a solid improvement from the 8.3 percent of GDP deficit reported in 2023.

Nominal GDP growth of 9.0 percent in 2024 was weaker than the forecast 12.1 percent, primarily due to economy-wide inflation being significantly less than expected. Growth in real GDP of 5.0 percent in 2024 exceeded the Budget forecast of 1.8 percent growth reflecting a stronger-than-expected recovery in the manufacturing, constructions, and tourism sectors.

Total revenue and grants in 2024 of Rs. 4,091 billion was slightly behind the budget forecast of Rs. 4,127 billion, but represents 13.7 percent of GDP, well above the Budget forecast of 13.1 percent of GDP. Taxes on income and profits and external trade were generally in line with their respective forecast shares of the economy, with taxes on goods and services stronger than forecast.

Total expenditure of Rs. 6,131 billion in 2024 was kept well below the initial budget forecast of Rs. 6,528 billion, representing an outturn of 20.5 percent of GDP against the forecast of 20.7 percent of GDP. This result was largely due to managing the execution of capital investment in line with available cash flows and financing with recurrent expenditure on salary and wages also less than budgeted. Expenditure on subsidies and transfers and interest were each around 0.5 percent of GDP higher than expected as a share of the economy.

Table 2 | Performance Assessment 2024

Indicator	Rs. Billion			% of GDP	
	2024 Budget*	2024 Provisional	Variance with Budget	2024 Budget	2024 Provisional
Total Revenue and Grants	4,127	4,091	(36)	13.1	13.7
Total Revenue	4,107	4,031	(76)	13.0	13.5
Tax Revenue	3,820	3,705	(115)	12.1	12.4
Taxes on Income and Profit	1,080	1,026	(54)	3.4	3.4
Taxes on Goods and Services	2,235	2,201	(34)	7.1	7.4
Taxes on External Trade	505	477	(28)	1.6	1.6
Non-Tax Revenue	287	326	39	0.9	1.1
Grants	20	60	40	0.1	0.2
Total Expenditure	6,528	6,131	(397)	20.7	20.5
Recurrent Expenditure	5,277	5,340	63	16.8	17.9
Non-Interest Recurrent Expenditure	2,626	2,650	24	8.3	8.9
Salaries and Wages	1,127	1,066	(61)	3.6	3.6
Goods and Services	341	351	10	1.1	1.2
Subsidies & Transfers	1,158	1,234	76	3.7	4.1
Interest Expenditure	2,651	2,690	39	8.4	9.0
Capital Expenditure and Net Lending	1,251	791	(460)	4.0	2.6
o/w Public Investments	1,260	817	(443)	4.0	2.7
Current Account Balance	-1,170	-1,309	(139)	(3.7)	(4.4)
<i>(includes interest, excludes public investment and net lending)</i>					
Primary Balance	250	650	399	0.8	2.2
<i>(excludes interest)</i>					
Budget Balance	-2,401	-2,040	361	(7.6)	(6.8)
Nominal GDP (LKR billion)	31,500		(1,601)		
		29,899			
Nominal GDP (growth rate)	12.1	9.0	(3.1)		
Real GDP (growth rate)	1.8	5.0	3.2		
GDP deflator (percent change)	10.1	3.8	(6.3)		
Primary Expenditure (LKR billion)	3,877	3,441	(436)		
Primary Expenditure (As a share of GDP)	12.3	11.5	(0.8)		

* Excluding bank recapitalization of Rs. 450 billion
Source: Department of Fiscal Policy

Expected Fiscal Performance in the 2025 Fiscal Year

The assessment of expected compliance with the fiscal targets for the current financial year is based on year-to-date estimates for the period January – April 2025 (Table 3).

The preliminary year to date results indicate the targeted primary surplus of 2.3 percent of GDP in 2025 remains on track. The primary surplus over the first four months of 2025 is estimated at Rs. 533 billion against the full year target of Rs. 750 billion.

In the first four months of 2025, all heads of tax revenue have been growing broadly in line with the rates assumed in the budget. Non-tax revenue and grants which both reflect relatively small shares of total revenue have been growing less strongly than anticipated, but also tend to materialize later in the fiscal year.

Budget execution remains contained, with total expenditure in the four months to April reflecting 23.9 percent of the full year estimate, and primary expenditure just 21.7 percent of the full year estimate. Recurrent expenditure over the first four months is growing ahead of budget estimates, reflecting stronger-than-forecast growth in salaries and wages and subsidies and transfers. Expenditure on interest and capital expenditure are tracking below the budget estimates. While providing some positive signals, caution is warranted in extrapolating this result as usual patterns of government expenditure in Sri Lanka tend to involve faster growth later in the year.

With the achievement of 29.2 percent of the 2025 revenue estimate in the first four months of 2025, the estimated revenue yield of 15.1 percent of GDP is considered to be on track considering higher revenue expectation falls in the remaining eight months of 2025. Total revenue and grants in the first quarter of 2025 amounted to 12.9 percent of quarterly GDP.

Table 3 | Performance Assessment 2025

Indicator	Rs. Billion						
	2024		2025		Budgeted Growth %	Growth %	Achievement (As a % of Budget)
	Annual*	Jan-Apr	Annual	Jan-Apr (a)			
Total Revenue and Grants	4,127	1,218	4,990	1,455	20.9	19.4	29.2
Total Revenue	4,107	1,216	4,960	1,453	20.8	19.5	29.3
Tax Revenue	3,820	1,118	4,590	1,349	20.2	20.7	29.4
Taxes on Income and Profit	1,080	244	1,167	274	8.1	12.3	23.5
Taxes on Goods and Services	2,235	724	2,772	881	24.0	21.6	31.8
Taxes on External Trade	505	149	651	194	28.9	30.2	29.9
Non-Tax Revenue	287	98	370	104	28.9	6.1	28.2
Grants	20	2	30	1	50.0	(32.6)	4.6
Total Expenditure	6,528	1,579	7,190	1,716	10.1	8.7	23.9
Recurrent Expenditure	5,277	1,419	5,886	1,603	11.5	13.0	27.2
Non-Interest Recurrent Expenditure	2,626	693	2,936	809	11.8	16.7	27.6
Salaries and Wages	1,127	302	1,230	361	9.2	19.7	29.4
Goods and Services	341	100	416	102	21.9	2.6	24.6
Subsidies & Transfers	1,158	291	1,290	345	11.4	18.5	26.8
Interest Expenditure	2,651	726	2,950	794	11.3	9.4	26.9
Capital Expenditure and Net Lending	1,251	160	1,304	113	4.3	(29.4)	8.7
o/w Public Investments	1,260	165	1,315	115	4.4	(30.3)	8.8
Current Account Balance	-1,170	-203	-926	-150			
<i>(includes interest, excludes public investment and net lending)</i>							
Primary Balance	250	365	750	533			
<i>(excludes interest)</i>							
Budget Deficit	-2,401	-361	-2,200	-262			
<i>Primary Expenditure (LKR billion)</i>	<i>3,877</i>	<i>853</i>	<i>4,240</i>	<i>922</i>	<i>9.4</i>	<i>8.1</i>	<i>21.7</i>

*Excluding bank recapitalization of Rs. 450 billion

(a) Provisional

Source: Department of Fiscal Policy

Expected Fiscal Performance over the 5-year MTFF Period

Taking account of the recent fiscal developments, the fiscal indicators projected for the next five years are considered realistic but are clearly subject to significant uncertainties surrounding the economic climate and ongoing success in executing major reforms.

Expected compliance with the fiscal targets for the 2026 financial year and the four succeeding years is premised on the timely implementation of revenue policy measures envisaged for 2025 and sustaining this revenue enhancement over the medium term, enhancing tax compliance and other tax administration measures.

Delivering against these plans will also require actively controlling recurrent expenditure growth, which would provide the headroom

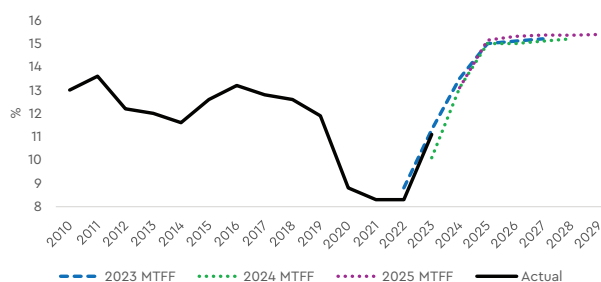
necessary for public investment to increase and imply ongoing consideration of relative priorities.

Continuation of relatively benign macroeconomic conditions will be required to support a period of sustained and stable growth and recovery that generates confidence and conditions that support private investment. The resumption of private sector credit growth is a very positive sign in this respect.

Revenue

The MTFF projects a further step up in total revenue and grants from 13.7 percent of GDP in 2024 to 15.1 percent of GDP in 2025, gradually rising to 15.4 percent by 2030 on the basis that recent and planned reforms are fully executed with robust improvements in revenue collection and administration.

Figure 5 | Total Revenue to GDP

Source: Department of Fiscal Policy

By the time of the 2022 crisis, Sri Lanka's revenue to GDP ratio had fallen to one of the lowest in the world. Significant policy steps have been taken to reverse this situation and return the Revenue to GDP ratio towards previous levels. The assumed upward trend reflects enhanced efficiency in tax administration and a range of specific reforms to reduce tax expenditures.

Delivering this sustained uplift in revenue will be challenging, but the breadth of depth of supporting policy reforms underway and achievements throughout 2023 and 2024 which surpassed expectations provide some reassurance that targets are within reach.

Expenditure and the Primary Expenditure Ceiling

The projected gradual decline in total expenditure from 20.5 percent of GDP in 2024 to 19.2 percent of GDP in 2030 is predicated on effective expenditure management and the continuation of fiscal consolidation efforts.

Recurrent expenditure is expected to decline from 17.9 percent of GDP in 2024 to 17.0 percent in 2026 and further to reduce 14.9 percent of GDP by 2030. This is led by the anticipated reduction of interest expenditure from 9.0 percent of GDP in 2024 to around 6.1 percent of GDP in 2030 based on successful debt restructuring, lower borrowing needs and more favourable terms.

Capital expenditure and net lending is projected to increase from 2.6 percent of GDP in 2024 to 4.0 percent in 2027 and reach 4.3 percent of GDP by 2030 in line with the Government's strong focus on infrastructure development and long-term investments.

Primary (non-interest) expenditure is projected to increase from 11.5 percent of GDP in 2024 to 12.9 percent of GDP in 2026 and be held around these levels, slightly below the legislated ceiling of 13 percent of GDP for the duration of the first five years of the new Fiscal Responsibility framework.

Primary balance

Based on the above projections for revenue and primary expenditure, the primary surplus target of at least 2.3 percent of GDP would be achieved and maintained from 2025 onwards.

The MTFF projections sit slightly above the target because the Government has decided to include a small buffer to help deal with uncertainty surrounding the short-term outlook for growth, inflation and revenue.

This is done by keeping primary expenditure slightly below the level that would otherwise be consistent with exactly matching the primary balance target. That is, policy will be set to deliberately aim for a slightly stronger primary balance, to increase the probability of observing the target in practice. Some recalibration of this buffer may be appropriate in future years in light of observed outcomes.

The projections are therefore broadly for the target to be satisfied over the remainder of the IMF-EFF programme period to 2027 and medium-term projection period to 2030. The Government currently envisages it would continue to target primary surpluses of at least 2.3 percent of GDP until much lower levels of public debt are reached.

Fiscal balance

A significant reduction in the overall budget deficit from 6.8 percent of GDP in 2024 to 5.6 percent in 2026, and further improvement to 3.7 percent by 2030, would follow from the anticipated decline in interest payments and the successful implementation of the government's fiscal policies.

This comprehensive approach is aimed at restoring fiscal sustainability and to position the Sri Lankan economy for stable growth and development.

Public debt

The latest IMF projections for Sri Lanka's public debt see a reduction from around 119.2 percent of GDP in 2022 to around 94.5 per cent of GDP by 2030, which is consistent with debt falling below the initial target of 95 percent of GDP by 2032. Adherence to the primary balance target and primary expenditure ceiling will support the attainment of this goal in the absence of major external shocks.

4. Specific Policy Measures to Support Achievement of the Fiscal Strategy

Through its ongoing response to the 2022 crisis, the Government has implemented corrective macroeconomic policies, including revenue-based fiscal consolidation measures as outlined below and explained in greater detail in Annexure II. These policy reforms have been designed to help reach the fiscal targets stipulated above.

Over the past three years, Sri Lanka has undertaken a series of fiscal consolidation measures that have significantly impacted its macroeconomic landscape. These measures have helped to stabilize the economy, manage public debt, and promote sustainable growth, yielding more positive outcomes as outlined below.

- Economic growth rebounded to an impressive 5 percent in 2024 following to consecutive years of contraction. This was the strongest annual growth recorded since 2014. Continuing this positive trend the economy grew by 4.8 percent in the first quarter of 2025.
- Year-on-year Inflation as measured by the Colombo Consumer Price Index (CCPI), reached the historically highest peak of 69.8 percent in September 2022. However, efforts to stabilize inflation proved successful, with the inflation rate reaching a single-digit level in July 2023 and remaining at that level ever since. Inflation reached a negative territory in September 2024, recoding -0.5 and reaching -0.7 in May 2025.

- Fiscal discipline and prudent management led to significant improvements in the fiscal sector. A primary surplus of Rs. 650 billion or 2.2 percent of GDP was recorded in 2024, along with a reduction in the overall budget deficit to 6.8 percent of GDP. This was driven by the increase in government revenue. A primary surplus of Rs. 532.7 billion was recorded in the first four months of 2025.
- Total government revenue including grants surpassed Rs. 4,000 billion in 2024. Parallel to the substantial nominal increase, government revenue including grants as a percentage of GDP, increased to 13.7 percent in 2024 from 11.2 percent in 2023. Total revenue and grants in the first quarter of 2025 amounted to 12.9 percent of GDP.
- In terms of the external sector, Sri Lanka experienced positive momentum, with a current account surplus of USD 1.2 billion recorded in 2024 due to the sharp increase in tourism earnings, steady rising of workers remittances and strengthening overall external sector stability.
- Gross Official Reserves (GOR) increased substantially to USD 6.3 billion as at end April 2025 owing to the purchase of the historic high of foreign exchange by CBSL domestically and receipts from multilateral institutions, namely the International Monetary Fund (IMF), World Bank and the Asian Development Bank.
- The exchange rate appreciated for the second consecutive year recording an annual appreciation of 10.7 percent at the end of 2024 compared to the annual appreciation of 12.1 percent at the end of 2023, mainly due to current account surpluses, and a steady net inflow of foreign currency into the domestic foreign exchange market.

To achieve these milestones, the Sri Lankan government implemented various policy measures and structural reforms. These included changes to tax policies, such as reducing tax-free thresholds, revising tax rates, and increasing corporate income tax

rates. Additionally, adjustments to VAT rates and Excise Duty contributed to revenue growth and fiscal consolidation.

In line with the revenue enhancement measures, expenditure rationalization measures will also be sustained over the medium term. This includes a reduction of transfers to the SOEs and other public institutions as a result of ongoing SOE reform/divestment process, prudent investments in

development projects as supported by the PFMA, rationalization of cadre of the public sector.

Further, efforts to contain expenditures and enhance cash flow management played a crucial role in improving fiscal performance. The government successfully managed its cash flow, with a significant portion of the budget deficit financed from domestic sources.

PART II

Fiscal Risk Statement 2026

(FRS 2026)

1. Introduction

Under Section 11(5)(f) of the Public Financial Management Act, No. 44 of 2024 (PFMA), the Fiscal Strategy Statement (FSS) is required to specify the main sources of fiscal risks to the attainment of the objectives specified in Section 10 and the estimate of the fiscal impact of such fiscal risks. This is the first such Fiscal Risk Statement to be published under the requirements stipulated in the PFMA.

Sri Lanka's population, economy, and fiscal and financial position have been profoundly impacted by shocks in recent years, including natural disasters, the 2019 Easter Sunday attack, the COVID-19 pandemic and the deep-rooted, multifaceted socio-economic crisis that erupted in 2022.

Overall, the levels of risk remain elevated, but are subsiding. This is due to extensive policy efforts implemented by the Government and the support of all development partners, including the successful debt restructuring negotiations with Sri Lanka's creditors.

Our contemporary approach to fiscal responsibility is founded upon transparency.

The Government is now required to establish explicit targets that will guide its approach to fiscal policy and manage the inherent risks within a rolling five-year fiscal planning horizon. In setting targets, it is expected that they will be abided by. Progress is to be closely monitored by the Parliament.

This means being objective and candid about progress, including about whether the relevant targets have in fact been achieved each year and that they remain realistic in a forward-looking sense. Remedial policy responses must be developed if required.

Sri Lanka has taken great strides over recent years in restoring economic and budget stability and that has created strong foundations for a recovery and renewed confidence in the future. Continued vigilance is warranted and further progress must be made to consolidate these recent gains and to bring risks down to even lower levels.

The dividends from today's efforts will be enjoyed by generations to come, with more stable growth, more abundant opportunities,

and greater policy flexibility. A more stable and less risky fiscal position, particularly sustained debt reduction, will free up scarce resources for other priorities, including public investment.

The Fiscal Risk Statement (FRS) is a crucial element of modern fiscal governance. The coverage of risks will be expanded over time, and the depth and sophistication of analysis will grow. The assessment must be dynamic and move with a rapidly changing world.

2. Fiscal Risks

Fiscal risks are factors that can cause the fiscal position to deviate from forecasts and expectations.

Evaluating fiscal risks considers the nature of potential shocks or events that would create unexpected costs or cause revenues or debt to differ materially from their estimated levels.

In the Sri Lankan context, both internal and external economic shocks, the performance of state-owned enterprises, risks from Public-Private Partnerships (PPPs), unexpected movements in foreign exchange rates and interest rates, and the impacts of natural disasters are all pertinent examples of the kinds of risks that have resulted in the unexpected changes in fiscal outcomes in the recent past.

The fiscal risks emanating from these sources have been evaluated in the following sections of this document. Even as the recovery from the 2022 economic crisis gathers strength, Sri Lanka remains vulnerable to further shocks. These cannot be avoided but they can be better understood and better managed.

It is prudent to assume that further shocks will be encountered, but also to be encouraged that overall levels of risk are assessed to be subsiding. Fiscal risk assessment will be undertaken and published on an annual basis making it possible to gauge changes in the overall situation and the contributions that policy can make to a more resilient nation.

A summary of the assessments made in this document is presented in the heatmap below.

Summary of Findings

		Likelihood of realization		
		Remote (<10%)	Possible (10–50%)	Probable (>50%)
Potential fiscal impact	High (>1% of GDP)			Macroeconomic
	Medium (0.1–1% of GDP)		State-owned Enterprises Debt, guarantees & on-lending	Natural disasters
	Low (<0.1% of GDP)		Public-private partnerships	

In future versions of the FRS, coverage will be expanded to potential risks arising from the financial sector, climate change, subnational governments and legal claims.

3. Anticipated Fiscal Pressures

Recent data from the World Bank's Sri Lanka Development Update (April 2025) highlights the broader economic challenges facing the country. While macroeconomic indicators show signs of recovery, household income, employment, and the standard of living for vulnerable groups remain well below pre-crisis levels. The poverty rate, measured at the purchasing power parity threshold of USD 3.65 per person per day, stood at 24.5 percent in 2024, highlighting persistent social vulnerabilities.

These socioeconomic pressures increase the likelihood of higher future government spending on social safety nets to support affected populations. At the same time, the rapidly growing elderly population is driving up pension and elderly support payments, further compounding fiscal pressures. If unaddressed, the combined impact of a non-contributory pension system, rising social protection needs, and demographic shifts pose a substantial risk to fiscal sustainability in the medium to long term.

4. Main Sources of Fiscal Risks

A. Fiscal Risks Arising from Macroeconomic Uncertainty

Economic conditions are a major determinant of fiscal outcomes, though they are also usually the main source of uncertainty surrounding forecasts of the fiscal position. Fluctuations in global markets, commodity prices, and domestic economic activity can cause actual revenue and expenditure outcomes to markedly diverge from forecasts.

For instance, tax receipts may fall short of expectations due to weaker-than-anticipated activity or lower prices, while unforeseen expenditure pressures, such as emergency response or social assistance, can emerge rapidly in the wake of a disaster or shock.

Other variables such as inflation, interest rates, and exchange rates, which directly affect borrowing costs and fiscal sustainability, are likewise influenced by volatile and unpredictable economic forces.

Recognising that uncertainty and forecasting errors are a reality is essential for formulating resilient and adaptive fiscal policy. Like any economy, Sri Lanka has its own unique set of vulnerabilities to potential shocks.

The country's relatively narrow export base and heavy reliance on tourism, workers' remittances, and oil imports increase its vulnerability to both external and domestic disruptions. Sri Lanka's geographical location is thought to heighten its exposure to certain natural disasters and may ultimately result in disproportionate impacts from climate change.

Several severe shocks have been experienced in recent years, including the 2019 Easter Sunday attack, the COVID-19 pandemic, major droughts and floods, and energy price volatility, all of which have meaningfully affected the domestic economy.

The factors that might cause fiscal outcomes to diverge from expectations include:

- Major random events or 'tail risks' that materialize which were either considered too unlikely or overlooked in the central case forecasts presented in the budget;
- Errors or biases in the models and judgments that are adopted when preparing economic forecasts, including judgments about the impact of policies; and
- Policy changes that produce a different outcome from what was forecast (e.g. if a new expenditure program is devised or a new tax policy is not implemented).

To illustrate how these sources of uncertainty can impact fiscal performance, this section examines the accuracy of the main economic and fiscal forecasts for Sri Lanka over the past decade. It also discusses the main sources of uncertainty that could materially impact projected fiscal outcomes over the medium term.

Analysis of Forecast Performance

Macroeconomic Forecasts

Forecasts of the overall size of the economy tend to perform well in periods of stability but fail to predict major turning points. In fact, through the period 2015 to 2019, successive

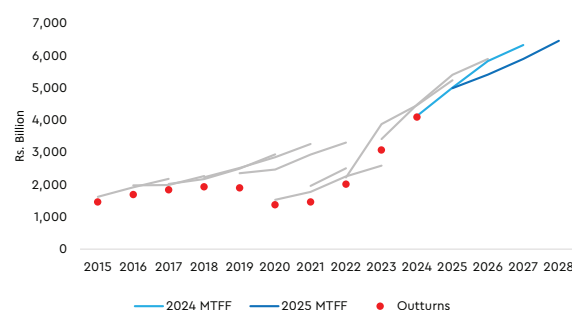
Budget projections of nominal GDP tended to under-predict the size of the Sri Lankan economy to a small degree (Figure 6).

The sharp spike in inflation, which occurred during 2022, driven by supply-side disruptions including notable price hikes in food commodities, global energy prices, sharp depreciation of the Sri Lankan rupee, and aggregate demand pressures due to the lagged impact of monetary accommodation during the past few years, was clearly not foreseen. In the two years since this shock, inflation has moderated more quickly than anticipated and therefore, nominal GDP has in fact turned out to be somewhat smaller than that had been projected. This is reflected in successive revisions to the medium-term projections.

A string of shocks in 2019, 2020, and 2022 (the 2019 Easter Sunday attack, COVID-19 and economic and debt crisis, respectively) arrived on the back of an economy that was already slowing from 2018, with real GDP growth outturns well below the relevant budget forecasts for these years (Figure 7). The contraction in real GDP during 2022 was unprecedented and even greater than the impact of COVID-19 observed in 2020. The 5.0 percent real GDP growth observed in 2024 was more than twice the pace of recovery initially forecast when the Budget forecast was prepared in late 2023.

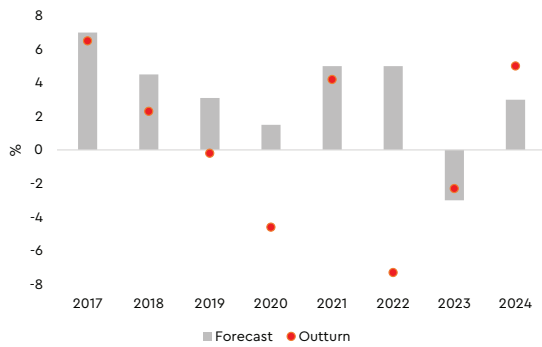
Macroeconomic Forecast Performance

Figure 6 | Nominal GDP

Source: Department of Fiscal Policy (projections), Department of Census and Statistics.

Figure 7 | Real GDP Growth

Source: Department of Fiscal Policy (projections), Department of Census and Statistics.

The average projection error for nominal GDP over the past decade was an under-prediction of around 5.5 percent. Around 2.5 percentage points of this decade-average error can be traced to the inflationary shock in 2022 alone.

Over the period since 2017, forecasts for real GDP growth, which has been volatile, have tended to over-predict actual growth by an average of 2.5 percent. Again, the impacts of the 2019 Easter Sunday attack, the COVID-19, and the 2022 economic crisis have been the main drivers of this deviation.

Fiscal Forecasts

Revenue

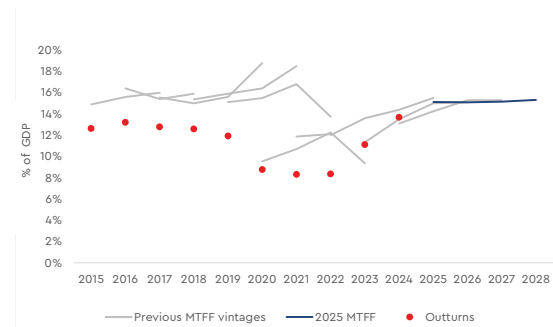
A similar analysis of forecasts for total revenue reveals that there had been a clear tendency to over-predict revenue for much of the past decade (Figure 8).

This was not so much due to errors in forecasting the overall size of the economy, but a serial bias in the sense that of repeatedly forecasting revenue to represent a larger share of the economy than it ever actually did, and such overestimation also reflected the non-implementation of certain policy measures. On average, over the past decade, successive revenue projections exhibited an optimistic bias of 2.2 percent of GDP.

In the past few years, this bias has been corrected, and the outturns for 2023 and 2024 were in line with or exceeded budget

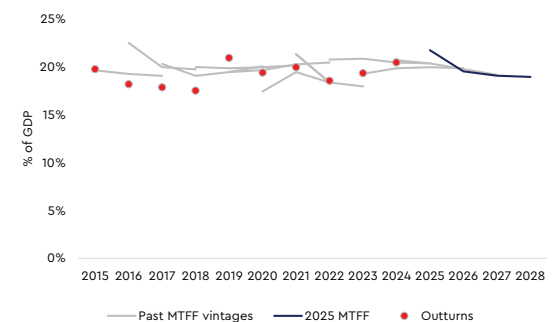
forecasts, even with the significant lift in the revenue to GDP ratio due to extensive tax policy measures. Total revenue has returned to its highest levels in over a decade and the three-year average forecast error has been reduced to 1.1 percent of GDP.

Figure 8 | Total Revenue and Grants

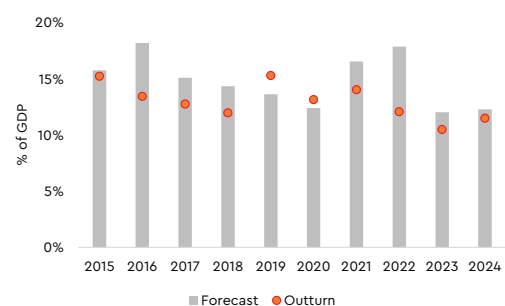
Source: Department of Fiscal Policy

Figure 9 | Total Expenditure

Source: Department of Fiscal Policy

Figure 10 | Primary Expenditure

Source: Department of Fiscal Policy

Expenditure

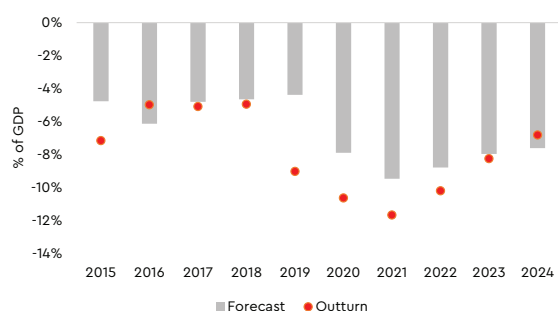
Projections for total expenditure have tended to be more stable, and outturns are typically either in line with or less than forecasts with variability attached to interest payments. Budget execution has been managed within the year to compensate for underperforming revenues and availability of grants and sources of finance to broadly keep track with budget targets. In such cases, much of the adjustment burden tends to fall on capital expenditure.

Since 2021, primary expenditure has been maintained within the envelope envisaged in the relevant budget (Figure 10), albeit with compositional variances. For example, in 2023 and 2024, the execution of capital investment was significantly lower than forecast.

Budget Balance and Primary Balance

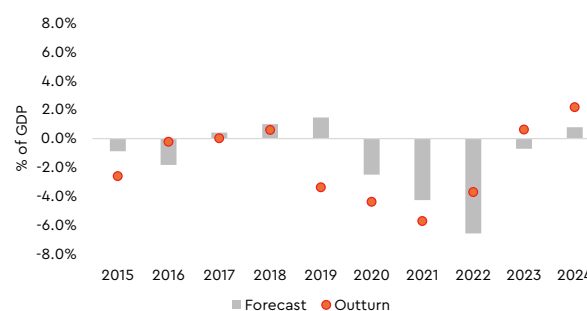
Forecasts for the overall budget balance represent the net effects of the factors discussed above with the outturn weaker than anticipated for most of the past decade (Figure 11). On average, over the past 10 years, the budget balance was just over 1 percent of GDP weaker than forecast with the greatest deviations observed during the successive shocks between 2019 and 2022. Since 2022, forecast performance has improved significantly and the average forecast error has been just 0.3 percent of GDP. Again, this recent improvement in forecast performance is primarily due to having addressed the bias in revenue forecasts.

Figure 11 | Fiscal Balance

Source: Department of Fiscal Policy

Figure 12 | Primary Balance

Source: Department of Fiscal Policy

The primary balance (Figure 12) excludes interest expenses, which reflecting movements in both exchange rates and interest rates, tend to be more difficult to forecast. The 10-year average forecast error for the primary balance is an overestimate of 0.3 percent of GDP. Overestimates in some years have been balanced by underestimates in others. For each of the years 2022, 2023 and 2024 the primary balance outturn has been stronger than forecast in the respective budgets.

Sensitivity and Scenario Analysis

As the above discussion highlights, unexpected economic events have a major bearing on the budget position and the nature and severity of random shocks are impossible to predict with perfect foresight.

Regular assessment of forecast performance helps to validate and improve the underlying assumptions that are made. Upgrading the underlying models and capabilities of staff is a crucial ingredient in managing fiscal risks.

In future versions of the FRS, the Government intends to present additional analysis that considers the sensitivity of fiscal forecasts to changes in economic variables and to supplement the central case projections with additional alternative scenarios.

Potential Sources of Risk and Uncertainty over the Medium-Term

The Budget forecasts represent a central case scenario that balances a range of judgments about many competing factors.

Some of the more significant factors likely to have a bearing on the economic and fiscal position in the coming five years include:

- Geopolitical instability – the ongoing uncertainty about the nature and scale of conflict across several regions and the impacts this might have on global growth and sentiment, capital markets, global trade flows, and energy prices.
- Trade policy issues – the uncertainty regarding US trade policy and the impacts this might have on Sri Lankan export sectors together with the impacts on global trade flows and inflation more generally.
- Demographic change – whether recent patterns of outward migration, declining marriage and birth rates will continue in Sri Lanka, which would tend to lower the growth rate of the economy; or alternatively improve the prospects for economic growth, they showed signs of reversal as stability and confidence return.
- The pace of the recovery from the 2022 economic crisis – which could be faster or slower than anticipated and affected by external events impacting sentiment in emerging markets or conditions in financial markets.

Steps Being Taken to Manage Macro-Fiscal Risks

The Government has made significant progress in restoring stability and continues to take important steps to help manage the main risks to the economy and fiscal position.

As explained in the Fiscal Strategy Statement, the primary focus of fiscal policy is to reduce public debt to sustainable levels which will lower the country's overall level of vulnerability to shocks, free up resources for alternative uses and provide greater policy flexibility in the future.

The Government is striving to pursue wider structural reforms to create favourable conditions for business investment and private sector growth. Broader-based economic growth and a focus on lifting productivity

will be key to realising Sri Lanka's economic potential and ensuring buoyancy in revenue into the future.

The Ministry of Finance is improving its technical capabilities and resources devoted to economic forecasting and monitoring of fiscal risks. A Macro-Fiscal Unit was established in 2021 and new forecasting tools are being created with the support of development partners.

An annual assessment of forecasting performance as part of the wider analysis of fiscal risks is intended to increase the scrutiny of the official forecasts and lead to improvements in their accuracy over time.

Summary Assessment:	Rating
<i>Probable, High Potential Impact.</i>	
Macroeconomic shocks could be expected to impact the Sri Lankan economy with a relatively high probability (greater than 50 percent likelihood in the coming 5 years). The nature and severity of such shocks are difficult to predict but, like past events, could readily involve a material impact on the fiscal position (greater than 1 percent of GDP impact). Vulnerabilities to such shocks are being actively managed and reduced. Risk mitigation strategies include significant debt reduction to create some flexibility and additional buffers and implementing policy responses as needed to keep track with the fiscal strategy's targets.	

B. Fiscal Risks Arising from State Owned Enterprises (SOEs)

Fiscal risks may arise from the State-owned Enterprise (SoE) sector for a variety of reasons.

SOEs face operational risks and exposure to broader market forces that can impact their profitability and solvency.

Some state-owned enterprises (SOEs) may be required to address market failures, implement policies or assume risks on behalf of the government without adequate compensation (known as undertaking quasi-fiscal activities). This can affect their ability to generate commercial returns.

SOEs often undertake long-term investments in capital intensive sectors and therefore carry significant levels of debt, creating vulnerabilities if profits decline.

Government regulation and policy decisions can directly impact the profitability and solvency of commercial entities (e.g. if the prices they may charge are regulated).

Governments ultimately determine the levels of tax, dividend and other income they receive from SOEs together with any financial support provided to SOEs (e.g. subsidies or debt guarantees).

Overview of Sri Lanka's Major SOEs

SOEs enjoy a significant presence in the Sri Lankan economy (Figure 13).

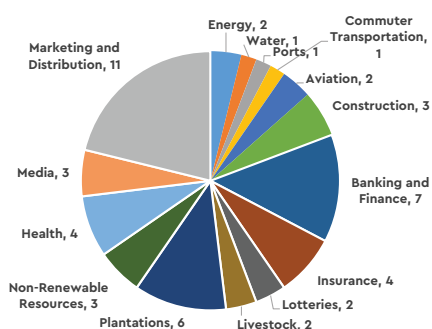
- There are nearly 350 public corporations comprising 41 commercial corporations, 40 government owned companies and 197 statutory boards.
- SOEs may have their own separate legal status (commercial corporations) or be governed by the Companies Act (government owned companies). They are all either fully or almost fully owned by the government.
- 151 SOEs operate in the non-financial sector and 11 are financial sector entities.
- Statutory boards undertake non-commercial activities typically with direct budget funding and their operations tend to pose limited fiscal risks.

The following analysis of Sri Lanka's SOE sector captures the 52 most strategically important enterprises (41 non-financial sector and 11 financial sector).

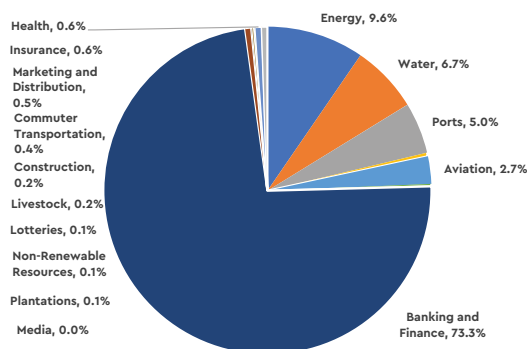
This subset of entities is considered to represent those of strategic importance, and are subject to the most extensive oversight by Government and the most likely to present material fiscal risks.

Figure 13 | SOE Sector Dashboard

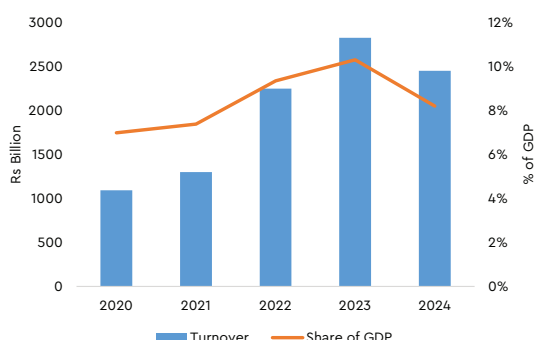
52 SOEs by Sector

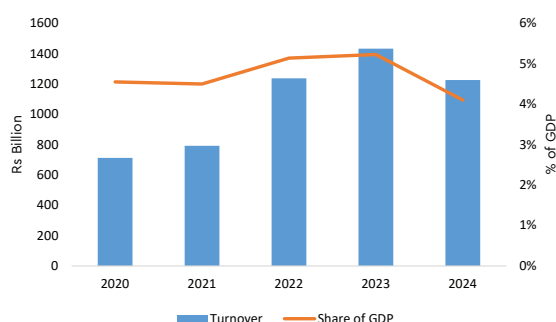
SOE Share of Total Assets

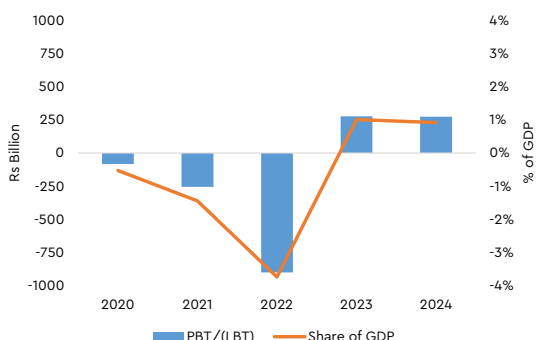
Non-Financial SOE Turnover

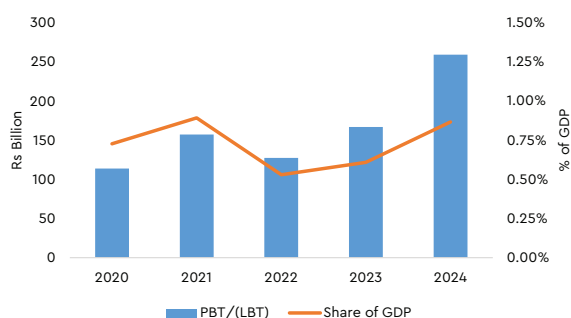
Financial SOE Turnover

Non-Financial SOE Profitability

Financial SOE Profitability

Source: Department of Public Enterprises

Financial Performance

The financial performance of Sri Lanka's main SOEs was severely impacted throughout the recent crisis, with the impacts most pronounced in the non-financial sector.

In aggregate, the 41 non-financial SOEs recorded successive years of losses from 2020 to 2022, culminating in aggregate operating losses of around 3.5 percent of GDP. Significant reforms and restructuring have now taken place and the sector returned to profitability in 2023 and 2024. In 2024, 24 of the 41 non-financial SOEs recorded profits

and 17 recorded losses (an increase from 13 in 2023). Significant budgetary support has been provided to the sector over the past five years.

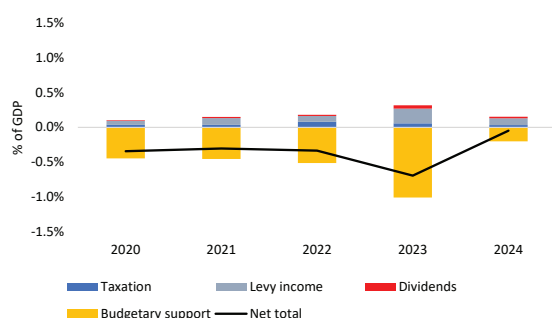
Over the same period, the 11 financial sector SOEs (6 banks, 4 insurers and 1 fund) remained profitable in aggregate. Total profitability was noticeably impacted by the 2022 crisis, but has exhibited an upward trend since then, driven by the relatively stronger performance of the banking sector. Conditions in the insurance sector remain more challenging, driven by volatility in investment income. State-owned financial institutions' exposures

to government and SOE debt restructuring have been significant and budgetary support was extended to two state banks in 2024 (see below). One of the 11 financial sector SOEs recorded a loss in 2024.

Budgetary Impacts: SOE Sector

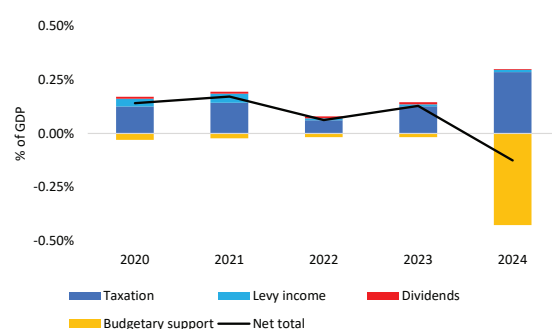
SOEs make contributions to the budget through their payment of tax, levies and dividends. A well-performing SOE sector, generating profits from operations, would be expected to make net financial contributions to the Government over time. Governments may make financial contributions to SOEs to subsidise them for loss-making activities or otherwise ensure their financial viability.

Figure 14 | Non-Financial SOEs – Net Cash Flows to Government

Source: Department of Public Enterprises

Figure 15 | Financial SOEs – Net Cash Flows to Government

Source: Department of Public Enterprises

Non-financial SOEs have required significant ongoing budgetary support in recent years, with the typical contribution from the Government averaging around 0.4–0.5 percent of GDP. This doubled to 1.0 percent of GDP in 2023.

Financial SOEs received small amounts of budgetary support over the period 2020 to 2023 (e.g. for subsidised savings and insurance products), but in 2024 a significant financial contribution was made to two major state-owned banks as part of the broader restructuring of government and non-financial SOE debt.

Sri Lanka's major SOEs have come through a very difficult period in the aftermath of the 2022 crisis and, in aggregate, their vulnerabilities appear to be reducing. Within the overall portfolio there are a significant number of entities that remain high risk and ongoing reforms and restructuring will likely be required.

In future versions of the FRS, the Government intends to publish the results of financial viability and risk analysis of the 41 non-financial sector SOEs using the IMF SoE Health Check Tool. This will allow a risk rating to be assigned to each entity and for the financial health of the portfolio of SOEs to be evaluated over time. The 11 financial sector entities are already subject to independent prudential supervision by the Central Bank of Sri Lanka (CBSL) and Insurance Regulatory Commission (IRC), which explains why they would not be covered by this analysis.

Risk Mitigation Measures

Over the past two years, significant policy reforms have been pursued by the Government to improve the operational performance of SOEs and to address underlying vulnerabilities. Areas of focus include:

- Cost-reflective Pricing Policies
 - Electricity and fuel prices restructured based on cost-recovery principles.
 - Water tariff formula introduced to ensure pricing reflects actual service costs.
- Balance Sheet Restructuring
 - Transfer of legacy debts of key SOEs to the Government balance sheet.
 - Settlement of cross-liabilities among SOEs and related government entities.

- Institutional Improvements
 - Measures taken to strengthen governance and operations of 52 key SOEs.
- Electricity Sector Reform
 - Electricity Act, No. 36 of 2024 enacted to:
 - Grant more operational and financial autonomy to CEB (Ceylon Electricity Board).
 - Allow private sector participation in generation, transmission, and distribution.
 - Improve efficiency, transparency, and accountability.
 - An expert committee was appointed to review and propose amendments to the Electricity Act.
- Petroleum Market Liberalization
 - The number of market players increased from 3 in 2023 to 5 in 2024.
 - Reform intended to enhance competition and boost productivity.
- SriLankan Airlines Restructuring
 - The revised business plan approved in December 2024 (without privatization).
 - Government exploring alternate restructuring models.
- Water Sector Reform
 - Water tariff policy and formula approved by Cabinet.
 - Statement of Corporate Intent (SCI) signed by National Water Supply and Drainage Board in July 2024.
 - SCI includes Key Performance Indicators (KPIs) for monitoring.
- SOE Restructuring Policy
 - Activities of the State-Owned Enterprises Restructuring Unit (SOERU) paused pending review and approval of the overall restructuring policy.

Summary Assessment:	Rating
Possible, Medium Potential Impact.	
Despite recent policy changes that have boosted profitability and lowered debt risks, there remains a moderate likelihood of Sri Lanka's SOEs requiring additional budgetary support in the coming five years. If this risk materializes, the expected budgetary impact falls within the 0.5 to 1.0 percent of GDP range. To mitigate these risks, strategies include improving SOE profitability through regulatory reforms, modernizing management and governance, and restructuring entities with higher risks.	

C. Fiscal Risks Arising from Public Debt, Guarantees and On-lending

Fiscal risks arise in the context of governments issuing debt to finance recurrent deficits, raise funds for public investment, or guarantee loans raised by state-owned enterprises, provincial governments or local councils. The overall level of indebtedness is a function of historical fiscal performance, including the incidence of fiscal risks.

Governments make choices about the portfolio structure of the debt that they raise, including the term structure, whether borrowing is done in local or foreign currencies, and whether interest rates are fixed or variable, among other factors. These portfolio choices are made in the context of balancing the overall costs and risks of borrowing.

When borrowing on behalf of or guaranteeing other government entities, governments inherently assume some of the risks of these entities by promising to repay or service their debt if necessary.

Debt Reduction

Reducing the risks and vulnerabilities from Sri Lanka's high levels of public debt has been a central focus of the IMF – EFF programme as described in the 2026 Fiscal Strategy Statement and various programme documents. The steps taken to restore macroeconomic stability and to restructure Sri Lanka's public debt will prove to be instrumental in Sri Lanka regaining a sustainable debt trajectory.

The latest projections indicate that the objective of reducing public debt to below 95 percent of GDP by 2032 is well on track (Figure 16). As the fiscal strategy describes, sustained debt reduction will be required over many years to achieve much lower and safer levels and restore policy flexibility.

IMF debt sustainability analysis has been conducted and updated regularly as part of the existing programme. The Ministry of Finance is also developing internal capabilities to conduct debt sustainability analysis and this will be published each year.

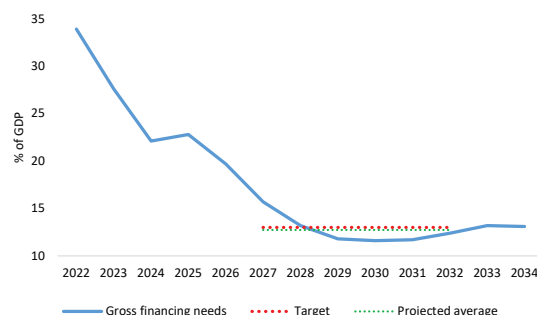
Other than the objective of reducing debt, one of the key targets relating to debt sustainability is to ensure the annual gross financing need (broadly the amount of debt required to cover new borrowing plus refinancing) remains manageable. Sri Lanka's agreement under the IMF program is that this should remain below 13 percent of GDP, on average, over the period 2027–32. The latest projections reveal Sri Lanka is expected to observe this target with the projected average of 12.7 percent coming slightly below the target (Figure 17).

Figure 16 | Public Debt

Source: Central Bank of Sri Lanka and IMF – EFF Programme

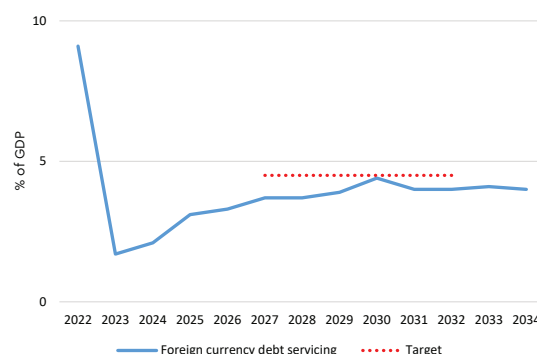
Figure 17 | Gross Financing Needs

Source: IMF – EFF Programme

A third program target relating to public debt seeks to manage exposures of the debt portfolio to foreign currency risk. The objective is to ensure that the foreign-currency debt servicing does not exceed 4.5 percent of GDP in any year during the period 2027–32. The latest projections again show that this target is expected to be observed (Figure 18).

Figure 18 | Foreign Currency Debt Servicing

Source: IMF – EFF Programme

Reforms to Support Debt Sustainability

A range of institutional and policy changes are being implemented in Sri Lanka to reduce vulnerabilities and strengthen risk management and oversight for the public debt portfolio. These include:

- Broad ranging macroeconomic reforms to stabilise the economy and strengthen the budget position;
- For the purpose of achieving a sustainable level of public debt, a primary balance target of 2.3 percent has been determined, consistent with the debt reduction objectives;

- The successful near completion of debt restructuring negotiations has contributed significantly to the outlook for debt sustainability;
- Establishment of the Public Debt Management Office in December 2024 which will be fully operational by the end of 2025;
- Passage of the Public Financial Management Act and Public Debt Management Act which have modernized fiscal governance in Sri Lanka;
- Publication of the first Fiscal Strategy Statement (FSS) covering 2026–30 which establishes a revised fiscal responsibility framework with numerical targets;
- Publication of the first Medium-Term Debt Management Strategy (MTDS) 2025–29;
- Publication of the Quarterly Debt Bulletin to enhance transparency and accountability with frequent reporting on progress implementing the MTDS.

Annual updates to the MTDS will be published alongside each Budget and will consider the progress made against the various debt portfolio targets and metrics. Quarterly bulletins will provide higher-frequency analysis of key portfolio metrics and greatly enhance the information that is made publicly available.

Fiscal policy settings imply that the borrowing requirement and, in time, debt repayments will become more manageable and should result in stronger credit ratings and a lower cost of borrowing.

The government debt portfolio will also be gradually recalibrated over time to reduce the dependence on foreign-currency denominated debt and the risks associated with exchange rate volatility, and strive to lengthen the average term to maturity of the portfolio which will lower annual refinancing needs.

Treasury Guarantees

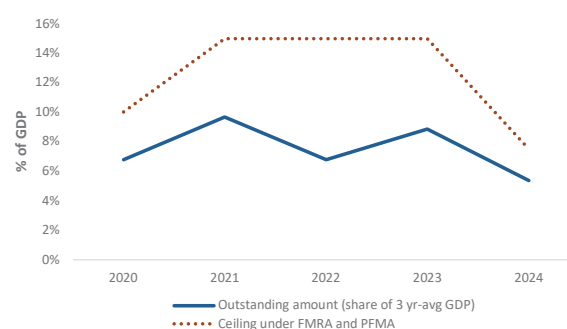
The outstanding value of debt of SOEs that is guaranteed by the Government of Sri Lanka stood at approximately USD 4,896 million at the end of 2024, or approximately 5.36

percent of average GDP of pass three years (Figure 19). This balance is counted within total public sector debt for the purposes of the Government's debt reduction objective under the fiscal strategy.

There is also a separate limit under the PFMA that restricts the outstanding balance of government guarantees to less than 7.5 percent of the average GDP for the relevant financial year and the preceding two financial years. A new policy framework is being developed to ensure appropriate scrutiny of requests for new guarantees and an assessment of the financial health and creditworthiness of the requesting entities (typically statutory bodies or SOEs).

Beyond certain guarantees provided to the Central Bank of Sri Lanka, the largest outstanding commercial guarantees are to the Road Development Authority (USD 1,068 million), National Water Supply and Drainage Board (USD 747 million), and Sri Lankan Airlines (USD 504 million). Collectively these arrangements account for approximately 80 percent of the outstanding guarantee portfolio.

Figure 19 | Outstanding Debt Guarantees

Source: Department of Fiscal Policy, Public Debt Management Office

In 2024, two new guarantees with an estimated value of Rs. 8,104 million (less than 0.03% of GDP) were issued to Bank of Ceylon and People's Bank on behalf of Ceylon Electricity Board and Sri Lanka Insurance Corporation, respectively.

During 2024, the Treasury fulfilled guarantee obligations amounting to Rs. 2,200 million on behalf of the Sir John Kotelawala Defence University Hospital and Rs. 2,400 million on behalf of Sri Lankan Airlines.

On-lending

The Government of Sri Lanka also borrows on behalf of a range of Government entities, typically because this is the preferred institutional arrangement for development partners supporting infrastructure development and other programs or policy initiatives.

The outstanding value of on-lending at the end of 2024 was approximately Rs. 195 billion, or around 0.7 percent of GDP. The largest single exposure is to the Sri Lankan Ports Authority, with a loan of around Rs. 57 billion. Some 94 percent of the on-lending portfolio relates to foreign aid projects and programs, with the remaining 6 percent reflecting borrowing from domestic sources on behalf of public sector entities.

Summary Assessment:	Rating
<i>Possible, Medium Potential Impact.</i>	
It is considered that there is a medium likelihood of risks materializing in the coming five years that would impact on the costs of servicing Sri Lanka's debt, in particular, movements in exchange rates and interest rates. Some of these market developments could be favourable, such as continued strengthening of the LKR/USD exchange rate. The potential impact is considered medium, in the context of the steps being taken to ensure debt reduction, restructuring of the debt portfolio, improvements in SOE performance and profitability, and policy limits on guarantee issuance supported by financial viability analysis.	

D. Fiscal Risks Arising from Natural Disasters and Climate Change

The fiscal risks from natural disasters typically arise from meeting the unexpected costs of disaster coordination, relief and recovery

arrangements, and the reconstruction or rehabilitation of damaged public assets.

Other significant indirect costs include the loss of government revenue and the additional expenditure required on risk management and mitigation, including purchasing or providing insurance cover, and building resilient infrastructure.

Economic impacts can arise through damage to the economy's capital base, and lost production and income foregone following a major disaster.

Natural disasters tend to translate into fiscal risks when existing provisions and contingencies (within the budget) and risk transfer and contingent financing strategies (beyond the budget) are insufficient to cope with major events.

Contingent liabilities could also be triggered following a major event (e.g. if an SOE is temporarily unable to service debt, or a revenue guarantee is activated under a public-private partnership (e.g. for a toll road that is severely damaged)).

Climate change is increasing the frequency and impact of natural disasters, driving an urgency to establish stronger natural disaster risk management and mitigation practices. The more adverse climate change scenarios could have profound impacts on Sri Lanka's labour productivity, reducing potential economic growth and requiring a sharper focus on the longer-term implications for fiscal sustainability.

Sri Lanka's Exposure to Natural Disasters

Sri Lanka is exposed to a range of natural disaster hazards, with floods, landslides, cyclones, and drought among the most significant regularly occurring events (Figure 20).

The scale and significance of individual events varies quite significantly, not just due to the random severity of events but also the extent to which they affect more densely populated areas or according to the resilience of infrastructure in place.

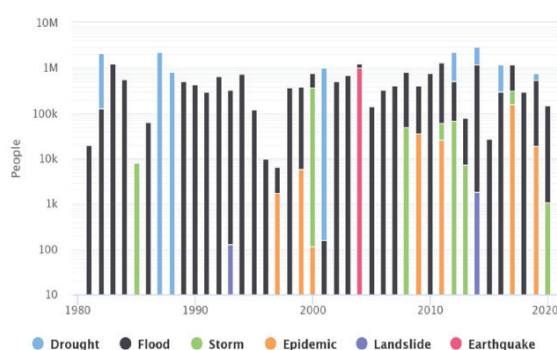
Among the low-frequency, more costly natural hazards, the 2004 Indian Ocean Tsunami was the single largest loss event (over USD 2 billion

in 2023 terms) with catastrophic impacts felt in large parts of the country and associated loss of life and livelihoods.

In recent years, extensive flooding and landslides have presented significant challenges (the combined economic loss from floods in 2016 and 2017 was around USD 2.3 billion in 2023 terms).

Droughts have had serious and sustained impacts on agricultural production and incomes. Significant dengue fever outbreaks have occurred with a moderate frequency.

Figure 20 | Incidence of Natural Disasters (persons affected, by peril, log scale)

Source: Sri Lanka Nationally Determined Contributions Implementation Plan 2021–2030.

Estimated Costs of Natural Disasters and Climate Change

There are currently no centralized official estimates of the historical costs of natural disasters for Sri Lanka. However, a number of estimates have been prepared by development partners over the past decade following major events.

In 2016, the World Bank and Global Facility for Disaster Reduction and Recovery (GFDRR) prepared estimates of the costs associated with natural disasters in Sri Lanka³.

This found the annual average economic loss⁴ from natural disasters to be around 1.5 percent

of GDP, leaving aside the catastrophic impact of the 2004 Indian Ocean Tsunami, which itself created losses of over 6.0 percent of GDP.

The study used a range of assumptions about the associated fiscal costs of disasters, focusing on the fiscal costs associated with coordination, relief and recovery costs for housing and roads, with these estimated to average around one-third of the annual average economic loss, or 0.5 percent of GDP.

There is a concern that the frequency and severity of natural disasters may be increasing. More recent estimates of the average economic loss from natural disasters in Sri Lanka are around 2.5 percent of GDP⁵.

If the World Bank/GFDRR assumptions discussed above were applied, this would translate into expected annual fiscal costs in the order of 0.9 percent of GDP.

Under alternative climate change scenarios, Sri Lanka's projected annual economic losses from natural disasters increase from 2.5 to 2.8–3.0 percent of GDP; or a fiscal cost of around 1.1 percent applying the above assumptions.

Sri Lanka faces annual climate change adaptation costs of around USD 430 million or 0.5 percent of GDP per annum⁶.

Managing Fiscal Risks from Natural Disasters

Given the potential significance of natural disasters as a source of fiscal risks, the Government will pursue the following reforms and reviews with the support of development partners. It is hoped this can provide a stronger foundation for assessing and managing fiscal risks from natural disasters and climate change in the future.

- Consistent with the National Disaster Management Plan, improve the databases and financial records to track actual expenditure on natural disasters and upgrade risk assessment and forecasting tools;

³ World Bank and GFDRR (2016), Fiscal Disaster Risk Assessment and Risk Financing Options.

⁴ Economic loss in the context of natural disasters is understood to broadly capture the value of damage to the capital stock and the value of lost production and income, including through injury and loss of life. In this context it is not meant to correspond to the impact on GDP.

⁵ UN ESCAP, Risk and Resilience Portal, [Sri Lanka Country Profile](#).

⁶ UN ESCAP, Risk and Resilience Portal, [Sri Lanka Country Profile](#).

- Review the adequacy of budgetary appropriations, contingencies and reserves and develop more detailed plans of how natural disasters, of up to a high severity, would be managed within the fiscal strategy's expenditure ceiling;
- Review the depth, viability and affordability of relevant insurance and reinsurance markets and contingent financing instruments;
- Consider aggregate exposures of the financial sector and government to natural disasters; and
- Model the expected economic and fiscal impacts of alternative climate change scenarios.

Progress against these initiatives will be reported in subsequent Fiscal Risk Statements.

Summary Assessment:	Rating
<i>Probable, Medium Potential Impact.</i>	
There is a high likelihood of Sri Lanka experiencing material impacts from natural disasters such as floods, landslides and drought within the medium-term planning horizon. While it is difficult to predict the severity of events, historical experience indicates that unexpected fiscal costs might fall into a range of 0.25 to 0.75 percent of GDP, with more costly events also possible. Risk management measures include ensuring debt reduction remains on track and reviewing the adequacy of annual appropriations, contingencies and insurance and reinsurance coverage.	

E. Fiscal Risks Arising from Public-Private Partnerships (PPPs)

Fiscal risks can arise under public-private partnerships (PPPs) when the underlying legal agreements create contingent liabilities for the Government or government entities, such as through revenue or debt guarantees, or potential legal claims for compensation relating to a commercial dispute or policy change.

Overview of Recent PPP Activities in Sri Lanka

In recent years, Sri Lanka has initiated several PPPs, particularly in sectors such as transport, energy, and urban development, to mobilize greater private investment toward improved infrastructure and service delivery. Some of the key sectors in which PPPs have been introduced are:

Power & Energy: Sri Lanka is implementing several PPP energy projects led by Ceylon Electricity Board (CEB), Sustainable Energy Authority (SEA), and Atomic Energy Board (AEB). The key developments include two 350 MW LNG plants at Kerawalapitiya, both renegotiated due to tax and infrastructure changes, with cost increases of USD 37.83 million and USD 35.56 million. A 50 MW solar project in Trincomalee involves a sovereign guarantee, and 50 percent of CEB's equity contribution (USD 12.5 million) is still outstanding.

Other major projects include a 700MW solar plant in Poonakary, a 50MW wind project in Thambapawani, and large solar parks in Siyambalanduwa and Hambantota. Most projects are funded by private investors and have not triggered government guarantees.

Water & Sanitation: Under the Public-Private Partnership (PPP) framework, the National Water Supply and Drainage Board is initiating a large-scale Non-Revenue Water (NRW) reduction project in Galle starting in 2025, with a planned duration of eight years. Currently in its initial stages, the project involves an estimated investment of Rs. 3,337 million and is aimed at enhancing water service efficiency by minimizing water losses through private sector collaboration.

Port Development: The West Container Terminal-I (WCT-I), a USD 700 million project, has been operational since February 2022 and will continue until February 2027. The Galle Port Development Project, estimated at USD 200 million, is currently in the procurement phase, with seven Expressions of Interest (EOIs) received in May 2024; six have been shortlisted, and the RFP deadline is set for June 12, 2025. The South Asia Commercial and Logistic Hub, a USD 150 million project, has been awarded and is planned to be implemented over 42 months. These initiatives aim to strengthen Sri Lanka's port infrastructure through strategic partnerships with the private sector.

Analysis of Fiscal Risks from PPPs

There is currently no official register of PPP projects for Sri Lanka nor any central coordinating body that monitors performance and risks. This is a weakness that is being addressed with a complete list of projects to be published as part of the 2026 Budget.

The Government recognizes the potential fiscal risks associated PPPs, particularly in light of past experiences where poorly structured PPPs and unsolicited proposals contributed to contingent liabilities and created long-term fiscal exposures.

While the country makes less widespread use of PPPs compared to regional peers, the absence of a strong legal and institutional framework previously hindered consistent risk evaluation.

Under the Public Finance Management Act (PFMA) and with support from the IMF and development partners, steps are being taken to introduce more rigorous fiscal risk assessments for PPPs. A draft PPP Law has been prepared, and a centralized PPP Unit is being established within the Ministry of Finance.

PPP-related risks such as guarantees, minimum revenue commitments, and other forms of contingent liabilities are being mapped more systematically, although the depth and frequency of this analysis still need improvement.

Risk Reduction Strategies

To mitigate fiscal risks from PPPs, several institutional and policy reforms are underway.

These include the development of standardized guidelines for value-for-money analysis, risk allocation matrices, and mandatory fiscal impact assessments as part of the project approval process.

A key mitigation tool being implemented is the establishment of a centralized contingent liability register, which will include any PPP-related obligations. The PFMA mandates improved disclosure of contingent liabilities, and this will enhance visibility and oversight. Moreover, risk-sharing arrangements in new PPP contracts are being designed with clearer ceilings on government exposure, including caps on guarantees and viability gap funding. Technical assistance from multilateral partners is also being mobilized to strengthen capacity in PPP structuring and contract management.

Collectively, these measures aim to ensure that PPPs can be appropriately utilized to deliver public value without undermining fiscal sustainability. Further, a forthcoming Public-Private Partnership Bill is intended to establish the National Agency for Public-Private Partnerships and to promote and facilitate PPPs in Sri Lanka, along with addressing all related and incidental matters necessary for their effective implementation.

It emphasizes transparency, competition, fiscal responsibility, and adherence to environmental and social standards, while also encouraging knowledge transfer and capacity building in the public sector. The Bill aims to provide legal certainty and institutional clarity, thereby improving investor confidence and aligning PPP governance with international best practices.

Summary Assessment:	Rating
Possible, Low Potential Impact.	
Sri Lanka's use of PPPs accounts for a relatively small proportion of national infrastructure projects, but there have been instances within the past decade of material fiscal risks arising from this source. There are gaps in the current monitoring and evaluation framework that need to be addressed. As an interim assessment, the potential impact of contingent liabilities being realised under existing PPP contracts is considered relatively low. Risk management measures include establishing a national legal framework and coordinating body to ensure appropriate risk analysis and oversight of all existing and new projects.	

Required contents of the FSS

The PFMA specifies the minimum content of the FSS, which includes:

- I. Government's fiscal targets and the policies being implemented to ensure achievement of such targets;
- II. Proposed timeframe for the reduction of public debt to a sustainable level;
- III. Government's strategic priorities to ensure responsible fiscal management
- IV. Explanation of how the Government's fiscal targets and policies are consistent with the objectives of responsible fiscal management;
- V. The medium-term fiscal framework;
- VI. An assessment of performance against the fiscal strategy, including
 - an assessment of compliance with the fiscal targets for the preceding financial year, including an explanation of any non-compliance with such targets;
 - an assessment of expected compliance with the fiscal targets for the current financial year;
 - an assessment of expected compliance with the fiscal targets for the next financial year and the four succeeding years; and
 - an assessment of risks of non-compliance with the fiscal targets for the current financial year and the next financial year;
- VII. The main sources of fiscal risks against the attainment of the objectives underlying responsible fiscal management; and
- VIII. The macroeconomic impact of fiscal decisions taken over the past three years.

Specific Policy Measures to Support Enhanced Fiscal Sustainability

1. A New Legal Architecture for Fiscal Discipline

- Enactment of Public Debt Management Act, No. 33 of 2024 (PDMA) in June 2024.
- Enactment of Public Financial Management Act, No. 44 of 2024 (PFMA) in August 2024.
- Establishment of Public Debt Management Office on December 02, 2024.
- Publication of Tax Expenditure Statement.

2. Major Tax Policy Reforms: Broadening the Base, Indexing the Rates

With effect from January 01, 2024;

- Increase the standard Value Added Tax (VAT) rate from 15 percent to 18 percent.
- Removal of the vast majority of VAT exemptions applicable on major items.
- Reduction of VAT registration threshold to Rs. 60 million per annum from Rs. 80 million per annum.
- Reduction of the registration threshold applicable for the Social Security Contribution Levy (SSCL) to Rs. 60 million per annum from Rs. 120 million per annum.
- Revision of excise duty of all excisable articles with unit rates of excise duty by 14 percent based on inflation-adjusted indexation.
- Increase excise duty on all varieties of liquor by 14 percent based on an annual inflation-adjusted indexation.

With effect from January 11, 2025;

- Increase excise duty for all excisable articles with unit rates of excise duty by 5.9 percent based on an annual inflation-adjusted indexation.
- Increase excise duty on all varieties of liquor by 5.9 percent based on an annual inflation-adjusted indexation.

With effect from April 01, 2025;

- Increase personal income tax relief of an individual from Rs. 1,200,000/- per annum to Rs. 1,800,000/- per annum and revise the tax rates applicable on the taxable income of an individual.

Amendments to the Personal Income Tax (PIT) structure

Marginal Tax rate (%)	Annual Taxable Income (Rs.)	
	Previous Regime	Current Regime
0	Up to 1.2 Mn	Up to 1.8 Mn
6	1.2 – 1.7 Mn	1.8 – 2.8 Mn
12	1.7 – 2.2 Mn	-
18	2.2 – 2.7 Mn	2.8 – 3.3 Mn
24	2.7 – 3.2 Mn	3.3 – 3.8 Mn
30	3.2 – 3.7 Mn	3.8 – 4.3 Mn
36	Over 3.7 Mn	Over 4.3 Mn

3. Tax Administration and Institutional Re-tooling

Inland Revenue Department

- Establishment of the Criminal Investigation unit.
- Introduced a Simplified Individual Income Tax Return form for the Year of Assessment 2023/2024 for individuals with only employment and interest income.
- Expanded the risk management unit.
- Initiated an exporter refund unit to expedite VAT refunds for exporters following the abolition of the SVAT system in October 2025.
- Establishment of an Internal Affairs Unit.

Sri Lanka Customs

- Launched a Strategic Plan for 2024–2028.
- Established an Internal Affairs Unit.
- Launched the "80-Day Excellence" programme with weekly KPI score cards.
- Revamped risk rules and container-exam hit rate.
- Implementation of the ASYHUB system.

Excise Department

- Initiated the preliminary activities required to implement the Revenue Administration System for the Excise Department.
- Enhanced supervision of licensed excise premises across the country.
- Implemented a 100-day special enforcement program (from 20.05.2024 to 27.08.2024).
- Launched the 24-hour hotline 1913.
- Established a central laboratory to uphold stringent quality controls on alcoholic beverages.
- Established a risk management unit to identify, assess, and mitigate risks associated with excise revenue collection.
- Established a Financial Intelligence Unit (FIU).
- Introduction of a new mobile application designed to identify legally manufactured alcoholic beverages through a secure labelling system.